Bundel - Leesmap ingekomen stukken raad van 1 november 2022

39.1 Raadsinformatiebrief afhandeling technische vragen begroting 2023-2026
- Raadsinformatiebrief afhandeling technische vragen begroting 2023-2026.docx

39.2 Raadsinformatiebrief Jaarverslag archiefzorg- en beheer
- Raadsinformatiebrief Jaarverslag archiefzorg- en beheer.docx
- verslag archiefbeheer gemeente Rozendaal 2020-2021.docx

39.3 Raadsinformatiebrief herziene beleidsregels eenmalige energietoeslag.
- 1 RIB Herziene beleidsregels eenmalige energietoeslag.docx
- 2 RIB Bijl 1 Herziene beleidsregels eenmalige energietoeslag Rozendaal.docx
- 3 RIB Bijl 2 Financiële toelichting.docx

39.4 Raadsinformatiebrief nieuwe gemeentelijke website
- RIB nieuwe gemeentelijke website.docx

39.5 Besluitenlijst B&W vergadering 20 september 2021
- Besluitenlijst B&W vergadering 20 september 2021

39.6 Brief Stichting Drugsbeleid
- Burgerberaad-brief aan gemeenten dd 28-9-2022.docx
- Gemeente Utrecht-Brief dd 22-9-2022 aan Stichting drugsbeleid over Nationaal Burgerberaad drugsbeleid (002).pdf
- Stichting Drugsbeleid-Burgerberaad drugs,10 juli 2022.docx

39.7 VNG Ledenbrieven
- VNG Ledenbrief Bekendmaking invulling vacatures in VNG bestuur en commissies.pdf
- Bijlage bij VNG Ledenbrief openstelling-vacatures-28-september-2022-bijlage-profielschetsen.pdf
- VNG Ledenbrief Ondertekening van het Integraal Zorgakkoord.pdf
- VNG Ledenbrief_Openstelling-nieuwe-vacatures-in-VNG-bestuur-en-commissies.pdf
- VNG-Reactie-op-de-Rijksbegroting-2023.pdf

39.8 Nieuwsbrief The Economic Board
- Nieuwsbrief The Economic Board september 2022.pdf

40.1 VNG Ledenbrief Ondersteuning gedupeerde ouders kinderopvangtoeslagaffaire
- VNG Ledenbrief_Ondersteuning-gedupeerde-ouders-kinderopvangtoeslagaffaire.pdf

40.2 Stichting Scoren doe je samen: brief Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid
- brief Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid.pdf

40.3 NIEUWSBRIEF Gelderland Academie
- NIEUWSBRIEF gelderland academie.docx

40.4 Nieuwsbrief Geldersch Genootschap Oktober 2022
- Nieuwsbrief Geldersch Genootschap Oktober 2022.docx

40.5 Raadsledennieuwsbrief VNG
- Raadsledennieuwsbrief VNG.docx

40.6 Vooraankondiging Raad op Zaterdag
- Vooraankondiging Raad op Zaterdag.docx

41.1 Vergaderschema raad 2023
- Vergaderschema raad 2023.doc

41.2 Lange Termijn Agenda (LTA).
- Lange termijn agenda (LTA) 2022-10-10.docx

41.3 Raadsinformatiebrief Voortgang Digitale Agenda
- Raadsinformatiebrief Voortgang Digitale Agenda.pdf

41.4 Besluitenlijst openbare B&W vergadering 27 september 2022

Besluitenlijst_1_BW_vergadering_27_september_2022.docx

41.5 Uitnodiging provincies Gelderland en Overijssel voor informatiebijeenkomst op 17 november over Luchtruimherziening

Save the date 17 nov Programma Luchtruimherziening.pdf

41.6 Brief meldpunt Rookoverlast met bijlage: Milieudefensie Groningen over Houtstook

Brief meldpunt Rookoverlast

Milieudefensie Groningen over Houtstook

42.1 Raadsinformatiebrief verlenging meerjarenbeleidsplan politie

Raadsinformatiebrief verlenging meerjarenbeleidsplan politie

brief oplegnota

Concept Oplegnota Jaarschijf 2023.

Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 Politie ONL.

42.2 VNG Ledenbrieven

VNG Ledenbrief Asielopvang_statushouders_en_Oekraïne.pdf

VNG Ledenbrief Hoge energiekosten.pdf

42.3 Nieuwsbrieven Groene Metropoolregio

Het laatste nieuws van de Groene Metropoolregio.docx

Nieuwsbrief GMR oktober 2022.pdf

42.4 Informatieavond GMR 3 november: Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Informatieavond GMR op 3 november: Notitie Reikwijdte en Detailniveau

42.5 De Katholieke Ouderenbond over energietoeslag

KBO inzake energietoeslag.docx

42.6 Nieuwsbrief The Economic board

Nieuwsbrief Economic board.docx

42.7 Uitnodiging bezoek Geldersch Archief op 7 december voor Raads- Commissie- en collegeleden Rheden en Rozendaal

Uitnodiging Rozendaal bezoek geldersch archief.docx

42.8 memo vergadermodel raad en commissie 2023

Memo vergadermodel raad en commissie 2023.docx

43.1 Bericht projectleider RES

Bericht projectleider RES.docx

43.2 Besluitenlijst openbare B&W vergadering van 11 oktober 2022

Besluitenlijst_1_BW_vergadering_11_oktober_2022.docx

43.3 Nieuwjaarsreceptie Rozendaal op 10 januari 2022

Save the Date Nieuwjaarsreceptie 2023.pdf

43.4 Raad op Zaterdag 26 november

Raad op Zaterdag 26 november.docx

Raad op Zaterdag.docx

44.1 Inspreekbijdrage Katholieke Ouderenbond over de energietoeslag: raadvergadering 1 november 2022

In verband met de verhindering van de inspreker heeft de voorzitter van de raad zijn bijdrage in de raad uitgesproken.

Inspekersbijdrage KBO Raad 1-11-22.docx

MEMO

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Afhandeling technische vragen begroting 2023-2026

Adviseur	: B. Pelgrum	**Datum**	: 29-9-2022
Portefeuillehouder	: S. Warmerdam	**Openbaar**	: Ja

Geachte raadsleden,

Op 1 november aanstaande wordt de begroting 2023-2026 ter vaststelling aan de raad voorgelegd. Voor een optimale kwaliteit van de besluitvorming is het wenselijk om voor de beantwoording van technische vragen (zoals gebruikelijk) meer tijd aan zowel raadszijde, als de ambtelijke zijde te reserveren.

We hanteren daarom het volgende proces voor de beantwoording van technische vragen in aanloop naar de begrotingsbehandeling:

6 oktober 2022	Aanlevering stukken begroting 2023-2026 via griffie (in Ibabs)
19 tot 24 oktober	Schriftelijke aanlevering technische vragen aan griffie (via griffie@rozendaal.nl)
31 oktober	Uiterlijke termijn schriftelijke aanlevering ambtelijke reactie op technische vragen

Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Jaarverslag Archiefzorg en -beheer 2020-2021

Adviseur : E. Stapersma
Portefeuillehouder : E. Weststeijn
Datum : 13 juli 2022

Aan de Raad

Inleiding
Hierbij treft u aan het Jaarverslag Archiefzorg en -beheer van de gemeente Rozendaal over 2020-2021. Dit verslag wordt jaarlijks opgesteld ter uitvoering van de Archiefverordening, waarin is bepaald dat het college van B&W aan de raad verslag uitbrengt over hetgeen zij hebben gedaan ter uitvoering van artikel 30 van de Archiefwet. De verantwoording van de zorg over en het beheer van de gemeentelijke archieven is, zoals ook andere jaren gebruikelijk, gebaseerd op een door de VNG opgestelde set van Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's). Doelstelling van deze raadsinformatiebrief en bijlagen is om verantwoording af te leggen op het gevoerde beleid ten aanzien van de informatievoorziening en -beheer en archivering.

De inzet in 2020-2021 is, vanuit de blik van informatiebeheer en archiefzorg, gericht geweest op:
1. *De gevolgen voor informatiebeheer van samenwerking en/of uitbesteden van taken.* In de doorontwikkeling van de gemeente(lijke organisatie) is al een aantal jaren aandacht voor de vraag wat blijven we doen in eigen beheer en voor welke disciplines of projecten zoeken we verdere samenwerking. Het antwoord hierop heeft ook gevolgen voor informatiebeheer. In het verslagjaar 2020-2021 zijn een aantal zaken uitbesteed aan De Connectie en is gekeken naar de gevolgen voor informatiebeheer.
2. *De beleidsvoorbereiding voor de aanschaf van een document management systeem (DMS).* Hierdoor kunnen documenten op één centrale plek (digitaal) worden geregistreerd en beheerd. Voor Rozendaal een forse omslag, omdat daarmee de informatievoorziening binnen de gemeenten in z'n geheel digitaal gaat plaatsvinden.
3. *Overbrengen van archief 1976-2006.* In 2021 is het archief van de gemeente Rozendaal over de periode 1976-2006 voorzien van een beschrijvende inventaris en overgebracht naar de archiefbewaarplaats bij het Gelders Archief te Arnhem. Hierdoor is voldaan aan de wettelijke verplichting zoals benoemd in de Archiefwet om archieven over te brengen waarbij deze openbaar zijn.

Daarnaast is bijgevoegd het verslag van de toezichthouder (het Gelders Archief) bijgevoegd over de periode 2020-2021, het zg. Toezichtsverslag Informatiebeheer. Hierin wordt melding gemaakt over de afspraken die zijn gemaakt over de toezichtcyclus. Ook worden er een aantal aanbevelingen gedaan (zie onderstaande tabel, incl. de wijze waarop de organisatie met de aanbevelingen om gaat).

Aanbeveling	**Uitwerking**
Betrek de gemeentearchivaris bij het Strategisch Informatie Overleg (SIO).	Daar waar nodig wordt de gemeentearchivaris betrokken in het Strategisch Informatie Overleg (staande praktijk).
Zorg er voor dat de videotulen duurzaam bewaard en toegankelijk gearchiveerd worden.	Hiervoor zijn inmiddels maatregelen getroffen waarbij de videotulen in de cloud worden gearchiveerd (n.b. betreft de videoverslagen van commissie- en raadsvergaderingen).
Stel bij de implementatie van het DMS kaders en beleid vast.	Dit traject is inmiddels ingezet. Een extern bureau is ingeschakeld om de implementatie van het DMS/RMA te

	begeleiden. Momenteel wordt gewerkt aan een informatie beheers plan.
Blijf betrokken en geïnformeerd over de actualisatie van de huidige afspraken ten aanzien van informatiebeheer bij samenwerkingsverbanden.	Dit is een voortdurend proces, waarbij op strategisch niveau afspraken worden gemaakt over verantwoordelijkheden wat betreft het informatiebeheer. Op operationeel niveau dienen met diverse partners nog afspraken gemaakt te worden over de daadwerkelijke invulling over het beheer waarbij de vernietiging van de daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden het belangrijkste punt zijn. Het toezicht op het archiefbeheer van de diverse partijen berust bij het Gelders Archief.
Stel de hotspot monitor[1] vast.	De hotspot monitor is reeds in concept klaar en wordt bij het eerstvolgende SIO overleg worden vastgesteld.

Vervolg
Een afschrift van het jaarverslag wordt ter kennisname verstuurd naar de directeur van het Gelders Archief en naar de provinciale archiefinspectie provincie Gelderland.

Financiën
N.v.t.

Het college van burgemeester en wethouders,

Boele Boelens,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

[1] Een hotspot betreft een gebeurtenis die heeft geleid tot opvallende of intensieve interactie tussen overheden, tussen overheid en samenleving of tussen burgers, bedrijven en instellingen onderling en die tot uitzonderlijk veel maatschappelijke aandacht heeft geleid. Het doel van de monitor is om ervoor te zorgen dat informatie die betrekking heeft op hotspots in de samenleving en een belangrijke cultuurhistorische waarde vertegenwoordigt, kan worden aangewezen voor blijvende bewaring. Door informatie van bijzondere gebeurtenissen uit te zonderen van vernietiging wordt het cultuurhistorisch geheugen van de gemeente verrijkt.

Datum: 27 juni 2022

KPI verslag gemeente Rozendaal 2020-2021

Samenvatting

Voor u ligt het jaarverslag Archiefzorg en –beheer over 2020-2021 van de gemeente Rozendaal. Dit verslag is opgesteld ter uitvoering van de Archiefverordening, waarin is vastgelegd dat het college van Burgemeester en Wethouders tenminste eenmaal per jaar aan de Gemeenteraad verslag uitbrengen over hetgeen zij hebben gedaan ter uitvoering van artikel 30 van de Archiefwet.

Na vaststelling door het college van Burgemeester en Wethouders wordt dit verslag ter inzage aangeboden aan de Gemeenteraad en toegezonden aan de provinciaal Toezichthouder.

In 2012 is de Wet revitalisering generiek toezicht in werking getreden. De invoering van deze wet betekende een wijziging van het interbestuurlijk toezicht (IBT) op de uitvoering door gemeenten van onder meer de Archiefwet 1995. Het College legt sindsdien horizontale verantwoording over de uitvoering van archieftaken af aan de Gemeenteraad via zogenaamde Kritische Prestatie Indicatoren.

De provincie maakt gebruik van dezelfde informatie voor de uitoefening van het toezicht achteraf.

In 2017 is de IBT-systematiek op basis van een evaluatie als volgt bijgesteld.

Gedeputeerde Staten zijn wettelijk verplicht toezicht te houden op een deel van de taken van gemeenten en waterschappen. Dit is ook wel bekend als het interbestuurlijk toezicht (IBT). Elke provincie mag zelf bepalen hoe dat toezicht wordt ingericht. De provincie Gelderland heeft gekozen toe te zien op de meest risicovolle taken. Dit zijn:

- Financiën;
- Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO);
- Archief;
- Ruimtelijke Ordening;
- Huisvesting Verblijfsgerechtigden;
- Water.

Gemeenten zijn bij wet verplicht om in bepaalde zaken te voorzien. Het is aan Gedeputeerde Staten (GS) om te controleren of ze dat goed genoeg doen.

De VNG heeft ter ondersteuning van die horizontale verantwoording van de zorg over en het beheer van archieven een raamwerk van Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) ontwikkeld, die regelmatig wordt opgewaardeerd. De laatste versie, verschenen in april 2020, kent in plaats van 10 nu nog 8 prestatie indicatoren. Voor de opzet van het nu voorliggende jaarverslag is gebruik gemaakt van deze nieuwe indeling.

De gemeente Rozendaal bevindt zich in een organisatieontwikkelingsproces. Hierbij is het de ambitie om, zelfstandig én in samenwerking de opgaven waar hedendaagse gemeenten voor staan op

Rozendaalse schaal invulling te geven. Een van de vragen die daarbij gesteld wordt is: wat blijven we doen in eigen beheer en voor welke disciplines of projecten zoeken we verdere samenwerking. Dit heeft ook gevolgen voor de informatievoorziening van de organisatie. Immers als taken buiten de organisatie worden ondergebracht, heeft dit gevolgen voor het beheer van de informatie.

De inzet gedurende het verslagjaar 2020-2021 was gericht op:

- Het uitbesteden van een aantal taken en de gevolgen hiervoor voor de informatievoorziening;
- De aanschaf van een document management systeem (DMS) waardoor documenten op één centrale plek kunnen worden geregistreerd en beheerd.

Daarnaast wordt er in dit verslag een overzicht gegeven van het beheer van de informatie binnen de gemeente Rozendaal.

Nieuwe indeling van het verslag

Aan de orde komen de volgende thema's:

- Lokale regelingen
- Middelen en mensen
- Archiefruimten, applicaties, archiefbewaarplaats en e-depots
- Interne kwaliteitszorg en toezicht
- Ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid archiefbescheiden
- Vervanging, conversie/migratie, selectie, vernietiging en vervreemding van archiefbescheiden
- Overbrenging van archiefbescheiden
- Ter beschikking stelling van overgebrachte archiefbescheiden

Per thema wordt een beeld geschetst van de situatie gedurende het verslagjaar 2020-2021 bij de gemeente Rozendaal.

1. Lokale regelingen

1.1 Regelingen en interne uitvoering

Algemeen

De archiefvorming van overheidsorganisaties, zoals de gemeente Rozendaal valt onder de Archiefwet 1995. In weerwil van de naam – het begrip archief wordt veelal geassocieerd met informatie van oudere datum – gaat de wet over het geheel van informatie, zowel analoog als digitaal.

Een adequaat informatiebeheer maakt een soepele bedrijfsvoering mogelijk, zorgt dat een organisatie zijn rechten en plichten en die van andere partijen kent, dat zij transparant kan opereren

en verantwoording kan afleggen over haar handelen. Tenslotte wordt zodoende een blijvende bewaring veilig gesteld van informatie met (cultuur-)historische waarde.

Archiefverordening en besluit informatiebeheer

De Archiefverordening en het Besluit Informatiebeheer zijn de basis hoe de gemeente Rozendaal de Archiefwet vorm geeft. De archiefverordening regelt de zorg die het college van burgemeester en wethouders heeft voor de archieven, die door de gemeentelijke organen wordt gevormd, het beheer, de mensen en middelen en het toezicht van de gemeentearchivaris op het beheer. Hiermee wordt de gehele informatieketen geborgd, van het aloude charter tot het nieuwste digitale bestemmingsplan. In de archiefverordening is ook de aanwijzing en het beheer van de archiefbewaarplaats vastgelegd. De huidige archiefverordening van de gemeente Rozendaal is op 8 september 2020 vastgesteld door de Raad.

Het Besluit Informatiebeheer beschrijft de voorwaarden waaraan het beheer van de archiefbewaarplaats en van de niet naar de archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden dienen te voldoen. Het Besluit Informatiebeheer is op 25 augustus 2020 door het college van Burgemeester en wethouders vastgesteld. Het college van Gedeputeerde Staten heeft kennis genomen van de archiefverordening.

De reden voor het vaststellen van een nieuwe verordening lag gelegen in het feit, dat:

a. De archivaris van het Gelders Archief aangewezen dient te worden als archivaris van de gemeente Rozendaal in plaats van benoemd;
b. Er een strategisch informatieoverleg (SIO) diende te worden ingesteld.

Strategisch informatieoverleg (SIO) en het i-Porteuillehoudersoverleg

Informatie en informatievoorziening neemt een steeds grotere plaats in, in de bedrijfsvoering. Steeds meer informatie wordt digitaal aangeboden en opgeslagen. Het is daarom van belang dat alle relevante kennis en expertise in het informatiedomein bijeen worden gebracht door besluitvormers, beleidmakers, inhoudelijk deskundigen, ICT-specialisten, archivarissen en documentair informatiespecialisten. Hiervoor is het SIO ingesteld. Hierdoor wordt - in samenhang - het beheer van informatie georganiseerd.

Bijeenkomsten vinden in wisselende samenstelling plaats, waarbij naast bovengenoemde medewerkers (soms) ook externe adviseurs aan het overleg worden toegevoegd. Van belang is dat er een structureel overleg is, waarbij alle benodigde deskundigheid op het gebied van de informatiehuishouding betrokken is.

Daarnaast is er in Rozendaal het i-Portefeuillehoudersoverleg, waarbij naast enkele ambtelijke adviseurs, de burgemeester zitting heeft in dit overleg. Het SIO zorgt voor input naar het i-Portefeuillehoudersoverleg en andersom zorgt het i-Portefeuillehoudersoverleg voor input naar het SIO. Hierdoor vindt een doorvertaling van het SIO naar het bestuur plaats en andersom.

Uitvoering informatiebeheer niet overgebrachte archieven

Het informatiebeheer is organisatorisch ondergebracht onder verantwoordelijkheid van de gemeentesecretaris. Een externe medewerker draagt zorg voor de uitvoering van het integrale archiefbeheer (voor overbrenging naar de archiefbewaarplaats). Hiervoor is in 2005 een mandaatbesluit opgemaakt (ongedateerd) waarbij medewerker van de firma DOXsupport wordt gemandateerd om de taken uit te voeren, welke voortvloeien uit het Besluit Informatiebeheer.

De gemeente Rozendaal neemt sinds 13 maart 2002 (gewijzigd 25 november 2016) deel aan de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Gelders Archief (Gelders Archief). Het

Uitvoering informatiebeheer overgebrachte archieven

Gelders Archief heeft de verantwoordelijkheid over het archiefbeheer van de overgebrachte archieven (in principe ouder dan 20 jaar) alsmede het toezicht op de niet overgebrachte archieven. De gemeenschappelijke regeling is aangegaan samen met de gemeenten Arnhem, Renkum en Rheden en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCenW).

1.2 Uitbesteding van werkzaamheden (externe uitvoering)

Rozendaal bevindt zich sinds 2015 in een organisatieveranderingsproces. Rozendaal kan gekenschetst worden als een platte organisatie met korte lijnen, waar beslissingen snel genomen kunnen worden en projecten vlot vorm kunnen krijgen. Er zijn echter ook een aantal uitdagingen, mede in het licht van de eisen die aan een (bestuurs)krachtige gemeente gesteld worden. Het is inherent aan de omvang van de gemeente dat deze op onderdelen kwetsbaar is, in kwantitatieve en soms ook in kwalitatieve zin. Bestuur en organisatie werkt daarom aan een toekomstbestendige, flexibele en (daarmee) (bestuurs)krachtige gemeente die:

- Snel schakelt en makkelijk meters maakt en resultaten boekt;
- Persoonlijk contact met de bewoners hoog in het vaandel heeft staan;
- Een constructieve en zichtbare bijdrage levert aan regionale samenwerking;
- Financieel en administratief op orde is.

Om deze doelstelling gestalte te kunnen geven, is uitbesteding van werkzaamheden een noodzaak. De omvang van de gemeente is zodanig, dat niet alle taken in eigen beheer kunnen worden uitgevoerd.

De motieven voor het uitbesteden van werkzaamheden kunnen als volgt worden samengevat:

- Het verminderen van de kwetsbaarheid van de organisatie;
- Het waarborgen van de kwaliteit;
- Het (blijven) voldoen aan de eisen voor wat betreft ICT-ontwikkelingen;
- Het kunnen toepassen van functiescheidingen.

Door het uitbesteden van werkzaamheden wordt de kwetsbaarheid teruggedrongen, wordt de functiescheiding verbeterd waardoor er meer ruimte ontstaat voor medewerkers om zich meer te richten op tactische en strategische onderwerpen.

In het verslagjaar 2020-2021 zijn een aantal zaken taken uitbesteed aan onze natuurlijke samenwerkingspartner De Connectie. Uitbesteed zijn de volgende taken: financiële administratie/facturering en de uitvoering van de basisregistraties. In 2019 waren reeds de salaris- en personeelsadministratie en de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) uitbesteed.

Overigens is het uitbesteden van taken een proces dat niet nieuw is voor Rozendaal. Als bijlage is een volledige lijst opgenomen met taken en de organisaties die deze taken voor Rozendaal uitvoeren. Een aantal taken zijn bij gemeenschappelijke regelingen ondergebracht. Omdat dit zelfstandige entiteiten zijn en daarmee worden gezien als een eigen archiefvormend orgaan, zijn de gemeenschappelijke regelingen niet in dit verslag meegenomen.

Als taken buiten de organisatie worden ondergebracht, heeft dit gevolgen voor het beheer van de informatie. Hoewel de taken in mandaat zijn uitbesteed, blijft de gemeente Rozendaal verantwoordelijk voor de kwaliteit van de informatie(voorziening).

Taken die buiten de organisatie zijn ondergebracht, worden geborgd in zogenaamde “service level agreements” (SLA). In de SLA is het niveau van dienstverlening vastgelegd, maar hierin zijn ook afspraken opgenomen over het beheer van informatie. Deze afspraken kunnen verder gefinetuned worden in nadere (detail)afspraken in de vorm van “dossier afspraken en procedures”. Deze zullen in de toekomst nader vorm worden gegeven.

Toezicht op de kwaliteit van informatie van de samenwerkingspartners wordt uitgevoerd door de archivaris van de gemeente Rozendaal zijnde de archivaris van het Gelders Archief.

1.3 Digitalisering documentenstroom door aanschaf document management systeem (DMS)

In het verlengde van het organisatieveranderingsproces ligt ook het digitaliseren van de documentenstroom.

De gemeente Rozendaal wil graag stappen zetten om de informatievoorziening te verbeteren. Momenteel bevindt de organisatie zich in een verandertraject, waarbij een van de pijlers het digitaliseren van de documentenstroom is. Hiertoe willen wij overgaan tot de aanschaf en implementatie van een document management systeem (DMS)

De informatievoorziening wordt steeds crucialer voor een goed functionerende moderne gemeente. Hiervoor is een DMS een belangrijke pijler. Er zijn twee redenen waarom de invoering van een DMS nu noodzakelijk is:

1. De maatschappelijke aandacht voor een toegankelijke en betrouwbare overheid neemt toe: de Wet open overheid (Woo) beoogt deze toegankelijkheid te realiseren;

2. Omdat we nu met papieren en digitale documenten werken zonder een geïntegreerd registratiesysteem (document management systeem), lopen we risico’s op onvindbaarheid van documenten en op het niet voldoen aan de Archiefwet.

Documenten worden op verschillende plekken opgeslagen, zoals in mailboxen, op USB-sticks, op computers van diverse medewerkers of in fysieke archieven. Er is geen volledig overzicht over (de meest recente of definitieve) documenten en daarnaast worden ze omslachtig tussen collega’s heen en weer gestuurd. Met name door de komst van Covid in maart 2020 heeft het thuiswerken een hoge vlucht genomen. Dit betekende in de praktijk ook, dat er een versnippering van informatie heeft plaats gevonden. (Digitale) archiefbescheiden stonden op persoonlijke- en werkschijven. Aanbieding aan het archief vond fragmentarisch plaats.

Een document management systeem (DMS) zorgt voor meer orde en efficiëntie in het beheer van documenten en documentstromen. Met een DMS verbeteren we niet alleen de bedrijfsvoering, maar voldoen we ook aan de verplichting van de Woo om de informatiehuishouding op orde te brengen.

De bepaling uit de Archiefwet, dat gemeenten documenten in een goede, geordende en toegankelijke staat moeten bewaren, wordt namelijk herhaald in de Woo.

In eerste instantie (2019) wilde de gemeente Rozendaal aansluiting zoeken bij De Connectie te Arnhem. De Connectie werkt voor meerdere gemeenten en het was de bedoeling om “mee te liften” op het zaaksysteem wat destijds in gebruik was: het zaaksysteem van Green Valley. We stonden in de startblokken om de inleidende besprekingen hierover te voeren. In mei 2019 echter trok Green Valley de stekker uit het zaaksysteem.

Hierdoor ontstond een nieuwe situatie. De vraag die gesteld werd was: hoe nu verder? Omdat dit betekende dat er door de Connectie en de daaraan aangesloten gemeenten een nieuw zaaksysteem diende te worden aangeschaft, zou een proces van aanbesteding in gang moeten worden gezet. Dat betekende voor Rozendaal sowieso wederom een jaar vertraging. Eind 2020 werd duidelijk dat er (nog) geen actie ondernomen was op het gebied de aanbesteding en aanschaf door de Connectie c.a. Rozendaal wilde hier niet verder op wachten en het heft zelf in handen nemen.

Besloten werd om in eigen beheer een DMS aan te schaffen en te implementeren. In januari 2021 hebben de eerste besprekingen plaatsgevonden en vond een gedachtenvorming plaats hoe een en ander aan de vork geprikt kon worden. Hierbij zijn medewerkers van het Regionaal Archief actief betrokken. Er is een “informatiemodel functionaliteiten” opgesteld, waaraan een DMS moest voldoen, dat eveneens recht kon doen aan de schaal van Rozendaal. Op basis van dit functionaliteitenmodel heeft in juni 2021 een zogenaamde “open consultatie” plaats gevonden. Op basis van deze open consultatie zijn vijf bedrijven uitgenodigd. Hierbij zijn drie bedrijven overgebleven, die een product hebben gepresenteerd dat past bij de eisen, wensen en schaal van Rozendaal.

Bestuurlijk hebben we de handen op elkaar gekregen voor de invoering en aanschaf van een DMS. Het vervolg was het beschikbaar stellen van de financiën. In de raadsvergadering van september 2021 zijn gelden beschikbaar gesteld voor de aanschaf en implementatie van een DMS.

De stand van zaken is nu (januari 2022) , dat de aanbestedingsprocedure in gang is gezet en loopt. De aanbesteding en de implementatie wordt begeleid door het bureau Daadkracht BV. De verwachting is dat medio 2022 een werkend DMS zal zijn opgeleverd.

Hiermee zal eveneens worden voldaan aan de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer. Burgers en bedrijven moeten zaken die ze met de overheid doen – zoals het aanvragen van een vergunning – digitaal kunnen afhandelen. Burgers krijgen met deze wet het recht formeel berichten elektronisch aan de overheid te zenden. Het uitgangspunt van de wet is dan ook: digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet. Elektronisch bestuurlijk verkeer verminderd de administratieve lasten van burgers en bestuurlijke lasten van bestuursorganen. De verwachting is dat de wet op 1 januari 2023 in werking zal treden.

Vooruitlopend op de invoering van een DMS, is in 2019 de software IBABS aangeschaft. De bestuurlijke besluitvorming vindt sinds september van dat jaar digitaal plaats. Omdat papier nog steeds leidend is in de organisatie, worden de documenten op papier uitgedraaid en toegevoegd aan de papieren dossiers. Met de invoering van een DMS zal de gehele keten van informatievoorziening (van de eerste binnenkomst van een brief tot en met het laatste besluit) digitaal afgewikkeld en opgeslagen worden.

2. Middelen en mensen

Jaarlijks worden financiële middelen ter beschikking gesteld om de wettelijke archieftaken uit te voeren. De kosten voor de uitvoering hiervan zijn verspreid over de begroting in verband met het verschil in personele en materiële kosten.

De totale kosten voor de uitvoering van het archiefbeheer bedroegen € 22.295,-- (2020) en € 13.845 (2021). In 2020 is het archiefblok 1976-2006 bewerkt. Dit betrof een eenmalig project waarvan de kosten € 14.040,-- bedroegen. De bedragen betreffen uitsluitend de personeelskosten.

Voor het beheer van de overgebrachte archieven werd jaarlijks een bedrag van € 11.501,-- (2020) en € 11.663,-- (2021) betaald aan het Gelders Archief.

Voor de website archivering werd jaarlijks een bedrag van € 1.610,-- in rekening gebracht.

Voor de opslag van de videotulen wordt jaarlijks een bedrag van € 4.700,-- in rekening gebracht. Voor het eerste jaar 2021 is een bedrag van € 10.950,-- in rekening gebracht.

Het aantal Fte's dat belast is met het beheer van de niet overgebrachte archiefbescheiden betreft 0,1 Fte (gemiddeld 30 dagen per jaar). Het aantal Fte voor beheer van ICT betreft 1,0.

Daarnaast voert de De Connectie een aantal werkzaamheden uit op het gebied van de ICT.

De dagelijkse werkzaamheden worden uitgevoerd door een vaste medewerker van de firma DOXsupport te Emmen. Deze medewerker is in het bezit van de diploma's MEAO, SOD-I, SOD-II, Bestuursambtenaar, VVA en HMDI. Bijscholing geschiedt onder verantwoordelijkheid van de firma DOXsupport.

Alle wettelijke werkzaamheden kunnen naar behoren worden uitgevoerd.

Het beheer van de overgebrachte archiefbescheiden berust bij het Gelders Archief. De personele omvang bedraagt ongeveer 40 Fte in vaste dienst. Slechts een klein deel van deze formatie voert werkzaamheden uit voor de gemeente Rozendaal en de overige partners van het Gelders Archief. Bij het Gelders Archief werken 10 personen met een archiefdiploma. Er is voldoende mogelijkheid voor na- of bijscholing. Er is voldoende kennis en ervaring om alle soorten wettelijk verplichte werkzaamheden uit te voeren.

3. Archiefruimten, applicaties, archiefbewaarplaats en e-depots

De gemeente is verplicht een archiefbewaarplaats aan te wijzen. In de Archiefverordening 2012 en in die van 2020 is bepaald, dat burgemeester en wethouders zorg dragen voor een archiefbewaarplaats. Het college heeft de bevoegdheid tot het aanwijzen van een archiefbewaarplaats overgedragen aan het algemeen bestuur van het Gelders Archief. Een en ander is in de gemeenschappelijke regeling geregeld. Depotruimten in het pand van het Gelders Archief aan de Westervoortsedijk 67-D te Arnhem zijn als archiefbewaarplaats aangewezen.

De kluis in het gemeentehuis is aan de Kerklaan 1 wordt uitsluitend gebruikt voor de opslag van vernietigbare archiefbescheiden. De kluis is afgekeurd voor opslag van het permanent te bewaren archiefbescheiden.

Het Gelders Archief heeft samen met het Nationaal Archief en de Regionaal Historische Centra in de andere provinciehoofdsteden een landelijk elektronisch depot (e-depot) ontwikkeld. Uitgangspunt is dat toekomstige digitale archiefbescheiden naar dit e-depot kunnen worden overgedragen en er in opgeslagen. Dit e-depot komt tegemoet aan alle eisen die in de Archiefregeling (2009) aan het

beheer van digitale archiefbescheiden worden gesteld. Het e-depot is sinds 1 oktober 2015 operationeel. Echter vanwege het uittreden van het Rijk uit de regionale historische centra per 2024 en daarmee het vervallen van de beschikbaarheid van het rijks e-depot is het Gelders Archief in 2021 een verkenning gestart naar de invulling voor een regionaal e-depot.

Bij collegebesluit van 15 februari 2011 is het Calamiteitenplan Archieven gemeente Rozendaal vastgesteld. In dit plan zijn maatregelen vastgelegd in geval van calamiteiten (brand, overstroming enz.). In dit plan is tevens opgenomen een verzamelplaats voor die archiefbescheiden, die tijdens een calamiteit schade hebben opgelopen. Het is de bedoeling dat het calamiteitenplan archieven wordt opgenomen in het zogenaamde Bedrijfscontinuïteitsplan (BCP). Dit zal waarschijnlijk in 2022 zijn beslag krijgen.

Rozendaal is verder aangesloten bij Vanwaarde Restauratie BV te Beekbergen, een organisatie die archiefbescheiden bij calamiteit beredderd en verder achteruitgang tegen kan gaan door middel van invriezing van de archiefbescheiden. Zij kunnen tevens advies geven over vervolgstappen over beschadigde archiefbescheiden.

Het Gelders Archief beschikt over een ontruimingsplan en een collectiehulpverleningsplan. In het Collectiehulpverleningsplan Gelders Archief is geen specifieke verzamelplaats aangewezen voor de te ontruimen archiefbescheiden. Het Gelders Archief beschikt over een account bij Database Incidenten Cultureel Erfgoed (DICE) om incidenten te registreren.

De gemeente Rozendaal beschikt over een eigen back-up procedure. Dit is een reservekopie van alle gemeentelijke databestanden die in geval van calamiteit in zijn oorspronkelijke vorm teruggezet kan worden. Daarnaast draait Rozendaal mee met de back-up procedure van De Connectie voor de gemeentelijke applicaties en de back-up procedure van PinkRoccade voor de burgerzakenapplicaties.

Voor de informatiebeveiliging is in 2020 het “Strategisch gemeentebreed informatieveiligheidsbeleid” vastgesteld. Het betreft hier het veiligheidsplan in het kader van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Dit document bevat strategische beleidsuitgangspunten op het gebied van informatieveiligheid (geheel van activiteiten, methoden en middelen ter waarborging van beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie) en de organisatie daarvan. Hierin staat het verantwoordingsmechanisme en de rollen en verantwoordelijkheden aangaande informatieveiligheid beschreven. Daarnaast is rekening gehouden met de wettelijke kaders die aan informatieverwerking binnen specifieke onderdelen worden gesteld, zoals de Wet basisregistratie personen (Wet BRP), Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), Wet Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (SUWI), het DigiD beveiligingsassessment (DigiD audit) en Wet openbaarheid bestuur (Wob). Om te voorkomen dat binnen elk van die gebieden separaat beleid ontwikkeld en geïmplementeerd wordt, is de keuze gemaakt dit gemeente brede informatieveiligheidsbeleid op te stellen voor alle organisatieonderdelen.

4. Interne kwaliteitszorg en toezicht

Van het begrip kwaliteit kunnen verschillende definities gegeven worden. Kort omschreven kan gezegd worden dat kwaliteit bestaat uit het voldoen aan verwachtingen. Over die verwachtingen moeten gezamenlijk afspraken worden gemaakt. Deze afspraken worden expliciet geformuleerd, er wordt een plan opgesteld, de uitvoering van het plan wordt voorbereid, plannen worden uitgevoerd,

eventueel tussentijds getoetst en vervolgens vindt tenslotte een evaluatie plaats of ook voldaan is aan de gemaakte afspraken.

Kwaliteitszorg analoog archief

Voor wat het analoge, papieren archief betreft dat nog niet is overgebracht (archiefbescheiden die jonger zijn dan 20 jaar) zijn er enkele specifieke kwaliteitseisen vastgelegd. Dit kwaliteitssysteem bestaat uit een aantal uitgangspunten en documenten die onderdeel (kunnen) zijn van een kwaliteitssysteem. Deze uitgangspunten en documenten zijn:

- Het archief is opgebouwd volgens de Basisarchiefcode van de Vereniging van Nederlandse gemeenten
- Alle stukken worden onderwerpsgewijs bijeen gebracht dat wil zeggen dat alle stukken van een bepaald onderwerp onder één code zijn ondergebracht, verdeeld over een of meerdere (deel)dossiers
- Er is een scheiding aangebracht in te bewaren en te vernietigen stukken, waardoor de doorstroom van oudere stukken eenvoudig en snel kan plaatsvinden en vernietiging van de daarvoor in aanmerking komende stukken kan plaatsvinden
- De gemeente beschikt over een actuele Archiefverordening uit 2020
- De gemeente beschikt over een actueel Besluit Informatiebeheer uit 2020
- De gemeente beschikt over een actueel Documentair Structuurplan. Dit is een plan waarin is vastgelegd de wijze waarop de toegankelijkheid van archiefbescheiden is georganiseerd en de wijze waarop de archiefbescheiden zijn ingedeeld en gerangschikt. Het gaat hier om alle aanwezige bestanden (papier, digitale archiefbescheiden in diverse applicaties en microfilm)

Kwaliteitszorg archieven Gelders Archief

Het Gelders Archief werkt niet op basis van een kwaliteitssysteem, maar door de toepassing van het archiefbeheersysteem MAIS Flexis en de daarbij behorende procesafspraken worden uniformiteit en kwaliteit van het beheer gewaarborgd. Voor wat de overgebrachte Rozendaalse archieven betreft, zijn deze bewerkt en ontdaan van vernietigbare archiefbescheiden en toegankelijk gemaakt door middel van een beschrijvende inventaris. Hierdoor is het archief ontsloten voor burgers die historisch onderzoek willen verrichten.

Het Gelders Archief neemt eenmaal per twee jaar deel aan de kwaliteitsmonitor dienstverlening van de Branchevereniging Archiefinstellingen Nederland (BRAIN).

Kwaliteitszorg digitale informatie

Met ingang van 2017 verantwoordt de gemeente Rozendaal zich ieder jaar over de kwaliteit van informatieveiligheid van diverse informatiesystemen via de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA).

Burgers verwachten een betrouwbare overheid die zorgvuldig met informatie omgaat. Het gaat daarbij om het waarborgen van beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie(systemen). Dat zorgt niet alleen voor betrouwbaarheid, maar ook voor een goede kwaliteit en continuïteit van de bedrijfsvoerings- en dienstverleningsprocessen. Door middel van de ENSIA methode wordt inzicht gegeven in de kwaliteit van de informatie.

Veel relevante processen spelen zich binnen de organisatie af. De praktijk is echter dat de gemeente voor een aantal taken samenwerking opzoekt bij diverse samenwerkingspartners. Zaken worden dan

gemandateerd of gedelegeerd aan externe partijen, maar waarvoor het gemeentebestuur uiteindelijk eindverantwoordelijk is in het ketenproces. Afspraken hierover worden gemaakt in de diverse service level agreements (SLA), het toezicht op de kwaliteit van de informatie wordt uitgevoerd door de archivaris van het Gelders Archief die tevens archivaris van de gemeente Rozendaal is.

Intern toezicht

De gemeente Rozendaal is sinds 2002 aangesloten bij het Regionaal Historisch Centrum Gelders Archief (Gelders Archief). Hierbij is de algemeen directeur van het Gelders Archief formeel aangewezen als archivaris van de gemeente Rozendaal. De algemeen directeur beschikt over het vereiste diploma. Het Gelders Archief voert regelmatig inspecties uit om de rechtmatigheid van het beheer te toetsen van archiefbescheiden van de gemeente Rozendaal die niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats. Van iedere inspectie wordt een verslag uitgebracht, daarnaast wordt jaarlijks een jaarverslag uitgebracht.

6. Vervanging, conversie/migratie, selectie, vernietiging en vervreemding van archiefbescheiden

Sinds de invoering van de Archiefwet 1995 heeft de overheid een vernietigingsplicht. Hiermee is vernietiging niet een vrijblijvende handeling.

Vernietiging van archiefbescheiden vindt bij de gemeente Rozendaal jaarlijks plaats. Hierbij wordt op basis van de selectielijst een lijst vervaardigd van de te vernietigen archiefbescheiden. Deze lijst gaat ter controle langs de diverse clusterhoofden en de gemeentesecretaris. Eventuele opmerkingen worden verwerkt waarna de lijst ter goedkeuring aan de archivaris van het Gelders Archief wordt voorgelegd. Wanneer de archivaris de machtiging heeft gegeven aan de lijst, wordt tot daadwerkelijke vernietiging overgegaan.

In 2019 is een hotspotmonitor opgemaakt. Veel overheidsinformatie wordt op basis van landelijk vastgestelde selectielijsten als vernietigbaar geklasseerd. Wat echter in algemene zin als vernietigbaar wordt aangemerkt, kan bij de een andere organisatie toch als te bewaren worden bezien. Deze uitzonderingen worden benoemd in een zogenaamde “hotspot monitor”. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden over de aanpak van de coronacrisis in Rozendaal.

Voor die bescheiden die zijn ontstaan bij de diverse taken die de gemeente Rheden uitvoert voor de gemeente Rozendaal zijn aparte vernietigingsafspraken met de gemeente Rheden gemaakt. Deze zijn bij collegebesluit van 5 maart 2013 vastgesteld. Vernietiging vind plaats na machtiging van de archivaris van het Gelders Archief.

Voor het selecteren van de archiefbescheiden is gebruik gemaakt van de Lijst van voor vernietiging in aanmerking komende stukken in gemeentearchieven (1983), de Selectielijst archiefbescheiden gemeentelijke en intergemeentelijke organen vanaf 1 januari 1996, zoals vastgesteld in 2005 en gewijzigd in 2012 en van de Selectielijsten 2017 en 2020. Er wordt geen gebruik gemaakt van een facultatieve stukkenlijst. Uitgangspunt van vernietiging is dat bescheiden betreffende het maken en vaststellen van het beleid en de hoofdzaken van beleid voor permanente bewaring in aanmerking komen, terwijl bescheiden betreffende beleidsuitvoering voor vernietiging in aanmerking komen.

Daarnaast wordt rekening gehouden met plaatselijke zaken of gebeurtenissen met een voor Rozendaal uniek of bijzonder karakter. Deze zaken worden van vernietiging uitgezonderd.

Van vervanging (omzetten van analoge documenten in digitale documenten waarbij het digitale exemplaar vervolgens als origineel wordt aangemerkt) is bij de gemeente Rozendaal geen sprake. Het omgekeerde is wel het geval, waarbij digitale documenten op papier worden uitgedraaid en de papieren versie als origineel wordt aangemerkt. Hierbij is van belang dat medewerkers consequent de stukken (papieren uitdraaien) aanleveren waardoor de dossiers compleet en actueel blijven. De spelregels hiervoor zijn bij de medewerkers bekend. Zodoende heeft de “omgekeerde vervanging” van digitaal naar papier geen negatieve consequenties voor de duurzaamheid en houdbaarheid van de documenten.

Van vervreemding (overdracht van archiefbescheiden naar een ander overheidsorgaan), conversie of migratie is geen sprake. Ook het Gelders Archief heeft geen vervanging dan wel vervreemding toegepast.

7. Overbrenging van archiefbescheiden

Een van de kerntaken van het Gelders Archief is het toegankelijk maken van archieven en collecties om de openbaarheid aan de burger te kunnen garanderen. Bij het Gelders Archief is het beheer van een viertal archiefbestanden ondergebracht.

Secretariearchief 1818-1929. Dit archiefblok is in 2001 door de heren W.J. Meijerink en Drs. W.F.M. Ahoud voorzien van een beschrijvende inventaris. Dit archief is bij het Gelders Archief bekend onder bloknummer 2750.

Secretariearchief 1930-1975. Dit archiefblok is in 2000 door de heer E. Stapersma voorzien van een beschrijvende inventaris. Dit archief is bij het Gelders Archief bekend onder bloknummer 2751.

Bouwvergunningenarchief 1923-2005. Dit blok is gedigitaliseerd. Het papieren archief is geplaatst bij het Gelders Archief, een digitale kopie is bij de gemeente Rozendaal aanwezig. Dit archief is bij het Gelders Archief bekend onder bloknummer 3056.

Het archief van de burgerlijke stand dat openbaar is over de periode 1818-1940. Dit archief is bij het Gelders Archief bekend onder bloknummer 2752.

In 2020 is het secretariearchief van de gemeente Rozendaal over de periode 1976-2006 bewerkt voorzien van een beschrijvende inventaris. Dit archiefblok is in 2021 fysiek reeds verplaatst naar het Gelders Archief en is formeel overgebracht in februari 2022 waarna het archief hiermee openbaar is geworden voor het publiek.

Het Gelders Archief houdt in het archiefbeheersysteem MAIS Flexis een overzicht bij van de archiefbescheiden van de gemeente Rozendaal die zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats. Dit systeem waarborgt de toegankelijke staat van de archiefbescheiden zodanig dat deze binnen een redelijke termijn gevonden kunnen worden. Het systeem MAIS Flexis waarborgt hiermee de onderlinge samenhang en de uit te voeren beheersactiviteiten.

De gemeente Rozendaal heeft nog geen digitale archiefbescheiden overgebracht naar het Gelders Archief. Wanneer in de toekomst digitale archiefbescheiden zullen worden overgebracht die voor permanente bewaring in aanmerking komen, zal het Gelders Archief de digitale duurzaamheid

waarborgen door deze archiefbescheiden ongeacht vorm, herkomst of ontstaan op te slaan in een (elektronisch) e-depot.

8. Terbeschikkingstelling van overgebrachte archiefbescheiden

De archiefbescheiden van de gemeente Rozendaal die in de archiefbewaarplaats van het Gelders Archief berusten, zijn in principe voor eenieder kosteloos te raadplegen. In principe kan eenieder afbeeldingen, afschriften en bewerkingen (laten) maken van archiefbescheiden van de gemeente Rozendaal die in het Gelders Archief berusten. Het Gelders Archief heeft hiervoor tarieven vastgesteld. Daarnaast bestaat er de mogelijkheid voor “scanning on demand” waarbij bezoekers per bezoek gratis (gelimiteerd) digitale scans kunnen laten maken van de originele archiefbescheiden.

Het Gelders Archief beschikt over een digitale frontoffice (website) met toegang tot de collectie. Hierin is ook het bezoek- en gebruiksreglement opgenomen.

Eventuele beperkende bepalingen zijn opgenomen in de verklaring van overbrenging.

Het Gelders Archief motiveert een eventuele afwijzing van een verzoek tot raadpleging schriftelijk.

Het Gelders Archief voldoet aan de wettelijke verplichting overgebrachte archiefbescheiden op verzoek voor een bepaalde tijd uit te lenen aan de gemeente Rozendaal.

Het Gelders Archief heeft inhoudelijke en financiële voorwaarden geformuleerd voor de uitlening van archiefbescheiden aan deskundige externe instellingen.

Bijlage: uitbesteding van werkzaamheden inclusief het documentenbeheer

Hieronder volgt een overzicht van uitbestede werkzaamheden, waarbij eveneens (onder mandaat) de informatievoorziening is uitbesteed.

Organisatie	***Takenpakket***
Gemeente Rheden	Sociaal domein: Participatiewet, Wet Sociale Werkvoorziening (WSW), Wet kinderopvang, Wet op de lijkbezorging, Schuldhulpverlening, Wet schuldsanering natuurlijke personen (WSNP), Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (BBZ), Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ), Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO), Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz), Jeugdwet, kwijtschelding gemeentelijke belastingen en gehandicaptenparkeerkaarten.
modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Centraal Gelderland (MGR SDCG)	Inkoop. Regionale inkoop van maatwerkvoorzieningen Jeugdwet en Wmo, inclusief Activerend werk.
modulaire gemeenschappelijke	Onderwijszaken, voorheen RBL

regeling sociaal domein Centraal Gelderland (MGR SDCG)	
modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Centraal Gelderland (MGR SDCG)	Werkgeversservicepunt (WSP)
modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Centraal Gelderland (MGR SDCG)	Werkgeverschap Sociale werkvoorziening (WgSW)
De Connectie	Personeels- en salarisadministratie. Personeelsadministratie via Youforce. Wordt eveneens nog analoog in Rozendaal gearchiveerd.
De Connectie	Financiële administratie/facturering
De Connectie	Uitvoering basisregistraties
De Connectie	Heffen en invorderen op basis van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ)
De Connectie	Verzorging standaard ICT werkplek
ODRA	Toezicht, handhaving en vergunningverlening milieubeheer. Incidenteel gerichte verzoeken om advies
Gelders Archief	Beheer van een aantal overgebrachte archieven. Zie voor het aantal archieven hoofdstuk 7.
Company Webcast	Beheer videotulen van de digitale raads- en commissievergaderingen
Capsis	Archivering gemeentelijke website

Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Herziene beleidsregels eenmalige energietoeslag

Adviseur : M. Jansma ism T. Mosselman (Rheden)
Portefeuillehouder : T. van der Pas
Datum : 27 september 2022

Aan de Raad

Inleiding
Op 17 mei 2022 heeft het college de Beleidsregels eenmalige energietoeslag Rozendaal 2022 vastgesteld, waarin de toeslag is vastgesteld op € 800,-. De minister van SZW heeft in juli besloten deze toeslag eenmalig op te hogen met € 500,-. Daarnaast is de uitvoeringstermijn van de regeling verlengd, tot 1 juli 2023. Gemeenten kunnen hiermee ook de aanvraagtermijn van de energietoeslag verlengen. De minister past daartoe de Participatiewet aan.
De minister heeft de gemeenten gevraagd deze aanvullende verstrekking uit te voeren. En aangegeven dat zij daarbij instemt met de eerder door de VNG aangegeven randvoorwaarden:

- het Rijk biedt uitzicht op een structurele oplossing van de inkomensproblematiek voor deze doelgroep;
- het Rijk neemt de verantwoordelijkheid voor een oplossing voor de doelgroep studenten (nu uitgesloten van de energietoeslag);
- gemeenten mogen dezelfde doelgroep hanteren die eerder de toeslag van € 800,- ontving, dus zonder hertoetsing en/of nieuwe aanvraag.

In verband met deze aanpassing moesten de beleidsregels aangepast worden. Dit is gebeurd in onze vergadering van 27 september 2022.
De Herziene beleidsregels zijn bijgevoegd (bijlage 1). De wijzigingen zijn in rood aangegeven.

Deze herziening bood ook de mogelijkheid om een eerdere onvolkomenheid te herstellen. Het ging daarbij om het uitsluiten van kostendelende medebewoners in een huishouden, waarmee voorkómen wordt dat (bijvoorbeeld) een bij ouder(s) inwonend kind zelf een toeslag aanvraagt. Deze inwoners werden in de uitvoeringspraktijk al van de toeslag uitgesloten, met deze wijziging is deze werkwijze geformaliseerd.

Toelichting
Belang van de eenmalige energietoeslag
Met de herziene beleidsregels beoogt het college huishoudens met een laag inkomen financieel te ondersteunen bij het betalen van hun energierekening. De (aanvullende) energietoeslag helpt huishoudens om hun energierekening te betalen, zodat ze hun woning kunnen blijven verwarmen zonder in de financiële problemen te komen. Wij geven hiermee uitvoering aan het besluit van de minister. Gemeente Rheden ontvangt zowel via haar consulenten als maatschappelijke partners signalen dat de nood nog steeds hoog is. De aanvullende toeslag kan ook op de iets langere termijn verlichting bieden in het maandbudget van betreffende inwoners.

Kanttekeningen

Er is een financieel risico dat het gebruik de beschikbare budgetten overstijgt. Het Rijk heeft toegezegd de gemeenten volledig te compenseren voor het uitkeren van de toeslag aan alle inwoners met een inkomen tot 120% van het Wsm (Wettelijk sociaal minimum). Het risico bestaat, dat dit niet gebeurt.

Financiën
Zie ook bij 'Kanttekeningen'. In mei hebben wij, op basis van een bijdrage van € 9,- per inwoner, in totaal € 15.500,- ontvangen. In september is hier een bedrag bijgekomen. We ontvangen nu in totaal € 23.229,-. * Voor een toelichting: zie bijlage 2.

Vervolg
Rheden en Rozendaal sluiten, net als (bijna) alle gemeenten, in de bestaande beleidsregels studenten uit van de energietoeslag. De rechtbank in Arnhem heeft onlangs geoordeeld dat studenten niet categoriaal van de energietoeslag mogen worden uitgesloten. De minister is nog met de VNG in gesprek over een oplossing. Zodra hier duidelijkheid over is, moeten de beleidsregels wellicht opnieuw worden aangepast.

Communicatie
1. De communicatie naar de doelgroep wordt in z'n algemeenheid verzorgd door de gemeente Rheden, via haar reguliere kanalen: website, sociale media en persbericht. De gemeente informeert ook haar maatschappelijke partners over de toeslag en vraagt hen dit bij de doelgroep onder de aandacht te brengen.
2. De inwoners van Rozendaal worden, naast bovengenoemde communicatie door de gemeente Rheden, geïnformeerd via 'In de Roos' en op de website.
3. De nieuwe beleidsregels worden gepubliceerd in 'In de Roos' en in het elektronisch Gemeenteblad Rozendaal, te bereiken via www.overheid.nl

Het college van burgemeester en wethouders,

Boele Boelens,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

Besluit van het college van burgemeester en wethouders tot vaststelling van de Herziene beleidsregels eenmalige energietoeslag Rozendaal

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rozendaal;

gelezen het voorstel van M. Jansma van 27 september 2022 met nummer MJ-22-53;

overwegende dat,
het gewenst is om herziene beleidsregels vast te stellen omtrent de eenmalige energietoeslag, omdat:

het college het wenselijk vindt om aan te geven in welke situaties en onder welke voorwaarden huishoudens in aanmerking kunnen komen voor een eenmalige energietoeslag;
het daarom wenselijk is voor dit doel aanvullende beleidsregels vast te stellen op de Beleidsregels bijzondere bijstand gemeente Rozendaal;

het kabinet heeft besloten om het richtbedrag van de eenmalige energietoeslag te verhogen van € 800,- naar € 1.300 en de afhandelingstermijn te verlengen tot en met 30 juni 2023.

gelet op de artikelen 4:81, eerste lid, 4:83 en 1:3, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht;
artikel 4:3 van de Algemene wet Bestuursrecht en artikel 35 van de participatiewet;

b e s l u i t vast te stellen de volgende beleidsregels:

Beleidsregels eenmalige energietoeslag Rozendaal 2022

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

a. *wet:* Participatiewet;

b. *college*: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rozendaal

c. *inkomen*: alle inkomsten van het huishouden als bedoeld in artikel 32 en 33 van de wet, waarbij de middelen als bedoeld in artikel 31, tweede lid, van de wet niet tot het inkomen worden gerekend;

d. *peildatum*: bij ambtshalve toekenning is de peildatum 1 april 2022 en bij aanvragen is de peildatum de maand waarin de aanvraag wordt ingediend;

e. *referteperiode*: deze wordt alleen gehanteerd in geval van zeer wisselende inkomsten en wordt gedefinieerd als de periode van drie aaneengesloten maanden voorafgaand aan de peildatum zoals benoemd onder lid d.

f. *huishouden*: de alleenstaande, alleenstaande ouder of het gezin als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderdeel a, b of c van de wet;

Artikel 2. Doelgroep

1. De eenmalige energietoeslag 2022 van € 1.300 is bedoeld voor een huishouden met een laag inkomen en wordt ambtshalve of op aanvraag als bijzondere bijstand verleend.

2. Voor de toepassing van deze regeling wordt het vermogen niet in aanmerking genomen.

3. Een huishouden heeft een laag inkomen als het inkomen op de peildatum niet hoger is dan 120 % van de toepasselijke bijstandsnorm.

4. Wanneer er sprake is van een wisselend inkomen wordt het inkomen vastgesteld aan de hand van het gemiddelde netto inkomen in de referte periode.

5. bij zelfstandigen wordt gemiddeld netto inkomen bepaald aan de hand van de BTW opgave van het kwartaal voorafgaand aan de maand van aanvraag.

6. Tot een huishouden wordt niet gerekend de persoon die op de peildatum:

a. in een inrichting verblijft als bedoeld in artikel 1 aanhef en onderdeel f van de wet;

b. jonger is dan 21 jaar (hiervan uitgezonderd zijn die jongeren die noodzakelijk uitwonend zijn, zie artikel 3 onder d)

c. jonger is dan 27 jaar en aanspraak maakt op studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000; of

d. is ingeschreven in de basisregistratie personen als ingezetene met enkel een briefadres;

e. een kostendelende medebewoner is zoals bedoeld in artikel 19a van de wet. (Nieuw toegevoegd.)

7. Er bestaat geen recht op eenmalige energietoeslag als de aanvrager eerder in 2022 voor hetzelfde doel een energietoeslag op grond van artikel 35 van de wet heeft ontvangen. Dit geldt ongeacht of de aanvrager deze toeslag in een andere gemeente heeft ontvangen.

Artikel 3. Ambtshalve toekenning

1. Huishoudens die voldoen aan de doelgroepomschrijving van artikel 2, en:

a. algemene bijstand ontvangen; of

b. een uitkering ontvangen op grond van de IOAW en IOAZ;

c. als zelfstandig ondernemers een uitkering voor levensonderhoud op grond van het Bbz 2004 ontvangen;

d. jonger dan 21 jaar zijn en noodzakelijk uitwonend zijn;

ontvangen de eenmalige energietoeslag 2022 ambtshalve.

e. Een eventueel eerder in 2022 verstrekt voorschot op de eenmalige energietoeslag wordt verrekend met de eenmalige energietoeslag.

f. De energietoeslag voor deze groep wordt in termijnen uitbetaald;

g. Huishoudens aan wie reeds eerder een energietoeslag van € 800,- is toegekend, ontvangen ambtshalve een extra compensatie van € 500. (Nieuw toegevoegd.)

2. De ambtshalve toekenning heeft geen betrekking op huishoudens die een AIO uitkering ontvangen van de Sociale Verzekeringsbank op grond van artikel 47a van de wet.

Artikel 4. Aanvraag

1. Huishoudens die niet in aanmerking komen voor een ambtshalve toekenning van de energietoeslag 2022 kunnen aanvraag indienen met gebruikmaking van het digitale aanvraagformulier.

2. In afwijking van deze digitale aanvraag is een schriftelijke aanvraag mogelijk indien naar het oordeel van het college bijzondere omstandigheden in het individuele geval hiertoe aanleiding geven.

3. Een aanvraag voor de eenmalige energietoeslag kan worden ingediend tot en met 31 maart 2023.

Artikel 5. Hardheidsclausule

Als de aanvrager niet in aanmerking komt voor een eenmalige energietoeslag kan het college, gelet op alle omstandigheden, in het individuele geval beoordelen of de aanvrager in afwijking van de beleidsregels toch voor de energietoeslag in aanmerking kan komen.

Artikel 6. Inwerkingtreding beleidsregels en citeertitel

1. Deze beleidsregels treden in werking op de dag van bekendmaking.

2. Deze beleidsregels gelden met terugwerkende kracht tot en met 5 september 2022.

3. Deze beleidsregels vervallen op 1 juli 2023.

4. Deze beleidsregels worden aangehaald als: Herziene Beleidsregels eenmalige energietoeslag Rozendaal.

Aldus vastgesteld door het college van burgemeesters en wethouder van de gemeente Rozendaal in de vergadering van 27 september 2022.

De secretaris	De burgemeester
Boele Boelens	Ester Weststeijn

Bijlage 2 **Financiële toelichting**

Dit het bedrag dat we daadwerkelijk ontvangen via het gemeentefonds.
Hier is dus geen aparte SiSa verantwoording voor nodig.

Taakmutaties uitkeringsjaar 2022, stand meicirculaire 2022 (Inkomen en participatie)

CBS

	277	Rozendaal
Uitkeringsfactor	1,813	

Energietoelage lage inkomens

Mutatie bedrag (mln €)	854,000
Stand	mei 2022, § 2.2-8

Door gemeente in te vullen of CBS nummer invullen

	Aantal		*b.p.e*		*Bedrag in basis*	*Uitkering*
lage inkomens met drempel	39	x	€ 121,20	=	€ 4.690	€ 8.504
eenpersoonshuishoudens	141	x	€ 9,06	=	€ 1.277	€ 2.316
klantenpotentieel regionaal	40	x	€ 4,18	=	€ 167	€ 303
omgevingsadressendichtheid (oad)	666	x	€ 10,03	=	€ 6.677	€ 12.106
Totaal						**€ 23.229**

Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Nieuwe website gemeente Rozendaal

Adviseur : A. Hartmans
Portefeuillehouder : E. Weststeijn
Datum : 27 september 2022

Geachte leden van de raad
Het laatste half jaar is hard gewerkt aan een nieuwe gemeentelijke website voor Rozendaal. De nieuwe site gaat vanaf 1 oktober 'live'. We zijn trots op het eindresultaat en willen de nieuwe website graag bij u onder de aandacht brengen.

Achtergrond
De nieuwe website draagt bij aan de doorontwikkeling van de digitale dienstverlening voor burgers en bedrijven en is nodig om te voldoen aan vereisten rond toegankelijkheid, transparantie en openbaarheid van gemeentelijke informatie.

Met de nieuwe website vervullen we een al langer bestaande politieke wens
Al in het Coalitieakkoord 2018-2022 werd het belang benadrukt van een actuele, gebruiksvriendelijke, gemeentelijke website, met meer digitale mogelijkheden. In het Coalitieakkoord 2022-2026 komt dat punt terug, waarbij wordt gemarkeerd dat een gebruiksvriendelijke website een belangrijke aanvulling is op het cruciale persoonlijk contact tussen inwoners en gemeente. In de begroting 2022 staat de realisatie van een nieuwe gemeentelijke website als actie opgenomen.

Een nieuwe website is nodig om in te spelen op de verwachtingen van onze inwoners
Onze oude website was zowel in vormgeving als inhoud niet meer 'bij de tijd'. Uit de resultaten van de enquête publieksverlening in 2021[1] bleek dat onze inwoners de website weinig aantrekkelijk en overzichtelijk vinden. De website kan moderner, actueler, overzichtelijker en toegankelijker, zo gaven respondenten aan. De inrichting van de nieuwe site, op basis van het 'toptaken-concept'[2], maakt het voor onze inwoners makkelijker om snel te vinden wat ze zoeken. De indeling is gewijzigd, alle teksten zijn geredigeerd, geactualiseerd en vereenvoudigd. Overbodige en verouderde informatie is verwijderd.

Daarnaast blijkt uit de enquête dat een fors deel van de Rozendalers gebruik wil maken van de website om eenvoudige diensten met de gemeente te regelen. Inwoners zouden met name meldingen openbare ruimte digitaal willen regelen, men wil digitaal een verhuizing door kunnen geven en digitaal de vergunningaanvraag voor (ver)bouwing kunnen doen. Onze huidige site biedt deze mogelijkheden niet/amper. Eén derde van de respondenten gaf aan een voorkeur te hebben om zaken digitaal met de gemeente te regelen in plaats van fysiek. Door de website aan te passen, e-formulieren op te nemen, DigiD en E-herkenning te implementeren, wordt het voor onze inwoners/ondernemers een stuk gemakkelijker om vanaf thuis de zaken te regelen. Omdat de producten/aangiftes via DigiD of E-herkenning lopen, is de beveiliging van de persoonsgegevens gewaarborgd. Tevens zijn deze aanvragen een zekerheid voor de gemeente dat de juiste persoon of bedrijf de aanvragen doet.

---

[1] Zie de raadsinformatiebrief 'Resultaten enquête dienstverlening', digitale leesmap 23 september 2022.
[2] Een toptaken-site is een website die organisaties en burgers helpt om vaak terugkerende taken op een website vindbaar en eenvoudig(er) te doen maken. Een toptaken-website toont de bezoeker de belangrijkste taken waarvoor hij of zij naar de website komt.

1.3 Een nieuwe website is nodig om te voldoen aan de wettelijke eisen op het gebied van digitale dienstverlening en toegankelijkheid
Het gaat hierbij onder meer om de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv), die naar verwachting per 1 januari 2023 van kracht wordt. Deze wet regelt dat burgers en bedrijven hun zaken met de overheid digitaal kunnen afhandelen. Zij krijgen het recht om officiële berichten, zoals het aanvragen voor vergunningen/bezwaarschriften, elektronisch aan het bestuursorgaan te zenden. Daarnaast verbetert hun rechtspositie in het digitale contact met de overheid. Dit is slecht uitvoerbaar binnen onze huidige (verouderde) website.

Daarnaast moeten websites van overheidsinstanties al enige jaren (vanaf 23 september 2020) voldoen aan de wettelijke verplichting digitale toegankelijkheid[3]. In de aanloop naar de wettelijke verplichting moesten gemeenten minimaal een toegankelijkheidsverklaring op de website publiceren, waarin maatregelen en een planning opgenomen staan die aangeven hoe de toegankelijkheid van de website op termijn verbeterd wordt. De oude Rozendaalse website had een toegankelijkheidverklaring, maar voldeed niet aan de eisen. Met de nieuwe website komt daar verandering in.

Waar staan we nu?
De nieuwe website gaat op 1 oktober 2020 'live' en is dan door iedereen te raadplegen. Alle informatie die op de oude website stond is inmiddels overgezet naar de nieuwe omgeving op het juiste taalniveau. We hebben optimaal gebruik gemaakt van foto's van de prachtige omgeving van Rozendaal.

Wat moet er nog gebeuren?
Het laatste kwartaal van dit jaar wordt nog gebruikt om de puntjes op i zitten. Alle informatie die nu op de website staat is correct, actueel en vervult de belangrijkste gebruikersbehoeften. Aanvullend werken we nog aan een nieuw meldingensysteem, waarmee de inwoner gemakkelijk melding kan maken van bijvoorbeeld kapotte bestrating, overhangende takken etc. De afhandeling van de melding is ook digitaal te volgen. Ook de optie om digitaal gevonden/verloren voorwerpen door te kunnen geven via de website moet nog worden geïmplementeerd. Tot slot, moet DigiD nog ingeregeld worden, een noodzakelijke voorwaarde voor digitale dienstverlening. Vanaf 1 januari 2023 is de nieuwe site volledig ingericht en klaar voor de toekomst.

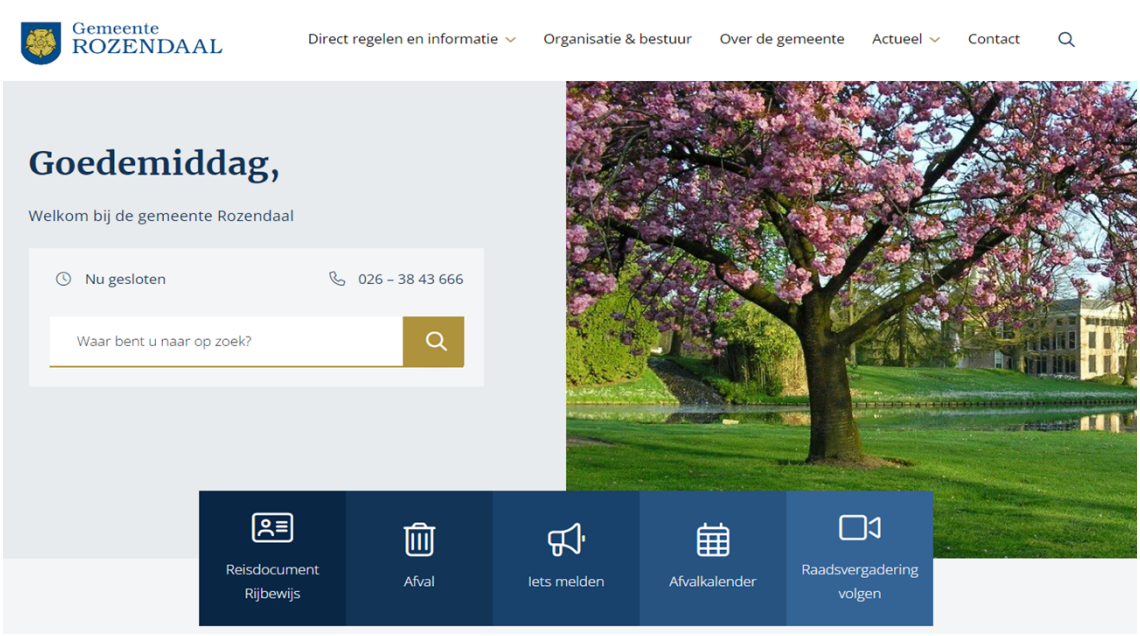
Omdat beeld meer zegt dan heel veel woorden ziet u hieronder de homepage van de oude en de nieuwe site onder elkaar.

[3] Digitale toegankelijkheid betreft een zodanige inrichting van websites en apps dat ook mensen met een beperking – blind, slechtziend, kleurenblind, doof, slechthorend, motorisch beperkt, dyslectisch, autistisch of laaggeletterd – deze goed kunnen gebruiken. Daarom worden er bij wet eisen gesteld aan techniek, design en content van websites. Denk concreet aan spraaksoftware/voorleesfunctie, ondertiteling bij video's, eisen aan kleurgebruik en contrasten en bijvoorbeeld het formuleren van teksten op B1 niveau.

Oude website

Nieuwe website

Het adres blijft natuurlijk hetzelfde: https://www.rozendaal.nl.

Het college van burgemeester en wethouders,

Boele Boelens,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

Besluitenlijst 1 B&W vergadering

Datum	20-09-2022
Tijd	9:00 - 12:00
Locatie	B&W kamer
Voorzitter	E. Weststeijn
Aanwezigen	B. Boelens (secretaris), C.P.M. Van der Pas (wethouder) , S.P. Warmerdam (wethouder) en E. Weststeijn (Burgemeester/voorzitter van de raad)

1 Opening openbare B&W vergadering

2 Besluitenlijst openbare B&W d.d. 13 september 2022

Besluit:

Vaststellen

3 Niet openbare notulen B&W d.d. 13 september 2022

Besluit:

Vaststellen

4 Resultaten enquête (publieks)dienstverlening

Besluit:

1. Kennis nemen van de resultaten van de enquête (publieks)dienstverlening.
2. Instemmen met het informeren van de raad over de resultaten van de enquête (pu-blieks)dienstverlening via bijgevoegde raadsinformatiebrief.

6 Cliëntervaringsonderzoeken Wmo en Jeugdhulp 2021 en cliëntervaringsonderzoek overgangsfase 2021

Besluit:

1. Kennis nemen van de uitkomsten van de onderzoeken: cliëntervaringsonderzoeken Wmo en Jeugdhulp (CEO) en het onderzoek naar de Overgangsfase in het kader van de opdrachten Lokale maatwerkdiensten Jeugd en de Sociale basis.

7 **Omgevingsvergunning plaatsen dakkapel Mr. van Hasseltlaan 6**

Besluit:

Omgevingsvergunning verlenen

8 **Werkprogramma 2022 d.d. 20 september 2022**

Besluit:

Voor kennisgeving aannemen

9 **Ingekomen stukken (openbaar)**

10 **Sluiting openbare B&W vergadering**

Kon document Gemeente Utrecht-Brief dd 22-9-2022 aan Stichting drugsbeleid over Nationaal Burgerberaad drugsbeleid (002).pdf niet opnemen in de bundel

stichting drugsbeleid

De Stichting Drugsbeleid (opgericht 1996) zet zich in voor een drugsbeleid met minder gezondheidsrisico's en minder criminaliteit.
Het bestuur bestaat uit onafhankelijke deskundigen. In de Raad van Advies hebben oud-ministers en prominente personen uit medische en juridische kring zitting.
Website: www.drugsbeleid.nl
mr Raimond Dufour, voorzitter; Groot Heiligland 67, 2011 EP Haarlem; tel. 023-5310133
Email: r.dufour@chello.nl

---

28 september 2022

Aan:
Het College van Burgemeester & Wethouders
en :
De leden van de Gemeenteraad.

Dames en Heren,

Bij brief dd 10 juli j.l. vroeg ik U om steun voor een Nationaal Burgerberaad over Drugsbeleid; zie bijlage-1.
In de loop van de zomer hebben wij eenzelfde brief toegestuurd aan alle gemeenten.

Inmiddels heeft de Burgemeester van Utrecht namens haar College van B&W en Gemeenteraad uiterst positief geantwoord; zie bijlage-2.

Graag zien wij uw reactie tegemoet. Laat U zich daarbij gerust door Utrecht inspireren!

met vriendelijke groet – Raimond Dufour, voorzitter Stichting Drugsbeleid

De Stichting Drugsbeleid (opgericht 1996) zet zich in voor een drugsbeleid met minder gezondheidsrisico's en minder criminaliteit.
Het bestuur bestaat uit onafhankelijke deskundigen. In de Raad van Advies hebben oud-ministers en prominente personen uit medische en juridische kring zitting.
Website: www.drugsbeleid.nl
mr Raimond Dufour, voorzitter; Groot Heiligland 67, 2011 EP Haarlem; tel. 023-5310133
Email: r.dufour@chello.nl

Aan:
Het College van Burgemeester & Wethouders
en:
De leden van de Gemeenteraad.

Dames en Heren,

Zoals U maar al te bekend is gaat ons land gebukt onder drugscriminaliteit en drugsgebruik.

Gemeenten en haar inwoners worden geconfronteerd met grimmige problemen op het gebied van openbare orde en veiligheid. De enorme illegale bedragen die met productie van en handel in drugs worden verdiend leiden tot ondermijning en corruptie, bedreigingen en aanslagen.

Het probleem neemt al zo'n 40 jaar gestaag toe en de politiek komt niet tot een oplossing. Voorstanders van toestaan en voorstanders van repressie staan lijnrecht tegenover elkaar.

Het huidige Kabinet zet het cannabis-experiment voort. De resultaten daarvan komen echter pas over enkele jaren. Voor xtc komt een commissie die therapeutisch gebruik gaat onderzoeken. Voor de overige drugs zijn geen plannen.
Daarnaast wordt stevig geïnvesteerd in het voorkomen dat jongeren de drugshandel in worden gezogen, en in het bestrijden van zware ondermijnende misdaad. Die laatste bestaat voor een overgroot deel uit drugscriminaliteit.
Zoals de voorzitter van het College van Procureurs-Generaal onlangs verklaarde kan bestrijding echter, hoewel nodig, nooit de oplossing zijn.
Voor de komende jaren is die dan ook niet in zicht.

Maar het drugsprobleem blijft urgent. Daarom stellen wij een uitweg voor: het organiseren van een nationaal ***Burgerberaad over het drugsbeleid***.

Het burgerberaad is een nog relatief nieuw democratisch middel. Het onderscheidt zich op 3 essentiële punten van de gebruikelijke inspraak, referenda en petities.
Het *eerste* is dat het beraad niet wordt samengesteld uit deskundigen of belanghebbenden, maar door middel van loting. Net zoals in het oude Athene waar de democratie is ontstaan!
Het *tweede* is dat de deelnemers zich eerst terdege laten informeren over alle facetten van het probleem en dan pas tot een oordeel komen.
Het *derde* verschil is dat bij een goed georganiseerd beraad de politiek zich vooraf in zekere mate committeert aan de uitkomsten.

De vraagstelling zou kunnen luiden:
"Is een drugsbeleid mogelijk met minder criminaliteit en minder gezondheidsrisico's? ".

Het proces ziet er in grote lijnen meestal zo uit.
In een periode van ongeveer 9 maanden komt het burgerberaad 6 à 7 weekenden bijeen, waarbij het zich eerst laat informeren door allerlei deskundigen. Daarna wordt onderling gediscussieerd en worden in subgroepen aanbevelingen ontwikkeld die met de gehele groep worden besproken. De bijeenkomsten worden voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. De deelnemers krijgen een dagvergoeding en alle te maken kosten worden vergoed.
Het proces wordt begeleid door een deskundige organisatie. De uitkomsten zijn ongewis en weldoordacht.

Ierland gaat als eerste land een Burgerberaad, een “Citizens Assembly” over drugs organiseren, en wel in de eerste helft van het komend jaar. Het land slaagde er eerder in, via een burgerberaad het politiek uiterst omstreden onderwerp abortus tot een algemeen geaccepteerde oplossing te brengen.

Onze vraag is of U dit idee wilt ondersteunen. Mogen wij uw reactie ontvangen?
Wij willen het gezamenlijk gaan voorleggen aan Kabinet en Kamers. Het kan een doorbraak betekenen voor de impasse waarin wij al zo lang verkeren!

Met vriendelijke groet – Raimond Dufour, voorzitter Stichting Drugsbeleid

_____
_____

Aan de leden

Datum
22 september 2022
Kenmerk
COS/U202200633
Lbr. 22/050
Telefoonnummer
070 3738393
Bijlage(n)
1

Onderwerp
Bekendmaking invulling vacatures in VNG-bestuur en commissies

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Op 15 september jl. heeft de Voordrachtscommissie van de VNG haar enkelvoudige voordracht vastgesteld voor de invulling van 217 vacatures van de in totaal 220 opengestelde vacatures in de bestuurlijke organisatie van de VNG. De kandidaten voor deze voordracht zijn vervolgens door het bestuur van de VNG op 22 september jl. benoemd tot waarnemer: commissievoorzitter (tevens lid bestuur), lid bestuur, lid commissie en lid colleges. Dit waarnemerschap geldt voor de periode tot aan de Najaars ALV van 2 december a.s. In die ALV worden de tot waarnemer benoemde kandidaten en eventuele tegenkandidaten aan de leden voorgelegd. Door de benoeming van waarnemers kan de bestuurlijke organisatie van de VNG ook in de periode tot aan de Najaars ALV haar taken voor de leden op een goede wijze vervullen. Drie vacatures in het College voor Arbeidszaken konden in deze vacatureronde niet worden ingevuld bij gebrek aan voldoende kandidaten uit gemeenten met 50-100.000 inwoners en 100.000+ inwoners. In *bijlage I* bij deze ledenbrief ontvangt u het overzicht van de nieuwe samenstelling van bestuur, commissies en colleges.

Alleen voorzitter Jan van Zanen en vicevoorzitter Hubert Bruls hebben een doorlopende benoemingstermijn. Daarnaast is er een aantal leden van de commissie Europa & Internationaal met een doorlopende termijn in verband met afwijkende Europese en internationale benoemingsgronden. De benoemingstermijn van vicevoorzitter Hubert Bruls eindigt op de Najaars ALV van 2 december a.s. en voorzitter Jan van Zanen heeft aangegeven afscheid te nemen op de ALV van juni 2023. Volgende week zal de vacature van vicevoorzitter worden opengesteld, waarbij de verbinding zal worden gelegd met de latere vacature voor het voorzitterschap. Ook de nog niet ingevulde vacatures in het CvA en twee vacatures in de commissie Europa & Internationaal zullen worden opengesteld.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

In deze ledenbrief gaan wij achtereenvolgens in op:

1. Achtergrond van de vacatures in de bestuurlijke organisatie van de VNG
2. De enkelvoudige voordracht van de Voordrachtscommissie en de benoeming tot waarnemer van de door de Voordrachtscommissie voorgedragen kandidaten
3. De verdere procedure en de mogelijkheid van het stellen van tegenkandidaten

1. Achtergrond vacatures in de bestuurlijke organisatie van de VNG

Inrichting bestuurlijke organisatie VNG

De bestuurlijke organisatie van de VNG is sinds juli 2018 ongewijzigd en bestaat uit een bestuur, negen vaste adviescommissies en twee colleges. Wel is er een wijziging in de omvang van het College voor Dienstverleningszaken. Het college groeit van negen naar elf leden, inclusief de collegevoorzitter.

Uitgangspunten voor de kandidaatstellingsprocedure

Algemene uitgangspunten

De belangrijkste uitgangspunten zijn in deze procedure ongewijzigd gebleven:

- Alleen de voorzitter en vicevoorzitter van de VNG en een aantal leden van de commissie Europa & Internationaal hebben een doorlopende termijn. Alle overige vacatures worden opengesteld (inclusief het commissie/collegevoorzitterschap)
- Voor leden van bestuur en commissies geldt statutair een maximum van twee benoemingstermijnen van vier jaar (dit is statutair bepaald)
- Bij de selectie van kandidaten staat kwaliteit nadrukkelijk voorop
- De bestuurlijke organisatie is herkenbaar voor de achterban, maar hoeft niet per se exact representatief te zijn op criteria als gemeentegrootte en partijpolitieke kleur
- Profielschetsen voor het bestuur, de commissies en colleges bevatten de belangrijkste thema's voor de komende vier jaar
- Op basis van de thema's in de profielschetsen worden de leden voor bestuur, commissies en colleges geworven
- Naast de provinciale afdelingen worden ook andere gremia gevraagd om aanbevelingen te doen voor kandidaten uit hun specifieke achterban, waaronder zowel de netwerken G4, G40, M50 (middelgrote gemeenten), P10 (plattelandsgemeenten), K80 (kleinere gemeenten) en R8 (grotere herindelingsgemeenten) als de verenigingen van doelgroepen: de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden, het Nederlands Genootschap van Burgemeesters, de Wethoudersvereniging, de Vereniging van Gemeentesecretarissen en de Vereniging van Griffiers.

2. Enkelvoudige voordracht van de Voordrachtscommissie en benoeming tot waarnemer

Samenstelling Voordrachtscommissie

Op basis van het Huishoudelijk Reglement van de VNG is een onafhankelijke Voordrachtscommissie belast met het doen van voordrachten aan de ALV voor de samenstelling van het bestuur en de vaste adviescommissies.

De huidige Voordrachtscommissie bestaat uit:

- René Verhulst (burgemeester Ede - CDA) – voorzitter
- Jannewietske de Vries (burgemeester Súdwest-Fryslân – PvdA) – vicevoorzitter
- Simon Fortuyn (wethouder Lansingerland – Lokale partij)
- Sebastiaan Vliegen (raadslid Voerendaal – VVD)
- Pim van Vliet (secretaris Leiden)
- Menno Huisman (griffier Den Helder)
- Leonard Geluk (Algemeen directeur VNG).

De lastige puzzel van de Voordrachtscommissie

Bij de vaststelling van haar enkelvoudige voordracht zag de Voordrachtscommissie zich geplaatst voor de opdracht om uit ruim 630 aanmeldingen de opengestelde 220 vacatures in bestuur en commissies in te vullen. Dat betekende dat de Voordrachtscommissie een keuze moest maken uit een ruim aanbod van kwalitatief goede kandidaten. De Voordrachtscommissie heeft in haar voordracht naast de persoonlijke kwaliteiten van de kandidaten rekening gehouden met onder meer de aanbevelingen van de provinciale afdelingen, verenigingen van doelgroepen (NGB, VGS, VvG, Wethoudersvereniging en NVvR), netwerken van gemeenten (G4, G40, M50, P10, K80 en R8) en de Scoutingscommissie lokale partijen. Andere aspecten waarmee rekening is gehouden zijn de representativiteit van bestuur en commissies op criteria als politieke partij, gemeentegrootte en geslacht. De Voordrachtscommissie meent met haar uiteindelijke voordracht recht te hebben gedaan aan de verschillende wensen en verwachtingen. Hierna geven wij een toelichting op de totstandkoming van de voordracht.

De Voordrachtscommissie was allereerst gebonden aan de bepalingen in Statuten en Huishoudelijk Reglement van de VNG. Daarnaast hanteert de Voordrachtscommissie reeds geruime tijd een aantal aanvullende uitgangspunten, waaronder het uitgangspunt dat elke provincie in het bestuur en in iedere commissie is vertegenwoordigd.

Voor de goede orde, juist bij de samenstelling van het bestuur van de VNG zijn de mogelijkheden beperkt om aan een evenwichtige verdeling op de verschillende criteria en aan de voordrachten van de diverse netwerken tegemoet te komen. Zo worden de commissievoorzitters in eerste aanleg op hun persoonlijke ervaring en expertise geselecteerd, waarbij vervolgens rekening is gehouden met een evenwichtige politieke verdeling in het cohort voorzitter/vicevoorzitter/ commissievoorzitters. Voorts is statutair voorgeschreven dat in het bestuur minimaal drie raadsleden, één secretaris en één griffier zitting hebben. Tenslotte hanteert de Voordrachtscommissie ook voor het bestuur het uitgangspunt dat iedere provincie is vertegenwoordigd.

Werkwijze Voordrachtscommissie

De Voordrachtscommissie selecteert per vacature één kandidaat. In aanvulling op de hiervoor genoemde uitgangspunten heeft de Voordrachtscommissie er nadrukkelijk naar gestreefd om:

- het aandeel van vertegenwoordigers van lokale partijen en partijlozen in bestuur en commissies verder te vergroten, waarbij dankbaar gebruik is gemaakt van het werk van de Scoutingscommissie lokale partijen
- de diversiteit in de samenstelling van bestuur en commissies te vergroten door waar mogelijk de voorkeur te geven aan vrouwelijke kandidaten.

Voor de goede orde, daarbij blijven het persoonlijke netwerk, ervaring en expertise van kandidaten een belangrijke factor in de afwegingen.

De Voordrachtscommissie heeft de aanbevelingen van de provinciale afdelingen, gemeentelijke netwerken (G4, G40, M50, P10, K80 en R8) en verenigingen van doelgroepen (NGB, VGS, VvG en NVvR; de Wethoudersvereniging heeft geen aanbevelingen gedaan) zwaar laten wegen. Ook hebben de aanbevelingen van de Scoutingscommissie lokale partijen zwaar meegewogen.

Vertegenwoordiging van bestuurders lokale partijen en partijloze bestuurders
Op verzoek van de VNG heeft de Scoutingscommissie lokale partijen opnieuw in het hele land de aandacht gevestigd op de nieuwe vacatures. Marco Pastors (directeur Nationaal Programma Rotterdam Zuid en voormalig wethouder Rotterdam) en Simon Fortuyn (lid van de Voordrachtscommissie Governance en wethouder Lansingerland) hebben zich met een landsdekkende scoutingscommissie ingezet om zoveel mogelijk kwalitatief goede kandidaten zich te laten aanmelden. Daarbij heeft de Scoutingscommissie zich opnieuw gericht op zowel vertegenwoordigers van lokale partijen als partijloze bestuurders.

Het aandeel van vertegenwoordigers van lokale partijen, inclusief partijloze kandidaten, in VNG bestuur en commissies is in de huidige vacatureronde gestegen van 25% naar 26%. Eerder is dit aandeel acht jaar geleden verdubbeld van 10% naar 20% en vier jaar geleden verder doorgestegen van 20% naar 25%. Gerelateerd aan de uitkomst van de raadsverkiezingen, waarin 31,28% van de stemmen naar lokale partijen ging, leidt dit tot een lichte ondervertegenwoordiging.

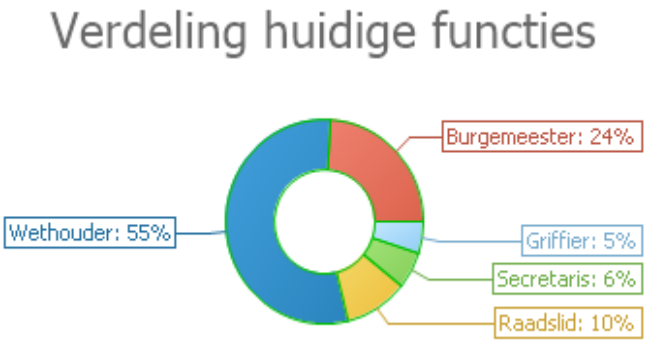
Het aantal commissievoorzitters van vertegenwoordigers van lokale partijen en partijloze kandidaten gestegen van twee naar drie commissievoorzitters:

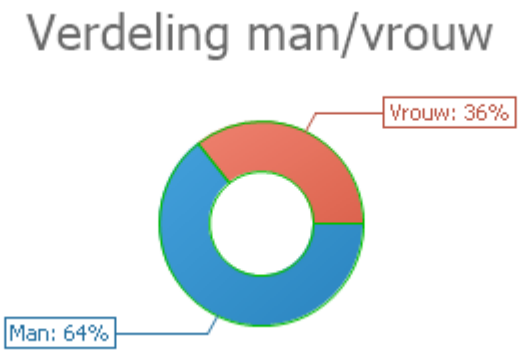
- Liesbeth Grijsen (wethouder Deventer/lokale partij): commissievoorzitter Ruimte, Wonen en Mobiliteit
- Robbert Lievense (raadslid Schouwen-Duiveland/lokale partij): commissievoorzitter Raadsleden en Griffiers
- Ap Reinders (burgemeester Stichtse Vecht/partijloos): vice-commissievoorzitter Europa en Internationaal (voorzitter Jan van Zanen is qualitate qua commissievoorzitter).

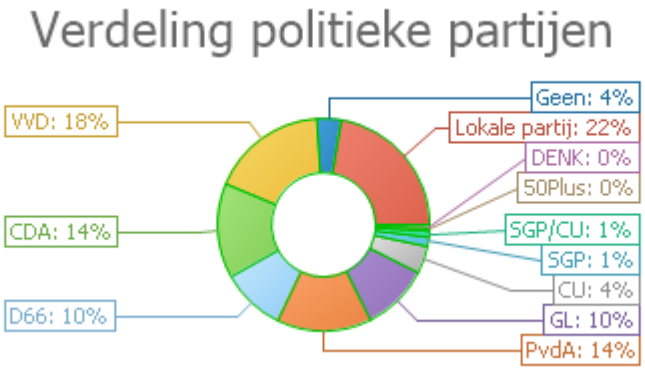
Aandeel vrouwen vergroot
De Voordrachtscommissie heeft ook een voorkeursbeleid gevoerd om het aandeel van vrouwen in de bestuurlijke organisatie te vergroten. Dit aandeel is gestegen van 30% in 2018 naar 36% nu. Het aantal vrouwelijke kandidaten voor de vacatures is gestegen van 27% naar 31%. Dit percentage verschilde sterk per commissie, waardoor er in een deel van de commissies nog steeds een aanzienlijke ondervertegenwoordiging van vrouwen is.

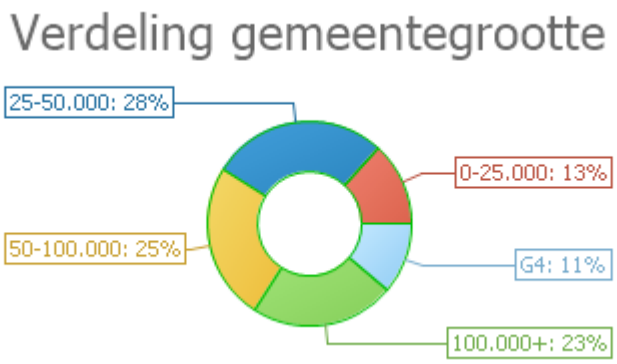
Representativiteit nieuwe samenstelling bestuur en commissies
De beschikbaarheid en achtergrond van kandidaten voor het bestuur en voor de verschillende commissies was erg wisselend. Voor sommige commissies waren er veel kandidaten, voor anderen weinig. Soms waren er veel vrouwelijke kandidaten, soms weinig. Ook de partijpolitieke achtergrond van de kandidaten wisselde. Dat betekent dat er voor het bestuur en per commissie niet altijd een

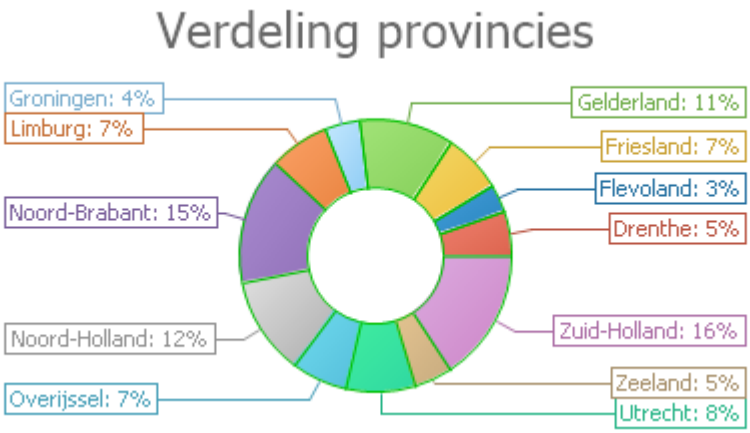
exact representatieve samenstelling mogelijk was. De Voordrachtscommissie heeft wel gepoogd om tot een herkenbaar en representatief totaalbeeld van bestuur en commissies te komen. Hier volgen enkele afbeeldingen om de representativiteit van bestuur en commissies in de huidige voordracht in beeld te brengen.

3. Verdere procedure tot en met de Najaars ALV van 2 december 2022

Openstelling van de mogelijkheid tot het stellen van tegenkandidaten
Op 28 oktober a.s., vijf weken voor de Najaars ALV van 2 december a.s., zal de mogelijkheid worden geopend tot het stellen van tegenkandidaten.

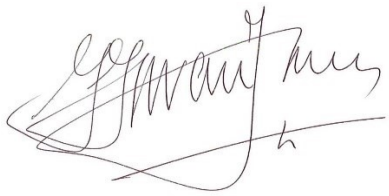
De procedure daarvoor luidt als volgt:

- Tot uiterlijk drie weken voor de Najaars ALV (*11 november a.s.*) kunnen per vacature andere kandidaten worden gesteld. Deze kandidaatstelling kan slechts geschieden door het lid van de Vereniging waarvan de kandidaat lid is van een bestuursorgaan, de secretaris of de griffier is en dient mede ondersteund te worden door tien andere gemeenten
- Het bestuur brengt uiterlijk twee weken voorafgaand aan de Najaars ALV (*18 november a.s.*) de namen van de gestelde kandidaten ter kennis van de leden. Uit deze kandidaten benoemt de Najaars ALV op 2 december a.s. de leden in de vacatures in het bestuur, commissies en de colleges.

We zijn alle kandidaten voor bestuur, commissies en colleges zeer dankbaar voor hun bereidheid om een bijdrage te leveren aan het werk van onze vereniging. De waarnemende leden in bestuur en commissies wensen we veel succes toe in de komende periode. We hopen dat de kandidaten die niet zijn voorgedragen door de Voordrachtscommissie op een andere wijze toch hun bijdrage willen leveren aan het werk van de Vereniging.

Tenslotte zijn we de Voordrachtscommissie zeer dankbaar voor het uitvoeren van deze moeilijke en voor het functioneren van onze Vereniging belangrijke opdracht.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten,

mr J.H.C. van Zanen
voorzitter

Profielschetsen vacatures VNG bestuur en commissies

(bijlage bij ledenbrief 28 september 2022)

Inhoudsopgave:

1. **Profielschets voorzitter VNG** **1.**
2. **Profielschets vacatures College voor Arbeidszaken** **4.**
3. **Profielschets vacatures commissie Europa & Internationaal** **11.**

1. Profielschets voorzitter VNG

Profielschets voorzitter

Voor de volledigheid wijzen wij u erop dat wij kandidaten zoeken die bereid zijn om:

- Van 2 december 2022 tot 14 juni 2023 het vicevoorzitterschap op zich te nemen én
- Van 14 juni 2023 tot de ALV van juni 2027 het voorzitterschap op zich te nemen.

“De voorzitter als boegbeeld van de vereniging”

De voorzitter van de VNG is het herkenbare boegbeeld van de vereniging. Naar buiten toe vraagt dat om een gezaghebbende uitstraling en om kracht en zelfbewustheid om in de belangenbehartiging zichtbaar resultaat te boeken voor de gemeenten. Binnen de vereniging is de voorzitter een verbindende factor, die zichtbaar opereert en een goede relatie onderhoudt met de verschillende geledingen in de achterban. De voorzitter is een ervaren lokale bestuurder met een groot netwerk en een ruim draagvlak bij zowel de eigen achterban als de landelijke politiek.

In deze profielschets wordt achtereenvolgens ingegaan op:

1. Taken van de voorzitter
2. Gevraagde bestuurlijke netwerk en ervaring
3. Gevraagde persoonlijkheid en reputatie
4. Het tijdbeslag voor de voorzitter
5. Statutaire bepalingen over het voorzitterschap

1. Taken van de voorzitter

Kandidaten dienen bereid te zijn om de hierna genoemde taken op zich te nemen:

- Bijwonen en voorzitten van de maandelijkse vergaderingen van het bestuur
- Bijwonen en bijdragen aan het VNG Congres (inclusief de ALV) en de Najaars ALV
- Deelnemen aan bestuurlijke overleggen met Rijk en IPO, waaronder het jaarlijkse overhedenoverleg en het halfjaarlijkse Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen (BOFv)
- Deelnemen aan het Strategisch Beraad Veiligheid dat vier maal per jaar wordt gehouden
- Vertegenwoordiging van de VNG in de Raad van Europese Gemeenten en Regio’s (CEMR) en de Verenigde Steden en Lokale Overheden (UCLG)
- Voorzitterschap van de commissie Europa & Internationaal

- Optreden als boegbeeld van de VNG in de landelijke media en vertegenwoordiging VNG in belangrijke congressen, bijeenkomsten en andere gelegenheden

NB) mediaoptredens kennen een relatief vaste structuur, te weten rondom momenten zoals de nieuwjaarsspeech, ALV, BALV, Prinsjesdag en overhedenoverleg en een flexibele structuur – vanuit strategische afweging rondom actualiteiten, lobbydossiers en strategische prioriteiten.

2. Gevraagde bestuurlijke netwerk en ervaring

De voorzitter dient:

- Te beschikken over ruime ervaring in en met het lokaal bestuur, bij voorkeur in verschillende rollen en in verschillende gemeenten
- Gezaghebbend en effectief te kunnen opereren in de landelijke politiek en in het bijzonder de Haagse politieke arena
- Op basis van het persoonlijke netwerk rechtstreekse toegang te hebben tot de bewindslieden en tot toonaangevende Kamerleden die voor gemeentelijke vraagstukken van belang zijn
- Ervaring te hebben met landelijke media
- Affiniteit te hebben met de VNG als vereniging, waarbij ervaring binnen de bestuurlijke organisatie van de VNG een pluspunt is.

3. Gevraagde persoonlijkheid en reputatie

De voorzitter dient:

- Hart te hebben voor het lokale bestuur en dit ook uit te stralen naar gemeenten en andere stakeholders die voor de gemeenten van belang zijn
- Een verbindende rol te kunnen spelen binnen de vereniging en waar nodig ook boven partijen te kunnen staan
- Herkenbaar en acceptabel te zijn voor de brede achterban van gemeenten, partijen en doelgroepen. Grote en kleine gemeenten, stedelijke en landelijke gemeenten, politieke partijen van links tot rechts en zowel landelijk als lokaal, moeten allen achter de voorzitter kunnen staan
- Open te staan voor vernieuwing in de bestuurlijke organisatie van de vereniging en in de inrichting van de relatie met de leden
- Gevoel te hebben voor veranderende bestuurlijke en maatschappelijke verhoudingen, waarbij sprake is van horizontalisering en opereren in steeds complexere netwerken
- Daadkrachtig te kunnen optreden in de belangenbehartiging, waaronder bestuurlijke overleggen en persoonlijke contacten met bewindslieden en andere spelers
- In de landelijke politiek als goede gesprekspartner te worden gezien door de verschillende politieke partijen
- Een goede vergadervoorzitter te zijn, die onder meer in bestuursvergaderingen en de ALV een open en constructieve gedachtewisseling weet te borgen
- Affiniteit te hebben met de grote uitdagingen voor de gemeenten. De voorzitter heeft een heldere visie hebben op deze uitdagingen en gemeenten weten te enthousiasmeren om nieuwe taken voortvarend en zorgvuldig op te pakken.

4. Tijdbeslag voor de voorzitter

Kandidaten dienen bereid te zijn om de hiervoor genoemde taken op zich te nemen en daarvoor voldoende tijd vrij te maken. Een indicatie van het tijdbeslag per jaar:

a. Bijwonen en voorzitten maandelijkse vergaderingen bestuur	a. 12 dagdelen
b. Bijwonen en bijdragen aan VNG Congres (inclusief ALV) en Najaars ALV	b. VNG Congres: 3 dagen Najaars ALV: 1 dag
c. Deelnemen aan bestuurlijke overleggen met Rijk en IPO, waaronder Overhedenoverleg, BOFv, Strategisch Beraad Veiligheid	c. Overhedenoverleg: 1 dagdeel BOFv: 2 dagdelen SBV: 4 dagdelen
d. Vertegenwoordiging VNG in de Raad van Europese Gemeenten en Regio's (CEMR) en de Verenigde Steden en Lokale Overheden (UCLG)	d. CEMR (2-4 hele dagen) UCLG (5-10 hele dagen)
e. Voorzitterschap van (of deelname aan) de commissie Europa & Internationaal	e. 3 dagdelen
f. Optreden als boegbeeld van de VNG in de landelijke media* en vertegenwoordiging VNG in belangrijke congressen, bijeenkomsten en andere gelegenheden	f. circa 12 uur per maand.

2. College voor Arbeidszaken (drie vacatures)

In het CvA zijn er vacatures voor kandidaten uit gemeenten met 20-50.000 inwoners, 50-100.000 inwoners en 100.000+ inwoners. Er is in ieder van deze categorieën één vacature. Wij nodigen burgemeesters en wethouders uit gemeenten van deze grootte nogmaals van harte uit om zich kandidaat te stellen. Bij voorkeur hebben kandidaten de portefeuille personeel in hun college, maar ook kandidaten met andere relevante ervaring en expertise zijn welkom.

Hierna vindt u de bredere profielschets voor het CvA, die ook bij de vorige grote vacatureronde is gebruikt. Binnen het CvA in zijn nieuwe samenstelling zullen de inhoudelijke portefeuilles onderling worden verdeeld.

Thema's periode 2022 – 2026	**Belang voor gemeenten**	**Rol**	**Aantal leden**
Arbeidsvoorwaarden van gemeentelijke sector Ontwikkelingen/Stip op de horizon; Toekomst arbeidsvoorwaarden Cao gemeenten en Samenwerkende Gemeentelijke organisaties (SGO) 2023 en verder	Een moderne cao geeft gemeenten perspectief. Na de normalisering wil het CvA toe naar moderne arbeidsvoorwaarden die: flexibel zijn voor werkgever en werknemer, in gezamenlijkheid tot stand komen, ruimte bieden voor eigen verantwoordelijkheid en maatwerk bieden voor HRM-beleid. Aandachtspunt komende periode; de reikwijdte van de gemeentelijk cao ten opzichte van andere cao's. De VNG streeft naar arbeidsvoorwaarden die gemeentelijke werkgevers helpen zich te positioneren op de arbeidsmarkt en die werkgevers en medewerkers helpen bij een vraaggestuurde organisatie van het werk. OHD=de onderhandelingsdelegatie, zie toelichting op pagina 48	Onderhandelaar Ambassadeur Expert	6 (10) OHD
Pensioen (ABP)	Het kabinet en sociale partners willen het pensioenstelsel hervormen naar een toekomstbestendig stelsel (het pensioenakkoord). Het CvA richt zich op een effectieve belangenbehartiging om een betrouwbare, betaalbare en uitvoerbare APB-	Onderhandelaar Expert	5

	regeling te houden en een zorgvuldige implementatie.		
Arbeidsvoorwaarden voor mensen met een arbeidsbeperking Cao SW en Aan de Slag Pensioen (PWRI) Banenafspraak	De Kamer Inclusieve Arbeid, van het college, heeft tot taak het maken van afspraken en sluiten van collectieve arbeidsovereenkomsten voor werknemers die vallen onder de Cao SW en de Cao Aan de slag. De pensioenen van werknemers onder beide cao's zijn ondergebracht bij Pensioenfonds Werk en (re)Integratie (PWRI). Bij het hervormen van het pensioenstelsel maken sociale partners keuzes en verzorgt PWRI de belangenbehartiging en implementatie om tot een betrouwbaar betaalbaar en uitvoerbare regeling te komen. In 2023 moeten gemeenten 5250 banen voor mensen met een arbeidsbeperking hebben gecreëerd. De VNG helpt gemeenten bij deze inspanning door te investeren in kennisdeling, samenwerking en ondersteunende activiteiten.	Onderhandelaar Ambassadeur Expert	5
Gemeentelijke arbeidsmarkt Ontwikkelingen arbeidsmarkt: • vitaliteit/duurzame inzetbaarheid, • krapte, • vast versus flex Diversiteit en Inclusie	De ontwikkelingen op de arbeidsmarkt gaan snel. Hoe kunnen werkgevers als het gaat om personeels- en organisatiebeleid anticiperen op ontwikkelingen. Met andere woorden: hoe blijft de gemeente ook in de toekomst een aantrekkelijk werkgever? De samenstelling van de gemeentelijke organisatie dient een afspiegeling te zijn van de samenleving. Het CvA ondersteunt gemeenten bij hun diversiteit en inclusie op de werkvloer door te informeren en enthousiasmeren en goede voorbeelden te delen.	Ambassadeur Expert	8

A&O fonds	Het CvA benoemt 3 leden voor het bestuur van het Arbeidsmarkt & Opleidingen fonds gemeenten. Het fonds is een samenwerkingsverband van gemeentelijke werkgevers en vakbonden en heeft als doel Nederlandse gemeenten vitaal en wendbaar te houden, zodat zij optimaal kunnen blijven aansluiten bij de veranderende samenleving. Het A&O fonds inspireert, ondersteunt en adviseert bij organisatieontwikkeling en professionalisering.		
Kwaliteit van het ambt Integriteit en ondermijning Rechtspositie politieke ambtsdragers	 Integriteit krijgt meer gewicht en voorlichting over integriteitsbeleid is nodig ter ondersteuning van de kwaliteit van openbaar bestuur en vertrouwen bij de inwoners. Daarnaast is er steeds meer aandacht voor ondermijning van het openbaar bestuur, waaronder gemeenten. De VNG levert producten en diensten om bestuurders en ambtenaren te ondersteunen in hun verantwoordelijkheid. Een passende rechtspositie is een randvoorwaarde voor de aantrekkelijkheid van het ambt en draagt bij aan de kwaliteit van het lokaal bestuur. Daarnaast vraagt een passende rechtspositie om aansluiting bij maatschappelijke ontwikkelingen zoals diversiteit en inclusie, het combineren van bestuur en werk/ privé, etc.	Ambassadeur Expert	4

Arbeidsomstandigheden Veilige en gezonde werkomgeving Hybride werken	 Alle werknemers moeten veilig en gezond kunnen werken. Om daarvoor te zorgen is de Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet). Werkgevers en werknemers zijn samen verantwoordelijk voor het gezond en veilig werken en voor de invulling van deze wet in de gemeentelijke sector. Door de Covid-crisis heeft hybride werken een enorm impuls gekregen waardoor nieuwe vraagstukken zijn ontstaan omtrent arbeidsomstandigheden, arbeidsvoorwaarden en fiscale zaken.	Onderhandelaar Ambassadeur Expert	7

Aanvullende informatie College voor Arbeidszaken

1. Wat vragen wij van leden van het CvA

Het CvA behartigt de collectieve werkgeversbelangen van gemeenten op het gebied van arbeidsvoorwaarden. Eén van de belangrijkste taken van het CvA is het sluiten van cao's. De leden van het CvA hebben kennis en affiniteit met:

- Personeel & Organisatie
- Arbeidsvoorwaardenbeleid
- Arbeidsmarktbeleid
- Arbeidsverhoudingen
- Pensioen
- Sociale zekerheid
- Financiën

2. Samenstelling van het CvA

Het college bestaat op grond van het Reglement voor het College voor Arbeidszaken uit:

- 4 vertegenwoordigers uit de gemeenten < 20.000 inwoners
- 9 vertegenwoordigers van gemeenten 20.000- 50.000 inwoners
- 6 vertegenwoordigers van gemeenten 50.000- 100.000
- 6 vertegenwoordigers van 100.000+ gemeenten
- 4 vertegenwoordigers van de G4 gemeenten (één uit elke G4 gemeente)

Twee zetels zijn beschikbaar voor raadsleden. Zij vertegenwoordigen de gemeenteraden die binnen de gemeente een eigenstandige positie hebben als werkgever van de griffie. De andere zetels zijn beschikbaar voor burgemeesters en wethouders.

Daarnaast heeft het CvA een aantal adviseurs :

- 4 vertegenwoordiger namens de VGS (Vereniging van Gemeentesecretarissen)
- 2 vertegenwoordiger namens de VvG (Vereniging van Griffiers)

Deze adviseurs zijn geen lid van het CvA. De adviseurs worden niet benoemd door de VNG maar aangewezen door de betreffende verenigingen. Tevens heeft het CvA een aantal toehoorders vanuit de WSGO.

De representativiteit van het CvA is van belang voor voldoende draagvlak bij gemeenten voor het maken van bindende afspraken voor gemeenten. Daarom wordt bij de samenstelling van het CvA rekening gehouden met een redelijke spreiding van leden over de provincies, politieke partijen en over de verhouding man/vrouw. Het CvA kiest uit zijn midden een eerste en tweede vicevoorzitter. (De voorzitter wordt net als de voorzitter van alle andere commissies benoemd door het bestuur.)

Het CvA onderhandelt samen met de Werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (WSGO) over twee cao's. Dat zijn de Cao Gemeenten voor gemeenten en de Cao SGO voor andere gemeentelijke organisaties zoals gemeenschappelijke regelingen. De beide cao's kennen dezelfde arbeidsvoorwaarden en de VNG en de WSGO streven ernaar dat dit zo blijft zodat er één arbeidsvoorwaardenpakket is voor de gemeentelijke sector. De voorzitter en de vicevoorzitter zijn tevens voorzitter en lid van het WSGO-bestuur. Deze personele unie ondersteunt het doel van één arbeidsvoorwaarden pakket voor de gemeentelijke sector.

<u>Vereiste (tijds)investering van CvA-leden</u>

- Bijwonen van en participeren in 5 tot 7 vergaderingen (duur: een dagdeel) per jaar.
- Een ééndaagse heisessie.
- Eventueel een training/studiebijeenkomst
- Beschikbaar voor extra werkzaamheden in commissies of besturen waarin het CvA participeert of verzocht wordt een bijdrage te leveren.
- Beschikbaarheid om de VNG te vertegenwoordigen bij belangrijke bijeenkomsten op het werkterrein van het CvA.
- 1 lid van de portefeuille pensioen is lid van de onderhandelingsdelegatie ABP-regeling in de Pensioenkamer.

De leden van het CvA worden geacht de standpunten van het CvA (de werkgeversvisie) toe te lichten, zowel richting VNG-leden die niet in het CvA zitten als organisaties buiten de VNG.

3. Specifieke profielschets voorzitter College voor Arbeidszaken

Voor de voorzitter van het CvA zijn naast de algemene vereisten voor VNG commissies de volgende specifieke vereisten gewenst:

- De voorzitter van het CvA is eerste woordvoerder van de onderhandelingsdelegatie van het CvA en is voorzitter van het bestuurlijk overleg met de bonden.
- De voorzitter van het CvA beschikt over onderhandelingsvaardigheden en heeft media-ervaring.
- De voorzitter van het CvA kan een team leiden dat het belang van de gezamenlijke gemeentelijke werkgevers voorop stelt.
- De voorzitter van het CvA is tevens de voorzitter van het bestuur van de WSGO

<u>Vereiste extra tijdsinvestering voorzitter CvA:</u>

Het voorbereiden en bijwonen van de onderhandelingen over de Cao gemeenten en Cao SGO leggen in de praktijk een groter beslag op de agenda dan de reguliere vergaderingen. Daarnaast is er frequent contact tussen de voorzitter en de secretaris van het College.

4. Onderhandelingsdelegatie CvA
Het CvA benoemt uit zijn midden een onderhandelingsdelegatie. De onderhandelingsdelegatie voert namens de gemeentelijke werkgevers de onderhandelingen met de vakbonden over de Cao Gemeenten en Cao SGO. Deze delegatie bestaat uit:

- De voorzitter van het CvA
- De 4 leden van de G4
- 2 leden van het CvA namens 100.000+ gemeenten
- 2 leden van het CvA namens 100.000- gemeenten
- 1 gemeentesecretaris als adviseur

De leden van de onderhandelingsdelegatie hebben ervaring met het voeren van onderhandelingen. Daarnaast beschikken zij over de kwaliteit om in een team samen te werken waarbij het belang van de gezamenlijke gemeentelijke werkgevers vooropstaat.
Het voorbereiden en de deelname aan de onderhandelingen (de duur en frequentie liggen niet vast) leggen een groter beslag op de agenda dan de reguliere CvA-vergaderingen. Voorafgaand aan elke CvA-vergadering komt de onderhandelingsdelegatie bijeen.

5. Zelfstandige Publieke Werkgevers (ZPW)
Het CvA benoemt uit zijn midden, een vertegenwoordiger voor de ZPW (zelfstandige publieke werkgevers aan). Deze vertegenwoordiger vervult ook een DB-functie bij de ZPW. Tevens is er een CvA bestuurder lid van de onderhandelingsdelegatie in de Pensioenkamer voor de ABP-regeling.

6. Bestuur A&O fonds
Daarnaast benoemt het CvA uit zijn midden drie bestuurders die namens het CvA zitting nemen in het bestuur van het A&O fonds Gemeenten. Het A&O fonds Gemeenten is een paritair fonds, samenwerkingsverband van gemeentelijke werkgevers en vakbonden, en ondersteunt gemeenten en hun medewerkers door het initiëren en stimuleren van initiatieven die ertoe bijdragen dat de sector zich als geheel blijft ontwikkelen.

7. Kamer Inclusieve Arbeid
Het CvA kent een aparte Kamer voor zijn rol als werkgeversorganisatie voor de sociale werkvoorziening en voor mensen die onder de Participatiewet vallen, de Kamer Inclusieve Arbeid (KIA). De KIA voert onderhandelingen voor de Cao Sociale Werkvoorziening (SW) en Cao Aan de Slag.

De KIA is samengesteld uit:

- 3 leden van het CvA
- 3 leden van de commissie Participatie, Schuldhulpverlening en Integratie (PSI)
- 1 lid van de commissie Gemeentefinanciën
- Maximaal 4 leden die geen lid zijn van het bestuur of een commissie van de VNG.

De Kamer kan zich tijdens vergaderingen en/of onderhandelingen laten bijstaan door externe adviseurs. De adviseurs zijn geen lid.

De voorzitter van de KIA is een lid uit de delegatie van het CvA**.** De KIA vergadert 5 keer per jaar. Het voorbereiden en de deelname aan de onderhandelingen (de duur en frequentie liggen niet vast) leggen een groter beslag op de agenda dan de reguliere KIA-vergaderingen

8. Adviescommissie Rechtspositie politieke ambtsdragers

De Adviescommissie Rechtspositie politieke ambtsdragers (Rpa) heeft tot taak het bestuur en de algemene directie van de VNG gevraagd en ongevraagd van advies te voorzien op het gebied van de rechtspositie van politieke ambtsdragers (burgemeesters, wethouders en raads- en commissieleden).

De voorzitter van de adviescommissie voert ook namens de VNG het overleg met BZK in het Overleg Rechtspositie Decentrale Politieke Ambtdragers (ORDPA) om de arbeidsvoorwaarden van decentrale politieke ambtsdragers te optimaliseren en waar nodig te herzien.

De adviescommissie kent een aparte benoemingsprocedure. Eén lid van het CvA zal tevens lid zijn van deze Adviescommissie.

3. Commissie Europa & Internationaal (twee vacatures)

Inleiding
De commissie Europa en Internationaal heeft twee vacatures in de gemeentelijke delegatie naar het Europees Comité van de Regio's (CvdR). De commissie Europa en Internationaal heeft een eigen werkwijze binnen de VNG governance. De leden van de commissie zijn werkzaam in een aantal delegaties naar verschillende Europese en internationale gremia voor lokale overheden. De werving en selectie van de leden vindt daarom per delegatie plaats. Nadere informatie over de organisatie en de werkzaamheden van de commissie Europa en Internationaal vindt u in paragraaf C.

Hieronder wordt informatie over de Commissie Europa en Internationaal en de profielschetsen van de betreffende vacatures gegeven. Voor vragen over de portefeuilles van de CvdR-delegatie kunt u contact opnemen met mw. Simone Goedings (simone.goedings@vng.nl).

A. Profiel van de twee vacatures

Profiel – portefeuille	**Beleidsterrein, vereisten en inzet**	**Aantal leden**
Vacature naar het Europees Comité van de Regio's Aanvullende Europese regels: De VNG en de Europese Unie stellen eisen aan de voordracht van gemeentelijke leden op basis van hun functie, partijachtergrond en regionale verspreiding. Voor de vacatures in de delegatie naar het CvdR gelden ook aparte EU criteria. Voor deze vacatures kunnen uitsluitend burgemeesters, wethouders en raadsleden worden geworven. Gemeentesecretarissen en raadgriffiers kunnen volgens Europese verdragen niet in het CvdR worden benoemd.		
Europees cohesiebeleid – Stedelijk beleid (lidmaatschap CvdR)	Vacature: Deze vacature is ontstaan door het vertrek van dhr. René de Heer uit de Commissie Europa en Internationaal. Beleidsterreinen: EU-Cohesiebeleid, EU stedelijke beleid (Urban Agenda); stad en ommeland in Europees en mondiaal perspectief en regionale economische ontwikkeling. Vereisten: • Affiniteit en ervaring met genoemde beleidsterreinen in huidige of vorige bestuurlijke functies; • Participatie in relevante Nederlandse en of Europese netwerken; • De Europese en internationale vereisten zoals beschreven in deel B; • Gezien de inhoud van deze portefeuille, gaat de voorkeur uit naar een bestuurder: ➢ uit een grote of middelgrote stad; ➢ met voldoende expertise en ondersteuning in eigen gemeente of uit relevante netwerken;	1

	Inzet: • Inzetbaar voor belangenbehartiging naar Europese gremia: Europese Commissie en Europees Parlement (voor leden en plv. leden); • Deelname aan de vergaderingen van de VNG Commissie Europa en Internationaal (3-4 keer per jaar bij de VNG); • Voor leden deelname aan de vergaderingen van het CvdR: Commissie COTER(5 keer per jaar, waaronder één vergadering buiten Brussel); en voor plv. leden deelname op basis van agenda en actualiteit; • Eventueel deelname (agendalid / standing invitation) aan de vergaderingen van de VNG Commissie Economie, Klimaat, Energie en Milieu (bespreking werkzaamheden indien nodig); • Eventueel deelname (agendalid / standing invitation) aan de vergaderingen van de VNG Commissie Ruimte, Wonen en Mobiliteit (bespreking werkzaamheden indien nodig).	
Europees energiebeleid (plv. lidmaatschap CvdR)	Vacature: Deze vacature is ontstaan door het vertrek van dhr. Ben van Assche uit de Commissie Europa en Internationaal. Beleidsterreinen: energie, klimaat Vereisten: • Affiniteit en ervaring met genoemde beleidsterreinen in huidige of vorige bestuurlijke functies, bij voorkeur met voldoende expertise en ondersteuning in eigen gemeente of uit relevante netwerken; • Participatie in relevante Nederlandse en of Europese netwerken. • De Europese en internationale vereisten zoals beschreven in deel B; Inzet: • Inzetbaar voor belangenbehartiging naar Europese gremia: Europese Commissie en Europees Parlement (voor leden en plv. leden); • Deelname aan de vergaderingen van de Commissie Europa en Internationaal (3-4 keer per jaar bij de VNG); • Het betreft een plaatsvervangend lidmaatschap van het CvdR: met deelname aan de vergaderingen van het CvdR: Op basis van agenda en actualiteiten deelname aan de vergaderingen van de Commissie ENVE (5 keer per jaar, waaronder één vergadering buiten Brussel). • Eventueel deelname (agendalid / standing invitation) aan de vergaderingen van de VNG Commissie Economie, Klimaat, Energie en Milieu (bespreking werkzaamheden indien nodig).	1

B. De algemene en de Europese en internationale vereisten voor de leden van de commissie Europa en Internationaal

(in aanvulling op de algemene profielschets)

De rollen van de commissieleden zijn onderhandelaar en ambassadeur. Vereisten zijn:

- Affiniteit (kennis en ervaring) met de vakinhoudelijke beleidsterreinen in huidige of vorige bestuurlijke functies;
- Affiniteit met de Europese Unie, de Raad van Europa, de Verenigde Naties en gemeentelijke Europese en internationale samenwerking;
- Affiniteit met de VN-agenda voor duurzame ontwikkeling (*Sustainable Development Goals*) en de VNG-inzet voor de Global Goals.
- Europese en internationale aangelegenheden op de kaart zetten binnen de VNG en bij de leden. Dat wil zeggen:
  - advisering van het bestuur, de verschillende beleidscommissies van de VNG en VNG International over Europese en internationale ontwikkelingen;
  - Een ambassadeursrol vervullen in Nederland t.a.v. de thematiek uit de Commissie. Deze rol houdt in dat Commissieleden met enige regelmaat Europese en internationale onderwerpen onder de aandacht brengen van andere gemeenten.
- Bereid zijn om de VNG te vertegenwoordigen in Europese en internationale gremia (zoals de Europese koepelvereniging *Council of European Municipalities and Regions*, de wereldkoepel *United Cities and Local Governments*, het Comité van de Regio's, het Congres van Lokale en Regionale Overheden van de Raad van Europa) en/of in, programma's van VNG International. Hiervoor dient de bestuurder:
  - de benodigde tijd ter beschikking te kunnen stellen;
  - de bereidheid te hebben om te reizen;
  - bij voorkeur te beschikken over relevante kennis en ervaring van Europese en internationale processen;
  - over een goede kennis van de Engelse taal te beschikken (kennis van Frans, Spaans of andere talen is een pre);
- De leden van de Commissie Europa en Internationaal zijn verantwoordelijk voor het uitdragen van de standpunten van de VNG in de Europese Unie, de Raad van Europa, de Verenigde Naties en tijdens Europese of internationale debatten en bestuurlijke overleggen in Nederland.

C. Achtergrondinformatie commissie Europa en Internationaal

De structuur van de commissie Europa en Internationaal: De Commissie Europa en Internationaal heeft een vertegenwoordigende rol, namelijk het behartigen van de belangen van de Nederlandse gemeenten in de Europese Unie, de Raad van Europa, de Verenigde Naties en tijdens Europese of internationale debatten en bestuurlijke overleggen in Nederland. De commissie bestaat uit een aantal Europese en internationale delegaties. Nadere informatie over de organisatie en de werkzaamheden van de commissie Europa en Internationaal vindt u op de website van de VNG: www.vng.nl. Hieronder vindt u meer informatie aan over de delegaties.

Deelname aan andere VNG beleidscommissies: Om de Europese en de Nederlandse besluitvormingsprocessen aan elkaar te verbinden is het van belang dat leden van de commissie Europa & Internationaal op basis van bestuurlijke vakinhoudelijke portefeuilles kunnen deelnemen aan vergaderingen van de voor hen relevante VNG beleidscommissies. In het Reglement van de

commissie E&I is daarom vastgelegd dat leden van die commissie kunnen deelnemen aan de betreffende beleidscommissies (‘standing invitation’), of als gastspreker de Europese werkzaamheden indien nodig toe te lichten.

Het Europees Comité van de Regio’s (CvdR) Het CvdR is een assemblee van lokale en regionale vertegenwoordigers van de EU. Het CvdR is de spreekbuis van decentrale overheden. De voornaamste opdracht van het CvdR is om in het Europese besluitvormingsproces de decentrale overheden uit de EU te vertegenwoordigen en hun belangen te behartigen door het opstellen van adviezen ten behoeve van de Europese Commissie, de Raad van de Europese Unie en het Europees Parlement. In het algemeen, beoordeelt het CvdR wetsvoorstellen (richtlijnen en mededelingen) aan de hand van de volgende vier uitgangspunten: subsidiariteit en proportionaliteit, interbestuurlijke verhoudingen (*multi-level governance*), uitvoerbaarheid en financiële consequenties en bestuurslasten. De instelling is een belangrijke partner voor de Nederlandse decentrale overheden (gemeentelijke en provinciale leden vormen samen de Nederlandse delegatie) in Brussel. De Nederlands delegatie bestaat uit 12 leden en 12 plaatsvervangende leden. Het gemeentelijke deel van de delegatie bestaat uit 12 leden (6 leden en 6 plaatsvervangers). De gemeentelijke delegatieleden zijn *qualitate qua* lid van de Commissie Europa en Internationaal.

Dubbelmandaten: Binnen de commissie Europa en Internationaal zijn twee dubbelmandaten ingericht. Dit vindt plaats voor bestuurlijke onderwerpen die in twee delegaties spelen en waarvoor het de voorkeur heeft om in de twee organisaties een gelijkluidende boodschap uit te laten dragen. De twee dubbelmandaten zijn: Europees ontwikkelingsbeleid: dit betreft een dubbelmandaat CvdR en de internationale delegatie; en Europese governance en goed bestuur: dit betreft een dubbelmandaat CvdR en het Congres.

De internationale delegatie: De internationale delegatie van de commissie Europa en Internationaal adviseert het VNG-bestuur en de VNG-directie over het internationale beleids- en projectenwerk, en verbindt de strategie en prioriteiten van de VNG met het internationale perspectief. De leden van de internationale delegatie vertegenwoordigen waar nodig de VNG in internationale debatten en bijeenkomsten. Tevens adviseren de leden van de internationale delegatie VNG International over (aspecten van) de implementatie van de projecten die VNG International uitvoert op het gebied van decentralisatie en versterking van lokaal bestuur, elders in de wereld.

Het Congres van de Lokale en Regionale Overheden van de Raad van Europa: De Raad van Europa speelt een belangrijke rol in het Europese veld als bewaker van democratische waarden, rechtsstaatbeginselen en mensenrechtenstandaarden. De Raad van Europa telt 47 landen, waaronder 28 lidstaten van de Europese Unie (EU). Het Congres van lokale en regionale autoriteiten (kortweg het Congres) is een orgaan van de Raad van Europa en biedt een forum voor lokale en regionale bestuurders uit de 47 landen van de Raad van Europa voor het bespreken van vraagstukken over lokale democratie, mensenrechten en lokale autonomie. De leden zijn actief in de verschillende commissies van het Congres. De Nederlandse delegatie naar het Congres bestaat uit 7 leden (4 gemeentelijke en 3 provinciale leden) en 7 plaatsvervangende leden (3 gemeentelijke en 4 provinciale leden). Plaatsvervangende leden kunnen alleen aan de werkzaamheden van het Congres deelnemen als het leden verhinderd zijn of indien zij rapporteur zijn of deel uitmaken van een verkiezingswaarnemingsdelegatie. De gemeentelijke (plv.) leden zijn lid van de commissie Europa en Internationaal.

Aan de leden

Datum
19 september 2022
Kenmerk
TISB/U202200620
Lbr. 22/049
Telefoonnummer
070 373 8393
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Ondertekening van het Integraal Zorgakkoord

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Met deze brief informeren wij u over de – voorwaardelijke – ondertekening door de VNG van het Integraal Zorgakkoord op 16 september jl. We gaan in op de aanleiding voor het akkoord, de betekenis voor gemeenten en het voorbehoud waaronder het VNG-bestuur heeft ingestemd met ondertekening.

Aanleiding

De zorg in Nederland staat onder druk. Door onder andere vergrijzing, een toenemende zorgvraag, en personeelsschaarste zal de komende jaren de vraag naar zorg sneller stijgen dan het aanbod. In het Integraal Zorgakkoord (IZA) hebben 13 zorgpartijen[1] afspraken gemaakt over hoe deze uitdagingen de komende jaren aan te pakken (https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2022/09/16/verregaande-samenwerking-in-historisch-integraal-zorgakkoord). De VNG onderschrijft van harte de gedachte achter het akkoord dat onze inwoners gebaat zijn bij een steviger inzet op preventie van ongezondheid met een nadrukkelijkere rol voor het sociaal domein, in samenwerking met de zorg. Ook de mogelijkheid om in de zorg domeinoverstijgend te werken en een regionaal gecoördineerde aanpak van zorg en preventie zijn van belang. Op deze manier nemen we verantwoordelijkheid voor de maatschappelijke opgave om met elkaar toe te werken naar een vitalere samenleving en toekomstbestendige zorg.

Het doel van het akkoord is het verbeteren van de gezondheid, het inperken van de toenemende vraag naar zorg en het beheersen van de toenemende kosten van de zorg in de

[1] In IZA is het brede zorgveld vertegenwoordigd: verzekeraars, huisartsen, ggz, (wijk)verpleging en verzorging, thuiszorg, ziekenhuizen, medische specialisten, specialistische klinieken en de patiëntenfederatie. Ook het Zorginstituut en de Nederlandse Zorgautoriteit zijn nauw betrokken.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Zorgverzekeringswet (Zvw)[2]. Deze budgetrem gaat niet over de gemeentelijke budgetten. Wij tekenen voor afspraken die gemeentelijke inzet en verantwoordelijkheid betreffen zoals preventie, het opzetten van een regionale preventie infrastructuur en het verbeteren van de samenwerking tussen de eerstelijnszorg en het sociaal domein.

Ondertekening door de VNG van het Integraal Zorgakkoord is onder voorbehoud van instemming door onze Algemene Ledenvergadering (ALV) op 2 december aanstaande en een oplossing voor het zogeheten financieel ravijn in 2026, zoals verwoord in de resolutie Zekerheid over de structurele financiën van de ALV van afgelopen juni[3].

Het belang voor gemeenten

De inhoudelijke overwegingen voor de gemeenten om aan het Integraal Zorgakkoord deel te nemen zijn verwoord in de gemeentelijke propositie 'De winst van het sociaal domein' die in 2021 bij de kabinetsformatie aan de informateur is aangeboden. Onder de titel 'een gezond leven makkelijker maken' hebben we gepleit voor een benadering van de gezondheidszorg, waarin de gezondheid van de inwoners en de samenleving centraal staan.

Gemeenten hebben een groot belang bij een goed zorgstelsel. In de eerste plaats is de zorg van belang om de inwoners en daarmee de gemeenschap gezond te houden. Daarnaast heeft het gemeentelijk sociaal domein belang bij het goed functioneren van de zorg. Als de eerstelijnszorg – (huisartsen, wijkzorg en lichte geestelijke gezondheidszorg (ggz) – instort of vastloopt, zal de druk op het sociaal domein zowel in volume als in kosten onvermijdelijk toenemen.

Gemeenten hebben het zorgdomein ook iets te bieden: door een goede samenwerking tussen het sociaal domein en de eerstelijnszorg kan de druk op het zorgstelsel verlicht worden. Mensen die letterlijk buikpijn hebben van hun schulden gaan nu vaak naar de huisarts, maar hebben eigenlijk hulp vanuit het sociaal domein nodig. Daarnaast zijn gemeenten vanuit de Wet publieke gezondheid (Wpg) verantwoordelijk voor preventief gezondheidsbeleid. De rol van gemeenten in preventie is breed. Een goede preventie-aanpak kan de druk op de curatieve en medische zorg verlichten.

De Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV) heeft het Integraal Zorgakkoord (nog) niet ondertekend. Voor gemeenten zijn huisartsen een belangrijke partner bij de beweging van zorg naar gezondheid en veel gemeenten werken ook al samen met huisartsen. De bezwaren van de LHV zitten niet op de inhoud, maar op vertrouwen in de uitvoerbaarheid. In december beoordeelt de LHV eventuele deelname opnieuw en we hopen dat zij dan besluiten om alsnog formeel in te stappen. InEen, branchevereniging van de georganiseerde eerstelijn waaronder ook huisartsen, heeft het IZA wel ondertekend.

Wat betekent het IZA voor gemeenten

Inhoudelijk bevat het Integraal Zorgakkoord de afspraken waar gemeenten voor hebben gepleit. In het IZA stellen de partijen met elkaar vast dat er meer aan preventie gedaan moeten worden om oorzaken van ongezondheid weg te nemen én dat de zorg voor gezondheid op dit moment vanuit

[2] In het regeerakkoord is afgesproken dat de groei in zorgkosten de komende jaren met circa € 4,5 miljard wordt afgeremd. Het gaat hier om een rem op de kostengroei in de verzekerde (Zvw) zorg (de medische zorg, zoals geleverd door ziekenhuizen, huisartsen, verpleegkundigen, psychiaters e.d.). In het IZA zijn géén budgetafspraken of kaderstellingen opgenomen voor gemeentelijk gefinancierde zorg (vanuit bijvoorbeeld de Wmo of de Jeugdwet). De budgetrem van € 4,5 miljard betreft dus géén gemeentelijke budgetten.

[3] https://vng.nl/sites/default/files/2022-06/07b%20Resolutie-zekerheid-over-structurele-financien-ALV-29-juni-2022.pdf

het perspectief van inwoners ook echt beter kan (minder versnippering, betere afstemming, tijdiger de juiste hulp). Door dit akkoord wordt een beweging gemaakt van individuele zorg naar gezamenlijke zorg voor een gezond en vitale samenleving, gericht op het verkleinen van gezondheidsachterstanden. De effectieve inzet van het sociaal domein die we als gemeenten in de propositie 'de winst van het sociaal domein' bepleiten heeft een centrale rol in het IZA-akkoord gekregen. De belangrijkste afspraken voor gemeenten zijn:

- Afspraken over coördinatie van preventie en de samenhang in de zorg via de regionale preventie infrastructuur waarvoor de centrale zorgverzekeraar en gemeenten in de regio gezamenlijk het initiatief nemen
- Domein-overstijgende samenwerking wordt vereenvoudigd, onder andere door het wegnemen van belemmeringen (bijv. juridische belemmeringen, strijdige eisen in contractering of verschillende stelsels van financiering)
- De samenwerking tussen het sociaal domein (o.a. wijkteams) en de eerstelijnszorg (huisartsen, lichte ggz en wijkzorg) wordt versterkt, om zo de toegang tot de juiste zorg en ondersteuning te verbeteren.
- Extra inzet op preventie en gezondheidsbevordering voor een gezonde en vitale samenleving en om de instroom in de zorg te beperken.

Naast inhoudelijke zit er ook een financiële kant aan deelname aan het Integraal Zorgakkoord. In het IZA zit voor gemeenten €150 miljoen (structureel) voor de regionale preventie infrastructuur en is er voor gemeenten toegang tot IZA-transformatiemiddelen (€1,4 miljard tot 2026). Voor de lokale aanpak van preventie worden aparte afspraken gemaakt in het 'gezond en actief leven akkoord' (GALA) waarvoor gemeenten €180 miljoen structureel ontvangen. IZA en GALA hangen nauw met elkaar samen.

Ook is er een afspraak gemaakt over de dekking van het tekort door het Wmo abonnementstarief. Daar wordt €110 miljoen voor vrijgemaakt. Een eerste stap in de door gemeenten gewenste compensatie van het abonnementstarief. In de programma's Wonen met Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) en Een Thuis voor Iedereen worden verdere afspraken gemaakt over de uitwerking van ondersteuning en zorg van inwoners in de thuissituatie.

Vervolgstappen

Op Prinsjesdag komt er duidelijkheid over de compensatie van het kabinet voor het ravijn 2026. De beoordeling of de financiën voldoende zijn om als gemeenten de ambities in het Integraal Zorgakkoord waar te kunnen maken – en daarmee ook de definitieve instemming of afwijzing op het IZA – zal in de BALV op 2 december a.s. plaatsvinden. Dit voorbehoud heeft de VNG uitdrukkelijk gemaakt en wordt gerespecteerd door de andere partijen.

Het VNG-bestuur legt, gebaseerd op de toelichting in deze brief, deelname aan het Integraal Zorgakkoord met een positief advies voor aan de BALV. U ontvangt hierover nog een apart voorstel wat op de BALV zal voorliggen.

In de tussentijd gaan we aan de slag met de uitwerking van de verschillende ambities en afspraken in het IZA. Hierover blijven we gemeenten informeren. Ook betrekken we de verschillende gemeentelijke netwerken bij die uitwerking.

Vragen

Voor vragen kunt u contact opnemen met het Klant Contact Centrum (KCC) van de VNG via telefoonnummer 070 373 83 93 of het contactformulier op onze website.

Op de VNG website kunt u ook terecht voor meer informatie over het IZA en de andere genoemde akkoorden en programma's.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

L.K. Geluk
Algemeen directeur

Aan de leden

Datum
28 september 2022
Kenmerk
COS/U202200647
Lbr. 22/051
Telefoonnummer
070 3738393
Bijlage(n)
1

Onderwerp
Openstelling nieuwe vacatures in VNG-bestuur en -commissies

Geachte leden van college en gemeenteraad,

De VNG zoekt kandidaten voor het (vice)voorzitterschap van de vereniging, drie vacatures in het College voor Arbeidszaken en twee vacatures in de commissie Europa & Internationaal. Wij nodigen u harte uit om zich kandidaat te stellen voor een of meer van deze vacatures. In de betreffende profielschetsen vindt u nadere informatie over de doelgroepen die in aanmerking komen voor de betreffende vacature en de vereisten per vacature.

Vacature voor (vice)voorzitter VNG

Samenloop vacatures vicevoorzitter in najaar 2022 en voorzitter in juni 2023
Op de Najaars ALV van 2 december a.s. eindigt de tweede en laatste benoemingstermijn van vicevoorzitter Hubert Bruls, burgemeester van Nijmegen. Daarnaast heeft onze voorzitter Jan van Zanen aangekondigd na een periode van acht jaar (ook zijn tweede en laatste benoemingstermijn) afscheid te zullen nemen op de ALV van 14 juni 2023. Gelet op de korte tijd tussen het aftreden van de vicevoorzitter en de voorzitter, heeft de Voordrachtscommissie advies gevraagd aan de voorzitter en de algemene directie over de wijze waarop de twee vacatures zouden kunnen worden ingevuld.

Op basis van de ontvangen adviezen en in het belang van de continuïteit van het werk van voorzitter en vicevoorzitter voor de vereniging, heeft de Voordrachtscommissie ervoor gekozen om:

- Nu, richting de Najaars ALV van 2 december a.s., kandidaten te zoeken die bereid zijn in de periode tussen 2 december 2022 en 14 juni 2023 het vicevoorzitterschap op zich te nemen én vanaf 14 juni 2023 het voorzitterschap op zich te nemen
- In het voorjaar van 2023 richting de ALV van 14 juni 2023 de vacature van vicevoorzitter open te stellen.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Deze tweetrapsraket biedt de aanstaande voorzitter de gelegenheid om eerst een half jaar ervaring op te doen als vicevoorzitter onder de huidige voorzitter Jan van Zanen om vervolgens het stokje als voorzitter over te nemen. Daarnaast heeft deze werkwijze als voordeel dat kandidaten voor het vicevoorzitterschap in het voorjaar van 2023 weten met welke voorzitter zij samen gaan werken.

Profielschets vicevoorzitter/voorzitter
In de profielschets in de bijlage vindt u de vereisten voor het voorzitterschap. Gelet op de keuze om eerst in de Najaars ALV van 2 december a.s. de vicevoorzitter, tevens aanstaand voorzitter, te kiezen en pas daarna in de ALV van 14 juni 2023 de nieuwe vicevoorzitter voor een termijn van vier jaar te kiezen, komen voor de huidige vacature van vicevoorzitter/voorzitter kandidaten uit alle politieke partijen in aanmerking.

Op basis van onze statuten komen kandidaten van dezelfde politieke partij als de nieuwe voorzitter straks niet in aanmerking voor de vacature van vicevoorzitter vanaf 14 juni 2023.

Vacatures College voor Arbeidszaken (CvA)

Benoeming nagekomen kandidaat als waarnemend lid CvA
Drie vacatures in het CvA konden in de vorige vacatureronde niet worden ingevuld bij gebrek aan voldoende kandidaten uit gemeenten met 50-100.000 inwoners (één vacature) en 100.000+ inwoners (twee vacatures). Inmiddels is duidelijk dat Jan Iedema, wethouder Zoetermeer (100.000+ gemeente), die in de vorige periode reeds deel uitmaakte van het CvA, ook beschikbaar is voor het lidmaatschap in deze periode. De Voordrachtscommissie heeft hem daarop voorgedragen voor het lidmaatschap van het CvA en het VNG-bestuur heeft hem benoemd als waarnemer. Daarmee kan hij nu al het CvA versterken en hoeft niet te worden gewacht op de Najaars ALV van 2 december

Openstelling drie vacatures in CvA
Abusievelijk is vorige week een kandidaat, die vanaf 2014 reeds twee benoemingstermijnen lid was van het CvA, voorgedragen en benoemd als waarnemend lid van het CvA. Onze Statuten staan een derde benoemingstermijn echter niet toe. Het gaat om de benoeming van Geert Frische, wethouder Echt-Susteren. Dit leidt ertoe dat in deze vacatureronde kandidaten worden gezocht uit gemeenten met 20-50.000 inwoners (één vacature), 50-100.000 inwoners (één vacature) en 100.000+ inwoners (één vacature).

Wij nodigen burgemeesters en wethouders uit gemeenten van deze grootte nogmaals van harte uit om zich kandidaat te stellen. Bij voorkeur hebben kandidaten de portefeuille personeel in hun college, maar ook kandidaten met andere relevante ervaring en expertise zijn welkom. In de bijlage vindt u de bredere profielschets voor het CvA. Binnen het CvA in de nieuwe samenstelling zullen de inhoudelijke portefeuilles onderling worden verdeeld.

Vacatures commissie Europa & Internationaal (E&I)

In de commissie E&I heeft twee vacatures in de gemeentelijke delegatie naar het Europees Comité van de Regio's (CvdR). In de bijlage vindt u de specifieke profielschetsen voor deze vacatures.

Selectieprocedure

De selectie van kandidaten vindt plaats door de Voordrachtscommissie, die per vacature één kandidaat selecteert. De kandidaten op deze enkelvoudige voordracht van de adviescommissie worden uiterlijk vrijdag 28 oktober a.s. (vijf weken voorafgaand aan de Najaars ALV) bekend gemaakt aan de leden. Op dat moment wordt ook de mogelijkheid geopend om tegenkandidaten te

stellen. In de Najaars ALV van 2 december a.s. spreken de leden zich uit over de kandidaten op de enkelvoudige voordracht van de adviescommissie en eventuele tegenkandidaten.

Aanmelding kandidaten

- U kunt zich kandidaat stellen tot **uiterlijk woensdag 19 oktober a.s. vóór 12.00 uur.**
- Op de website https://governance.vng.nl kunt u zich registreren als kandidaat en aangeven naar welke vacatures uw belangstelling uitgaat.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

L.K. Geluk
Algemeen directeur

Rijksbegroting 2023 en de gevolgen voor gemeenten

Bijzondere ledenbrief

Inhoudsopgave

	Voorwoord	4
1	Gemeentefinanciën	5
2	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	8
3	Justitie en Veiligheid	19
4	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	25
5	Infrastructuur en Waterstaat	28
6	Economische Zaken en Klimaat	31
7	Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit	38
8	Sociale Zaken en Werkgelegenheid	40
9	Volksgezondheid, Welzijn en Sport	47
10	Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking	55

Voorwoord

In deze ledenbrief geven we u een samenvatting van de voor gemeenten belangrijke kabinetsvoornemens in de rijksbegroting 2023 en de betekenis daarvan voor uw gemeente. Voor sommige voornemens is een extra budget opgenomen, sommige beleidsvelden gaan door zoals wij verwachtten en bij een enkel onderwerp blijven financiële inspanningen achterwege. Medewerkers van de VNG hebben het – beknopt – voor u opgesomd.

Prinsjesdag kenmerkt zich dit jaar door een groot aantal crises waar we als overheden gezamenlijk voor aan de lat staan. Denk aan de opvang van ontheemde Oekraïners, de asielcrisis, de stikstofdiscussie en de problemen rondom de bestaanszekerheid van inwoners. Door de hoge gas- en elektriciteitsprijzen dreigen veel mensen bij het naderen van de winter in grote financiële problemen terecht te komen. Het is terecht dat in de rijksbegroting veel aandacht is voor de koopkracht van inwoners. De voornemens voor een prijsplafond voor gas en elektriciteit moeten door het kabinet nog verder worden uitgewerkt. In de rijksbegroting is dit nog niet opgenomen. Vanzelfsprekend volgt de VNG dit op de voet.

Gemeenten sprongen het rijk de afgelopen maanden steeds weer bij om ervoor te zorgen dat problemen werden aangepakt. Om onze inwoners goed bij te kunnen blijven staan, moet het vizier niet langer alleen worden gericht op kortetermijnoplossingen maar moeten we ons vooral focussen op de lange termijn. Wij willen die stap naar voren zetten.

In deze begroting zet het kabinet een stap in de richting van een oplossing voor het financiële ravijn in 2026 door 1 miljard euro aan het gemeentefonds toe te voegen. Voor de periode na 2026 zien wij echter een forse terugval in het accres. Daar moet echt een oplossing voor komen. Ook het kabinet ziet de noodzaak van een structurele oplossing en doet daarom een procesvoorstel om hierover de komende tijd samen het gesprek te voeren.

Leonard Geluk
Algemeen directeur

1 Gemeentefinanciën

Gemeentefonds 2026 en verder

Wat wil het kabinet?

Deze zomer zijn er gesprekken gevoerd tussen het kabinet en de VNG over de aanhoudende zorgen van gemeenten over hun structurele financiele perspectief na 2025. Het kabinet heeft nu met de Miljoenennota besloten alsnog extra geld beschikbaar te stellen voor alleen het jaar 2026. Daarvoor is onder de noemer 'eenmalige rijksbijdrage' € 1 miljard extra toegevoegd aan het gemeentefonds. Daarvan is € 76 miljoen bestemd voor het btw-compensatiefonds en € 924 miljoen voor de algemene uitkering. Om de financiële hiaten die na 2025 ontstaan (door het wegvallen van de samen trap-op samen trap-af systematiek) op te lossen is aan de VNG een procesvoorstel voorgelegd voor een traject voor een herziening van de financiële verhoudingen. De Miljoenennota concretiseert verder niet de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied voor gemeenten na 2025. Wel wordt als proces geschetst dat begin 2023 meer duidelijk moet worden hoe het nieuwe structurele financieel arrangement eruit komt te zien na 2026.

In het regeerakkoord was afgesproken het extra cumulatief accres voor de periode 2022-2025 vanaf het jaar 2026 af te romen tot een niveau van € 840 miljoen en op die stand te bevriezen. Daarmee heeft het kabinet de koppeling van het gemeentefonds aan de ontwikkeling van de rijksuitgaven buiten werking gesteld. Vanaf dat jaar wordt alleen nog een accres voor de loon- en prijsontwikkeling toegekend. Het volume-accres blijft voor die jaren voorlopig nihil.

Als reden voert het kabinet op, dat het de financiële verhoudingen met ingang van 2026 wil herzien. Daarbij overwegen ze de mogelijkheid van een uitbreiding van het lokale belastinggebied ten koste van het gemeentefonds en ook een andere voeding van het gemeentefonds. De meerjarenraming van het accres moet in de ogen van het kabinet stabieler.

Geen gevolgen voor opschalingskorting

De eenmalige bijdrage van € 1 miljard in 2026, heeft geen (positieve) gevolgen voor de opschalingskorting. Het gehele restant van de opschalingskorting van € 675 miljoen wordt in 2026 weer aangezet. Dat blijft zo. Voor de jaren 2022-2025 is de korting wel bevroren. Dat was echter al bekend op basis van het regeerakkoord.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Het accres voor 2026 komt ondanks de eenmalige rijksbijdrage nog steeds uit op een negatief bedrag van € 0,8 miljard. Daarbovenop is er nog de opschalingskorting van structureel € 675 miljoen. En het volume-accres blijft vanaf het jaar 2027 nihil. Vanaf 2027 wordt er alleen accres geraamd voor het opvangen van het stijgen van lonen en prijzen.

Nagenoeg alle gemeenten zullen voor het jaar 2023 een sluitende begroting kunnen presenteren. Maar met de septembercirculaire 2022 verkeren ze nog steeds in de onzekerheid of ze de accressen 2022-2025 kunnen inzetten voor uitgaven die leiden tot extra structurele kosten. Denk aan investeringen in de openbare ruimte en bovenwijkse voorzieningen voor woningbouw, investeringen in de energietransitie en klimaatadaptatie. Maar ook inhaalinvesteringen, zoals het onderhoud van wegen, kaden, bruggen, viaducten en onderwijsgebouwen. In meerjarenbegrotingen van gemeenten is daar op dit moment geen ruimte voor. Bij het gros van de gemeenten vertoont het jaar 2026 een tekort door het financiële ravijn.

Normaal zou het accres 2026 positief zijn geweest door respectievelijk een positief volume-accres en een positieve bijstelling voor de ontwikkeling van de lonen en prijzen van bij elkaar genomen € 2 miljard. Met de ingrepen uit het Regeerakkoord is in 2026 een financieel ravijn gecreëerd van afgerond € 4 miljard, dat nu met de eenmalige extra bijdrage met 1 miljard euro hersteld is. Na 2026 blijft

voorlopig echter ieder jaar een volume-accres ontbreken, zolang er geen nieuw structureel financieel arrangement is uitgewerkt, waarmee het ravijn vanaf 2026 verder uitdiept tot ruim € 6 miljard.

Accres 2022-2025

Wat wil het kabinet?

Het kabinet gaat voor het financieel-economisch beleid af op ramingen van het Centraal Planbureau (CPb). Het CPb verwacht voor het jaar 2023 een volumegroei van het bruto binnenlands product (bbp) met 1,5%. Die groei bedraagt in 2022 nog 4,6%. Daarnaast daalt de inflatie (CPI) van 9,9% voor het jaar 2022 naar 2,6% voor 2023. Voor de lange rente op staatsobligaties rekent het CPb 1,6%. De ontwikkeling cao-lonen blijft in 2023 met 3,7% binnen de perken. Het planbureau is daarmee optimistischer dan de voorspellingen van andere gerenommeerde instituten. Marktverwachtingen geven aan dat de ECB de beleidsrente naar 2,25% à 2,5% verhoogt. In de Verenigde Staten schroeft de Federal Reserve de beleidsrente op tot ruim 4,5%. Dit om de eerste verschijnselen van een prijs-loonspiraal en een blijvend hogere inflatie de kop in te drukken. Door het renteverschil tussen Europa en de VS daalt de koers van de euro ten opzichte van de dollar en importeren we ook inflatie door de duurdere dollar.

De autonome groei van de algemene uitkering van het gemeentefonds is gekoppeld aan de groei van (het grootste deel van) de netto-rijksuitgaven. Dit wordt het accres genoemd. Het accres is nodig voor het opvangen van de stijgende kosten van gemeenten als gevolg van inflatie, inwonergroei en hogere standaarden voor publieke voorzieningen als gevolg van meer welvaart. Het accres zelf is te splitsen in drie delen voor:

- prijsontwikkeling
- loonontwikkeling
- volumegroei

In het voorjaar stelde het kabinet voor om het volume-deel van het accres voor de kabinetsperiode 2022-2025 te bevriezen op de stand van de meerjarenraming van de Voorjaarsnota 2022. Dit voor meer rust op de rijksbegroting en gemeentebegrotingen. Het accres wordt wel blijvend geactualiseerd voor nieuwe ramingen voor de ontwikkeling van de lonen en prijzen, zodat het inflatierisico beperkt blijft. Daarvoor gaat men uit van de volgende indices en bijhorende gewichten, zoals gepubliceerd door het Centraal Planbureau: 60% loonvoet overheid, 20% prijs materiele overheidsconsumptie en 20% prijs bruto overheidsinvesteringen. De VNG heeft dit voorstel in juni na het verschijnen van de voorjaarsnota en de meicirculaire geaccepteerd.

Tabel 1.1 Opeenvolgende ramingen van het mengpercentage voor loon- en prijsbijstelling accres.

Jaar	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Septembercirculaire 2021	2,4%	2,0%	2,3%	2,4%	2,4%	2,4%
Meicirculaire 2022	4,4%	3,1%	3,4%	3,3%	3,1%	3,1%
Septembercirculaire 2022	5,3%	4,1%	3,4%	3,3%	3,1%	3,1%

Tabel 1.1 geeft in de onderste rij de nieuwe raming van de mengpercentages voor de loon- en prijsontwikkeling, die voor de accresberekeningen worden gebruikt. Voor de ramingen van 2024 en later zijn de cijfers van het Centraal Economisch Plan van dit voorjaar aangehouden, omdat de Macro Economische Verkenning niet verder dan 2023 vooruitkijkt.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Tabel 1.2 geeft de ontwikkeling van de accressen in de Miljoenennota 2023 ten opzichte van de meicirculaire 2022. Het accres voor het jaar 2022 is ten opzichte van de meicirculaire onveranderd. De correctie voor de loon- en prijsontwikkeling wordt voor het lopende jaar altijd definitief vastgesteld bij voorjaarsnota op basis van het Centraal Economisch Plan. De raming van de daadwerkelijke loon- en prijsontwikkeling voor het jaar 2022 is in de Macro Economische Verkenning (MEV) van Prinsjesdag echter naar boven bijgesteld. Als gevolg daarvan daalt dus het volume-accres, omdat het nominaal

accres 2022 al vaststaat op 8,4%. Het volume-accres komt met de nieuwe raming voor de loon- en prijsontwikkeling uit op een plus van 3,1%.

Tabel 1.2 Ontwikkeling accres septembercirculaire 2022

Jaar	2022	2023	2024	2025
Accres meicirculaire 2022 (x € mln.)	2.501	2.035	2.300	2.085
Nominaal accrespercentage	8,4%	6,0%	6,7%	5,9%
Volume-accres	4,0%	2,9%	3,3%	2,6%
Accres septembercirculaire 2022 (x € mln.)	2.501	2.424	2.390	2.129
Nominaal accrespercentage	8,4%	7,1%	6,7%	5,9%
Volume-accres	3,1%	2,9%	3,3%	2,6%

Bron: Meicirculaire 2022 & Septembercirculaire 2022

Voor het jaar 2023 is de correctie voor de loon- en prijsontwikkeling van het accres naar boven bijgesteld van 3,1% naar 4,1%. Het nominaal accres 2023 neemt hierdoor toe met € 389 miljoen. Het volume-accres blijft echter onveranderd 2,9%, omdat dit vastgezet is. Het percentage voor de loon- en prijsontwikkeling voor het jaar 2023 wordt komend voorjaar nog een keer opnieuw bijgesteld op basis van de raming van het Centraal Economisch Plan 2023.
Voor de jaren 2024 en 2025 bevat de Macro Economische Verkenning 2023 nog geen nieuwe ramingen voor de loon- en prijsontwikkeling. Die volgen pas met het centraal economisch plan in voorjaar 2023.

De nominale accressen voor de jaren 2024 en 2025 zijn met respectievelijk € 90 miljoen en € 45 miljoen wel licht gestegen, doordat de grondslagen waarover de loon en prijsbijstelling wordt berekend, zijn toegenomen door mutaties. Al met al is er deze kabinetsperiode 2022-2025 sprake van een ruim volume-accres van gemiddeld 2,9%.

Raming vrijval btw-compensatiefonds aan de algemene uitkering

Wat wil het kabinet?

Gemeenten kunnen hun betaalde btw op de inkoop voor overheidstaken terugvorderen op het Btw-compensatiefonds (BCF). Omdat de uitgaven van gemeenten gewoonlijk toenemen met inflatie, inwonergroei en welvaart, groeit het BCF jaarlijks met hetzelfde accrespercentage als het gemeentefonds. Daarnaast wordt het BCF bijgesteld voor de btw-component van taakmutaties.
Als gemeenten in een jaar minder declareren op het BCF dan er aan middelen in zit, wordt het restant aan het gemeentefonds toegevoegd. Declareren gemeenten meer op het BCF dan erin zit dan wordt het tekort aangevuld met middelen uit het gemeentefonds. Sinds deze afspraak valt ieder jaar geld uit het BCF vrij aan de algemene uitkering.

Voor het jaar 2022 wordt de vrijval aan de algemene uitkering voorlopig geraamd op € 320,9 miljoen. Volgend jaar volgt het definitieve cijfer. In de meicirculaire 2022 viel de definitieve afrekening voor het jaar 2021 € 119,5 miljoen hoger uit dan in de septembercirculaire 2020 werd geraamd (€ 215,6 miljoen). Daarmee kwam de totale vrijval over het jaar 2021 uit op € 335,1 miljoen.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Een gemeente mag voor haar begroting 2023 en elke jaarschijf van de meerjarenraming 2024-2026 uitgaan van maximaal haar aandeel in de definitief gerealiseerde vrijval uit het BCF over het jaar 2021 van € 335,1 miljoen. Een gemeente kan er ook voor kiezen om van lagere bedragen uit te gaan, zoals bijvoorbeeld de raming voor het jaar 2023, omdat ze verwacht dat deze vrijval in de toekomst krimpt of om behoedzaam te begroten. Door uit te gaan van juist een flink lager bedrag creëert een gemeente als het ware een behoedzaamheidsreserve voor tegenvallers. Daarbij moet worden bedacht dat het beroep op het BCF middels declaraties al jaren achterblijft bij de voeding, doordat gemeenten erg weinig investeren. De investeringen van gemeenten zijn als gevolg van de vorige financiële crisis 2009-2015 teruggevallen en door financiële krapte in de achterliggende jaren niet meer opgeveerd. Als de investeringen nu wel opveren, dan slinkt de vrijval uit het BCF aan de algemene uitkering snel.

2 Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

LOKALE DEMOCRATIE

Lokale politieke partijen

Wat wil het kabinet?
De minister van BZK blikt vooruit op de Wet op de Politieke Partijen (WPP). Daarin wordt opgenomen dat de lokale politieke partijen financiering krijgen. Hiermee geeft het kabinet uitvoering aan de motie van de Kamer die hierover is ingediend.
Het Kennispunt lokale politieke partijen ontvangt een subsidie van € 400.000 tot en met 2024.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Er komt financiering voor decentrale politieke partijen komt. De VNG gaat in gesprek over de invulling en uitvoering van dit onderdeel van de WPP. Het is van belang dat er extra budget vrijkomt voor de lokale politieke partijen en dat het budget niet afgaat van de huidige middelen voor ondersteuning van politieke partijen.
De subsidie voor het Kennispunt lokale politieke partijen wordt doorgezet, maar is voor slechts enkele jaren voorzien.

Wet Versterking participatie op decentraal niveau

Wat wil het kabinet?
De minister van BZK gaat zorgen voor meer invloed en zeggenschap van mensen bij grote opgaven zoals de energietransitie of de woningbouwopgave. Voor de lokale overheden vernieuwt het kabinet de afspraken via het wetsvoorstel Versterking participatie op decentraal niveau, met onder meer de mogelijkheid van het uitdaagrecht.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Gemeenten worden actief ondersteund bij het opstellen en vormgeven van een participatieverordening. Het programma Democratie in Actie krijgt een vervolg in derde kwartaal van 2022 en in 2023 en zij ondersteunt gemeenten actief bij het versterken van de lokale democratie.

Uitvoerbaarheidstoets decentrale overheden

Wat wil het kabinet?
Aan de hand van de Uitvoerbaarheidstoets decentrale overheden (Udo) die in 2022 is geïntroduceerd, wordt met een afwegingsproces aan de voorkant beter inzichtelijk maakt wat de effecten voor medeoverheden zijn van nieuw beleid van het rijk. Op die manier brengt het kabinet de taken en middelen voor decentrale overheden beter met elkaar in balans. In voorkomende gevallen en aan de hand van nader te bepalen randvoorwaarden zou de betrokkenheid van de minister van BZK als sluitstuk kunnen leiden tot medeondertekening van wetsvoorstellen die medeoverheden raken. Deze *contraseign* komt voort uit een eerder aangenomen motie.

Wat betekent dit voor gemeenten?
De brede inzet van de Udo moet de positie van gemeenten bij nieuw beleid versterken, onder meer door een beter inzicht te geven in de uitvoeringskosten.

Digitaal vergaderen

Wat wil het kabinet?

Tijdens de coronacrisis was fysiek vergaderen voor gemeenteraden niet altijd en overal mogelijk en heeft digitaal vergaderen zijn meerwaarde bewezen. Het kabinet werkt aan een permanente regeling voor digitale beraadslaging en besluitvorming. Het wetsvoorstel wordt in het eerste kwartaal van 2023 ingediend bij de Tweede Kamer.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Op dit moment is het voor gemeenteraden niet mogelijk om digitaal te beraadslagen en besluiten te nemen. Met de inwerkingtreding van een permanente regeling wordt het in elke situatie mogelijk om uit te wijken naar een digitaal alternatief.

Verkiezingen

Wat wil het kabinet?

Het kabinet treft voorbereidingen voor de verkiezingen voor de Provinciale Staten en de waterschappen en voor de eilandsraden en kiescolleges in Caribisch Nederland op 15 maart 2023. Daarnaast werkt de minister van BZK, samen met de VNG, de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB) en de Kiesraad, verder aan de uitvoering van de Verkiezingsagenda 2030 die in 2021 is opgesteld. In deze agenda staan maatregelen die in de komende jaren nodig zijn voor de verdere ontwikkeling en vernieuwing en het onderhoud van het verkiezingsproces. De robuustheid en de toegankelijkheid van het verkiezingsproces worden versterkt. Dit gebeurt onder meer door de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen. Daarnaast werkt het kabinet samen met de betrokken partijen aan een betere toegankelijkheid van de verkiezingen, zodat zoveel mogelijk kiesgerechtigden zelfstandig kunnen stemmen. Het kabinet treft ook voorbereidingen om te kunnen starten met de eerste experimenten met het nieuwe stembiljet. Met een verzwaring van de rol van de Kiesraad in het verkiezingsproces en de vereenvoudiging van de procedure rondom kandidaatstellingen wordt gewerkt aan versterking van de kwaliteit. Het kabinet maakt vanaf 2023 structureel extra middelen vrij voor de uitvoering van de Verkiezingsagenda 2030 (€ 10,5 miljoen), waarbij ook gemeenten tegemoet worden gekomen in de stijgende uitvoeringskosten van het verkiezingsproces.

Wat betekent dit voor gemeenten?

De op handen zijnde structurele vernieuwingen in de Verkiezingsagenda 2030 vragen op korte en langere termijn belangrijke aanpassingen in de werkprocessen van gemeenten. De Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen zal bij de verkiezingen in maart 2023 voor het eerst van kracht zijn. Deze wet brengt wezenlijke veranderingen in de procedure van het (her)tellen van de stemmen en controleren van uitslagen. Voor de uitvoering ervan ontvangen gemeenten, via de algemene uitkering van het gemeentefonds, structureel € 3,3 miljoen.
De VNG werkt, samen met het ministerie van BZK, het ministerie van VWS, de NVVB en de Kiesraad via het Actieplan toegankelijk stemmen verder aan de toegankelijkheid van de verkiezingen in maart 2023. Daarbij wordt onder meer ingezet op communicatie richting kiezers met een beperking of laaggeletterde kiezers. Als de parlementaire behandeling van de Wet kiescollege niet-ingezetenen tijdig wordt afgerond in 2022, zullen op 15 maart 2023 ook de leden van het kiescollege voor niet-ingezetenen worden verkozen. De gemeente Den Haag is belast met de uitvoering van deze wet.

Weerbaarheid en integriteit

Wat wil het kabinet?

Het kabinet wil in 2023 een nieuwe impuls geven aan de integriteit en weerbaarheid van het decentraal bestuur en de aantrekkelijkheid van politieke ambten. In het eerste kwartaal van 2023 stuurt het kabinet een integrale visie over integriteit van het openbaar bestuur naar de Tweede Kamer. Verder publiceert het kabinet in 2023 de tweejaarlijkse Staat van het bestuur. Dit biedt een beeld van hoe het decentrale openbaar bestuur in Nederland ervoor staat. Het kan aanleiding zijn voor het kabinet om nieuwe initiatieven voor het decentraal bestuur te nemen. Verder gaat het kabinet in 2023 het

eigen beleid voor openbaar bestuur en democratie doorlichten. Ook dit kan tot nieuwe inzichten en initiatieven van het kabinet leiden.

Het kabinet zet verder in op weerbaarheid van bestuur, middels het Programma Weerbaar Bestuur, met daarachter het Netwerk Weerbaar Bestuur. De cijfers uit onder meer de meest recente tweejaarlijkse monitor Integriteit en Veiligheid laten zien dat veel actoren in het openbaar bestuur en vooral decentraal op gemeentelijk niveau, te maken hebben met bedreigingen en intimidaties, daarin is al jaren een stijgende trend te zien. De meldingsbereidheid en het aantal aangiften lopen juist terug.

Het kabinet besteedt in 2023 ook expliciet aandacht aan de ondersteuning en de positie van decentrale volksvertegenwoordigingen, de burgemeester en de aantrekkelijkheid van politieke ambten. Bovendien vindt de verdere implementatie plaats van de 'Wet aanpassing APPA en enkele andere wetten 2021'. Dit omvat een aangepast Sollicitatiebesluit en het inhoudelijk gelijktrekken van de Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers met het ABP-regelement. Verder werkt het kabinet aan het plan om de politieke pensioenen onder te brengen in het nieuwe pensioenstelsel, waarvoor eind 2023 het wetsvoorstel in consultatie gaat.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Overheidsorganisaties en vertegenwoordigers daarvan hebben helaas steeds vaker te maken met agressie, intimidatie en andere ondermijnende invloeden. Politieke ambtsdragers of ambtenaren moeten zonder oneigenlijke druk of dwang van buitenaf hun ambt kunnen vervullen. Daarom wordt als reactie op de steeds vaker voorkomende intimidatie en agressie ingezet op weerbaarheid en veiligheid. De integriteit van bestuurders is belangrijk voor het vertrouwen van inwoners in de overheid. Dat vertrouwen is het fundament onder onze democratische rechtsstaat. Een onderdeel hiervan is het aantrekkelijk houden en maken van de positie van politieke ambtsdragers. Bij een aantrekkelijk politiek ambt voor diverse groepen hoort ook een daarop toegesneden rechtspositie.

Extremisme, radicalisering en maatschappelijke onrust

Wat wil het kabinet?
Bij het ministerie van BZK zijn er zorgen om de blijvende dreiging vanuit de jihadistische beweging, met daarnaast de steeds groter wordende dreiging vanuit rechts-extremistische hoeken. Dit komt ook terug in de begroting van J&V. Verder vormen complotdenkers en andere groepen die standaard tegen de overheid ageren een grotere bedreiging van de overheid, waarbij de digitale wereld waarin zij zich begeven als uitdaging wordt gezien. De aanpak van de jihadistische dreiging is effectief gebleken en het kabinet bouwt voort op de lijn die in 2022 is ingezet.

Het onderwerp van maatschappelijke onrust houdt nauw verband met extremisme en radicalisering. Vanuit het ministerie van BZK wordt ook in 2023 verder ondersteuning aangeboden aan landelijke en lokale partners met betrekking tot maatschappelijke onrust en ongenoegen.
De daarvoor aangestelde adviescommissie 'Versterken weerbaarheid democratische rechtsorde' zal daarbij een grote rol gaan spelen. De uitkomsten van de onderzoeken van deze commissie zullen enerzijds moeten bijdragen aan de weerbaarheid van onze democratie tegen polarisatie, extremisme en radicalisering. Anderzijds moeten deze onderzoeken het de democratische rechtsorde versterken en het vertrouwen daarin vergroten. Zie hieronder ook onder desinformatie. De rol en taak van de AIVD wordt hierbij nog expliciet benoemd.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Het is goed dat succesvolle aanpakken en methodes worden voortgezet in het kader van de aanpak van extremisme en radicalisering. Daarin is voor gemeenten de relatie met het preventiebeleid van groot belang, zoals dat bijvoorbeeld bestaat (en nog verder wordt ontwikkeld) voor het tegengaan van jeugdcriminaliteit en de jonge aanwas voor de criminele netwerken rond ondermijnende criminaliteit. Gemeenten zoeken ook naar de manieren waarop zij de kwetsbare groepen in hun digitale wereld kunnen bereiken.

Rond de reactie op en aanpak van maatschappelijke onrust en sentimenten staat niet wat het kabinet expliciet gaat doen in 2023 aan de verder polariserende maatschappij en de mogelijke gevaren

hiervan op zowel sociaaleconomisch als geografisch gebied. In de rijksbegroting staat geen specifieke visie hierop en er zijn voor deze aanpak geen extra middelen beschikbaar gesteld.

Desinformatie

Wat wil het kabinet?

Het kabinet werkt samen met andere betrokken partijen om desinformatie aan te pakken. Dat doet het om de weerbaarheid tegen desinformatie te vergroten, de informatiepositie te verstevigen en te reageren als het nodig is. Daarnaast werkt het kabinet op Europees niveau aan regels die ervoor moeten zorgen dat sociale mediabedrijven de verspreiding van desinformatie verminderen. Daarnaast werkt het ministerie van BZK op Europees niveau aan regels die ervoor moeten zorgen dat sociale mediabedrijven de verspreiding van desinformatie verminderen.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Gemeenten zien zich in toenemende mate geconfronteerd met maatschappelijk onbehagen en onrust. Deze wordt steeds vaker digitaal gevoed met desinformatie en/of complottheorieën en komt tot uiting in zowel de online en fysieke leefwereld. De aanbevelingen van de adviescommissie Versterken weerbaarheid democratische rechtsorde zullen eraan bijdragen om de kans op escalatie voortkomend uit het maatschappelijk onbehagen te verkleinen.

Bovenstaande zal vorm krijgen in het voortzetten van de interbestuurlijke ondersteuning door middel van leeraanbod en een ondersteuningsnetwerk. Daarnaast zal vanuit de behoefte op informatiepositie van lokale bestuurders de mogelijkheden worden onderzocht voor online monitoring bij maatschappelijke onrust.

DIGITALE OVERHEID EN DIGITALE SAMENLEVING

Waardengedreven digitale samenleving

Wat wil het kabinet?

Digitalisering verandert de samenleving. Zij verrijkt onze maatschappij en heeft ons leven aangenamer en makkelijker gemaakt. Tegelijkertijd zorgt het voor een digitale kloof en groeiende ongelijkheid in de samenleving en staan waarden als privacy en zelfbeschikking onder druk. Voor het kabinet is het de uitdaging om deze kansen te pakken en deze uitdagingen aan te gaan. Het kabinet neemt haar verantwoordelijkheid door een sterke, anticiperende rol te spelen in de digitalisering die past bij Nederlandse waarden als veiligheid, democratie en zelfbeschikking.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Het is positief dat het kabinet een impuls geeft aan de borging van publieke waarden en grondrechten in de digitale samenleving. Sinds de komst van de Staatssecretaris van Koninkrijksrelaties en Digitalisering klinkt er een stevig geluid op dit onderwerp. Gemeenten hebben baat bij de ontwikkeling van instrumenten die hen helpen om maatschappelijk verantwoord te innoveren. Tegelijkertijd zijn de extra inspanningen op het eerste oog beperkt. Gemeenten staan klaar om instrumenten als de Code Goed Digitaal Openbaar bestuur of de Impact Assessment Mensenrechten en Algoritmen (IAMA) in de praktijk te toetsen, maar hebben daar geen middelen voor.

Het digitale fundament

Wat wil het kabinet?

De kabinetsaanpak van digitalisering bestaat uit vier onderdelen die sterk vervlochten zijn: vanuit het digitale fundament (de democratische randvoorwaarden) werkt zij aan het digitaliseren van de overheid, de samenleving en de economie. Hierbij zet het kabinet de mens centraal. Het ministerie van BZK voert de regie op de hoofdlijnen van het kabinetsbrede digitaliseringsbeleid en richt zich op het digitale fundament en op de digitale overheid.

Om de Nederlandse democratische waarden en grondrechten te waarborgen investeert het kabinet in een stevig (digitaal) fundament. Nederland heeft een vertaling nodig van het maatschappelijk

fundament (democratie, grondrechten en rechtsstaat) naar de digitale context. Hiertoe ontwikkelt het kabinet een langetermijnvisie met handelingsperspectieven: een jaarlijks te actualiseren Werkagenda Digitalisering. Zo geeft het kabinet richting aan de snelle en voortdurende ontwikkeling van de digitalisering. Ook stimuleert het ministerie van BZK de interbestuurlijke samenwerking, onder andere met regiodeals, citydeals en de agenda stad.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Gemeenten hadden behoefte aan één aanspreekpunt op het gebied van digitalisering en dat is er met de aanstelling van de Staatssecretaris van Digitalisering gekomen. De Werkagenda Digitalisering vormt een belangrijke uitwerking van het beleid op het gebied van digitalisering. Gemeenten zitten stevig aan tafel bij de vorming van de werkagenda en benadrukken het interbestuurlijke karakter van de maatschappelijke opgave waar we als overheden voor staan. Gemeenten zullen bovendien bijdragen aan de uitvoering van de gezamenlijke ambities. Door deelname aan de regiodeals, citydeals en agenda stad is stimulering mogelijk.

Digitalisering in Europa, Nederland en Internationaal

Wat wil het kabinet?
Europa komt vaak in de rijksbegroting terug, maar dan gaat het vooral over de oorlog in Oekraïne, de energiecrisis en de geopolitieke context. Hierin wil het kabinet proactief zijn. Er wordt heel beperkt gesproken over de Europese kaders die op korte termijn op Nederland afkomen vanuit de Digital Decade en Green Deal. Het ministerie van BZK geeft aan hier proactief in te willen acteren maar dit is nergens concreet gemaakt

Wat betekent dit voor gemeenten?
De impact van de nieuwe Europese kaders zijn groot en moeten naar verwachting in 2026 geïmplementeerd zijn. De verwachte ontwikkel-, implementatie en beheerkosten in de komende twee jaar zullen naar verwachting heel groot zijn. Hier is in de begroting niks voor opgenomen. De investeringen en de Europese kaders bieden een oplossing voor de verschillende crisissen mits goed geïmplementeerd.

Datagedreven werken en de interbestuurlijke datastrategie

Wat wil het kabinet?
Door meerdere ministeries wordt expliciet gesproken over datagedreven werken, of over het veilig en verantwoord inzetten van data en algoritmen voor betere beleidsvorming en dienstverlening. Het gaat dan om het verzamelen (of inkopen) van data, het delen van data en het maken van afspraken en infrastructuren om data te delen. Het ministerie van BZK coördineert de interbestuurlijke datastrategie (IBDS), met financiering tot en met 2031. Via de IBDS wordt het stelsel van basisregistraties doorontwikkeld tot een federatief datastelsel. Daarnaast wordt gewerkt aan concrete dataprojecten voor maatschappelijke opgaven door het ministerie van BZK en andere ministeries.

Wat betekent dit voor gemeenten?
De interbestuurlijke datastrategie is in 2021 samen met de VNG opgesteld. De IBDS zit nu in de opstartfase en ook nu is de VNG in de uitvoering op alle niveaus betrokken. Gemeenten kunnen ondersteuning krijgen bij dataprojecten, vragen indienen bij de adviesfunctie, en snellere samenwerkingen vinden. Ook bij de vakdepartementen begint meer bewustzijn over datagedreven werken te komen. De VNG blijft zich in samenwerking en gesprek ervoor inzetten om datavoorzieningen van het rijk ook toegankelijk en bruikbaar voor gemeenten te maken.

Werk aan Uitvoering

Wat wil het kabinet?
In het Coalitieakkoord is vastgelegd dat het kabinet werkt aan een overheid die betrouwbaar, dienstbaar, dichtbij en rechtvaardig is en het programma Werken aan Uitvoering (WaU) voortzet. Het ministerie van BZK zet hierbij in op de digitale identiteit, regie op gegevens, een voortgang van de datastrategie en een centraal digitaal loket binnen Europa. Ook wordt met andere departementen

verder gewerkt aan de één-loketfunctie en het handelingsperspectief voor gemeenten en uitvoeringsorganisaties. Vanuit het WaU-budget zijn middelen beschikbaar voor het verbeteren van de uitvoering en dienstverlening. Een deel van deze middelen wordt overgeboekt van de aanvullende post naar de begroting van SZW. Met de middelen wordt, onder andere, geïnvesteerd in de digitalisering van de SVB en het programmabureau WaU (onderdeel van SZW) om de dienstverlening van de overheid te verbeteren (€ 25 miljoen in 2027).

Wat betekent dit voor de gemeenten?
Gemeenten zijn nauw betrokken bij het programma WAU. Er zijn verschillende sporen waaronder activiteiten worden geschaard. Bijvoorbeeld: Gemeenten denken actief mee in het vormgeven van een loketfunctie waarin er mogelijkheid is tot persoonlijk contact en inwoners terecht kunnen met hun vragen. Daarnaast zijn gemeenten betrokken bij het versnellen van de digitale agenda, en het verbeteren van de uitvoerbaarheid van wet- en regelgeving.

Single Digital Gateway (SDG)

Wat wil het kabinet?
ICTU ontvangt een bijdrage voor activiteiten voor de Single Digital Gateway. Het betreft ondersteuning in contacten met Nederlandse overheidspartijen, belanghebbenden en van het ministerie van BZK in de rol van Nationaal Coördinator SDG in contacten met de Europese Commissie ter uitvoering van de SDG. Daarnaast voert ICTU activiteiten uit om overheidsorganisaties te stimuleren de SDG in Nederland te implementeren. De activiteiten in 2023 staan in het teken van het optimaliseren van informatie en procedures die via het portaal Your Europe beschikbaar worden gesteld.

Wat betekent dit voor de gemeenten?
Gemeenten dienen aan te sluiten op de invoervoorziening SDG voor 31 december 2022 om uitvoering te geven aan de verplichtingen uit annex I van de SDG. Het ministerie van BZK (ICTU) en de VNG werken samen om gemeenten te helpen bij de implementatie van de openstelling van procedures.

Open overheidsinformatie

Wat wil het kabinet?
In 2022 is de Wet open overheid gedeeltelijk in werking getreden. Het agentschap Kennis- en Exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties (KOOP) werkt in opdracht van BZK aan het inrichten van het Platform voor openbare overheidsinformatie (PLOOI). Dit is de beoogde publicatievoorziening voor documenten die volgens de Woo actief openbaar moeten worden gemaakt. Naar verwachting wordt in 2023 gestart met het verplicht actief openbaar maken van de eerste categorieën. Op een nader te bepalen moment in 2023 zal de verplichting uit de Wet elektronische publicaties (Wep) om conceptstukken digitaal ter inzage te leggen in werking treden.

Wat betekent dit voor de gemeenten?
Gemeenten zullen de komende vijf jaar gefaseerd de actieve openbaarmaking van Woo-informatiecategorieën moeten implementeren. Daartoe ontvangen zij in totaal een bedrag van € 164 miljoen via het gemeentefonds. De VNG spant zich ervoor in dat de inrichting van PLOOI aansluit op de standaarden en werkwijze van gemeenten. Hiernaast moeten zij de informatiehuishouding op orde brengen. Voor dit onderdeel zijn geen extra middelen beschikbaar gesteld. De VNG zal vanuit het project Grip op informatie gemeenten informeren en ondersteunen, onder meer via leveranciersmanagement, en kennisdeling bevorderen. KOOP ondersteunt de digitale terinzagelegging niet centraal; gemeenten kunnen hiervoor een digitale applicatie op de markt aanschaffen.

Informatiepunten Digitale Overheid (IDO)

Wat wil het kabinet?
Er zijn momenteel circa 500 Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's) bij bibliotheken, een project van de uitvoeringsorganisaties verenigd in de Manifestgroep en de Koninklijke Bibliotheek. Alle

inwoners kunnen terecht bij deze fysieke hulppunten in de buurt voor problemen of vragen over (online) overheidsdienstverlening. De begroting laat zien dat in 2023 € 20,9 miljoen is gereserveerd ten behoeve van de IDO's. De Alliantie Digitaal Samenleven ontvangt een subsidie ter bevordering van de digitale bewustwording ten behoeve van mensen die niet mee kunnen doen in de digitale samenleving. BZK zet zich verder voor digitale inclusie, vermindering van regeldruk voor burgers, digitaal bewustzijn en zelfredzaamheid.

Wat betekent dit voor de gemeenten?
Eerder spraken de VNG en het ministerie van BZK af dat de financiering IDO's per 2023 naar de gemeenten wordt overgeheld. De VNG ondersteunt gemeenten bij de voorbereiding op deze taak vanuit het project Lokale regie op IDO's, onder meer met een handreiking. De VNG en het ministerie voeren momenteel overleg over een specifieke uitkering om IDO's in stand te houden en digitale inclusie langs deze weg te bevorderen. Op basis daarvan zullen gemeenten per 1 januari 2023 middelen ontvangen, waarmee de subsidieaanvragen die bibliotheken in verband met het IDO hebben gedaan kunnen worden bekostigd. Gemeenten kunnen via de Alliantie samenwerken met onder meer het bedrijfsleven samenwerken om digitale inclusie te bevorderen.

Inclusieve dienstverlening: Omnichannel

Wat wil het kabinet?
De VNG ontvangt ongeveer € 3 miljoen subsidie voor de verdere ontwikkeling van de omnichannel aanpak en de bijbehorende implementatie. Gebruikers Centraal ontvangt een bijdrage voor het werken aan de gebruiksvriendelijke, begrijpelijke, inclusieve (online) dienstverlening en communicatie van de overheid.

Wat betekent dit voor de gemeenten?
Gemeenten kunnen gebruik maken van de innovatieve MijnZaken track & trace functionaliteit van Omnichannel die wordt ontwikkeld door de pilotgemeenten. Dit wordt begeleid door VNG Realisatie en geïmplementeerd in digitale kanalen. Via MijnZaken kan aan burgers en ondernemers op transparante wijze statusinformatie over aanvragen van gemeentelijke producten worden geboden. Gemeenten kunnen via Gebruikers Centraal kennisnemen van Omnichannel en andere producten, modellen en standaarden die worden ontwikkeld om inclusieve dienstverlening te bevorderen.

Digitale toegankelijkheid

Wat wil het kabinet?
De VNG ontvangt een subsidie ten behoeve van het aanjagen van de digitale toegankelijkheid bij gemeenten. Logius ontvangt een bijdrage voor DigiToegankelijk.nl. Dit betreft de ondersteuning aan overheidsorganisaties bij het implementeren van de toegankelijkheidsrichtlijn WCAG 2.1. Zo dienen websites en mobiele applicaties voor iedereen bruikbaar te zijn: jong, oud, met of zonder beperking.

Wat betekent dit voor de gemeenten?
Gemeenten zijn verplicht uitvoering te geven aan het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid (BDTO). De VNG spant zich in om compensatie te krijgen voor de kosten die deze opgave met zich meeneemt. Het ministerie van BZK en de VNG zijn in gesprek over de inrichting van het interbestuurlijk toezicht, waarvan is afgesproken dat deze niet bij de provincies komt, maar landelijk wordt georganiseerd. ICTU zal een programma starten dat voorstellen doet en tools ontwikkelt voor het interbestuurlijke toezicht. Het VNG Aanjaagteam digitale toegankelijkheid draagt bij aan de gemeentelijke implementatie van het BDTO.

Archieven

Wat wil het kabinet?
In 2022 is de Tweede Kamer begonnen met de behandeling van het wetsvoorstel tot modernisering van de Archiefwet 1995. Behandeling in beide Kamers zal naar verwachting duren tot in het jaar 2023. Ook na het voorgenomen uittreden door het Ministerie van OCW uit de gemeenschappelijke

regelingen rondom de 11 Regionale Historische Centra per 1 januari 2024 zal de bijdrage ten behoeve van het bewaren van decentrale rijksarchieven worden voortgezet.

Wat betekent dit voor de gemeenten?
Volgens het wetsvoorstel moeten gemeenten een archivaris aanstellen en eerder, na 10 jaar, te bewaren documenten naar de archiefdienst overbrengen. De impact van de Archiefwet is mede afhankelijk van de eisen in het nieuwe Archiefbesluit en de Archiefregeling. In 2022-2023 zal daarom door VNG een nadere uitvoeringstoets worden opgesteld. De betreffende gemeenten zullen geen financiële gevolgen van het uitreden van het rijk uit de RHC's moeten ondervinden. De RHC's zullen een eigen e-depotvoorziening moeten treffen.

Reisdocumentenstelsel

Wat wil het kabinet?
Het kabinet wil het betrouwbare imago van het Nederlandse reisdocument hoog houden. In 2023 gaat het kabinet verder met de verbetering van het reisdocumentenstelsel. Naast de voorzetting van het project Verbeteren Reisdocumenten Stelsel (VRS) worden projecten gestart gericht op het verbeteren van het aanvraag- en uitgifteproces van reisdocumenten. Dit proces zal simpeler en minder mens-afhankelijk worden ingericht, met als doel onder andere onterechte verstrekking van reisdocumenten en onterecht vervallen van reisdocumenten te voorkomen. Daarnaast werkt het kabinet aan de online identiteit binnen het gehele stelsel.

Wat betekent dit voor gemeenten?
De beoogde verbeteringen voor het aanvraag- en uitgifteproces van reisdocumenten, zullen impact hebben op de huidige gemeentelijke taken, processen en informatievoorzieningen hierin. De VNG zal dan ook samen met de NVVB de beoogde verbeteringen beoordelen, beïnvloeden en wanneer nodig op impact laten toetsen.

Generieke Digitale Infrastructuur (GDI)

Wat wil het kabinet?
De nieuwe besturing van de GDI is vanaf 2022 van start gegaan, waarbij de politieke verantwoordelijkheid en de opdrachtgeversrol van het ministerie van BZK beter zijn verankerd. De centrale financiering loopt vanaf 2023. Het wordt het eenvoudiger om het gebruik van de GDI te bepalen op basis van de meerwaarde voor burgers en ondernemers, omdat de gebruikers niet meer financieel hoeven bij te dragen aan de kosten van de GDI.

Wat betekent dit voor gemeenten?
De nieuwe governancestructuur van het Meerjarenprogramma Infrastructuur Digitale Overheid (MIDO) is begin 2022 in werking getreden en begint verder vorm te krijgen. De VNG brengt via deze structuur van de GDI, al dan niet in samenwerking met andere medeoverheden, wensen en eisen van gemeenten in bij de uitwerking van de nieuwe structuur. Hierbij zetten we ons in voor meer invloed op het beleid, de kosten en meer ruimte voor onze functionele wensen en prioriteiten. Gemeenten kunnen de GDI dan effectief benutten voor verdergaande digitalisering van de gemeentelijke dienstverlening. De centrale financiering houdt voor gemeenten in dat er een structurele uitname uit het gemeentefonds is voor de GDI. Via die weg dragen gemeenten als gebruiker wél bij aan de kosten van de GDI. Deze centrale financiering moet leiden tot minder administratieve lasten door naheffingen en verrekenprocessen voor gecombineerde belastingsamenwerkingen met waterschappen.

Geo-informatie en geo-basisregistraties

Wat wil het kabinet?
Omdat de minister van BZK een regisserende rol heeft ten aanzien van de geo-informatie in Nederland en systeemverantwoordlijk is voor de Nationale Geo=informatie-infrastructuur wil het kabinet zorgen voor een toekomstvaste exploitatie van de geo-basisregistraties en basisvoorzieningen en de verdere doorontwikkeling van deze nationale geo-informatie-infrastructuur in het kader van de ontwikkelvisie Doorontwikkeling in Samenhang (DiS-Geo).

Wat betekent dit voor gemeenten?
Gemeenten vervullen een grote rol binnen het stelsel van basisregistraties en daarbinnen de geo-basisregistraties. De doorontwikkeling is voor hen dan ook een belangrijke ontwikkeling waar zij al jaren over meedenken. Tot op heden waren belangrijke randvoorwaarden zoals financiering niet ingevuld, waardoor voortgang uitbleef. De passage in de rijksbegroting biedt een opening om tot nieuwe financiële afspraken te komen, zodat in het kader van maatschappelijke opgaven in het fysiek domein ervoor gezorgd kan worden dat de benodigde geo-informatie hiervoor beschikbaar komt en blijft.

WONEN EN RUIMTELIJKE ORDENING

Woningbouwimpuls

Wat wil het kabinet?
Met de regeling Woningbouwimpuls (Wbi) kunnen gemeenten een bijdrage krijgen om het woningtekort op te lossen. De beschikbare middelen van € 222 miljoen zijn bestemd voor de vijfde tranche van de Wbi. Voor de Wbi is na 2023 geen budget meer gereserveerd.

Wat betekent dit voor gemeenten?
De 4e tranche van de Woningbouwimpuls is inmiddels gesloten. In december 2022 wordt bekend welke projecten een bijdrage krijgen voor het versnellen van de bouw. De vijfde tranche van de Wbi is nog in voorbereiding.

Ouderenhuisvesting

Wat wil het kabinet?
Begin 2022 is de regeling ontmoetingsruimten in ouderenhuisvesting opengesteld. Voor ouderenhuisvesting is in 2023 € 18 miljoen beschikbaar. Met het totale bedrag kunnen ongeveer 250 ontmoetingsruimten worden gebouwd. Een geclusterde woonvorm met één ontmoetingsruimte omvat gemiddeld 47 woningen. In totaal kunnen hierdoor ongeveer 12 duizend ouderenwoningen mogelijk worden gemaakt.

Wat betekent dit voor gemeenten?
De stimuleringsregeling is te vinden op de website van de RVO en loopt tot 30 november 2022.

Volkshuisvestingsfonds

Wat wil het kabinet?
In het Coalitieakkoord is het vervolg van het volkshuisvestingsfonds (VHF) aangekondigd. Voor het fonds worden extra middelen gereserveerd voor 2023 tot en met 2026. Het fonds is gericht op herstructurering van de bestaande woningvoorraad in kwetsbare gebieden door middel van een impuls in leefbaarheid, (maatschappelijke) voorzieningen en buitenruimte. Het kabinet stelt in 2023 € 142,5 miljoen beschikbaar voor medeoverheden.

Wat betekent dit voor gemeenten?
In het coalitieakkoord is bekendgemaakt dat het Volkshuisvestingsfonds wordt verlengd. Het is nog niet bekend wanneer de regeling opnieuw open gaat.

Grootschalige woningbouwgebieden

Wat wil het kabinet?
Het kabinet stelt in 2023 € 475 miljoen beschikbaar aan gemeenten ten behoeve van grootschalige woningbouwgebieden. Dit betreffen middelen voor de inzet van brede gebiedsontwikkeling in de 17 grootschalige NOVEX woningbouwlocaties en daarbuiten.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Het kabinet komt nog met een specifieke uitkering.

Nationaal Isolatieprogramma

Wat wil het kabinet?

Het kabinet wil (kwetsbare) huishoudens financieel ondersteunen bij het nemen van energiebesparende maatregelen. Daarom stelt het in 2023 en 2024 in totaal € 300 miljoen extra beschikbaar voor het Nationaal Isolatieprogramma.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Vanaf 2023 kunnen gemeenten plannen indienen voor de lokale aanpak van het Nationaal Isolatieprogramma (actielijn 1).

Wonen en Zorg

Wat wil het kabinet?

Het kabinet wil een werkagenda opstellen over huisvesting voor ouderen op basis van bestuurlijke afspraken 'Wonen voor Ouderen' van april 2021, waarbij aangegeven is dat pas een volgend kabinet een besluit neemt. Dit wekt de indruk dat besluiten over de huisvesting uitgesteld worden. In de brief van 4 juli aan de Tweede Kamer heeft de minister van langdurige zorg evenwel aangegeven dat het scheiden wonen en zorg doorgezet wordt en de capaciteit van intramurale pleegzorgplekken wordt bevroren op 130 duizend. Vanwege de vergrijzing is er zekerheid nodig over het bouwen van geclusterde ouderenwoningen zonder zorg, maar ook met pleegzorg. In deze paragraaf geeft het kabinet aan dat pas een volgend kabinet hierover een besluit zal nemen.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Uitstel van besluiten omtrent de huisvesting van zorgbehoevende ouderen gaat over vijf tot tien jaar forse problemen opleveren voor gemeenten en zorgverleners, maar ook voor de zorgvragers zelf en hun mantelzorgers. Het is ondertussen onwaarschijnlijk dat de bouwambities uit de bestuurlijke afspraken van 2021 gerealiseerd worden. Allereerst door algemene problemen in de woningbouw (stikstof, prijzenstijgingen, tekorten aan grond en arbeidskrachten). Ten tweede omdat de Nationale Prestatieafspraken met de corporaties van juli 2022 wel voorzien in 50 duizend geclusterde ouderenwoningen, maar niet in 50 duizend aanvullende woningen waarin verpleegzorg geleverd wordt. Dergelijke woningen hebben ook een hogere onrendabele top.

Het aantal 75-plussers in de bevolking stijgt van 1,4 miljoen in 2020 naar 2 miljoen in 2030, waarvan 560 duizend ouder dan 85. Zonder voldoende geschikte woningen komt de houdbaarheid van de Wmo verder onder druk. Gemeenten worden geconfronteerd met een forse toename van zorgvragen van ouderen en daarmee een stijging van Wmo-uitgaven in de komende tien jaar. Het is daarom van belang om de geplande uitbreidingen van intramurale (verpleeg)zorginstellingen en verpleegzorgplekken zoveel mogelijk door te zetten en ook om bestaand zorgvastgoed zoveel mogelijk te behouden, danwel om te laten zetten naar vormen van zelfstandige ouderenwoningen.

Huisvestingspakket statushouders

Wat wil het kabinet?

Voor de huisvesting van statushouders neemt het kabinet een pakket aan maatregelen. In lijn met het programma 'Een thuis voor iedereen' en het Woningbouwprogramma wordt vanuit de middelen voor de Woningbouwimpuls (€ 100 miljoen) versneld ingezet op de transformatie van bestaande gebouwen en de bouw van nieuwe flexwoningen. Het rijksvastgoedbedrijf is momenteel bezig met de aankoop van 2 duizend flexwoningen. Gemeenten en corporaties kunnen deze plaatsen, waarna ze eventueel landelijk verplaatst kunnen worden. Ook zal het rijksvastgoedbedrijf enkele bestaande en nog aan te kopen panden transformeren voor de tijdelijke huisvesting van statushouders.

Daarnaast heeft het rijk toegezegd dit jaar met een landelijke garantieregeling te komen. Hiermee wordt aan partijen meer zekerheid geboden over de herplaatsing en exploitatie van tijdelijke woningen, waardoor sneller investeringsbeslissingen kunnen worden genomen. Als uitgangspunt geldt daarbij dat eventuele restrisico's bij uitputting van het budget evenredig worden gedragen

door gemeenten, corporaties en het rijk. Komende tijd zal de regeling conform het beleidskader voor risicoregelingen worden uitgewerkt.

Tot slot is er ter ondersteuning van tijdelijke woningbouwprojecten door BZK een Taskforce Versnelling Tijdelijke Huisvesting gecreëerd. Het kabinet stelt hiervoor € 12 miljoen beschikbaar. De Taskforce kan advies en in sommige gevallen financiële ondersteuning bieden. Gemeenten die hierin geïnteresseerd zijn kunnen contact opnemen met de Taskforce via het contactformulier op realisatiehuisvesting.nl .

Wat betekent dit voor gemeenten?
In de bestuurlijke afspraken over asielopvang staat het streven om in de tweede helft van dit jaar 20 duizend statushouders te huisvesten. Dat is meer dan de vastgestelde taakstelling, met het doel een versnelde uitstroom uit de COA-opvang te realiseren en zo de crisisnoodopvang af te kunnen bouwen. De financiële impuls vanuit het rijk kan hieraan bijdragen. Desalniettemin blijft dit – gezien de zeer krappe woningmarkt en andere te huisvesten aandachtsgroepen – een fikse opgave. Naar verwachting blijft ook de taakstelling voor 2023 relatief hoog.

KONINKRIJKSRELATIES

Caribisch deel van het Koninkrijk

Wat wil het kabinet?
Het kabinet wil in Caribisch Nederland (de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba) werken aan de verbetering van bestaanszekerheid en het verminderen van armoede. Vanaf 2023 is hiervoor structureel € 30 miljoen extra beschikbaar gesteld. Het kabinet besteedt specifiek aandacht aan het versterken van de bestuurs- en uitvoeringskracht van de eilanden. Samen met de VNG is er een pilotproject gestart voor een uitwisselingsnetwerk tussen Europees Nederlandse gemeenten en het Caribisch deel van het Koninkrijk (de drie openbare lichamen en de landen Aruba, Curaçao en Sint Maarten).

Wat betekent dit voor gemeenten?
Nederlandse gemeenten kunnen deelnemen aan het uitwisselingsnetwerk en kennis en expertise delen voor de versterking van het lokaal bestuur in het Caribisch deel van het Koninkrijk. Via VNG International worden hulpverzoeken van de eilanden voor technische assistentie gekoppeld aan Nederlandse gemeenten.

3 Justitie en Veiligheid

Aanpak georganiseerde criminaliteit

Georganiseerde criminaliteit heeft een ondermijnende uitwerking op de samenleving en tast de leefbaarheid en veiligheid aan. Ook andere problemen van inwoners vragen om aandacht en zorg, bijvoorbeeld bij mensen met onbegrepen gedrag en mensen die terugkeren uit detentie. Rode draad is dat verschillende overheden zich samen moeten richten op inwoners in wijken, buurten en gebieden. Domeinoverstijgende aanpak is hierbij het sleutelwoord.

Jongeren zijn extra kwetsbaar voor verlokkingen enerzijds maar anderzijds ook gevoelig voor druk en dwang om het verkeerde pad te kiezen. Met de rijksbegroting voor 2022 en het coalitieakkoord werd het tij van bezuinigen op veiligheid gelukkig al gekeerd en omgebogen naar investeren.

Wat wil het kabinet?

Aanpak ondermijnende criminaliteit

De aanpak van ondermijning wordt samen met alle overheidspartijen verder uitgebouwd. Investeringen zijn gericht op verdere versterking van opsporing en vervolging, de kroongetuigenregeling, internationale samenwerking, de aanpak van logistieke knooppunten en de aanpak van criminele geldstromen. Daarnaast zijn de middelen in de begroting verwerkt voor de versterking van de aanpak door de Regionale Informatie- en Expertisecentra (RIEC's), de plannen rond preventie met gezag, de aanpak van mainports en het Strategisch Kenniscentrum.

In het regeerakkoord was extra geld vrijgemaakt voor de aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit. In 2023 wordt er € 40 miljoen beschikbaar gesteld. Dit bedrag loopt op tot € 100 miljoen vanaf 2025.

Preventieve aanpak van georganiseerde jeugdcriminaliteit en bredere veiligheidsproblematiek

Hiervoor is in 2023 € 143 miljoen beschikbaar. In 2022 startte de aanpak al in 15 gemeenten waar problemen met jonge criminelen het grootst zijn. Met het geld verlengt het kabinet de aanpak om kwetsbare jongeren op het rechte pad te houden en ontstaat er ruimte voor uitbreiding van de aanpak. De plannen gaan uit van een domeinoverstijgende en wijkgerichte aanpak.

Het kabinet zet in op preventie door te investeren in het voorkomen en bestrijden van (jeugd) criminaliteit, aanpak van personen met verward gedrag en het voorkomen van recidive door maatwerk in de gevangenis en huisvesting van ex-gedetineerden. Het doel is om (ergere) problematiek te voorkomen. Hiervoor is een investering noodzakelijk in de ondersteuning en zorg van de desbetreffende inwoners. De investering hierin vanuit het ministerie van VWS moet vorm krijgen in de afspraken rond het Integraal Zorg Akkoord (zie hoofdstuk 9) die nog niet in de Miljoenennota zijn verwerkt.

Drugshandel via internationaal transport terugdringen

Het kabinet maakt in 2023 € 20 miljoen vrij om drugshandel via logistieke knooppunten (zoals havens en vliegvelden) tegen te gaan. Het extra geld gaat bijvoorbeeld naar het weerbaarder maken van havenwerknemers, zodat criminelen hen niet kunnen inzetten in de drugshandel.

Betere terugkeer van gedetineerden in de samenleving

Het kabinet maakt plannen voor meer omscholing en bijscholing voor gedetineerden. In 2023 gaat daar € 2 miljoen naartoe. Een stabiele baan en inkomen moeten terugval in crimineel gedrag voorkomen. In 2025 maakt het kabinet tot maximaal € 5 miljoen vrij voor om- en bijscholing voor een betere terugkeer van gedetineerden in de samenleving.

Aanpak mensenhandel
Er wordt € 2 miljoen structureel vrijgemaakt voor de voortzetting en versterking van het programma Samen tegen mensenhandel.

Versterking aanpak seksuele misdrijven
Het kabinet heeft € 27,5 miljoen vrijgemaakt voor de versterking van de aanpak seksuele misdrijven.

Overlast
Het kabinet faciliteert en ondersteunt de aanpak van de meest voorkomende vormen van overlast, zoals overlast gerelateerd aan uitgaan, voetbal en evenementen. Dit wordt ingevuld samen met het lokale bestuur, onder andere via structureel overleg met de VNG en gemeenten.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Inzetten op hotspots van criminaliteit en op de doelgroepen die het meest kwetsbaar zijn voor dader- en slachtofferschap beantwoordt aan de behoefte van gemeenten om hun inwoners te beschermen, zelfredzaam te maken en om de leefbaarheid te vergroten.

Een deel van de investering wordt beschikbaar gesteld aan regionale pilots voor de domeinoverstijgende wijkaanpak gericht op het voorkomen van jeugdcriminaliteit en de aanpak van personen met verward gedrag. De problematiek is dermate complex dat gemeenten hiervoor niet alleen aan de lat staan, maar vraagt om een stabiele samenwerking met diverse zorg- en veiligheidspartners. Voor gemeenten dient de gemeentelijke uitvoeringskracht structureel te worden versterkt om volwaardig partner te kunnen zijn.

Het kabinet zet in op een aanpassing in de Paspoortwet om ervoor te zorgen dat het ontbreken en verkrijgen van een geldig identiteitsbewijs geen knelpunt mag zijn voor ex-gedetineerden in de terugkeer in de samenleving. De burgemeesters van een gemeente waar een Penitiaire Inrichting staat, krijgen een extra bevoegdheid vanuit de Paspoortwet. Het doel is om te voorkomen dat een gedetineerde zonder geldig identiteitsbewijs terugkeert in de samenleving.

Het is belangrijk dat de extra middelen een verschil gaan maken voor de uitvoeringskracht van (de betreffende) gemeenten en de partners waarmee zij samenwerken. Dit moet nog blijken, aangezien de uitvoeringskracht over de gehele linie onder druk staat.

Politie; de basis op orde

Wat wil het kabinet?
Een deel van de in het regeerakkoord beschikbaar gestelde € 200 miljoen voor de politie wordt gebruikt om de basis op orde te krijgen. Hiertoe wordt geïnvesteerd in preventie, herstel en re-integratie van politiemedewerkers met PTSS. Ook worden informatiesystemen vernieuwd en worden meldkamers uitgebreid. Tot slot wordt de interceptiedesk (de afdeling die zorgt voor het correct uitzetten van vorderingen naar bijvoorbeeld buitenlandse partijen) versterkt en gecontinueerd als onderdeel van de specialistische opsporing.

Wat betekent dit voor gemeenten?
2023 staat in het teken van het op orde krijgen van de operationele politiecapaciteit en het bouwen aan een politie die klaar is voor de toekomst. De operationele formatie breidt de komende jaren uit met 2.400 fte. Hier bovenop worden in 2024 en 2025 700 extra agenten opgeleid voor in de wijk. In achtereenvolgende cohorten starten aspiranten die formatie uitbreiding zullen bezetten. De eerste groepen aspiranten zullen naar verwachting in 2023 afstuderen van de vernieuwde basisopleiding en instromen in de politieorganisatie. Met die instroom neemt de druk op de lokale basisteams enigszins af.

Crises en crisisstructuren

Wat wil het kabinet?
Ontwikkelingen in de afgelopen jaren hebben aangetoond dat sociale (interne) en fysieke (externe) veiligheid steeds meer met elkaar zijn verbonden. Daartoe zijn goede crisisstructuren nodig, die ook toekomstbestendig zijn.

Wat betekent dit voor gemeenten?
In 2023 wordt onder andere samengewerkt in het programma 'Versterking Crisisbeheersing en Brandweerzorg'. Op centraal niveau wordt in het wettelijk kader de regierol van de minister van Justitie en Veiligheid versterkt, als ook de regierol van de NCTV op de uitvoering. Op decentraal niveau wordt de regierol van de voorzitter van de veiligheidsregio en de burgemeester verduidelijkt.

Opvang asielzoekers

Wat wil het kabinet?
Er wordt geïnvesteerd in de asielketen: om de problematiek van ontoereikende opvang op te lossen trekt het kabinet in de periode tussen 2022 en 2027 cumulatief ruim € 1 miljard uit. Dit komt deels voort uit de politieke en bestuurlijke afspraken die onlangs zijn gemaakt. Daarnaast volgt de stijging uit de Meerjarige Productie Prognose, waaruit blijkt dat Centraal orgaan Opvang asielzoekers (COA) en Nidos fors meer plekken voor asielzoekers nodig hebben. Het kabinet geeft daarnaast aan te werken aan stabiele, toekomstbestendige financiering van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), COA, Dienst Terugkeer & Vertrek (DT&V) en Nidos.

Het kabinet schrijft dat een in omvang beperkte, wisselende groep asielzoekers in Nederland zorgt voor overlast en criminaliteit. Het rijk continueert daarom de bestaande aanpak van overlast (€ 15 miljoen structureel), verhoogt het aantal locaties voor versnelde behandeling van kansarme asielaanvragen (€ 15 miljoen structureel) en investeert in het versneld uitzetten van overlastgevende asielzoekers (eveneens € 15 miljoen structureel).

Tot slot wordt, zoals vastgelegd in de recente bestuurlijke afspraken, structureel € 40 miljoen beschikbaar gesteld voor de opvang van alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV) van 18 tot 21 jaar.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Op 26 augustus hebben de VNG, het Veiligheidsberaad, Interprovinciaal Overleg (IPO) en het rijk bestuurlijke afspraken gemaakt over een weg uit de crisis in de asielopvang. Er worden veel middelen vrijgemaakt, maar de weg uit de crisis vraagt ook om inspanningen van alle partijen. Hierover zijn gemeenten eerder per ledenbrief en in webinars geïnformeerd. Onderdeel van de bestuurlijke afspraken is onder meer het voorlopig voortzetten van de crisisnoodopvang en een (versnelde) uitwerking van de Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen. Deze behelst onder meer de uitwerking van een wettelijke taak voor gemeenten om asielopvang mogelijk te maken.

Een deel van de investeringen van het rijk komt weliswaar niet direct bij gemeenten terecht, maar kan wel positieve effecten hebben. Zo draagt het tegengaan van overlast bij aan de openbare orde en veiligheid. De stabiele financiering van de partijen in de migratieketen helpt fluctuaties in de instroom beter op te vangen, waardoor noodgrepen (zoals crisisnoodopvang) kunnen worden voorkomen.

Opvang Oekraïense ontheemden

Wat wil het kabinet?
Het kabinet wil zich blijven inzetten om vluchtelingen uit Oekraïne bescherming en opvang te bieden. Het realiseren van voldoende opvanglocaties van voldoende kwaliteit is een taak van de gemeenten.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Gemeenten worden gecompenseerd voor de realisatie van noodopvangplekken en verstrekkingen aan ontheemden. Gemeenten mogen opvanglocaties tot 12 maanden vastleggen. Hiervoor is in 2023 ruim

€ 2 miljard geraamd. Dit bedrag is geraamd voor zes maanden in 2022 en gaat uit van gemeentelijke opvang van 75 duizend ontheemden uit Oekraïne, een deel van de middelen zal in 2022 worden uitgekeerd maar het overgrote deel in 2023.

Voor de bedrijfsvoering en kosten voor GGD'en en veiligheidsregio's en gemeenten met een coördinerende taak is ook een systeem voor vergoeding gerealiseerd. Het gaat om kosten die bij reguliere asielzoekers via COA worden gefinancierd. Hieronder vallen in principe de extra kosten voor regie en coördinatie (een deel van de coördinatie zit in de reguliere bekostiging) en eerste medische zorg en tolken die niet al via een andere route gefinancierd worden.

Om medische zorg aan deze groep te financieren, is de Regeling Medische zorg Ontheemden (RMO) ontworpen (geen gemeentelijke zorg). Hiervoor is in 2022 en in 2023 € 99 miljoen geraamd (niet via gemeenten). Voor gemeentelijke zorgtaken (jeugdzorg, Wmo en publieke gezondheid) voor Oekraïners ontvangen gemeenten in 2022 € 25,5 miljoen. In 2023 is hiervoor € 29,8 miljoen in de begroting gezet.

Jeugdbescherming

Wat wil het kabinet?

Het kabinet wil de rechtsbescherming van kinderen met jeugdbescherming verbeteren, door middel van:

1. Het verbeteren van het feitenonderzoek.
2. Het toetsen van het perspectiefbesluit door de kinderrechter.
3. Procesbegeleiding voor ouders en kinderen bij uithuisplaatsing.
4. Het verbeteren van afhandeling van klachten.

Door middel van een regeling om zijinstroom te stimuleren wil men meer personeel werven voor de Gecertificeerde Instellingen jeugdbescherming (GI) en voor de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK). Daarnaast geven gemeenten en GI's samen uitvoering aan de afspraken die in 2022 per regio zijn gemaakt. \

Men wil voortgang maken in het programma voor extra ondersteuning aan gedupeerden van het kinderopvangtoeslagschandaal, die ook te maken hebben (gehad) met een uithuisplaatsing van een kind. In 2023 gaat het kabinet verder met het ontwikkelen van de ondersteuning en de instrumenten die een oplossing voor de gedupeerde ouders dichterbij kunnen brengen.

Met het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming wil het kabinet de jeugdbeschermingsketen verbeteren en vereenvoudigen. Doel is om te zorgen dat concrete bevindingen uit de proeftuinen in de scenario snel beschikbaar zijn voor andere regio's.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Gemeenten dienen vanuit hun opdrachtgevende rol samen met de GI uitvoering te geven aan de lopende en nieuwe verbetermaatregelen. Daarnaast zorgen gemeenten voor voortgang in de ondersteuning van gedupeerden van het kinderopvangtoeslagschandaal die ook te maken hebben (gehad) met een uithuisplaatsing van een kind.

Gemeenten dragen in de aanloop naar het Toekomstscenario zorg voor sterke lokale teams die zelf hulp kunnen verlenen, werken conform het kwaliteitskader aan veiligheid en domeinoverstijgend werken. Daarnaast bereiden gemeenten regionaal de samenwerking ten behoeve van de Regionale veiligheidsteams voor.

DIGITALE VEILIGHEID

Een sterke digitale rechtsstaat

Wat wil het kabinet?

Rechts- en gegevensbescherming zijn pijlers onder de rechtsstaat. Het ministerie van J&V evalueert regelmatig of het juridisch kader nog goed is toegesneden op nieuwe technologieën (zoals deepfakes en gezichtsherkenning), en of het nodig is te reguleren of bestaande normen te verhelderen. In 2023 wordt de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) geëvalueerd en wordt gestreefd naar afronding van de Verzamelwet gegevensverwerking, dat onder andere de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (UAVG) op enkele punten wijzigt. Ook werkt het kabinet aan een strategische visie op internationale gegevensstromen. Daarnaast formuleert zij (in aanloop naar de tweede evaluatie van de AVG in 2024) een Nederlandse visie op het gegevensbeschermingsrecht.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Gemeenten hebben behoefte aan heldere juridische kaders voor een verantwoorde omgang met nieuwe technologieën en data. Privacybescherming staat bij gemeenten hoog in het vaandel, maar het gaat om meer dan privacy alleen. Aan de hand van de gemeentelijke Agenda Digitale Grondrechten en Ethiek zal de VNG in gesprek blijven met het ministerie van J&V en de AP over nieuwe kaders en waar nodig bijdragen aan de voorgestelde visievorming. Wat gemeenten zelf doen op het gebied van regelgevende kaders, is onder andere werken aan de doorontwikkeling van de Principes voor de Digitale Samenleving.

Oprichting algoritmetoezichthouder onder Autoriteit Persoonsgegevens

Wat wil het kabinet?

Er wordt een algoritmetoezichthouder opgericht die wordt ondergebracht bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). De algoritmetoezichthouder bewaakt dat algoritmes worden gecontroleerd op transparantie, discriminatie en willekeur. Het algoritmetoezicht krijgt een zichtbare plaats bij de AP. Met andere relevante toezichthouders worden samenwerkingsafspraken gemaakt, zodat het toezicht meer sluitend is. De algoritmetoezichthouder zal zich richten op drie clusters: coördinatie, monitoring/kennisdeling en naleving/handhaving. De staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering is beleidsmatig verantwoordelijk voor de algoritmetoezichthouder.

Wat betekent dit voor gemeenten?

De algoritmetoezichthouder zal ook toezicht houden op gemeenten. De VNG en de departementen zullen in gesprek gaan over hoe dit toezicht nader vorm te geven, en welke randvoorwaarden moeten worden ingevuld om gemeenten hier een goede invulling aan te kunnen geven.

Nederlandse Cybersecurity Strategie

Wat wil het kabinet?

Onder regie van de minister van J&V is in 2022 een rijksbrede Nederlandse Cybersecurity Strategie ontwikkeld (NLCS). Het jaar 2023 zal in het teken staan van de implementatie van de strategie en de doorontwikkeling van het Nationaal Cyber Security Center. Dit is nodig omdat de Europese richtlijn Network and Information Security (de NIS-2 richtlijn) meer wettelijke taken met zich mee brengt. Ook meer in het algemeen wordt cybersecurity belangrijker. De strategie richt zich op het versterken van de digitale weerbaarheid van inwoners, van de overheid en het bedrijfsleven, veilige digitale producten en diensten en weerbaarheid tegen cybercriminaliteit. De strategie heeft onder andere betrekking op de wettelijke verplichtingen van de digitale beveiliging van essentiële en belangrijke entiteiten. In de begrotingen van I&W en VWS wordt hier ook naar verwezen. Het kabinet gaat door met cyberoefeningen als ISIDOOR om voorbereid te zijn op cyberincidenten. Het ministerie van J&V zet meer in op publiek-private samenwerking bij de aanpak van cyberincidenten, op basis van het nieuwe Landelijk Crisisplan-Digitaal.

Wat betekent dit voor gemeenten?

In de Nederlandse Cybersecurity Strategie zijn op rijksniveau acties uitgewerkt. De actieplannen worden begin oktober naar de Tweede Kamer gestuurd. Veel activiteiten zullen een uitwerking kennen op lokaal niveau. Er is echter geen financiering opgenomen voor activiteiten op lokaal niveau. De VNG is hierover in gesprek met het rijk.

De strategie bevat onder andere een doorvertaling van wettelijke verplichtingen vanuit de Europese NIS-2 richtlijn. Gemeenten hebben vitale infrastructuur in hun gemeente, die bij verstoring ontwrichting kunnen veroorzaken. In de NIS-2 richtlijn worden elementen aangewezen, waar de gemeenten verantwoordelijk voor zijn. Begin 2023 zal duidelijker worden, wat dit betekent voor de zorgplicht, meldplicht en het toezicht op de cyberveiligheid.

Aanpak cybercrime

Wat wil het kabinet?

De beleidscapaciteit bij het ministerie van J&V voor de aanpak van cybercrime op het kerndepartement wordt versterkt. Er wordt ingezet op het versterken van politie, onder andere door inzet van digitale wijkagenten. Hiervoor is in totaal € 200 miljoen begroot. Daarnaast wordt de aanpak vanuit het OM voor bestrijding van cybercrime en digitale criminaliteit versterkt middels kennis, capaciteit en de internationale en publiek-private samenwerking verder te ontwikkelen. Er is een structureel bedrag van € 12 miljoen voor ICT en opsporing van het OM toegekend. Naast de inzet voor het OM zelf is dit bedrag ook bedoeld voor het versterken van bewustwording bij potentiële slachtoffers van cybercriminaliteit en een campagneprogramma voor bewustwording.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Burgemeesters gaan over de inzet van politie. De inzet van digitale wijkagenten en versterking van de strafrechtelijke keten dragen bij aan een betere aanpak van digitale criminaliteit. Ook versterken ze de informatiepositie van het lokaal bestuur. Doordat de capaciteit bij het OM versterkt wordt, komen er mogelijkheden in de samenwerking om in de lokale driehoek digitale en gedigitaliseerde criminaliteit aan te kunnen pakken. Dit vraagt echter ook versterking aan de kant van gemeenten in dit deel van de digitale veiligheidsketen. Dit neemt de VNG mee in de gesprekken met het rijk, conform de motie Digitale veiligheid die op de ALV van 29 juni is aangenomen.

4 Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Cultuur

Wat wil het kabinet?

Het kabinet zet de komende periode in op herstel, vernieuwing en groei van de culturele sector. Het doel is om de sector weer in de hele breedte te laten draaien, te laten bijdragen aan het maatschappelijk herstel van Nederland en minder kwetsbaar te laten zijn in de toekomst. Het jaar 2022 staat vooral nog in het teken van stimulering van herstel van de culturele en creatieve sector.
In 2023 zet het kabinet het merendeel van de middelen voor cultuur uit het coalitieakkoord (€ 170 miljoen) in op vernieuwing en groei. Een bedrag van € 99,8 miljoen wordt in 2023 verdeeld over de pijlers innovatie en digitale transformatie (€ 15,5 miljoen), erfgoed (€ 19,3 miljoen) arbeidsmarkt en makers (€ 38,6 miljoen) en educatie en participatie (€ 26,4 miljoen). Deze inzet in 2023 bouwt mede voort op de Hoofdlijnenbrief 2022 van de staatssecretaris Cultuur en Media d.d. 23 mei 2022.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Gemeenten hebben in 2022 nog veel aandacht voor het herstel van de lokale en regionale culturele sector. Rijksmiddelen die in het 3e kwartaal van 2021 zijn uitgekeerd aan gemeenten, werden in 2022 grotendeels bestemd voor herstel en herstart van de lokale culturele sector. De culturele sector is nog herstellende van de coronacrisis. Hoewel culturele instellingen weer volledig open zijn, is het gedrag van het publiek nog niet terug bij het oude. Het rijk zette maatregelen in op de zichtbaarheid van de sector; het weer participeren, beleven en maken van kunst kreeg extra aandacht. Voor gemeenten is de inzet van het rijk op jongerencultuur het meest concreet. Van de andere pijlers is nog niet duidelijk hoe de uitwerking voor gemeenten er uit komt te zien.

Onderwijshuisvesting (Oekraïense leerlingen)

Wat wil het kabinet?

In de OCW-Begroting 2023 wordt voor de onderwijshuisvesting en noodlocaties voor Oekraïense leerlingen in 2023 het budget met € 318 miljoen verhoogd.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Gemeenten kunnen op declaratiebasis de extra kosten die zij maken voor de onderwijshuisvesting voor Oekraïense leerlingen vergoed krijgen.
In de rijksbegroting zijn echter geen extra middelen ter beschikking gesteld voor de noodzakelijke extra investeringen in ‘reguliere’ onderwijshuisvesting. Het IBO Onderwijshuisvesting onderstreept de noodzaak om de vernieuwing van de schoolgebouwen flink te versnellen. Hiervoor is structureel € 730 miljoen per jaar (prijspeil 2019) aan rijksmiddelen nodig. We blijven pleiten voor meer middelen voor onderwijshuisvesting zodat gemeenten voldoende kunnen investeren in gezonde en duurzame schoolgebouwen die geschikt zijn voor modern en inclusief onderwijs.

Laaggeletterdheid

Wat wil het kabinet?

Er is extra aandacht voor laaggeletterdheid in de begroting. De specifieke uitkering via het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties voor volwasseneneducatie aan de samenwerkende WEB-contactgemeenten (Wet educatie beroepsonderwijs) wordt vanaf 2023 verhoogd naar structureel € 80,6 miljoen. Deze middelen worden verstrekt aan samenwerkende gemeenten binnen een educatie en arbeidsmarktregio (via de contactgemeente). De verdeelsleutel is vastgelegd in het Uitvoeringsbesluit WEB.

Ook het landelijke actieprogramma Tel mee met Taal (2020-2024) wordt gecontinueerd. Met het programma 'Tel mee met Taal' worden onder andere gemeenten, aanbieders van cursussen, werkgevers, bibliotheken en maatschappelijke organisaties ondersteund om laaggeletterden te herkennen, door te verwijzen en te scholen.

Wat betekent dit voor gemeenten?
De WEB-middelen zijn verhoogd en het actieprogramma 'Tel mee met taal' loopt nog tot 2024. Daarnaast blijft er extra aandacht voor het monitoren van resultaten. Ook wordt de reikwijdte van de aanpak van basisvaardigheden uitgebreid. Hierbij valt te denken aan burgerschap, digitale- en rekenvaardigheden.

Bibliotheken

Wat wil het kabinet?
De evaluatie van de Bibliotheekwet uit 2020 laat over de afgelopen tien jaar een afname van het aantal bibliotheekvestigingen zien. Omdat de behoefte groot is, streeft het kabinet naar een toekomstbestendige bibliotheekvoorziening in elke gemeente. Om dit te bewerkstelligen worden er extra middelen beschikbaar gesteld. Dit komt in 2023 neer op € 35,7 miljoen, in 2024 € 56,7 miljoen en in 2025 en 2026 € 62,7 miljoen.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Het is nog onduidelijk via welke uitkering de gemeenten over de middelen beschikken en wat de verdeelsleutel is. Omdat de extra middelen zijn bedoeld om te investeren in een toekomstbestendige bibliotheekvestiging, betekent dit dat de ene gemeente een huidige bibliotheekvestiging kan verstevigen en een andere gemeente kan investeren in een nieuwe bibliotheek.

Kansengelijkheid

Wat wil het kabinet?
Om ervoor te zorgen dat elk kind optimaal kansen heeft, trekt het kabinet de komende jaren in totaal € 1 miljard uit. De maatregelen voor kansengelijkheid bestaan uit:
- het versterken van de kwaliteit en het stimuleren van deelname van kinderen met een taalachterstand aan de vroeg- en voorschoolse educatie
- het invoeren van de rijke schooldag, te beginnen op de scholen waar de nood het hoogst is
- het structureel maken van de subsidie voor brede brugklassen uit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO)
- het versterken van een goede combinatie van onderwijs en zorg.

Voor dit geheel is in 2022 € 200 miljoen en in 2023 € 300 miljoen gereserveerd, oplopend naar € 1 miljard structureel in 2026. Daarvan is nu € 34 miljoen belegd in het programma School & Omgeving, waarin tienduizenden leerlingen naast hun reguliere lessen op en rondom school extra activiteiten en ondersteuning aangeboden krijgen.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Gemeenten werken al langer samen met het onderwijs aan verlengde schooldagen, extra taal- en rekenonderwijs, talentprogramma's, sport en cultuuractiviteiten, aanpak kinderarmoede, een betere samenwerking jeugdhulp/onderwijs, betere samenwerking tussen kinderopvang en onderwijs, jeugd -en jongerenwerk en onderwijs en de verschillende MDT (Maatschappelijke Dienst Tijd)-programma's**.** Er zijn ondertussen 45 voorlopers geselecteerd. Sinds 22 augustus kunnen de voorlopers, doorgroeiers en starters subsidie aanvragen. De subsidieregeling *School en Omgeving* is terug te lezen op de website van de Staatscourant. Via de website van de gelijke kansen alliantie is nog meer informatie hierover te vinden.

Het rijk heeft de ambitie om de huidige regeling School en Omgeving om te zetten in een structurele regeling. De VNG is positief over de inzet van het kabinet op het vergroten van kansengelijkheid. In eerder overleg over de regeling School en Omgeving heeft de VNG vragen gesteld over de rolverdeling school-gemeente en over het structurele karakter van de regeling. Het vergroten van kansengelijkheid vraagt, naast extra investeringen in onderwijskwaliteit, om een meer samenhangende

aanpak tussen de school en zijn omgeving. De VNG pleit dan ook voor een meer samenhangende aanpak in kwetsbare wijken en gebieden. Niet alleen in het onderwijs, maar ook in bestaanszekerheid en (jeugd)hulp voor kwetsbare gezinnen, woningen, werk, toegang tot sport, cultuur, kinderopvang etc. Kansenongelijkheid stopt niet bij de grens van het schoolplein.

Seksueel grensoverschrijdend gedrag en Seksueel geweld

Wat wil het kabinet?

Onder regie van de ministers van OCW en SZW wordt een Nationaal Actieplan opgesteld, met als doel het voorkomen van seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld en het bereiken van een samenleving waarin iedereen zich veilig voelt. Een onafhankelijke regeringscommissaris, Mariette Hamer, zal hierover gevraagd en ongevraagd advies geven. Zij werkt de komende drie jaar als aanjager van het maatschappelijk debat en als boegbeeld van de gewenste cultuurverandering op dit terrein.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Het plan moet nog worden uitgewerkt.

5 Infrastructuur en Waterstaat

Afval

Wat wil het kabinet?

Het kabinet richt zich in 2023 vooral op de verdere implementatie van de *Single Use Plastics*-Richtlijn (SUP-richtlijn). Zo worden dwingende maatregelen genomen om wegwerpplastics te beperken en dienen producenten in het kader van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) mee te betalen aan de opruimkosten voor eenmalige plastic verpakkingen in het zwerfafval.
Verder zal de statiegeldverplichting voor blikjes worden ingevoerd. Het doel van de maatregel is om de circa twee miljard blikjes die jaarlijks over de toonbank gaan in te zamelen en te recyclen.
Voor de verdere ondersteuning van gemeenten bij het scheiden van huishoudelijk afval is het Uitvoeringsprogramma Van Afval Naar Grondstof (VANG) 2021-2025 vastgesteld. Hierbij zal de focus op de kwaliteit van het gescheiden afval worden voortgezet.

Wat betekent dit voor gemeenten?

De nieuwe maatregelen zullen naar verwachting een positief effect opleveren als het gaat om de hoeveelheid zwerfafval in de openbare ruimte. Of het ook een kostenbesparing voor gemeenten kan opleveren, zal de praktijk moeten gaan uitwijzen. Met de blijvende inzet op het kwalitatief goed scheiden van huishoudelijk afval én de verdere verbreding van het instrument producentenverantwoordelijkheid, is het verder van belang aandacht te hebben voor de afspraken met producenten over de kosten én de wijze waarop gemeenten invulling geven aan lokaal passend afvalbeleid.

Circulaire economie

Wat wil het kabinet?

De ambitie van het kabinet is (nog steeds) dat Nederland in 2050 volledig circulair is. Dit betekent het bevorderen van een (meer) circulaire economie (CE) met als doel: het behouden van natuurlijke hulpbronnen, zicht op de economische keten en op het gebruik van hulpbronnen, het verbeteren van de voorzieningszekerheid van grondstoffen, het verminderen van emissies en het versterken van de Nederlandse economie.
In 2023 draagt het kabinet via de uitvoering van het Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030 (NPCE) bij aan het behalen van het in het coalitieakkoord genoemde klimaatdoel voor CE. De uitwerking van de geconcretiseerde doelen voor 2030 en 2050 dient een belangrijke basis te worden van het Nationaal Programma Circulaire Economie, dat dit najaar verschijnt.
Er wordt in 2023 € 15 miljoen beschikbaar gesteld voor onder andere circulaire inkoop, circulair textiel en plastic, het stimuleren van kennisontwikkeling, het opschalen van (bijna-)marktrijpe technieken en voor uitvoeringskosten.
Zowel producenten als consumenten moeten volgens het kabinet concrete stappen kunnen zetten om circulair te ‘produceren’ en te ‘consumeren’. Om dit te bereiken worden duurzame initiatieven in de samenleving ondersteund.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Wat de inzet en de beperkte middelen (€ 15 miljoen) voor de circulaire economie in gemeenten gaan betekenen is niet duidelijk en lijkt volstrekt onvoldoende om de afbouw van de huidige lineaire economie in gang te zetten en de opbouw van de gewenste circulaire economie te versnellen. Het beleid en de daarmee gepaard gaande uitvoering blijft hierdoor afhankelijk van vrijwillige afspraken en convenanten. Het vooralsnog ontbreken van maatregelen die zich richten op effectieve (financiële) prikkels, lijkt een gemiste kans om echt invulling te kunnen geven aan een concurrerende, meer circulaire economie.

Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI)

Wat wil het kabinet?

Met het Nationaal plan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) wil het kabinet stimuleren dat alle overheden hun inkoopkracht als instrument inzetten voor het versnellen van de transitie naar een klimaatneutrale en circulaire economie. In 2023 bestendigt het kabinet de MVI-aanpak en de opschaling naar transitiegericht opdrachtgeverschap.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Gemeenten kunnen het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen 2022-2025 ondertekenen. Daarmee verbinden zij zich om een actieplan te maken waarmee MVI structureel binnen hun organisatie wordt ingebed en/of verder wordt uitgebouwd. Gezien de uitdagingen op klimaat, milieu en sociaal vlak en het almaar stijgende inkoopvolume van gemeenten, is het integreren van MVI in de gemeentelijke inkooppraktijk belangrijk. Ook omdat vanuit Brussel de Green Deal-wetgeving, zoals de Schone Voertuigen Richtlijn en de Energie Efficiëntie Richtlijn komen en MVI daardoor binnen afzienbare tijd in feite verplicht zal zijn.

Bodem en ondergrond

Wat wil het kabinet?

Het kabinet wil in haar bodemkwaliteitsbeleid decentrale overheden blijven ondersteunen in het afronden van saneringen van verontreinigde locaties die een risico vormen voor mens en natuur. Daarnaast wil zij de pfas-problematiek samen met decentrale overheden aanpakken. Tot slot wil zij via de "programmeerfunctie" kennisontwikkeling op het gebied van water en bodem stimuleren.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Het kabinet zet stappen richting het effectief ondersteunen van de uitvoeringspraktijk. Voor gemeenten is dat een goede zaak. Tegelijkertijd staat er in de begroting niets over het ontbreken van budget voor de uitvoering van gemeentelijke VTH-taken bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. Hiermee is de uitvoering van VTH-taken bodem ook onzeker waarmee een belangrijke pijler van het bodembeleid fragiel is.

Extra middelen instandhouding rijksinfrastructuur

Wat wil het kabinet?

Met het regeerakkoord heeft het kabinet extra middelen vrijgemaakt voor de instandhouding van de Nederlandse infrastructuur. Voor de jaren 2022 tot en met 2025 zijn deze middelen aan de begroting van het Mobiliteitsfonds (€ 2,45 miljard) en het Deltafonds (€ 360 miljoen) toegevoegd. Voor beheer, onderhoud, vervanging en renovatie (instandhouding) van rijksinfrastructuur wordt in 2023 € 390 miljoen extra toegevoegd.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Voor gemeenten komt er geen extra budget voor de instandhouding van het onderliggend wegennet. Daardoor staat de gemeentelijke begroting extra onder druk.

Verbetering van de verkeersveiligheid op N-wegen

Wat wil het kabinet?

Er is € 200 miljoen beschikbaar gesteld voor de verbetering van verkeersveiligheid op N-wegen.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Voor gemeenten betekent dit dat er N-wegen die langs of door gemeenten gaan veiliger ingericht kunnen worden. Er zijn geen extra middelen voor verkeersveiligheid op lokale wegen vrijgemaakt.

Voorzetting regionale samenwerking elektrische laadinfrastructuur

Wat wil het kabinet?
In 2023 worden beleidsconvenanten met de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) regio's gesloten om komende jaren afspraken te maken over de uitrol van de elektrische laadinfrastructuur. Hier wordt geen budget aan gekoppeld.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Voor gemeenten betekent dit dat de succesvolle regionale samenwerking rond elektrische laadinfrastructuur ook na 2023 doorgaat. Over de financiële en personele invulling na 2023 wordt nu nog gesproken met het ministerie van I&W. Zo worden gemeenten ondersteund bij hun rol rond de plaatsing van laadinfra.

Betalen naar gebruik: onderzoek naar de vormgeving en registrering van de vlakke heffing

Wat wil het kabinet?
Het kabinet wil vanaf 2030 een systeem van betalen naar gebruik invoeren. Er komt een onderzoek naar de vormgeving van het vlakke kilometertarief en de beleidseffecten daarvan en een onderzoek naar hoe het aantal gereden kilometers kan worden geregistreerd.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Een vlakke heffing zal gemeenten niet helpen omdat zonder een heffing naar plaats en tijd er niet gestuurd kan worden op congestie en leefbaarheid in gemeenten. Het landelijk gebied zal daar nog meer van merken omdat er daar minder vervoersalternatieven beschikbaar zijn.

€ 265 miljoen t/m 2030 voor vergroening van personenvervoer en reisgedrag

Wat wil het kabinet?
Het duurzame mobiliteitsbeleid is gebaseerd op het stimuleren van duurzame alternatieven en meer wandelen en fietsen. Het kabinet heeft voor de vergroening van personenvervoer en reisgedrag tot en met 2030 € 265 miljoen vrijgemaakt.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Als de besteding van deze middelen goed vormgegeven wordt samen met de decentrale overheden, kan dit een extra impuls geven aan de vergroening van personenvervoer.

€ 7,5 miljard voor een goede ontsluiting van nieuwe woningen

Wat wil het kabinet?
Voor de komende tien jaar is in totaal € 7,5 miljard beschikbaar gemaakt in het Mobiliteitsfonds. Doel hiervan is om te zorgen voor een goede ontsluiting van nieuwe woningen naar de grootschalige woningbouwgebieden.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Met € 6 miljard van deze middelen kunnen gemeenten (17 grootschalige NOVEX-woningbouwlocaties) een deel van de kosten voor de ontsluiting van nieuwe woningbouwgebieden dekken. Hiervoor is ook een breed afwegingskader van toepassing. Daarnaast worden in de bestuurlijke overleggen over het Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (MIRT) dit jaar nog afspraken gemaakt over de toepassing van de versnellingsmiddelen van € 1,5 miljard voor de ontsluiting van woningbouw op de korte termijn in heel Nederland.

6 Economische Zaken en Klimaat

ECONOMIE

Koopkracht

Wat wil het kabinet?
Over de economische situatie worden door het kabinet zorgen geuit wat betreft de daling van de koopkracht en de gevolgen hiervan voor de samenleving. Het kabinet trekt voor 2023 in totaal € 17,2 miljard uit om vooral midden- en lage inkomens te ondersteunen bij de koopkrachtdaling.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Versterking van de koopkracht is belangrijk voor onze economie. Het kan tot gevolg hebben dat de ondersteuningsvraag bij gemeenten voor bijvoorbeeld de bijstand niet (verder) toeneemt.

Mkb

Wat wil het kabinet?
Het kabinet trekt daar deze kabinetsperiode € 500 miljoen per jaar uit voor het mkb en vanaf 2028 jaarlijks € 600 miljoen structureel. In het pakket voor het mkb worden werkgeverslasten verlaagd en extra subsidies verstrekt zodat bedrijven kunnen verduurzamen en hun energieverbruik kunnen verminderen.

Het kabinet zet in op het investeren in het verdienvermogen, het versterken van het ondernemers- en vestigingsklimaat, de topsectoren en het bevorderen van digitalisering en innovatie. Zo stelt EZK tot en met 2027 structureel € 42 miljoen beschikbaar voor de MKB-innovatiestimuleringsregeling topsectoren. Daarnaast loopt het huidige beleid omtrent startups en scale-ups medio 2023 af. Begin 2023 zal het kabinet met een nieuwe aanpak voor het startupbeleid om het ondernemingsklimaat voor startups en scale-ups te versterken.

De belastingdruk op ondernemers wordt verzwaard. Het gaat hierbij om:
- Het versneld verlagen van de zelfstandigenaftrek van € 6.310 in 2022 naar € 900 in 2027. Dit wordt voorgesteld in 6 geleidelijke stappen van € 650.
- Het verlagen van het drempelbedrag voor de vennootschapsbelasting (vbp) van € 395.000 naar € 200.000, het verhogen van het lage tarief van 15% naar 19%, en het verhogen van het hoge belastingtarief van 25% naar 25,8%.

Er zijn voor ondernemers die inkomstenbelasting betalen ook gunstige belastingmaatregelen zoals het verlagen van de belasting op arbeid.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Het is goed dat het mkb ondersteund wordt in verduurzaming, digitalisering en innovatie. Belangrijk is dat daarmee het brede mkb wordt bereikt; de accountmanagers economie, vaak het eerste aanspreekpunt voor ondernemers, kunnen daarin een belangrijke doorverwijsrol vervullen.

Toch maken we ons zorgen over de lastenverzwaringen die het kabinet heeft aangekondigd, zoals de verhoging van het vennootschapsbelastingtarief, het verlagen van het drempelbedrag en de verlaging van de zelfstandigenaftrek. Om te beginnen gaan ondernemers eerder meer belasting betalen: in het geval van het lage tarief betalen ondernemers 4% meer. Daarnaast komen meer bedrijven door de verlaging van het drempelbedrag naar € 200.000 eerder in de hoogste schijf terecht. Dit betekent dat deze ondernemingen meer belasting moeten betalen. Voor een deel van de ondernemers, die te

maken hebben met andere kostenstijgingen en in coronatijd hebben moeten interen op hun vermogen bijvoorbeeld, is deze stapeling moeilijk op te vangen. Hoewel een deel van de ondernemers tijdens de coronapandemie grote winsten heeft gemaakt verkeren veel ondernemers in het brede mkb nog steeds in zwaar weer doordat op vermogen is ingeteerd, investeringen zijn uitgesteld, voorraden niet of met grote kortingen verkocht zijn en/of schulden zijn opgebouwd. De periode van het terugbetalen breekt met het aflopen van de coronasteunpakketten bovendien aan. Voor het vierde jaar op rij wordt bovendien de zelfstandigenaftrek verder versoberd.

De vaag rijst of met de gepresenteerde focus op de topsectoren het brede mkb goed wordt bereikt. Het brede mkb is de motor voor onze economie en vormt de basis van ons voorzieningenniveau. Onze winkelstraten zijn niet geholpen met een focus op topsectoren. De impulsaanpak winkelgebieden kan een verschraling van het voorzieningenniveau slechts gedeeltelijk stoppen. Juist voor het brede mkb zijn maatregelen gewenst, die deze bedrijven door de crisis heen loodsen en op korte termijn weer perspectief bieden. Alleen dan kunnen nieuwe investeringen gericht op onder andere verduurzaming en digitalisering worden gedaan, gericht op de lange termijn wendbaarheid.

Voor een aantal sectoren ontbreekt bovendien een langetermijnperspectief, bijvoorbeeld voor energie-intensieve sectoren (waaronder ook weer de bakkers, de slagers, die deel uit maken van dat brede mkb en de agrarische sector).

Arbeidsmarkt

Wat wil het kabinet?

Over de arbeidsmarkt wordt gezegd dat een hervorming noodzakelijk is, zeker nu veel bedrijven kampen met personeelstekorten. Het minimumloon gaat omhoog met 10% en arbeid wordt minder belast. Men wil de arbeidsparticipatie verhogen door de kosten van kinderopvang te verlagen. De regionale mobiliteitsteams (RMT's) worden doorgezet in 2023. Met het mbo wordt gesproken over de Werkagenda mbo om de ambities van het kabinet beter vorm te geven. Bij EZK valt op dat de regeling omscholen naar tekortsectoren vervalt in 2023. Er komt een actieplan groene en digitale banen.

Wat betekent dit voor gemeenten?

De maatregelen voor hervorming van de arbeidsmarkt zijn nog onvoldoende uitgewerkt en blijven per ministerie sectoraal aangevlogen. Inmiddels zijn er meer dan 50 regelingen van vijf ministeries met ieder hun eigen looptijd en verantwoordingsmethodiek. Wij hebben meegedacht over de Werkagenda mbo, het lijkt dat een leven lang ontwikkelen hierin een betere plaats krijgt. EZK richt zich op groene en digitale banen, maar de arbeidsmarktkrapte is breder dan alleen de benoemde sectoren. Met alleen een verlaging van de kosten van kinderopvang wordt de arbeidsparticipatie onvoldoende verhoogd.

Het kabinet onderzoekt in 2023 onorthodoxe maatregelen om personeelstekorten terug te dringen. Daarbij is het goed dat de ervaringen met de RMT's worden gebruikt bij het verder vormgeven van het arbeidsmarktbeleid. Zij zijn nog onvoldoende bij het kabinet in beeld als voorbeeld hoe meer inwoners en ondernemers kunnen worden bereikt. In de regio zijn met incidentele financiering samenwerkingsverbanden ontstaan om de arbeidsmarkt te versterken met regionale human capital agenda's.

Nationaal Groeifonds

Wat wil het kabinet?

Ook in 2023 draagt het kabinet met € 1,6 miljard in het Nationaal Groeifonds (NGF) bij aan het vergroten van het Nederlands verdienvermogen. Het gaat hierbij om investeringen voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie (R&D) en voor kennisontwikkeling. Op deze twee terreinen is volgens het kabinet de meeste kans aanwezig voor structurele en duurzame economische groei.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Het is nog onvoldoende duidelijk of het NGF kan helpen bij de economische ambities van gemeenten en regio's. Dit kan alleen in grotere samenwerkingsverbanden met private investeerders. Ook hier ligt

de focus vooral op topsectoren en minder op het brede mkb, als ruggengraat van de Nederlandse economie en veel gemeenten.

Regionale economie

Wat wil het kabinet?

In 2023 wordt voortgebouwd op de samenwerkingen met regionale partners op thema's als het missie-gedreven topsectoren en innovatiebeleid (MTIB), energietransitie, verduurzaming van de industrie, scholing, digitalisering van het mkb en valorisatie en toepassing van innovaties. Deze samenwerkingen zijn gericht op het maken van slimme en effectieve koppelingen tussen beleidsaanpakken en instrumenten, die steeds vaker met een bovenregionaal perspectief worden ingekleed. Het (ROM)-netwerk geeft in 2023 een verdere impuls aan de inzet van de ontwikkelfunctie van de ROM' s op dit bovenregionale niveau.

Ook komt er een programma werklocaties. Doel is het stimuleren van de juiste voorwaarden, waardoor er voldoende en gevarieerd aanbod is op de juiste plek op het juiste moment.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Gemeenten zijn aangehaakt bij het directieoverleg rijk-regio-mkb met EZK, BZK, IPO en MKB NL. Belangrijk voor gemeenten is dat het brede mkb geagendeerd blijft. Gemeenten zijn nog niet betrokken bij het programma werklocaties. Voor bedrijventerreinen, waar een groot deel van het bruto binnenlands product wordt gecreëerd, is het voor gemeenten en de VNG goed om bij dit programma betrokken te raken.

Het scheppen van voorwaarden voor goed functionerende markten: Aanbesteden

Wat wil het kabinet?

Het kabinet werkt aan goede kaders om aanbestedingen te gebruiken als strategisch beleidsinstrument om doelen als duurzaamheid en economisch herstel te bereiken. Om de verhouding tussen overheid en bedrijfsleven bij aanbesteden te verbeteren, zet EZK in 2023 in op bestaande initiatieven als het Programma Beter Aanbesteden en het traject rechtsbescherming bij aanbesteden. In 2021 is het vierjarige programma Beter Aanbesteden gestart, een samenwerking van EZK, VNG en VNO-NCW/MKB-Nederland. Doel van dit programma is het verbeteren van de kennis en kunde van overheden en ondernemers over het aanbestedingsproces en dat partijen eerder met elkaar in dialoog gaan. In 2023 zullen onder andere evenementen worden georganiseerd waar overheden en ondernemers samenkomen en regionale initiatieven worden ondersteund.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Ook in 2023 kunnen gemeenten gebruikmaken van het programma Beter Aanbesteden voor het verbeteren van hun inkoop, door deel te nemen aan onder meer marktdagen, kennissessies en startwebinars voor bestuurders, maar ook door het aanvragen van een subsidie voor initiatieven om de gemeentelijke inkooppraktijk te verbeteren.

Het ministerie van EZK werkt aan een wetsvoorstel tot wijziging van de Aanbestedingswet. Inzet is verbetering van de klachtmogelijkheden voor ondernemers bij aanbestedingen. Om zich voor te bereiden op deze voorgenomen wetswijziging kunnen gemeenten gebruik maken van de handreiking 'Klachtafhandeling bij aanbesteden' die dit jaar is gepubliceerd.
Een veilige, hoogwaardige en betrouwbare digitale infrastructuur

Wat wil het kabinet?

Het kabinet zet zich ervoor in dat Nederland het digitale knooppunt van wereldklasse in Europa blijft en robuust, supersnel en veilig internet krijgt in alle delen van het land. Het kabinet start een verkenning waarin de visie op de digitale infrastructuur wordt uitgewerkt. Om de mobiele connectiviteit op niveau te houden wordt naar verwachting eind 2023 de 3,5 GHz-band voor landelijke mobiele communicatie beschikbaar gesteld, voorafgegaan door een veiling. Daarnaast vindt in 2023 de Wereld Radio Conferentie van de VN plaats, waarin frequentiebanden op internationaal niveau

kunnen worden herbestemd. Om de uitrol van verbeterde (vaste en mobiele) digitale infrastructuren zo soepel mogelijk te laten verlopen worden gemeenten ondersteund. De ondersteuning van gemeenten wordt verder verstevigd. Zo gaat het ministerie van EZK in 2023 verder werken aan de transparantie en harmonisatie van lokaal beleid om een soepele uitrol te bevorderen. Ook wordt gewerkt aan het verder verbeteren van de mobiele bereikbaarheid van het alarmnummer 112.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Het ministerie van EZK is van plan om in 2023 met gemeenten verder te werken aan transparantie en harmonisatie van lokaal beleid rond de uitrol van digitale infrastructuren. Dit beleid was nodig, omdat er vanuit de Europese Telecomcode nieuwe verplichtingen kwamen voor gemeenten om de infrastructuur ter beschikking te stellen voor 5G. In het komende jaar zijn het ministerie, de VNG en de sector voornemens om te werken aan voorbeeldbeleid rond graven. Als gevolg van de nieuwe medegebruikverplichting bijvoorbeeld moeten telecomaanbieders gebruik van elkaars infrastructuur onder voorwaarden toestaan.

Andere onderwerpen zijn het herijken van degeneratiekosten en onderzoeken in hoeverre de aanlevering van documentatie bij een graafvergunning aanvraag kan worden geharmoniseerd. Complicatie hierbij is dat ook vanuit de energietransitie en klimaatadaptatie groot beroep wordt gedaan op gemeenten ten aanzien van coördinatie en realisatie van allerlei boven- en ondergrondse aanpassingen. Waar kabels en leidingen bij gemeenten dezelfde afdeling zijn, ongeacht wat ermee gedaan wordt, is dit niet zo in het landelijke beleid van de verschillende ministeries, noch in Brussel. Dit vergt blijvende waakzaamheid van gemeenten.

Een opvallende verandering ten opzichte van vorige jaren is dat in de begroting geen aandacht is voor de uitrol van digitale infrastructuren naar buitengebieden en andere locaties met hoge aanlegkosten. De minister had in haar brief van 28 juni 2022 al aangekondigd dat er geen dekking is voor het aansluiten van de naar schatting 19.000 onrendabele adressen. De schatting is dat hier € 190 miljoen overheidsfinanciering voor nodig is. Wij blijven hier aandacht voor vragen, want gemeenten zijn veel tijd kwijt om ook deze laatste adressen aangesloten te krijgen in het kader van de leefbaarheid.

Een positieve ontwikkeling is dat per juli 2022 het Agentschap Telecom controleert of op 98% van het grondgebied van een gemeente (niet zijnde Natura 2000-gebied) 8 Mbps mobiele dekking is. Dit is ook van belang voor het verbeteren van de mobiele bereikbaarheid van het alarmnummer 112.

Te sterke machtspositie platforms in digitale economie

Wat wil het kabinet?
De digitale economie biedt kansen, maar kan ook leiden tot te sterke machtsposities van grote platforms. Consumenten en ondernemers kunnen vaak niet om deze platforms heen. Daarom wordt in 2023 in Europees verband gewerkt aan de implementatie van de Digital Markets Act (DMA) die de markt- en datamacht van grote tech- en platformbedrijven aanpakt ten behoeve van concurrentie en de bescherming van platformgebruikers. Daarnaast wordt in 2023 de implementatie van de Digital Services Act (DSA) voorzien, die ervoor gaat zorgen dat tussenpersonen, zoals platformbedrijven, verantwoord omgaan met content van hun eindgebruikers. Daarnaast heeft de Europese Commissie recentelijk de Data Act gelanceerd waarin belangrijke stappen worden gezet om de data-economie beter te laten werken voor consumenten en ondernemers. Het ministerie van EZK zal aandacht houden voor de macht van grote platforms, en waar nodig actie ondernemen aanvullend op de genoemde Europese initiatieven.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Ook gemeenten hebben een afhankelijkheidsrelatie met grote technologiebedrijven. Zij hebben baat bij de implementatie van deze Europese regelgeving, onder meer omdat het hun onderhandelingspositie verstevigt. De verantwoorde omgang door bedrijven met online content heeft ook betekenis gemeenten, bijvoorbeeld wanneer er eerder wordt ingegrepen bij de verspreiding van desinformatie en complottheorieën op zulke platforms, omdat dit online aangejaagde ordeverstoringen kan voorkomen. Bovendien hebben gemeenten belang bij een goed functionerende data-economie, omdat zij ook gebruikers daarvan zijn.

Cybersecurity voor consumenten

Wat wil het kabinet?

EZK zet in het kader van consumentenbescherming in op een wettelijke cybersecurity zorgplicht voor fabrikanten en leveranciers van alle ICT-producten en diensten in de hele productlevenscyclus met de Cyber Resilience Act. Het ministerie van EZK gaat door met het uitvoeren van publiekscampagnes zoals 'Doe je updates' en stimuleert cybersecuritykennis en -innovatie door middel van het publiek-private samenwerkingsplatform dcypher.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Gemeenten zijn ook consumenten van ICT-producten en -diensten. De Cyber Resilience Act zal het gesprek met de leveranciers over veilige ICT-producten en -diensten vergemakkelijken. Voor gemeentelijke vraagstukken kan op het publiek-private platform *dcypher* worden aangesloten.

KLIMAAT EN ENERGIE

Klimaat en Energie

Wat wil het kabinet?

Het coalitieakkoord verhoogde de ambitie van het klimaatbeleid. In 2050 moet 100% reductie plaatsvinden op de uitstoot van broeikasgassen en in 2030 richt het kabinet zich op 60%, met een ondergrens van 55%. Het kabinet zet daarvoor steeds meer in op normering en beprijzing, in plaats van subsidie. Omdat de maatregelen uit het coalitieakkoord onvoldoende zijn om het doel voor 2030 te halen, worden aanvullende maatregelen in een Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) in kaart gebracht. In het voorjaar moet besluitvorming plaats vinden. Daarnaast wordt voortgebouwd op maatregelen die in vorige jaren in gang zijn gezet:

- Het kabinet intensiveert de aanpak voor een duurzame gebouwde omgeving. In 2023 en 2024 wordt in totaal € 300 miljoen extra beschikbaar gesteld voor het Nationaal Isolatieprogramma. Daarmee worden kwetsbare huishoudens ondersteund bij het nemen van energiebesparende maatregelen. Over de precieze invulling van het Nationaal Isolatieprogramma vindt nog besluitvorming plaats. Daarnaast wordt € 62,5 miljoen voor de lokale aanpak van dit programma naar voren gehaald vanuit 2027.
- Daarnaast is € 200 miljoen uit het klimaatfonds beschikbaar voor warmtenetten. Ook wordt de SDE++ regeling zodanig aangepast dat meer geld beschikbaar komt voor aquathermie, zonthermie en restwarmte.
- Het kabinet werkt aan een Nationaal Plan Energiesysteem en een Programma Energie Hoofdstructuur en pakt daarmee meer regie op het energiesysteem in 2050 en de ontwikkelpaden daarnaartoe.
- Het kabinet maakt in totaal € 150 miljoen vrij voor verduurzaming van bedrijven. Voor de 20 grootste bedrijven worden maatwerkafspraken gemaakt. Daarnaast gaan meer bedrijven onder de energiebesparingsplicht met terugverdientijd van vijf jaar vallen. Daarvoor worden extra middelen beschikbaar gesteld om omgevingsdiensten te versterken.

Om inwoners op het gebied van energie te ondersteunen werkt het kabinet aan een prijsplafond. Dit plafond geldt ook voor een deel van de ondernemers, maar niet voor ondernemers met een groter energieverbruik dan een gemiddeld huishouden. Zowel het beschikbare bedrag als de mogelijkheid voor het gehele midden- en kleinbedrijf om van het prijsplafond gebruik te maken is nog onduidelijk. Voor energie-intensieve mkb-bedrijven als bakkers en slagers wordt de energierekening drie keer zo hoog. Een deel van de ondernemers kan dit niet opvangen zonder steunmaatregelen. Ook zit er een rem op het doorberekenen van kostenstijgingen in producten en diensten, om voldoende concurrerend te blijven.

Het kabinet stelt een prijsplafond in, waarbij de prijs voor gas en elektriciteit wordt vastgezet op het tarief van begin 2022 tot het gebruik van een gemiddeld huishouden. De precieze details, waaronder de aanpak voor warmtetarieven, moeten nog uitgewerkt worden. De verwachting is dat hier tijdens de algemene financiële beschouwingen van 4 tot 6 oktober meer duidelijkheid over komt.

Wat betekent dit voor gemeenten?

We begrijpen de verhoging van de ambities van het kabinet. Wij zullen daarbij wel scherp kijken wat daarbij gevraagd wordt van gemeenten, of die inzet voor gemeenten uitvoerbaar is en of daarvoor voldoende middelen ter beschikking worden gesteld. Ook voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving, de oplossing van de knelpunten in het energienet en de intensivering van handhaving van energiebesparing door bedrijven zal goed gekeken moeten worden hoe de uitvoering loopt en of capaciteit, middelen en regelgeving voldoende zijn.

Uitvoeringsmiddelen voor uitvoering Klimaatakkoord

Wat wil het kabinet?

Voor de uitvoeringsmiddelen trekt het kabinet de volgende reeks uit:

	2023	2024	2025	2026	2027
Uitvoeringskosten klimaat decentrale overheden (bedragen x €1.000)	282.604	482.500	702.500	772.448	772.448

Dit is bestemd voor gemeenten, provincies en het nationale programma RES. Met het rijk is afgesproken dat er ruim 100 miljoen extra naar 2023 wordt geschoven (uit de jaren 2026 en 2027). Door een schrijffout is deze schuif niet in de begroting terecht gekomen. Het ministerie van EZK heeft toegezegd dit te herstellen in een nota van wijziging die in oktober of november naar de Kamer wordt gestuurd. Het bedrag voor uitvoeringsmiddelen komt daarmee op circa € 385 miljoen.

Daarnaast is van 2023 tot 2025 elk jaar € 15 miljoen beschikbaar voor het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW). € 6 miljoen daarvan wordt gebruikt voor de landelijke organisatie en € 9 miljoen gaat naar een regionale ondersteuningsstructuur voor gemeenten.

Wat betekent dit voor gemeenten

Voor gemeenten komt er naar verwachting circa € 353 miljoen beschikbaar aan uitvoeringsmiddelen Klimaat. Dat is ruim driemaal zoveel als in 2022 (circa € 115 miljoen), al zal de verdeelsleutel anders zijn. In 2024 en verder stijgt deze bijdrage verder door. Het rijk is nu in samenspraak met de koepels een uitkeringsregeling aan het opstellen. Verwachting is dat deze rond 1 januari 2023 klaar is. Daarna volgt nog de individuele toekenning aan gemeenten. Om zoveel mogelijk zekerheid en comfort aan gemeenten te kunnen bieden in verband met hun eigen begrotingsvoorstellen voor 2023, is er afgesproken dat er in de eerste helft van oktober vanuit het ministerie van EZK een brief aan gemeenten wordt gestuurd met meer informatie over de voor hen beschikbare middelen en het verdere proces.

Maatregelen in verband met de gestegen energieprijzen

Wat wil het kabinet?

Het kabinet bestrijdt de acute gevolgen van de gestegen energieprijzen op een aantal manieren:

- Het instellen van een prijsplafond, waarbij de prijs voor gas en elektriciteit van begin 2022 wordt vastgezet, tot het verbruik van een gemiddeld huishouden. De precieze details, waaronder de aanpak voor warmtetarieven, moeten, zoals hierboven is aangegeven, nog uitgewerkt worden.
- Er wordt € 4,5 miljard vrijgemaakt om de energiebelasting te verlagen.
- Daarnaast heeft het kabinet een bedrag van € 50 miljoen gereserveerd voor opschaling van de bestaande pilot met een noodfonds om te voorkomen dat kwetsbare huishoudens met een betalingsachterstand grote schulden opbouwen.
- Verder werkt het kabinet aan een tijdelijke verbreding van de gevallen waarin energieleveranciers gedurende de komende winterperiode het contract niet mogen opzeggen.
- Voor de kwetsbare groepen stelt het kabinet € 1,4 miljard beschikbaar, zodat gemeenten ook in 2023 een energietoeslag kunnen uitkeren van € 1300 voor huishoudens tot 120% van het sociaal minimum. Daarvan mogen gemeenten (maximaal) € 500 al in 2022 uitkeren.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Het is van groot belang dat onze inwoners bestaanszekerheid behouden. De huidige maatregelen komen daaraan tegemoet. Aan de andere kant bevestigt deze crisis de noodzaak om snel te verduurzamen. De prikkel voor inwoners, organisaties en bedrijven om daarop in te zetten moet wel blijven bestaan.

7 Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Nationaal Programma Landelijk Gebied en Stikstof

Wat wil het kabinet?

Het kabinet neemt de komende jaren veel maatregelen om te voldoen aan natuur-, water- en klimaatverplichtingen. Het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) is het beleid hiervoor, met als doel dat het landelijk gebied zich toekomstbestendig kan ontwikkelen.

Voor deze maatregelen komt een Transitiefonds landelijk gebied en natuur met daarin € 24,3 miljard om tot 2035 bij te dragen aan de (verplichte) opgaven van natuur, klimaat en water. Dit gaat de overheid doen via een samenhangende en gebiedsgerichte aanpak.

Voor stikstof worden aanvullende afspraken gemaakt om beter het natuurdoel te bereiken. De rijksoverheid gaat de komende periode samen met de provincies en maatschappelijke partijen in gesprek om de stikstofaanpak uit te werken in gebiedsplannen. In juli 2023 leveren de provincies hun integrale gebiedsprogramma's op, met daarin gecombineerde maatregelen natuur, klimaat en water.

De transitie die moet leiden tot een toekomstbestendige, duurzame landbouw en een waardevol landelijk gebied. Ook is uitkoop van boerenbedrijven nodig. Het kabinet maakt hiervoor gebiedsgericht perspectieven inzichtelijk en wil de transitie naar kringlooplandbouw voortzetten. Daarnaast biedt stikstofreductie ook ruimte aan economische ontwikkeling, zoals het bouwen van extra huizen.

Het kabinet ziet de maatschappelijke onrust rond dit thema en wil komen tot een betere balans tussen wat de natuur kan dragen en wat we als samenleving van haar vragen: een vitaal landelijk gebied met een gezonde natuur, een robuust watersysteem en (uiteindelijk) een neutrale impact op het klimaat, met perspectief voor iedereen.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Gemeenten krijgen de komende jaren te maken met een sterk veranderend landelijk gebied, doordat (vooral agrarische) activiteiten veranderen of moeten stoppen. Dit moet planologisch worden vastgelegd, wat veel extra inzet zal vragen in een korte periode. Het is belangrijk dat gemeenten meedoen in de gebiedsgerichte aanpak om belangen in te brengen en ook om gemeentelijke taken goed uit te voeren over bijvoorbeeld bestemmingswijzigingen, vergunningverlening en handhaving. Het is cruciaal dat gemeenten tijdig kunnen meedenken en beslissen om met de samenleving breed perspectief te ontwikkelen en concretiseren. Gemeenten hebben daarvoor genoeg tijd, middelen en instrumenten nodig van het rijk.

Landelijk gebied beleidslijnen

Wat wil het kabinet?

Het kabinet wil het Natuurnetwerk Nederland afmaken, soorten binnen en buiten natuurgebieden beschermen, en een omslag naar een krachtige en economisch sterke kringlooplandbouw. Daarbij voorziet het kabinet een aantal beleidslijnen, te weten: versterking van de ondersteuning uit de keten (met een juridisch bindend instrumentarium dat volgt als ketenpartners onvoldoende resultaat leveren) voor de transitie naar kringlooplandbouw, volledig grondgebonden melk- en rundveehouderij in 2032, en een specifieke gebiedsgerichte aanpak in gebieden waar de doelen voor waterkwaliteit niet worden gehaald.

Om nieuwe zoönose-uitbraken als de coronapandemie, en uitbraken als de vogelgriep, te voorkomen werkt het kabinet daarnaast aan het uitvoeren van een actieplan. Daarbij zet het zich in op het voorkomen, opsporen en reageren op besmettingen.
Activiteiten met weinig stikstofneerslag die eerder onder voorwaarden toegestaan werden met een melding onder de Wet natuurbescherming, de zogeheten 'PAS melders' worden nog steeds gelegaliseerd door de provincies. Uitgangspunt is dat de PAS-melders uiterlijk op 1 juli 2023 duidelijkheid hebben als de contouren voor de gebiedsprocessen uitgewerkt zijn. De PAS-meldersproblematiek dient te worden meegenomen in de gebiedsgerichte aanpak en als de gebiedsgerichte aanpak hierbij gebaat is, met voorrang te worden afgehandeld.

Wat betekent dit voor gemeenten?

De beleidslijnen zoals uitgezet voor het landelijk gebied vragen om ruimte in en ondersteuning van gemeenten. Met name het realiseren van volledig grondgebonden melk- en rundveehouderij, waarbij ondernemers een minimale hoeveelheid grond dienen te bezitten per dier, en creëren van ruimte voor bestrijding van dierziektes, zullen leiden tot een verschuiving in de locatie en het aantal van de agrarische grondgebruikers in het buitengebied. Gemeenten staan vaak dichter bij de ondernemers en inwoners en zijn daarmee eerste aanspreekpunt bij vragen en oplossingen. Daarom zijn gemeenten belangrijke partners in de gebiedsgerichte aanpakken.

De budgetten van de landelijke beëindigingsregeling veehouderij en gerichte aankoop boerderijen zijn bedoeld om ondernemers te ondersteunen bij het beëindigen van hun bedrijfsvoering, met als doel om de stikstofneerslag in stikstofgevoelige natuurgebieden structureel te verminderen. Daarbij gaat het bij het tweede budget om de ondernemers die een grote bijdrage hebben aan het neerslaan van stikstof op stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden; de zogenoemde 'piekbelasters'. Het budget dat voor beide maatregelen was vrijgemaakt in 2022 wordt deels doorgeschoven naar 2023.

Ten aanzien van de aanpak van zoönosen zijn gemeenten aan zet bij het stimuleren van vaccinatie, vergroten van de veiligheid op bedrijven en nemen van maatregelen op gebied van ruimtelijke ordening.

8 Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Koopkracht / energiecrisis (energietoeslag 2022 en 2023)

Wat wil het kabinet?
De energietoeslag bedraagt in 2022 € 1300. Het kabinet wil nog dit jaar een ophoging van de energietoeslag met € 500 naar € 1800. Gemeenten hebben onder de huidige wetgeving de tijd om de toeslag 2022 tot 1 juli 2023 uit te keren. Het kabinet maakt het voor 2023 mogelijk dat gemeenten nog € 800 energietoeslag uitkeren aan inwoners (120% inkomensgrens). Over de precieze invulling lopen nog gesprekken.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Gemeenten kunnen in 2022 onder de huidige wetgeving nog € 500 uitkeren aan inwoners (inkomensgrens 120%). Gemeenten kunnen deze toeslag tot 1 juli 2023 uitkeren. Daarbij hebben gemeenten van het rijk de financiële garantie gekregen om dit uit te voeren. In 2022 ontvangen gemeenten € 1,4 miljard voor de energietoeslag. Hierin is rekening gehouden met € 100 miljoen uitvoeringskosten en een klein deel bijzondere bijstand.

Koopkracht/ energiecrisis (energietoeslag studenten 2022)

Wat wil het kabinet?
Het kabinet vindt dat studenten als groep niet in aanmerking komt voor de categoriale bijzondere bijstand. Individuele studenten met ernstige financiële problemen als gevolg van de stijgende energieprijzen kunnen wel individuele bijzondere bijstand aanvragen bij gemeenten. Het kabinet stelt € 35 miljoen euro beschikbaar voor energiecompensatie aan studenten.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Gemeenten met veel studenten zullen meer aanvragen krijgen voor individuele bijzondere bijstand. We zijn in gesprek met het rijk en pleiten expliciet voor het opnemen van een afbakening van de doelgroep in de wet en voldoende perspectief voor studenten in 2023 (onder andere door de voorgestelde ophoging van de basisbeurs).

Koopkracht/ energiecrisis (vroegsignalering)

Wat wil het kabinet?
Gemeenten krijgen in 2022 € 35 miljoen extra voor vroegsignalering en voor bijzondere bijstand.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Gemeenten kunnen hiermee de vroegsignalering intensiveren. Het kabinet is nog met ons in gesprek over de verdeling van de middelen en de toekenning ervan.

Koopkracht/ energiecrisis (schuldhulpverlening)

Wat wil het kabinet?
Het kabinet wil bestuurlijke afspraken maken met de VNG en NVVK (koepelorganisatie voor schuldhulpverlening) over het niet beëindigen van schuldhulpverlening en daarmee het door laten lopen van de schuldhulpverlening vanwege de huidige hoge prijzen voor energie voor huishoudens.

Wat betekent dit voor gemeenten?
De afspraken zijn bedoeld om te voorkomen dat schuldhulpverlening van inwoners met onvoldoende aflossingscapaciteit (vanwege energieprijzen) beëindigd wordt.

Armoede en schulden ('regulier')

Wat wil het kabinet?
Het kabinet zet met de koopkrachtmaatregelen in op afname van de armoede. Met de 'Aanpak geldzorgen, armoede en schulden' gaat het kabinet aan de slag met een meerjarige, interdepartementale en interbestuurlijke aanpak met als doel een halvering van het aantal kinderen dat opgroeit in armoede in 2025 (ten opzichte van 2015), en een halvering van armoede en problematische schulden in het algemeen in 2030 (ten opzichte van 2015).

Doelstellingen van het kabinet zijn:
1. Een betere borging van bestaans- en inkomenszekerheid
2. Preventie van geldzorgen: goede voorlichting van jongs af aan, in alle levensfases
3. Een overheid die werkt voor mensen en voorziet in laagdrempelige, eenvoudige, mensgerichte financiële hulp en sociale incasso;
4. Maatregelen nemen om (generatie)armoede te doorbreken zodat iedereen meedoet en vooruitkomt;
5. Het realiseren dat meer mensen eerder en betere schuldhulpverlening ontvangen en sneller perspectief hebben op een financieel zorgeloze toekomst.

Het kabinet bouwt voort op de brede schuldenaanpak van het vorige kabinet. Nadrukkelijk wordt ingezet op bewezen effectieve interventies en bestedingen. Prioriteiten zijn:
1. preventie en vroegsignalering,
2. versnelling van schuldhulpverlening en betere toegang tot de wettelijke schuldsanering (Wsnp),
3. verdere verbetering van de (rijks)incasso met oog voor de menselijke maat.

Voor de aanpak stelt het kabinet in 2023 € 118 miljoen beschikbaar, in 2024 € 102 miljoen, in 2025 € 95 miljoen en vanaf 2026 structureel € 73 miljoen. Daarnaast is het kabinet voornemens om daar bovenop vanaf 2026 structureel € 27 miljoen uit de enveloppe arbeidsmarkt, armoede en schulden in te zetten voor dit doel. Deze toevoeging is afhankelijk van de uitkomsten van monitoring en evaluatie. Daarmee zou het totale structurele budget voor de aanpak op € 100 miljoen komen.
Incidenteel wordt € 200 miljoen extra beschikbaar gesteld voor gerichte tegemoetkomingen (zoals bijzondere bijstand, voedselbanken, initiatieven die deelname van kinderen aan school en samenleving financieel borgen) en voor extra capaciteit, snelheid en effectiviteit in de schuldhulpverlening.

Wat betekent dit voor gemeenten?
De duiding en de precieze inzet van de financiële middelen roept nog vraagtekens op. De komende tijd gaan we hierover het gesprek aan met het ministerie. De maatregelen, voorgenomen plannen en inzet van de middelen vergen sowieso nader overleg en afstemming met ketenpartners. Door het beschikbaar stellen van extra incidentele middelen in 2022 en structurele middelen voor komende jaren zullen gemeenten beter in staat zijn hun uitvoeringstaken te kunnen inrichten, uit te voeren en op te schalen bij een toename van vroegsignalen. Een beperkende factor is dat gemeentelijke uitvoering de afgelopen jaren door diverse extra taken overbelast en veelal onderbemand is. Het zal, mede door de krapte op de arbeidsmarkt, een uitdaging zijn om in een rap tempo de uitvoeringsorganisatie weer op orde te krijgen en te houden.

Macrobudget Participatiewet-uitkeringen (BUIG) en LKS

Wat wil het kabinet?
Op basis van de CPB-raming over werkloosheid wordt vanaf 2023 een oplopend bijstandsbestand verwacht. De invoering van een aantal wetswijzigingen leidt ook tot een oploop in de raming van de bijstandsuitgaven. Door een inperking van andere regelingen is de verwachting dat meer personen een beroep op de bijstand zullen doen. Het gaat dan onder andere om de wijzigingen in de Participatiewet en de invoering van het onderdeel WW-duurverkorting in de Wet werk en zekerheid,

die inmiddels is vervangen door de Wet arbeidsmarkt in balans. Ook zorgt de aanpassing van de kostendelersnorm voor hogere bijstandsuitgaven vanaf 2023.
Het macrobudget voor Participatiewetuitkeringen is structureel met € 40 miljoen verhoogd. Hierdoor kunnen mensen die in deeltijd met loonkostensubsidie werken een groter gedeelte van hun inkomen behouden.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Door het verhogen van de kostendelersnorm wordt bijverdienen naast de bijstand beter mogelijk. De ontwikkeling van de macrobudgetten wordt goed in de gaten gehouden door de VNG, samen met Divosa.

Participatiewet

Wat wil het kabinet?
In 2021 is een traject gestart om de Participatiewet verder te verbeteren. Uitgangspunten daarbij zijn: eenvoud, menselijke maat en uitvoering. Dit traject is opgepakt als een brede maatschappelijke opgave. Verschillende aanpassingen van de Participatiewet zijn al in gang gezet: de kostendelersnorm wordt aangepast. De Eerste Kamer behandelt dit najaar het wetsvoorstel Breed offensief en de overige beoogde aanpassingen in de Participatiewet, het project Participatiewet in balans, worden in twee sporen verder uitgewerkt. Het eerste spoor beoogt de uitvoering meer ruimte te geven om rekening te houden met de situatie van bijstandsgerechtigden. Deels moet dit via aanpassingen in wetgeving, deels kan dit zonder wetswijziging. Bij het tweede spoor ligt de focus op het versterken van bestaanszekerheid. Dit is een langduriger traject.

Wat betekent dit voor gemeenten?
In 2023 ligt het zwaartepunt van de wijziging van de Participatiewet bij het voorbereiden en doorvoeren van verbeteringen in de uitvoeringspraktijk die zonder wetswijzigingen al mogelijk zijn. Aanpassingen waarvoor wetgeving nodig is zullen, zo is het streven van het kabinet, per 1 januari 2024 worden ingevoerd.
Het kabinet wil dat het wetsontwerp Breed offensief in 2023 in werking treedt. Over het exacte tijdstip van inwerkingtreding van deze wet en de uitwerking voor gemeenten vindt nog overleg plaats met het ministerie van SZW.

Ondersteuning kwetsbare jongeren naar werk

Wat wil het kabinet?
Gemeenten krijgen in 2023 € 8 miljoen om schoolverlaters met een structurele achterstand op de arbeidsmarkt te ondersteunen naar werk. Het gaat om jongeren zonder startkwalificatie uit het praktijkonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, of voortijdige schooluitval, en jongeren uit het middelbaar beroepsonderwijs, met nadruk op niveau 1/entree 2 in de beroepsbegeleidende leerweg.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Om kwetsbare jongeren te ondersteunen is onderlinge samenwerking nodig tussen de scholen en de regionale meld- en coördinatiefunctie, die zorg moet dragen voor een sluitende, integrale aanpak van school naar vervolgonderwijs of werk, en bij uitval weer terug naar school of werk. De samenwerking dient te worden ondersteund met een standaardisatie in de uitwisseling van gegevens.

Leven lang ontwikkelen

Wat wil het kabinet?
Om een toekomstbestendige arbeidsmarkt te realiseren zet het kabinet in op Leven Lang Ontwikkelen, zodat mensen nieuwe kennis en vaardigheden kunnen opdoen. Dit draagt bij aan de opgaven waarvoor de samenleving staat en het verhoogt de kans op het behoud of krijgen van werk. Ook wordt ingezet op extra leerrechten via het STAP-budget, uitgevoerd door UWV, bedoeld voor mensen die minder initieel onderwijs hebben gevolgd en daardoor een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt hebben. Voor de jaren 2023 t/m 2026 wordt hiervoor vier keer € 125 miljoen ter beschikking gesteld.

Wat betekent dit voor gemeenten?
De voorgenomen maatregelen vragen om een gezamenlijke inzet, en afstemming, van regionale arbeidsmarktpartijen, overheid, sociale partners, opleiders en intermediairs. Deze afstemming dient ook gemaakt te worden op het gebied van standaardisatie van instrumenten, competenties en scholingsaanbod.

Regionale mobiliteitsteams

Wat wil het kabinet?
Mensen die aan het werk willen, of hun baan dreigen te verliezen, kunnen een beroep doen op de regionale mobiliteitsteams. Deze zijn opgericht tijdens de coronapandemie en worden in 2023 voorgezet.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Voor gemeenten betekent dit continuering van een bestaande situatie. En het past binnen het streven, neergelegd in het coalitieakkoord van december 2021, om meer mensen naar werk te begeleiden, met daarin een rol voor gemeenten, UWV en sociale partners, en de voorgenomen uitbreiding van de (regionale) arbeidsmarktinfrastructuur. Wel dienen gemeenten duidelijke afspraken te maken over een (gestandaardiseerde) gegevensuitwisseling tussen de diverse partners in deze regionale mobiliteitsteams.

Arbeidsmigranten

Wat wil het kabinet?
Het kabinet voert de aanbevelingen uit van het Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten, zoals het certificeringsstelsel voor uitzendbureaus. Verder wordt de handhaving versterkt en verbetert het kabinet de informatievoorziening aan arbeidsmigranten. Daarnaast worden arbeidsuitbuiting en ernstige benadeling van onder andere arbeidsmigranten beter aangepakt door de modernisering van het strafrecht.

Wat betekent dit voor gemeenten?
In zijn algemeenheid hebben de aanbevelingen van het aanjaagteam een grote impact op gemeenten zowel politiek, organisatorisch en financieel. Tot op heden zijn twee jaar na het rapport van het Aanjaagteam nog weinig concrete verbeteringen merkbaar op basis van de gedane aanbevelingen. Gemeenten krijgen naar verwachting een rol in de informatievoorziening. Het is belangrijk dat de handhaving op arbeidsuitbuiting en ernstige benadeling worden opgepakt. Gemeenten ondervinden de problemen van een slecht functionerende markt van uitzenders.

Toezicht en handhaving Participatiewet

Wat wil het kabinet?
Burgers en professionals ervaren hardheden in de uitvoering van de Participatiewet. Strikte eisen en verantwoordelijkheden leiden soms tot onbedoelde en ongewenste effecten, waarbij men in de uitvoering weinig tot geen ruimte voelt om in specifieke situaties het benodigde maatwerk te bieden. Het kabinet wil daarom toewerken naar een Participatiewet die - naast een toereikend bestaansminimum, mensen passende ondersteuning biedt om mee te doen in de samenleving – ook een wet is met rechten en verplichtingen die zinvol en begrijpelijk zijn. Het mag bijvoorbeeld niet zo zijn dat mensen die onbedoeld een fout maken direct als fraudeur worden bestempeld. Bij het ontvangen van een uitkering gelden diverse verplichtingen waarbij het de bevoegdheid en verantwoordelijkheid is van het lokale bestuur om deze te handhaven.

In 2021 is het ministerie van SZW een traject gestart om de Participatiewet te verbeteren en daarmee in lijn ook een onderzoek gestart naar het Handhavingsinstrumentarium binnen de (bredere) sociale zekerheid, ook wel bekend als de Fraudewet. Het onderzoek kijkt naar mogelijke aanpassingen in het beschikbare handhavingsinstrumentarium zowel om beter maatwerk te kunnen leveren als om effectiever te kunnen handhaven in gevallen van opzet of grove schuld.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Verschillende verbeteringen aan de Participatiewet zijn in voorbereiding. Voor een aantal van de voorstellen is een wetswijziging noodzakelijk. Beoogde inwerkingtreding is 2024. Deze voorstellen hebben ook invloed op de rechten en plichten en daarmee op de handhaving van de naleving ervan. Het is de verantwoordelijkheid van gemeenten om een goede invulling te geven aan deze handhaving.

Voorstellen die invloed hebben op handhaving zijn onder andere het verruimen van de bijverdiengrenzen, het maken van een uitzondering op de zoektermijn van vier weken voor mensen met een evidente beperking en de wijziging van de leeftijdsgrens van de kostendelersnorm van 21 naar 27 jaar. Het wetstraject om de kostendelersnorm te wijzigen in de Participatiewet is inmiddels in gang gezet. Inwerkingtreding van dit wetsvoorstel is, na behandeling en goedkeuring door de Eerste Kamer, per 1 januari 2023 voorzien.

Aanpassingen in het handhavingsinstrumentarium worden de komende periode nader uitgewerkt waarbij het doel is om meer beslisruimte te genereren voor professionals in de uitvoering van de wet en meer toe te kunnen spitsen op de situatie van de bijstandsgerechtigde. Hierbij gaat het zowel om het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik (bijvoorbeeld door gedragsbeïnvloeding en voorlichting) als om het controleren en sanctioneren (bijvoorbeeld opleggen van boetes).

Inburgering

Wat wil het kabinet?
Het nieuwe inburgeringsstelsel is ingegaan op 1 januari 2022. Met de invoering van deze wet start de inburgering sneller, wordt een hoger taalniveau gevraagd en hebben gemeenten een regierol. Het kabinet houdt in samenwerking met de betrokken partners goed in de gaten of het nieuwe stelsel werkt zoals het moet werken. Ten opzichte van de vorige begroting stelt het rijk van 2022 tot en met 2024 € 90 miljoen extra vanuit het gemeentefonds beschikbaar voor de inburgering en integratie van statushouders. Voor de onderwijsroute worden opties verkend voor een structurele inbedding binnen het inburgeringsstelsel. Om ter overbrugging de onderwijsroute aan te bieden wordt vanaf 2023 tot en met 2025 cumulatief € 35 miljoen extra beschikbaar gesteld.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Gemeenten krijgen middelen voor uitvoeringskosten van de nieuwe Wet inburgering via het gemeentefonds en middelen voor inburgeringsvoorzieningen via een specifieke uitkering. De extra € 90 miljoen vanuit het gemeentefonds kunnen gemeenten inzetten voor het grotere aantal inburgeraars dat komt kijken bij de hoge taakstelling.

De SPUK onderwijsroute is bedoeld als tijdelijke aanvulling op de reguliere SPUK voor inburgeringsvoorzieningen. Hiermee kunnen gemeenten tot en met 2025 de onderwijsroute aanbieden, terwijl parallel wordt gewerkt aan een structureel voorstel. In 2023 gaat het om € 15 miljoen.
Omdat de aantallen statushouders fors hoger zijn dan waarmee bij de uitwerking van de Wi2021 rekening werd gehouden, blijft de uitvoerbaarheid en betaalbaarheid (met name van de uitvoeringskosten) een aandachtspunt voor gemeenten. In de bestuurlijke afspraken is daarom afgesproken dat dit wordt gemonitord en dat eventuele hogere kosten leiden tot een bijstelling van het budget.

Krapte op de arbeidsmarkt

Wat wil het kabinet?
Het kabinet ziet dat de structurele personeelskrapte leidt tot meer spanning op de overheidsdienstverlening en vertragend werkt bij de uitvoering van de transities op het gebied van bijvoorbeeld klimaat en wonen. Interventies van het kabinet op korte termijn zijn het verminderen van de vraag naar arbeid, het vergroten van het arbeidsaanbod waar mogelijk en het verbeteren van de match tussen vraag en aanbod. Het kabinet roept werkgevers om zich in te zetten voor aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden en deeltijders te stimuleren meer uren te werken. Het kabinet onderzoekt in 2023 onorthodoxe maatregelen om personeelstekorten terug te dringen.

Wat betekent het voor gemeenten?
Gemeenten in hun rol als werkgever worden geconfronteerd met de krapte op de arbeidsmarkt, op met name de specialistische functies. Wij hopen dat het kabinet – zeker in de huidige sociaal-economische onrustige context - de aanpak van de arbeidsmarktkrapte voortvarend zal oppakken, samen met werkgevers en werkenden en zich met name richt op het vergroten van het aanbod van werk en een betere match tussen vraag en aanbod.

Toekomstige arbeidsmarkt

Wat wil het kabinet?
Het kabinet wil toegroeien naar een sterke ontwikkelcultuur voor werkend/werkgevend Nederland. Het kabinet borduurt daarbij voort op de adviezen van de Commissie-Regulering van Werk en het middellange termijnadvies van de SER over sociaaleconomisch beleid 2021-2025. Hiervoor zijn structurele hervormingen nodig op sociale zekerheid. Het kabinet wil de positie van flexibele werknemers met tijdelijke contracten, oproepcontracten, uitzendcontracten en zzp'ers verbeteren en duurzame arbeidsrelaties stimuleren zodat werkenden meer werk- en inkomenszekerheid ervaren. Ook omarmt het kabinet het 'hybride werken'. Het kabinet wil in 2023 een beleidsagenda uitwerken met als doel de voor- en nadelen van thuiswerken te balanceren.
Om een toekomstbestendige arbeidsmarkt te realiseren, zet het kabinet in op Leven Lang Ontwikkelen (LLO) en 'skillsgerichte' arbeidsmarkt. Het kabinet wil de regionale mobiliteitsteams die zijn opgericht tijdens de pandemie en die mensen helpen om aan het werk te komen of te blijven, in stand houden.

Wat betekent het voor gemeenten?
Wij spreken de hoop uit dat het kabinet de urgentie voor omvorming van de arbeidsmarkt niet onderschat en dat zij hierbij ook zeer alert zal zijn op de uitvoerbaarheid van toekomstig beleid. Gemeentelijke werkgevers kunnen de vruchten plukken van stimuleringsmaatregelen van het kabinet op het gebied van LLO, hybride werken en duurzame inzetbaarheid. Bij de uitwerking vragen we bijzondere aandacht voor de inzet van zzp'ers in de publieke dienstverlening in tijden van arbeidsmarktkrapte. Inzet van zzp'ers leidt tot hogere kosten van de dienstverlening. Wij zullen samen met andere sectoren verenigd in de Zelfstandig Publieke Werkgevers (ZPW) een actieve rol innemen bij de uitwerking.

Thuiswerken

Wat wil het kabinet?
De toekomst van het hybride werken en de concretisering van het thuiswerken, zijn onderwerpen waar het kabinet over nadenkt. In 2023 werkt het kabinet een beleidsagenda uit met als doel de voor- en nadelen van thuiswerken te balanceren. Daarbij heeft het kabinet ook aandacht voor de mentale gezondheid bij het thuiswerken. Thuiswerken zou ingezet kunnen worden om te zorgen voor een betere privé-werkbalans voor medewerkers. Hiermee kan volgens het kabinet het aantal burn-outklachten van werknemers worden teruggedrongen.

In het Belastingplan is geen extra verhoging van de thuiswerkvergoeding opgenomen. De fiscale gerichte vrijstelling wordt verhoogd van € 2,- naar € 2,13 per gewerkte thuiswerkdag conform de loontabelcorrectiefactor. Het Nibud heeft in maart 2022 voor de energieprijsstijgingen uitgerekend dat de kosten van een thuiswerkdag al uitkomen op € 3,05 per gewerkte thuiswerkdag

Wat betekent dit voor de gemeenten?
De beleidsagenda, die de voor- en nadelen van het thuiswerken omschrijft, zou gemeenten een goed beeld kunnen geven van de aandachtspunten die er nog zijn omtrent het thuiswerken. Het afgelopen jaar hebben gemeenten veel aandacht besteed aan het vormgeven hiervan, deze beleidsagenda kan een goede steun bieden voor de verdere concretisering ervan.

Wij stellen voor om de gerichte vrijstelling voor thuiswerken bij te stellen in het Belastingplan 2023 op basis van de gemiddelde werkelijke kosten die werknemers in de praktijk maken. Een verhoging van € 0,13 per dag is in de huidige situatie met de hoge inflatie irreëel. Wij stellen voor om de gerichte

vrijstelling voor de thuiswerkdag te verhogen naar een reële vergoeding van de kosten van een thuiswerkdag.

Duurzame arbeidsrelaties

Wat wil het kabinet?

Het kabinet wil het aangaan van duurzame arbeidsrelaties stimuleren zodat werkenden meer werk- en inkomenszekerheid ervaren. Arbeidsovereenkomsten voor onbepaalde tijd zouden de basis moeten vormen voor het organiseren van structureel werk. Andere contractvormen worden waar dat nodig is beter gereguleerd, zodat ze niet meer gebruikt kunnen worden om te concurreren op arbeidsvoorwaarden.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Het huidige juridisch kader is ingewikkeld, terwijl gemeenten het belangrijk vinden dat werkenden meer werk en inkomenszekerheid ervaren. Hierbij is het van belang om het juridisch kader van arbeidsovereenkomsten voor bepaalde en onbepaalde tijd duidelijker te maken en te vereenvoudigen. Het aantal contractvormen moet overzichtelijk blijven met duidelijke kaders zonder ingewikkelde ketenregelingen of administratieve vervalperioden. Voor het oproepcontract geldt dat er een basiscontract moet komen met een vaste urennorm per tijdsperiode.

Pensioen

Wat wil het kabinet?

Het kabinet werkt aan een nieuw pensioenstelsel dat klaar is voor de toekomst en beter past bij een arbeidsmarkt waarin de meeste mensen meerdere werkgevers kennen. In het nieuwe stelsel is er eerder perspectief op indexatie en krijgen mensen beter zicht op de opgebouwde pensioenpot. Deze Wet toekomst pensioenen (WTP) wordt momenteel besproken in de Tweede Kamer. Het streven is inwerkingtreding op 1 januari 2023.
Dankzij de stijgende marktrente zijn de dekkingsgraden in de eerste helft van 2022 flink gestegen. Dit ondanks de slechte resultaten op de beurs. De meeste pensioenfondsen hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om per 1 juli 2022 al bij een beleidsdekkingsgraad van 105% te kunnen indexeren. Deze mogelijkheid bestaat vooruitlopend op het nieuwe pensioenstelsel. De verwachting is dat pensioenfondsen hier in 2023 wederom (deels) gebruik van gaan maken. Naar verwachting zullen de pensioenpremiepercentages ongeveer gelijk blijven.

Wat betekent dit voor de gemeenten?

Hoe de pensioenregeling van ABP, het pensioenfonds waar gemeenten bij zijn aangesloten, eruitziet wordt bepaald in de pensioenkamer. Hierin zitten vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers binnen overheid en onderwijs. De VNG is hiervoor lid van de Zelfstandige Publieke Werkgevers (ZPW). Een van de belangrijkste opgaven van de sociale partners in de Pensioenkamer is het vormgeven van een pensioenregeling die voldoet aan de regels van de WTP. Zowel ABP als de sociale partners werken ernaartoe om per 1 januari 2026 over te kunnen stappen naar het nieuwe pensioenstelsel. Dit betekent dat sociale partners begin 2023 hierover overeenstemming moeten bereiken. Om dit te halen is het noodzakelijk dat het wetgevingsproces zo spoedig mogelijk wordt afgerond.

9 Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Gezondheid/Preventie

Wat wil het kabinet?

Het kabinet wil de blik op gezondheid verbreden. Hiervoor worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. In een gezonde samenleving kunnen mensen hun leven leiden, bijdragen en meedoen, met of zonder aandoening of beperking;
2. In een gezonde samenleving streven we naar zo min mogelijk gezondheidsverschillen;
3. In een gezonde samenleving kijken we om naar elkaar en helpen we elkaar waar dat nodig is.

Hiertoe worden vijf grote trajecten ingezet: het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), het Integraal Zorgakkoord (IZA), het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO), een toekomstbestendige Wmo en de Hervormingsagenda Jeugd (zie hieronder voor meer details). Stevige stappen worden zo gezet om beter om te kunnen gaan met de stijgende zorgvraag. Daarom wordt geïnvesteerd in de gezondheid van Nederlanders, de groei van de zorg afgeremd en wordt tegelijkertijd gezorgd voor een toegankelijke zorg voor mensen die dit nodig hebben.

Het kabinet wil daarbij verdere uitwerking geven aan de voornemens in de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024 en het Nationaal Preventieakkoord 2040.
Voor wat betreft preventieve gezondheid ligt de focus in de begroting van VWS op de structurele aanpak van gezondheidsachterstanden. Het voornemen is een aantal specifieke uitkeringen aangevuld met nieuwe prioriteiten uit het Regeerakkoord te bundelen in een brede specifieke uitkering (SPUK). Na goedkeuring van de VWS-begroting wordt de nieuwe SPUK vastgesteld en opengesteld voor gemeenten.
In de SPUK worden middelen opgenomen voor de lokale aanpak van gezondheidsachterstanden, een preventie-infrastructuur, kansrijke start, combinatiefuncties buurtsportcoaches, mentale gezondheid, de gezonde beweegvriendelijke leefomgeving en de valpreventie bij 65-plussers.
De brede SPUK wordt aangevuld met middelen voor de aanpak van eenzaamheid, welzijn op recept en mantelzorg. In het GALA maken rijk en gemeenten nadere bestuurlijke afspraken over de te behalen resultaten.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Voor gemeenten betekent dit dat integrale preventieve inzet op gezondheidsvraagstukken verstevigd en verdiept kan worden en dat kan worden geïnvesteerd in een passende preventie-infrastructuur op lokaal en regionaal niveau.
De nieuwe brede SPUK biedt hiertoe de financiële ruimte. Nadere informatie over GALA en de SPUK volgt. Bij de vijf grote trajecten GALA, IZA, WOZO, een toekomstbestendige Jeugd alsmede voor het programma Kind- en Gezinsbescherming is het van belang, ook voor gemeenten, om verder in te zetten op digitalisering, bijvoorbeeld met standaarden, zodat alle sectoren kunnen signaleren, leren en sturen.

Jeugd

Wat wil het kabinet?

Het rijk en de VNG werken, met aanbieders, professionals en cliënten, aan de Hervormingsagenda Jeugd, die in 2023 start.
De agenda hanteert de volgende leidende principes:

- Passende zorg is beschikbaar voor de meest kwetsbare kinderen en jongeren;
- Versterken veerkracht van kinderen en gezinnen in hun normale dagelijkse leven;

- Minder marktwerking, meer samenwerking en betere inkoop van zorg;
- Verbetering kwaliteit en effectiviteit van de jeugdzorg;
- Betere samenwerking in het Sociaal Domein.

De uitwerking van de agenda beoogt, naast betere en tijdige zorg en ondersteuning op de juiste plek en wanneer dit nodig is, tot een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel te komen.
Zoals verwacht volgt het kabinet hierbij de aflopende financiële reeks uit het advies van de Commissie van Wijzen. Voor het jaar 2023 stelt het kabinet incidenteel € 1,454 miljard extra beschikbaar voor de jeugdzorg. Tegelijkertijd benoemt het kabinet, zoals verwacht, de afbouw van de incidentele middelen. Er wordt verwacht dat gemeenten inzetten op besparingsmaatregelen voor een bedrag van € 374 miljoen op de jeugdzorguitgaven in 2023.
De aanvullende besparingsopgave van € 511 miljoen uit het coalitieakkoord is op dit moment nog volledig als korting verwerkt in het gemeentefonds. Het rijk heeft toegezegd dat de invulling hiervan voor rekening en risico van het rijk komt. Hierover is op dit moment nog geen duidelijkheid.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Gemeenten ontvangen in 2023 nog steeds incidentele middelen, tegelijkertijd wordt door het kabinet ingezet op de afbouw van deze middelen. Doordat er sprake is van afbouw, is dit de eerste besparing van € 374 miljoen. Dit betekent dat het van groot belang is dat gemeenten daadkrachtig aan de slag gaan met de geformuleerde maatregelen. De Hervormingsagenda zal de inhoudelijke onderbouwing moeten bieden voor deze besparing.

Integraal Zorg Akkoord (IZA)

Wat wil het kabinet?
De zorg staat onder druk door onder andere vergrijzing, een toenemende zorgvraag en personeelsschaarste. Hierdoor stijgt de komende jaren de vraag naar zorg sneller dan het aanbod. In het Integraal Zorgakkoord (IZA) heeft het kabinet met 13 zorgpartijen afspraken gemaakt over hoe deze uitdagingen de komende jaren aan te pakken. Het doel is het verbeteren van de gezondheid, het inperken van de toenemende vraag naar zorg en het beheersen van de toenemende kosten van de zorg in de Zorgverzekeringswet (Zvw). In het akkoord staat onder meer dat partijen intensiever met elkaar moeten samenwerken, de eerstelijnszorg versterkt moet worden en er meer wordt ingezet op preventie. Ook moet het voor zorgverleners aantrekkelijk zijn en blijven om in de zorg te werken. Het is voor het eerst dat zoveel partijen over de hele breedte van de zorg samen afspraken maken over de koers voor de komende jaren.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Het VNG-bestuur heeft het IZA ondertekend, onder voorbehoud van instemming door onze leden tijdens de ALV op 2 december. De inhoudelijke overwegingen voor gemeenten om aan het Integraal Zorgakkoord deel te nemen zijn verwoord in de gemeentelijke propositie ‘De winst van het sociaal domein’, die in 2021 bij de kabinetsformatie aan de informateur is aangeboden.

Onder de titel ‘een gezond leven makkelijker maken’ pleiten we voor een benadering waarin de gezondheid van de inwoners en de samenleving centraal staan. In het IZA stellen de partijen vast dat er meer aan preventie gedaan moet worden én dat de gezondheidszorg vanuit het perspectief van inwoners ook echt beter kan op dit moment. Bijvoorbeeld door minder versnippering, betere afstemming en tijdiger de juiste hulp bieden. Door dit akkoord wordt een beweging gemaakt van individuele zorg naar gezamenlijke zorg voor een gezond en vitale samenleving, gericht op het verkleinen van gezondheidsachterstanden.

Belangrijk voor gemeenten zijn:
- Afspraken over coördinatie van preventie en de samenhang in de zorg via de regionale preventie-infrastructuur waarvoor de centrale zorgverzekeraar en gemeenten in de regio gezamenlijk het initiatief nemen.

- Domeinoverstijgende samenwerking wordt vereenvoudigd, onder andere door het wegnemen van belemmeringen. Bijvoorbeeld door juridische belemmeringen, strijdige eisen in contractering of verschillende stelsels van financiering.
- De samenwerking tussen het sociaal domein (onder andere wijkteams) en de eerstelijnszorg (huisartsen, lichte ggz en wijkzorg) wordt versterkt, om zo de toegang tot de juiste zorg en ondersteuning te verbeteren.
- Extra inzet op preventie en gezondheidsbevordering voor een gezonde en vitale samenleving en om de instroom in de zorg te beperken.

Naast inhoudelijke betekenis zit er ook een financiële kant aan deelname aan het Integraal Zorgakkoord. In het IZA zit voor gemeenten € 150 miljoen (structureel) voor de regionale preventie-infrastructuur en is er voor gemeenten toegang tot IZA-transformatiemiddelen (€ 1,4 miljard tot 2026). Voor de lokale aanpak van preventie worden aparte afspraken gemaakt in het 'gezond en actief leven akkoord' (GALA) waarvoor gemeenten €180 miljoen structureel ontvangen. IZA en GALA hangen nauw met elkaar samen.

Over de dekking van een deel van het tekort door het Wmo-abonnementstarief is ook een afspraak gemaakt. Daar wordt per 2025 € 110 miljoen voor vrijgemaakt. Een eerste stap in de door gemeenten gewenste compensatie van het abonnementstarief. In de programma's 'Wonen met Ondersteuning en Zorg voor Ouderen' (WOZO) en 'Een Thuis voor Iedereen' worden verdere afspraken gemaakt over de uitwerking van ondersteuning en zorg van inwoners in de thuissituatie.
Zie voor meer informatie ook de recente Ledenbrief ondertekening IZA.

Een passende eigen bijdrage voor de huishoudelijke hulp in de Wmo

Wat wil het kabinet?
Per 2025 wil het kabinet een passende (inkomensafhankelijke) eigen bijdrage in de Wmo invoeren voor de hulp bij het huishouden. Hiermee moet de aanzuigende werking van huishoudelijke hulp worden afgeremd. Het kabinet gaf geen gehoor aan ons dringende verzoek om de inkomensafhankelijke eigen bijdrage ook voor de woonvoorzieningen en hulpmiddelen te laten gelden.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Voor gemeenten betekent dat een gedeeltelijke lastenverlichting per 2025. Door het kabinet is toegezegd dat per 2025 gemeenten met € 110 miljoen worden tegemoetgekomen (zie ook de passage over IZA). Voor de andere voorzieningen dan hulp bij het huishouden blijft het abonnementstarief (de € 19,- per maand) van kracht. Hoe de regeling er precies uit komt te zien wordt in de komende periode uitgewerkt. Met het CAK voeren we op dit moment een uitvoeringstoets uit, waar ook gemeenten bij zijn betrokken.

In de huidige plannen worden gemeenten voor de forse meeruitgaven, op vooral de huishoudelijke hulp en als gevolg van het abonnementstarief in de Wmo, voor 2023 en verder, niet gecompenseerd. Uiterlijk eind 2023 moet het wetgevingstraject zijn afgrond. Er is dan nog een jaar voor de implementatie van de maatregel voor het CAK en gemeenten.

Programma WOZO (Wonen Ondersteuning en Zorg voor Ouderen)

Wat wil het kabinet?
Een 'toekomstbestendige Wmo' is ook van belang voor het toekomstperspectief dat in het programma WOZO wordt geschetst. Voor het beleid specifiek gericht op ouderen wordt dit de nieuwe norm: "zelfstandig als het kan, thuis als het kan, digitaal als het kan".

Wat betekent dit voor gemeenten?
Het programma WOZO en de vijf actielijnen hierin zijn ook relevant voor gemeenten en het gemeentelijk beleid. WOZO is de opvolger van het programma 'Langer Thuis' van het vorige kabinet. Bij de totstandkoming van dit programma zijn de gemeenten en de VNG betrokken geweest. Wij onderschrijven de noodzaak en de geformuleerde doelen voor de komende jaren, maar er zijn ook

zorgen waardoor we op dit moment nog niet onze 'handtekening' onder het programma kunnen zetten.
Voor gemeenten is het volgende van belang dat:

- Het rijk moet zorgdragen voor de juiste randvoorwaarden, zoals een toereikend budget voor de uitvoering van de Wmo en ruimte in wet- en regelgeving voor de ontschotting.
- De diverse maatregelen in de Wet langdurige zorg (Wlz) en in de toegang tot de Wlz die leiden tot meer uitgaven in het sociaal domein, goed in beeld komen en zij vervolgens kunnen beschikken over voldoende middelen om hun taak te kunnen uitvoeren.
- De afspraken nagekomen worden over de woningbouwproductie voor ouderen. Het gaat om geschikte, toegankelijke en bereikbare woningen en ook voldoende verpleegzorgplekken. Als dat niet gebeurt zullen de Wmo-uitgaven voor gemeenten stijgen.

Standaardisatie in uitvoering en verbeteren doelmatigheid Wmo

Wat wil het kabinet?

Samen met de betrokken partijen werkt het ministerie van VWS verder aan de standaardisatie in de uitvoering van de Wmo, waardoor processen voor gemeenten en aanbieders eenduidiger en eenvoudiger worden en er daardoor meer tijd komt voor maatwerk en betere kwaliteit in de ondersteuning.
Voor het meer doelmatig inzetten van middelen gaat het rijk kijken naar de bewezen (kosten) effectiviteit in de Wmo en zal het de beschikbaarheid en vindbaarheid van kennis over werkzame elementen en de effectiviteit van aanpakken voor professionals in het sociaal domein bevorderen. Samen met de kennisinstituten in het sociaal domein wordt dan ook ingezet op verdere ontwikkeling en toepassing van effectieve interventies. Ook wordt ingezet op verbeteren van de benodigde sturingsinformatie, professionalisering van het sociaal werk, verbeteren van de toegang en optimalisering van de kennisinfrastructuur voor het sociaal domein. Het doel is dat er binnen het sociaal domein meer kennisgedreven wordt gewerkt.

Wat betekent dit voor gemeenten?

De verdere standaardisatie in de uitvoering van de Wmo zal op de korte termijn geen directe gevolgen hebben voor gemeenten. In de komende periode wordt er onderzocht en bepaald op welke wijze het berichtenverkeer tussen gemeenten en aanbieders eenvoudiger en meer eensluidend ingericht kan worden. Ook wordt onderzocht op welke wijze de contractering in de Wmo meer gestandaardiseerd kan gaan plaatsvinden, zoals op dit moment ook in de jeugdhulp gebeurt. Voor gemeenten is het van belang dat deze standaardisatie gepaard gaat met behoud van de beleidsruimte.
Het onderzoek naar bewezen (kosten)effectiviteit in de Wmo zal op termijn gevolgen hebben voor gemeenten voor welke interventies, ondersteuning zij (willen) inkopen en/of subsidiëren. De VNG gaat ervan uit dat dit onderzoek gemeenten en de lokale partners, aanbieders, kan helpen om de schaarse middelen meer doelmatig in te zetten. Het is ook hier wel van belang dat de besluitvorming over het wat en het hoe lokaal blijft.

Houdbaarheidsonderzoek naar de Wmo 2015

Wat wil het kabinet?

Al eerder is in de hoofdlijnenbrief toekomst Wmo aangekondigd dat er een houdbaarheidsonderzoek naar de Wmo 2015 komt. Het doel van dit onderzoek is dat rijk en gemeenten gezamenlijk een analyse uitvoeren van hoe het gebruik van de Wmo zich de komende jaren (zo mogelijk 5-20 jaar) zal ontwikkelen, tegen de achtergrond van verschillende maatschappelijke ontwikkelingen. Op basis van deze analyse kunnen de betrokken partijen keuzes maken over de inrichting van de Wmo 2015 in de toekomst.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Het is goed nieuws dat dit onderzoek nu daadwerkelijk van start gaat en er goed gekeken gaat worden naar wat er nodig is voor gemeenten om de Wmo in de komende jaren op een goede en verantwoorde wijze uit te kunnen blijven voeren, maar ook om te onderzoeken wat er mogelijk anders moet en kan. Het CPB dat het onderzoek gaat uitvoeren heeft inmiddels aangegeven maximaal 8 jaar vooruit te kunnen kijken.

Toekomstagenda: zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking

Wat wil het kabinet?
In de programmatische uitwerking van de 'Toekomstagenda: zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking' werkt het kabinet in de komende periode via zes concrete onderwerpen verder aan het ondersteunen van de beweging naar een toekomstbestendige gehandicaptenzorg.

1. complexe zorg (onder andere inzet op vroegsignalering)
2. zorg en ondersteuning aan mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB)
3. verbetering van de cliëntondersteuning
4. zorgtechnologie en innovatie (onder andere implementatie en opschaling technologie)
5. een gerichte aanpak voor arbeidsmarkt en vakmanschap;
6. mensen met een beperking die een levenslange, levensbrede, ondersteuningsvraag hebben in het gemeentelijk domein (bijvoorbeeld dagbesteding en/of begeleiding vanuit de Wmo). Er is een apart hoofdstuk over de Wmo in opgenomen.

Ook start in 2024 de landelijke regeling gespecialiseerde cliëntondersteuning voor mensen (met een beperking) met complexe zorgvragen/problematiek, waarvoor de cliëntondersteuning vanuit de Wmo en Wlz onvoldoende kan bieden. Deze regeling wordt door het ministerie van VWS in 2023 vormgegeven. De doelstelling is om in 2024 met een nieuwe organisatie de gespecialiseerde cliëntondersteuning gebundeld aan te kunnen bieden. Daarbij is het voor het ministerie de bedoeling om te komen tot een 'leerloop' waarin de geleerde lessen worden ingebracht bij gemeenten en bij verschillende andere instanties.

Wat betekent dit voor gemeenten?
De uitvoering van het programma zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking raakt ook gemeenten. Denk hierbij aan de begeleiding of ondersteuning van mensen met bijvoorbeeld een LVB, autisme, complexe en/of levenslange beperking. De VNG begrijpt dat er voor deze doelgroep nu een ínhaalslag en extra aandacht nodig is. Het doel is dat deze inzet, met zo'n specifiek programma, straks niet meer nodig is en de ondersteuning en begeleiding van ook deze doelgroep regulier onderdeel is van het sociaal domein.

De landelijke regeling voor de gespecialiseerde cliëntondersteuning wordt betaald uit de begroting van VWS. Dit is dus geen uitname uit het gemeentefonds. De VNG heeft eerder bij het ministerie van VWS aangegeven dat de uitvoering van deze landelijke regeling per 2024 in nauw overleg moet met de uitvoering van de clientondersteuning vanuit gemeenten (Wmo) en zorgkantoren (Wlz) in de regio's tot stand moet komen.

Maatschappelijk Opvang

Wat wil het kabinet?
Het kabinet zet de intensivering van de aanpak van dakloosheid, die onder het vorige kabinet werd ingezet, voort. Hiervoor is per jaar structureel € 65 miljoen extra beschikbaar. Dit najaar werken vele partijen samen in een brede coalitie om te komen tot een gedragen Plan van Aanpak, waarbij preventie en Wonen Eerst een plek zullen krijgen.

Wat betekent dit voor gemeenten?
Het gaat om een zeer terechte impuls op een beleidsterrein dat (onder de huidige omstandigheden) meer aandacht vraagt. Het is niet zeker of de ambitie haalbaar is om in 2030 dakloosheid te beëindigen. De middelen worden via een specifieke uitkering beschikbaar gesteld. Deze keuze maakt

dat gemeenten langer op duidelijkheid moeten wachten en met meer verantwoordingslasten te maken krijgen. Een risico is dat de middelen pas in de loop van 2023 kunnen worden ingezet.

Beschermd Wonen

Wat wil het kabinet?

Voor het voortzetten van de beweging naar een Beschermd Thuis is de doordecentralisatie van Beschermd Wonen (BW) een onmisbare stap. De staatssecretaris voor Jeugd en Preventie heeft dit op 30 juni in een bestuurlijk overleg met gemeenten bevestigd. Ook de invoering van een woonplaatsbeginsel BW en een objectief verdeelmodel BW wil de staatssecretaris doorzetten. Eind september informeert de staatssecretaris de Kamer hierover. Deze plannen hebben nog geen invloed op de financiële middelen die de centrumgemeenten voor beschermd wonen krijgen in 2023.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Pas vanaf 2024 zal de invoering van een objectief verdeelmodel voor beschermd wonen en een woonplaatsbeginsel beschermd wonen gevolgen hebben alle gemeenten. Daarbij geldt een geleidelijk ingroeipad. Het rijk en gemeenten werken samen aan het inbouwen van voldoende waarborgen om tegemoet te komen aan de aandachtspunten en risico's die aan de doordecentralisatie verbonden zijn. Zo wil de staatssecretaris wettelijk verplichten dat gemeenten samenwerken bij de inkoop en bekostiging van BW. Gemeenten maken daarover (ook nu al) samen afspraken op basis van de norm voor opdrachtgeverschap. De staatssecretaris verruimt met deze voorgenomen wetgeving de mogelijkheid om bij een gemeente of samenwerkende gemeenten in te grijpen als de beschikbaarheid van BW voor inwoners onvoldoende is.

Vertraagde instroom in de Wlz

Wat wil het kabinet?

Het kabinet wil stimuleren dat er wordt ingezet op activiteiten en maatregelen in het sociaal domein die bijdragen aan vertraagde instroom in de Wlz. Met de Wet domeinoverstijgende financiering regelt het kabinet dat zorgkantoren hier uit de Wlz aan kunnen mee betalen. In aanloop naar implementatie van deze wet worden via een specifieke uitkering middelen beschikbaar gesteld voor gemeenten.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Gemeenten kunnen per 2023 aanspraak maken op een bijdrage aan de inkoop en organisatie van deze activiteiten. Op basis van een plan samen met het zorgkantoor. Het gaat om € 10 miljoen op jaarbasis, in de tijd iets oplopend.

Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling

Wat wil het kabinet?

Het ministerie van VWS werkt in 2023 aan de doorontwikkeling van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling door te focussen op het doorbreken van de cirkel van geweld. Dit gebeurt soms in samenwerking met andere departementen en via specifieke programma's of actieplannen. Hierbij wordt ingezet op diverse thema's, zoals de doorontwikkeling van het gebruik van de meldcode, het versterken van een laagdrempelige hulp en adviesstructuur, (zorg voor de) pleger, deskundigheidsbevordering in traumabehandeling, de aanpak van ouderenmishandeling (met name seksueel grensoverschrijdend gedrag) en seksueel geweld (met name loverboyproblematiek en mensenhandel).

Wat betekent dit voor gemeenten?

De begroting van VWS bevat expliciete verwachtingen over de rol van gemeenten bij de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Zo moeten volgens deze begroting gemeenten zorgen voor een stelsel waarin bij onveiligheid (in huiselijke kring) voldoende zorg is zodat het geweld kan stoppen en duurzaam wordt opgelost. Ook hebben gemeenten, professionals en organisaties volgens het kabinet een rol bij het veilig opgroeien van kinderen. Naast eerdergenoemde inhoudelijke thema's, faciliteert het ministerie van VWS de VNG, het Landelijk Netwerk Veilig Thuis en Valente om met gemeenten en aanbieders en met inzet van ervaringskennis de dienstverlening van de

vrouwenopvanginstellingen en Veilig Thuis door te ontwikkelen. Ook worden in 2023 de regio's ondersteund bij het verder verbeteren van de steun, hulp en bescherming van gezinnen die te maken hebben met geweld of waar ontwikkelingsbedreiging van een kind aan de orde is.

VN-verdrag Handicap

Wat wil het kabinet?

Het kabinet wil doorgaan met de inzet op de implementatie van VN-verdrag Handicap. De verantwoordelijkheid voor de implementatie van het VN-verdrag Handicap is structureel en vraagt dus ook in 2023 en volgende jaren verdere inspanning.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Zeker nu het rijk aangeeft dat de verantwoordelijkheid voor de implementatie van het VN-verdrag Handicap structureel is, is het voor gemeenten van belang dat zij blijven werken aan hun Lokale Inclusie Agenda. Uiteraard doen gemeenten dit samen met ervaringsdeskundige inwoners.

Toezicht Wmo

Wat wil het kabinet?

Gemeentelijk toezicht op rechtmatigheid richt zich op de aanpak van zorgfraude van zorgaanbieders die Wmo leveren. Gemeentelijk toezicht op kwaliteit richt zich op de kwaliteit van de Wmo-ondersteuning. De eerste jaren waren gemeenten vooral bezig om de zorg te organiseren. Toezicht en handhaving kwamen daar achteraan. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd heeft tot taak toezicht te houden op de gemeentelijke uitvoering van het Wmo-toezicht en constateert dat de professionalisering van het toezicht niet snel genoeg gaat.
Om het toezicht sneller te verbeteren wil de minister van VWS de Wmo-toezichthouder een duidelijke taakomschrijving meegeven. Daartoe worden in 2023 de randvoorwaarden voor de Wmo-toezichthouder in de wet- en regelgeving geborgd. Daarnaast onderzoekt de minister de mogelijkheden om het toezicht op regionaal niveau te organiseren. En wordt bezien of specifieke monitoring van het gemeentelijk toezicht wenselijk is. Het kabinet stelt hiervoor geen financiële middelen beschikbaar.

Wat betekent dit voor gemeenten?

De voornemens leveren voor gemeenten een verzwaring van hun toezichtstaken op, zonder dat daar een budgettaire bijdrage van het rijk tegenover staat. Nu moeten gemeenten toezien op de naleving van de Wmo, maar er is geen vereiste in de wet dat een toezichthouder moet worden aangesteld. Noch om onderzoek naar mogelijke fraude uit te voeren, noch om te toetsen op de kwaliteit van zorg. Slechts voor een gedeelte van het toezicht op kwaliteit, namelijk het toezicht op calamiteiten, is in de wet een toezichthouder voorzien. Ook het punt van de regionalisering heeft gevolgen voor gemeenten. Er zal een verplichting ontstaan tot samenwerking. Op welke niveau de samenwerking van gemeenten op Wmo-toezicht vorm krijgt is nog niet duidelijk.
De VNG heeft berekend dat om het toezicht te kunnen intensiveren, een inzet van mensen en middelen vereist is. Daarvoor is tenminste € 85 miljoen nodig, gemiddeld twee fte per gemeente.

PGB 2.0

Wat wil het kabinet?

Het kabinet wil het programma PGB 2.0 afronden en de transitie naar beheer inzetten. Ontwikkeling stopt daarmee niet, maar volgt de snelheid die past bij structureel beheer. De kosten die de Sociale Verzekeringsbank (SVB) maakt zijn vanaf dat moment uitvoeringskosten. Daarnaast zijn er kosten voor beheer en doorontwikkeling van het PGB 2.0-systeem en wordt er gesproken van subsidies voor PGB. Deze bedragen worden niet nader gespecificeerd. De Kamer wordt eind 2022 geïnformeerd over de stand van zaken. Ook is een stappenplan toegezegd rondom de overdracht van het beheer naar de SVB.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Steeds meer PGB-budgethouders kunnen al werken met het digitale systeem PGB 2.0. Een groot aantal zorgkantoren is aangesloten. Inmiddels zijn zes gemeenten aangesloten, zij gebruiken de

huidige versie van het systeem dat nog niet helemaal voldoet en waarvan de werking momenteel wordt geëvalueerd. Er wordt nog gewerkt aan de realisatie van aanvullende functionaliteiten voor gemeenten. Er is nog geen concrete planning voor de aansluiting van gemeenten op PGB 2.0. Aan het einde van dit jaar wordt meer duidelijkheid verwacht.
Eerder is afgesproken dat de kosten voor de realisatie van het PGB 2.0-systeem en de ondersteuning van gemeenten bij de implementatie worden gedragen door het ministerie van VWS. Dit geldt eveneens voor de kosten gerelateerd aan het onderhoud van het huidige PGB 1.0-systeem.

Sinds 2016 brengt de SVB een deel van de uitvoeringskosten van het trekkingsrecht PGB in rekening bij de gemeenten. Het daarmee gemoeide bedrag is gebaseerd op het aantal actieve zorgovereenkomsten in het kader van de Jeugdwet en de Wmo. Om de gemeenten in staat te stellen deze kosten te dragen is in 2015 een toevoeging gedaan op het macrobudget vanwege de extra taken die gemeenten erbij hebben gekregen in het kader van de Jeugdwet en de Wmo. De VNG en het ministerie van VWS zijn overeengekomen om met ingang van 2023 een structureel bedrag van € 27,2 miljoen per jaar uit te nemen uit het Gemeentefonds ten behoeve van de uitvoeringskosten van de SVB voor de Jeugdwet en de Wmo. Deze afspraak wordt na vier jaar geëvalueerd.

10 Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking

Veiligheid en rechtsstaatontwikkeling

Wat wil het kabinet?

Op het gebied van ontwikkelingssamenwerking wil het kabinet werken aan vrede, veiligheid en duurzame ontwikkeling door in te zetten op conflictpreventie, bemiddeling en inclusief bestuur op lokaal en nationaal niveau. Om hier aan bij te dragen, is in 2022 onder meer het meerjarig, multi-thematisch partnerschap tussen het ministerie van BHOS en de VNG gestart. Dit partnerschap richt zich op het versterken van lokaal bestuur en lokale weerbaarheid in ontwikkelingslanden, met behulp van de kennis en expertise in Nederlandse gemeenten. Vanaf 1 oktober 2022 wordt binnen dit partnerschap ook een Nederlandse bijdrage geleverd aan wederopbouw op lokaal niveau in door de oorlog getroffen gemeenten in Oekraïne. Het kabinet besteedt gedurende de looptijd van het partnerschap van vijf jaar € 50 miljoen.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Verschillende Nederlandse gemeenten zijn betrokken geweest bij de ontwikkeling en eerste implementatie van het programma. Bij gemeenten zit veel relevante expertise. Die kan op verschillende manieren worden ingebracht, zowel ad-hoc als structureel. Gemeenten die in internationaal verband willen bijdragen aan de versterking van lokaal bestuur kunnen hun interesse kenbaar maken bij VNG International.

Migratie

Wat wil het kabinet?

Het kabinet zet zich op internationaal niveau in voor terugkeer en herintegratie van migranten en het tegengaan van mensenhandel en -smokkel. Het kabinet ondersteunt programma's en partnerschappen voor betere migratiesamenwerking met herkomst- en transitlanden. Ook verhoogt het kabinet het budget voor opvang en bescherming in de regio van herkomst. Hiermee wil het kabinet kwetsbare gastgemeenschappen ondersteunen en vluchtelingen aldaar een beter perspectief geven door te voorzien in basisbenodigdheden.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Van gemeenten wordt veel gevraagd wanneer het gaat om de opvang van grote aantallen vluchtelingen en asielzoekers. Het kabinet probeert met deze beleidsinzet vluchtelingen betere opvang te bieden in de regio van de landen van herkomst. Migratie is één van de thema's van het strategische partnerschap tussen de VNG en het ministerie, waarin Nederlandse gemeenten hun expertise kunnen delen.

Economie

Wat wil het kabinet?

Het kabinet wil het internationaal verdienvermogen van het Nederlandse bedrijfsleven versterken en het internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen (IMVO) door het Nederlandse bedrijfsleven bevorderen. Het kabinet wil hiermee ook het bedrijfsleven stimuleren om een actieve bijdrage te leveren aan de Sustainable Development Goals (SDGs) van de VN. Het kabinet zet hiertoe structureel in op programma's die het ondernemen volgens de Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)- richtlijnen ondersteunen. Ook zet het kabinet in op Europese IMVO-regelgeving.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Gemeenten die zelf (veelal in regioverband) de internationale oriëntatie van hun bedrijfsleven willen versterken, kunnen daarbij gebruikmaken van de ondersteuningsstructuur van de rijksoverheid. Net als het kabinet kunnen ook gemeenten daarbij bevorderen dat (I)MVO-richtlijnen gerespecteerd worden, bijvoorbeeld bij de voorbereiding en uitvoering van inkomende en uitgaande internationale handelsmissies.

Sustainable Development Goals

Wat wil het kabinet?

Het kabinet geeft de Sustainable Development Goals van de VN een prominente rol in het beleid voor buitenlandse handel en ontwikkelingssamenwerking. Het kabinet wil op verschillende manieren bijdragen aan duurzame ontwikkeling op internationaal niveau en koppelt deze ambities aan de SDGs. Ook wordt de effectiviteit en doelmatigheid van het BHOS-beleid gemeten aan de hand van streefwaarden en indicatoren ontleend uit de SDG-agenda.

Wat betekent dit voor gemeenten?

De SDGs zijn ook voor Nederlandse gemeenten relevant, aangezien de doelstellingen vaak betrekking hebben op thema's die op decentraal niveau worden gecoördineerd en/of uitgevoerd. Nederlandse gemeenten kunnen de SDGs opnemen in het gemeentebeleid en zich aansluiten bij het VNG-netwerk Gemeenten4GlobalGoals.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
+31 70 373 83 93
info@vng.nl

september 2022

vng.nl

Redactie Economic Board

Van: Redactie Economic Board
Verzonden: donderdag 22 september 2022 08:36
Aan: raadsleden@rheden.nl
CC: griffie@rheden.nl
Onderwerp: Nieuwsbrief The Economic Board september 2022: Jan van Dellen benoemd tot algemeen directeur | Wetenschappelijke inzichten koppelen aan praktische toepassingen | Waterstofeconomie biedt kansen

Geachte gemeenteraadsleden,

De nieuwsbrief van september is verschenen. U vindt de nieuwsbrief hieronder of hier.

We wijzen erop dat in de nieuwsbrief informatie staat over de nieuwe algemeen directeur Jan van Dellen.

Wij versturen de links naar de volgende nieuwsbrieven eveneens op deze manier. Wilt u de nieuwsbrief voortaan ook rechtstreeks ontvangen? U kunt zich hier eenvoudig aanmelden. Daarnaast zijn actief op Twitter en LinkedIn. U kunt onze accounts volgen.

Met vriendelijke groet,

The Economic Board.com
Lifeport

085 – 040 9980
bureau@theeconomicboard.com

Mercator II, Toernooiveld 300
6525 EC Nijmegen
www.theeconomicboard.com

economicboard | The Economic Board
nieuwsbrief | The Economic Board

Bekijk deze e-mail in uw browser

Beste L.S.,

In deze nieuwsbrief van The Economic Board:

- Jan van Dellen benoemd tot algemeen directeur The Economic Board
- Wetenschappelijke inzichten koppelen aan praktische toepassingen
- Overlijden Ben Geerdink
- Waterstofeconomie biedt kansen voor mkb'ers in de maakindustrie
- Evenementen in Lifeport

Jan van Dellen benoemd tot algemeen directeur The Economic Board

Jan van Dellen is op maandag 5 september gestart als algemeen directeur The Economic Board. Hij volgt hiermee Rijn Platteel op die als ad interim algemeen directeur de afgelopen periode de honneurs heeft waargenomen.

Algemeen directeur Jan van Dellen: “Langs deze weg wil ik de interim directeur Rijn Platteel ontzettend bedanken voor de warme overdracht. Hij heeft de afgelopen maanden The Economic Board een frisse doorstart gegeven.”

Lees meer

Wetenschappelijke inzichten koppelen aan praktische toepassingen

Om de duurzaamheidsuitdagingen aan te gaan is brede samenwerking vereist. Waarom? Omdat er veel zaken bijeen komen die allemaal urgent zijn. Dit stelt Rens Buchwaldt, lid van de Raad van Bestuur van Wageningen University & Research (WUR) en lid van The Economic Board.

Buchwaldt: “Onze onderzoekers en studenten hebben fantastisch veel kennis en kunde in huis. We leiden professionals – ook internationale talenten – op met toekomstbestendige en duurzame vaardigheden. Zij komen uit heel Nederland en de wereld. Daarna blijven zij deels in de regio wonen en werken. WUR wil een belangrijke rol spelen in het vormgeven van een duurzame en klimaat-adaptieve voorbeeldregio. Daarom participeren we in onderzoeksprogramma’s en pilots in Arnhem en Nijmegen.”

Lees meer

Overlijden Ben Geerdink

Met grote verslagenheid hebben wij kennisgenomen van het overlijden van Ben Geerdink, Boardlid van The Economic Board. Een verlies voor iedereen. Ben was een geliefd bestuurder en Boardlid vanaf het allereerste uur. De eerste jaren van The Economic Board stonden vooral in het teken van het opzetten van de organisatie, het opbouwen van het netwerk, de communicatie over de kracht van de regio en het ondersteunen van diverse projecten. Met zijn daadkracht, kennis, wijsheid en enthousiasme heeft hij een mooie bijdrage geleverd aan de opbouw en doorontwikkeling van een breed en succesvol netwerk in de regio Arnhem-Nijmegen met Foodvalley.

Om onze dankbaarheid te tonen heeft The Economic Board bij zijn afscheid als Voorzitter College van Bestuur ROC Rijn IJssel, half juli 2022, Ben een eigen plein op de Enka Campus in Arnhem aangeboden. Het speelveld op de campus is een plek van ontmoeting; ontmoeting tussen studenten en docenten, tussen verschillende klassen en tussen verschillende culturen. Dit speelveld zal binnenkort de volgende naam ontvangen; Bens Plein. Hoe jammer is het dat hij de onthulling niet meer mee kan maken.

Wij wensen familie, vrienden en andere nabestaanden veel sterkte.

Waterstofeconomie biedt kansen voor mkb'ers in de maakindustrie

Het vinden van de juiste samenwerkingspartners is een belangrijk onderdeel van het vormgeven van de nieuwe waterstofeconomie. Dat besef leeft ook bij organisaties als RCT Gelderland, BOOST Circulair en Connectr – Energy Innovation. Zij sloegen de handen ineen om op Industriepark Kleefse Waard een bijeenkomst voor de maakindustrie te organiseren.

Waterstof als energiedrager biedt interessante kansen voor mkb’ers in de maakindustrie. Waar je met wind- en zonne-energie afhankelijk bent van het weer, heb je dat probleem met waterstof veel minder.

Lees meer

Op de agenda

30 september - 1 oktober: Grondfest

Op vrijdag 30 september en zaterdag 1 oktober 2022 is GrondFest'22. Hét gratis toegankelijke festival voor en over de democratie in de Nijmeegse binnenstad.

Twee dagen vol lezingen, debatten, rondleidingen en workshops, maar ook met activiteiten voor de jeugd, theater, VR-experiences en de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten in de Nijmeegse

horeca. Lees meer.

6 oktober: The Future of Us

Op donderdag 6 oktober organiseert Kiemt voor de vierde keer het innovatieve en informatieve festival The Future of Us op Industriepark Kleefse Waard (IPKW) in Arnhem.

Dit jaar zoomen ze in op de eindigheid van grondstoffen: energie produceren met groene technologieën, zoals zon en wind, vergt veel schaarse metalen. Lees meer.

En dan nog dit

- **Monitor The Economic Board 1e halfjaar 2022**
  Halfjaarlijks blikken wij terug op het voorbije halfjaar en kijken wij vooruit op de tweede helft van het jaar. Lees hier over in onze Monitor The Economic Board 1e halfjaar 2022 (publieksversie). Lees hier verder.
- **The Economic Board op Vibe of the Future**
  De eerste editie van het festival Vibe of the Future op Noviotech Campus werd op 8 september een fijne bijeenkomst met een breed publiek. Jonge ondernemers en ervaren wetenschappers ontmoetten elkaar in een festival-setting met lezingen, discussies,

lekker eten en prettige muziek. The Economic Board was als partner van deze eerste editie aanwezig in het innovatiepaviljoen met de VR-regiotour van Lifeport en droeg ook bij aan de eerste editie van Pulse Magazine. Bekijk hier het magazine.

Gedeeld met #Lifeport

Jan Van Dellen • 2e
Algemeen directeur The Economic Board
5 d •

+ Volgen •••

Vergaderen op niveau, in kasteel Wijchen. Waar ik werd voorgesteld als directeur The Economic Board aan het algemeen bestuur burgemeesters en wethouders van Regio Arnhem Nijmegen. Een zeer warm welkom.
#lifeport The Economic Board

Praat ook mee!

Copyright © 2022 The Economic Board, alle rechten voorbehouden.

Ons e-mailadres is:

redactie@theeconomicboard.com

Aan de leden

Datum
30 september 2022
Kenmerk
TISB/U202200660
Lbr. 22/052
Telefoonnummer
070-3738393
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Ondersteuning gedupeerde ouders kinderopvangtoeslagaffaire

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Sinds september 2020 ondersteunen gemeenten op verzoek van het kabinet de tienduizenden ouders die zijn getroffen door de problemen met kinderopvangtoeslag. De Belastingdienst/ Toeslagen compenseert hen daar financieel voor. Gemeenten bieden brede ondersteuning op de vijf leefgebieden (huisvesting, schulden, inkomen, zorg en de opvoeding van kinderen) aan alle mogelijk gedupeerden die zich aanmelden. Meer achtergrondinformatie over de rol van gemeenten bij ondersteuning kunt u vinden op de VNG-website.

In deze brief brengen we u op de hoogte van de wijzigingen die in het herstelproces zijn aangebracht n.a.v. de herijking.

Herijking proces financieel herstel
In 2021 is gestart met een herijking van het proces van financieel herstel. De reden voor de herijking was een onderschatting van het aantal gedupeerde ouders en vastlopen van het proces. Er meldden zich substantieel meer ouders bij Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT) dan verwacht (tienduizenden i.p.v. duizenden). Dit zorgde ervoor dat processen vastliepen en gekeken moest worden naar andere oplossingen. Vanuit de VNG was de inzet erop gericht om de zwaarst gedupeerden eerst te helpen en te onderzoeken of en hoe de gemeenten een bredere rol in het herstelproces konden pakken. Om deze bredere rol op te pakken zijn er randvoorwaarden opgesteld waaraan het nieuwe proces moest voldoen. Helaas bleek in de herijking dat niet aan alle randvoorwaarden kon worden voldaan. In de praktijk betekent dit wel een versteviging van de brede ondersteuning op de vijf leefgebieden, maar geen nieuwe rol als aanspreekpunt.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Ondersteuning VNG herijking
Het herstelproces is naar aanleiding van de herijking aangepast. Het nieuwe proces geeft gemeenten meer mogelijkheden om hun rol als brede ondersteuner goed op te pakken. De VNG organiseert dit najaar regiobijeenkomsten om de gemeenten mee te nemen in deze veranderingen en te ondersteunen bij de uitvoering. Tijdens de regiobijeenkomsten, reguliere bespreekuren en via het programma biedt de VNG hier ondersteuning en informatie voor aan. Daarnaast is alle informatie terug te vinden op www.vng.nl. De website voor gemeenten kreeg een volledige update die sinds 15 september beschikbaar is. De VNG intensiveert verder de ondersteuning aan gemeenten door de inzet van regionale procesbegeleiders.

Ruimhartige ondersteuning aan gedupeerden
Door de regelgeving en financiën die door het ministerie van Financiën aan gemeenten beschikbaar zijn gesteld, hebben gemeenten de mogelijkheid om ruimhartig ondersteuning aan mogelijk gedupeerden te geven. Het betreft ondersteuning die verder gaat dan de reguliere mogelijkheden die de Participatiewet biedt. De ondersteuning houdt geen rekening met causaliteit of het ontvangen van € 30.000 compensatie en wordt aangeboden aan iedereen die zich bij UHT heeft gemeld als mogelijk gedupeerde.

Niet in alle gemeenten wordt de ondersteuning ruimhartig ingezet. De VNG regelmatig contact met het Ouderpanel en Stichting Lotgenotencontact. De VNG neemt alle signalen over de kwaliteit van de dienstverlening aan de mogelijk gedupeerden zeer serieus en trekt hier lessen uit. Hiermee kan de VNG gemeenten ondersteunen en waar mogelijk de dienstverlening verbeteren. Wanneer het gaat om individuele gemeenten, neemt de VNG contact op met de desbetreffende gemeente.
De VNG roept gemeenten op om mogelijk gedupeerden ruimhartig, met lef en creativiteit te blijven ondersteunen. De inzet van ervaringsdeskundige ouders of lotgenoten kan gemeenten hierbij helpen.
Naast het bieden van ondersteuning aan mogelijk gedupeerde ouders wordt gemeenten ook gevraagd om ondersteuning te bieden aan de hieronder genoemde *nieuwe* groepen. Dit vraagt extra inzet van gemeenten. We proberen gemeenten zo goed mogelijk te ondersteunen in deze aanvullende taken.

Overige gedupeerde ouders, kinderen en ex-partners
Naast de herijking zijn in 2021 en 2022 ook stappen gezet in het opzetten van regelingen voor gedupeerden, die niet onder de reguliere aanpak vielen. Het gaat om ouders die naar het buitenland waren verhuisd (ouders in het buitenland), gezinnen waar uithuisplaatsingen spelen of hebben gespeeld, kinderen van gedupeerde ouders (kindregeling) en ex-partners van gedupeerde ouders (ex-partnerregeling).

1. **Ouders in het buitenland**

De regeling voor ouders die in het buitenland wonen, is gestart in juli 2022. Deze regeling geeft gedupeerde ouders die in het buitenland wonen de mogelijkheid om ondersteuning te krijgen in het land waar ze wonen, dan wel ondersteuning te krijgen bij het remigreren naar Nederland. De begeleiding van deze groep ouders wordt uitgevoerd door Radar. Nederlandse gemeenten komen pas in beeld wanneer een ouder wil remigreren naar Nederland.

2. **Uithuisgeplaatste kinderen**

Sinds 1 april is een onafhankelijk, landelijk opererend Ondersteuningsteam (OT) actief om gedupeerde ouders en hun kinderen, die met een uithuisplaatsing te maken hebben of hebben

gehad, te ondersteunen. Procesbegeleiders van het OT zijn goed bekend met de jeugdzorgketen. Ze bieden een luisterend oor, bekijken de aanleiding voor de uithuisplaatsing en gaan samen met ouder en kind het gesprek met de keten aan.

De aanpak van het OT richt zich in eerste instantie op het herstellen van contact tussen kinderen en ouders. De wensen van ouders en kinderen vormen het vertrekpunt van een maatwerkaanpak. Het belang van het kind staat daarbij voorop. Gezinshereniging wordt meegenomen in de aanpak, maar is geen doel op zich. De eerste ervaringen met en resultaten van de aanpak van het OT kunt u teruglezen op https://hetondersteuningsteam.nl/.

3. **Kindregeling**

De verwachting is dat in november 2022 de kindregeling van start gaat. Met de regeling ontvangen kinderen van erkend gedupeerde ouders een financiële tegemoetkoming van maximaal € 10.000. Er is voor kinderen niet voorzien in een schuldenaanpak. Naast de financiële compensatie kunnen kinderen van 18 jaar of ouder echter wel brede ondersteuning van gemeenten aanvragen en ontvangen. De eerste uitbetalingen worden gedaan aan kinderen die nu 18 jaar of ouder zijn. Dit betreft een groep van ongeveer 18.000 kinderen.

De VNG is in gesprek met het ministerie van Financiën over de communicatie naar deze groep, zodat er realistische verwachtingen worden gecreëerd over de ondersteuning die gemeenten bieden.

4. **Ex-partnerregeling**

De verwachting is dat dit najaar extern gecommuniceerd gaat worden over de ex-partnerregeling. Deze regeling biedt een financiële tegemoetkoming aan ex-partners van gedupeerde ouders. Naast de financiële tegemoetkoming hebben de ex-partners ook recht op een schuldenaanpak en brede ondersteuning van de gemeenten. De uitvoering van de ex-partnerregeling is gepland halverwege 2023.

Het voorstel van implementatie van zowel de kindregeling als de ex-partnerregeling is voorgelegd aan de Tweede Kamer. De verwachting is dat in oktober over de regelingen wordt besloten. De regelingen kunnen dus uiteindelijk nog anders worden vormgegeven dan hierboven beschreven.

Huurtoeslag, zorgtoeslag en kindgebonden budget

Er wordt ook gewerkt aan een compensatie voor mensen die gedupeerd zijn ten aanzien van de huur- of zorgtoeslag, dan wel kindgebonden budget. De uitvoering van deze regeling wordt pas eind 2023 verwacht. Voor gemeenten is er geen directe rol in de uitvoering van de regeling zelf.

Juiste contactpersoon doorgeven

Om de ondersteuning goed vorm te kunnen blijven geven en te zorgen dat alle gemeenten de meest recente informatie kunnen ontvangen, is het van belang om de actuele contactpersonen beleid en inwoner binnen uw gemeente door te (blijven) geven aan hersteloperatie@vng.nl.

De kinderopvangtoeslagaffaire heeft ons breder geleerd dat overheidsdienstverlening de menselijke maat mist. Verschillende gemeenten hebben hun eigen processen doorgelicht op de ‘menselijke maat’. Met de POK-middelen zijn eind 2021 structurele middelen beschikbaar gesteld om de dienstverlening te verbeteren.

De VNG ziet hoe gemeenten zich inzetten om de getroffen ouders van de kinderopvangtoeslagaffaire te ondersteunen en hoe betrokken gemeenten zijn om mee te denken in hoe we de uitvoering nog beter vorm kunnen geven. Wij hebben hiervoor grote waardering.
Voor vragen kunt mailen naar herstelopera tie@vng.nl.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

L.K. Geluk
Algemeen directeur

STICHTING
SCOREN
DOE JE
SAMEN

Aan de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,
Hugo de Jonge
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Nijmegen, 30 SEP 2022

Betreft: Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid

Geachte heer De Jonge,

Met tevredenheid hebben wij kennis genomen van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. Onze stichting wil graag actief meedenken en meewerken aan leefbaarheid en veiligheid in ons land.

Graag gaan we met uw departement het gesprek aan. U ontvangt daartoe een notitie van onze kant.

Met vriendelijke groeten,

Namens het bestuur van de stichting Scoren Doe Je Samen,

De secretaris,

Frans Steehouder

De voorzitter,

Ramon Barends

Bijlage: 1. (Een leefbare en veilige wijk… daar scoor je samen voor!)

Molenweg 143C
6543 VA Nijmegen

CC-lijst:

- *Tweede Kamer der Staten-Generaal*
- *Eerste Kamer der Staten-Generaal*
- *Ministerie van Algemene Zaken*
- *Colleges van GS*
- *Provinciale Staten*
- *Colleges van B&W van de G40-gemeenten*
- *Gemeenteraden van de G40-gemeenten*

Een leefbare en veilige wijk...

daar scoor je samen voor!

Stichting Scoren Doe Je Samen

September 2022

STICHTING
SCOREN
DOE JE
SAMEN

Aanleiding als inleiding

De stichting Scoren Doe Je Samen heeft als een van haar focusthema's *'de leefbare wijk'*. De wijk omdat wij geloven in de Amerikaanse uitspraak *"It takes a village to raise a child"*. De stadswijk heeft de omvang van een dorp en is voor een jongere de directe en concrete leefomgeving. Leefbaarheid is een begrip waar veel onder kan worden verstaan. Het is in zwang gekomen in het begin van deze eeuw. De leefbare stad werd een doelstelling van vele gemeenten. Het Rijk was op dat moment bezig met het integrale Grotestedenbeleid. Onder aanvoering van minister Roger van Boxtel werden de domeinen sociaal, economisch en fysiek met elkaar verbonden. Later kwam daar veiligheid ook bij. Het GSB kende drie pijlers: de sociaal-economische, de sociaal-fysieke en de fysiek-economische. Deze pijlers droegen bij aan de leefbare stad.

Na de stad ging de focus van de Rijksoverheid meer naar de wijken. Die focus werd echt uit de fysieke pijler ingestoken en vanuit deze fysieke pijler werd gewerkt aan de sociaal-economische infrastructuur om deze fysieke pijler te versterken. Het Wijkenbeleid werd dan ook niet door een minister die op Binnenlandse Zaken zetelde ingestoken, maar door de Minister voor Wonen, Wijken en Integratie die op VROM zetelde. Ella Vogelaar is onlosmakelijk verbonden aan dit Krachtwijkenbeleid dat begon in 2007.

In 2010 werd dit beleid afgeschaft door het eerste kabinet Rutte en stopte de aandacht van het Rijk voor de wijk. Nu – in 2022 – heeft de Minister voor VRO, Hugo de Jonge, het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid gelanceerd. 15 burgemeesters vroegen in een Manifest aandacht voor een aantal gebieden en luidden de noodklok bij het kabinet. Met resultaat, want in 19 gemeenten zijn 20 gebieden aangewezen waar het Rijk met de lokale overheden samen in wil investeren. De gemeente Nijmegen is niet een van deze gemeenten. Het is ons niet bekend of Nijmegen een beroep heeft gedaan op dit Nationaal Programma. Toch kan de gemeente Nijmegen net als alle andere niet geselecteerde gemeenten gebruik maken van elementen uit het programma, namelijk via het kennisportaal WijkWijzer. Daar worden producten en diensten aangeboden met betrekking tot het Nationaal Programma.

Omdat onze stichting zich richt op het domein Leefbaarheid en het domein Veiligheid vinden wij deze kennis en de ontwikkelingen rondom dit programma van belang. Dat is de aanleiding van deze notitie.

West of Oost mag geen verschil maken

In het Nationaal Programma wordt meteen gesteld dat het niet zo mag zijn dat het opgroeien in de ene wijk en het opgroeien in de andere wijk een groot verschil in het leven van een jongere mag zijn of worden. Het Nationaal Programma wil dit voorkomen, omdat dit nu wel het geval is. Op het gebied van wonen, werken, inkomen, onderwijs, veiligheid en gezondheid is dit te merken. Een gebiedsgerichte inzet moet dit verhelpen.

Context en analyse

In het Nationaal Programma is een heldere analyse geformuleerd over het domein van de

leefbare wijk. Wij belichten de elementen die binnen ons werkveld liggen als stichting. Daarmee willen we niet zeggen dat de andere elementen niet van belang zijn, maar onze stichting houdt zich met de sociale infrastructuur bezig en niet met de economische of de fysieke infrastructuur.

De kwetsbare wijken herbergen veel jongeren die voortijdig de school verlaten. Vaak betreft het hier lagere schoolniveaus. Deze jongeren worden sneller aangetrokken door het makkelijke geld van het criminele circuit. Het gevolg is een strafblad en geen VOG. Daarmee zijn de opleidings- en baankansen tot een minimum gedaald.[1]

Het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) bevestigde de aanname dat de plek waar je opgroeit mede bepalend is voor je toekomst. De buurt heeft invloed op kinderen en jongeren. Gebiedsgericht beleid draagt bij aan het verbeteren van de wijk.[2]

Wijkaanpak. Hoe dan?

Het nieuwe Nationaal Programma is afkomstig van de Minister voor VRO. Dat duidt er op dat de eerste insteek van het programma een fysiek-ruimtelijke is. Deze dient wel verbonden te worden aan een sociaal-economische aanpak. Deze verbindingen moeten worden gemaakt door verschillende organisaties: naast de overheden zijn de corporaties, politie, zorg- en welzijnsorganisaties, onderwijs, ondernemers en andere organisaties in het maatschappelijk middenveld. Deze groepen moeten ook stevig verbonden worden aan deze aanpak in de wijk. Wij zijn als zorg- en welzijnsorganisatie bereid om aan te haken en verbonden te zijn op deze domeinen.

En wat dan?

Het doel is de kwetsbare gebieden op orde brengen op de domeinen leefbaarheid en veiligheid. Hier worden drie subdoelen voor benoemd:

(1) Het verbeteren van de fysieke leefomgeving;
(2) Het bieden van een beter perspectief;
(3) Het vergroten van de veiligheid.

Omdat de fysieke leefomgeving niet optimaal is met krappe woningen zijn plekken voor huiswerkondersteuning nodig, zodat de jongeren niet op straat hangen. Op deze manier zien we dat hoe het geheel samenvalt.

Meer mensen maatschappelijk meedoen

Het begint bij het begin van het leven van een kind. Een kansrijke start is nodig. Die krijgt een kind alleen als het gelijkwaardig met gelijke kansen als ieder ander kind op kan groeien. De directe leefomgeving van het kind en de sociaal-economische atmosfeer waar het kind in opgroeit is hier bepalend bij. Een goede voorschool en speciale activiteiten voor de kleintjes zijn belangrijk voor de ontwikkeling van een jong kind. Dat

[1] Dit blijkt uit het rapport 'Perspectief bieden' van het Verwey-Jonker Instituut uit 2021.
[2] Zie het SCP-rapport 'Opgroeien in een kwetsbare wijk' uit 2021.

geeft de mogelijkheid voor ieder individu op een eerlijke kansrijke start voor een succesvolle toekomst.

Als een jongere ouder wordt moet deze met aandacht begeleid worden. Niet alleen door ouders en directe familie – alhoewel zij wel het belangrijkste zijn -, maar ook door school, sportverenigingen en andere maatschappelijke organisaties; eigenlijk in de samenleving in zijn geheel. De hele wijk of buurt moet van kwaliteit zijn om een mens op te voeden met een opvoeding van kwaliteit.

Programmatisch werken in het programma

Naast dit Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid kent het kabinet meerdere programma's. Zo is er het Nationaal Programma Onderwijs (NPO), dat de gevolgen van corona op het studentenwelzijn en studieachterstanden moet wegwerken. Ook is er het programma School en Omgeving, wat extra aandacht wil geven aan de driehoek 'thuis, school en omgeving'. Uit het vorige kabinet zijn er nog het Nationaal Preventieakkoord en ook het Nationaal Sportakkoord. De actieprogramma's van het Ministerie van VWS, zoals Zorg voor de Jeugd en Kansrijke Start verdienen het ook om genoemd te worden. Er is dus al veel en alles grijpt in elkaar. Voor nu volstaan we in deze notitie met deze opsomming.

Allianties smeden

De burgemeesters worden in the lead gezet bij de strategische uitvoering van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. Terecht, want zij weten wat er in de stad en wijken gebeurd. Zij kennen de problematiek als geen ander. Zij zijn ook een stabiele factor in het gemeentebestuur en hebben door hun ambt al status in de stad.

De gemeenten zullen met de maatschappelijke partners en met het Rijk samen aan de slag gaan om een programma te schrijven voor de uitvoering. Wij geven graag mee dat de Regio en de Provincie ook meegenomen moeten worden bij deze uitwerking. Een stad is geen eiland.

Het Alliantieoverleg zal belangrijk zijn bij de vorming en de uitvoering van de plannen. Steden die niet geselecteerd zijn zullen kunnen leren van de ervaringen van de 20 Allianties. Onze stichting is beschikbaar om mee te denken over de uitvoeringsplannen.

Nijmegen, 30 SEP 2022

Het bestuur van de stichting Scoren Doe Je Samen,

Ramon Barends,
Voorzitter

Frans Steehouder,
Secretaris

NIEUWSBRIEF | OKTOBER 2022

De Gelderland Academie Podcast

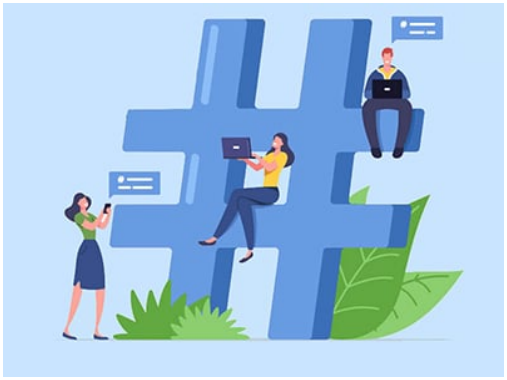
Beluister de podcast 'Regionale samenwerking'
Vanaf 5 oktober is onze nieuwe podcastreeks te horen! De komende vijf afleveringen gaan over regionale samenwerking. Ze verschijnen elke twee weken op woensdag. We nemen je mee door Gelderland. In elke aflevering bespreken we een mooi praktijkvoorbeeld en krijg je tips hoe jij invloed kan uitoefenen op regionaal niveau. Klaartje Peters (expert lokaal en regionaal bestuur) voorziet alle afleveringen van deskundig commentaar en Nanda van Doremalen (initiatiefnemer Kracht van de Raden Rivierenland) heeft een terugkerende column.

In aflevering 1 vertelt Robert Bosch over samenwerken in de Cleantech Regio. Robert is oud-raadslid in Voorst en oud-wethouder van Lochem. Tijdens zijn raadslidmaatschap nam hij het voortouw tot een veelomvattend initiatiefvoorstel over processen binnen samenwerkingsverbanden. "De komende twee jaar zijn cruciaal voor raden om invloed uit te oefenen op bestaande GR'en. Wees daarom alert als ze langskomen. Je moet niet alleen grip op, maar ook begrip hebben voor samenwerking." Maar hoe doe je dat?

Beluister de aflevering over de Cleantech Regio

Op 19 oktober verschijnt aflevering 2. Deze gaat over de Achterhoek Raad.

Debat- en social mediatraining
Op dinsdag 18 oktober organiseren we met de griffierskring Rijk van Nijmegen een trainingsavond voor raadsleden uit de regio. Lukt het niet altijd om in een debat helder en krachtig te reageren op anderen? Of wil je meer leren over de kansen van sociale media? Dan is deze avond voor jou.

Meer over deze trainingen

De eerste Gelderse wethoudersdag
Dit jaar is er voor het eerst een Gelderse wethoudersdag! Op 7 oktober gaan we in gesprek over samenwerken en de positie van de wethouder in gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast bespreken we verschillende portefeuilles met de gedeputeerden van de provincie Gelderland.

Meer over deze dag

Onze agenda

Oktober

- 7 oktober - Gelderse wethoudersdag
- 11 oktober - Masterclass ‘Burgerparticipatie’
- 14 oktober - Gelderse secretarissendag
- 18 oktober - Debat- en social mediatraining regio Nijmegen
- 19 oktober - Verschijnen podcast ‘Regionale samenwerking in de Achterhoek'

November

- 2 november - Verschijnen podcast ‘Regionale samenwerking in Gelderland-Midden'
- 16 november - Verschijnen podcast ‘Regionale samenwerking in Rivierenland'

- 22 november - Bijeenkomst Integriteit gemeenten Rozendaal en Westervoort
- 30 november - Verschijnen podcast 'Regionale samenwerking in de Foodvalley'

Terugblikken

Wil je meer weten over de bijeenkomsten die we de afgelopen tijd georganiseerd hebben? Lees dan de terugblikken in ons nieuwsoverzicht.

- Dag voor lokale partijen: Het succes van lokale partijen besproken
- Kennisochtend wethouders financiën: Omgaan met financiële uitdagingen
- Kennismaken met Achterhoekse GR'en
- Dialoogtraining 'Verschillen overbruggen: Kijken naar perspectieven
- Regio Foodvalley: Hoe stuur je op ondermijning en bij bedreiging?

Lees en kijk met ons mee terug

Agenda samenwerkingspartners

Nederlandse Vereniging voor Raadsleden
11 oktober - Gemeenteraad & ombudsman
20 oktober - Werkgeversfunctie van de raad (Westervoort)
14 november - Werkgeversfunctie van de raad (Beuningen)
19 november - ALV Raadsacademie

Vereniging voor Statenleden
11 oktober - Digitale interactieve Q&A-sessie wonen
17 november - Digitaal koffiemoment
24 november - Algemene Ledenvergadering Statenlidnu

Vereniging voor Griffiers

7 oktober - Jaarcongres Vereniging van Griffiers
25 november - Workshop samenwerking griffie en HR (Midden)
25 november - Griffiedag (ProDemos)
2 december - Workshop samenwerking griffie en HR (Zuid)

Wethoudersvereniging

6 oktober - Energietransitie en dilemmalogica door Guido Rijnja (online)
3 november - Energietransitie, media en communicatie door Eva Kuit (online)
4 november - Opgavegericht besturen
7 november - Koersen in onzekere tijden door Boudewijn Steur (online)
22 november - Wethoudersconferentie

Genootschap van burgemeesters
6 oktober - NGB-Najaarscongres 2022

Kennispunt Lokale Politieke Partijen
11 oktober - Vloggen voor politici en politieke partijen
7 november - Training fractievoorzitter
19 november - Regiodag lokale partijen (Gelderland)

Provincie Gelderland
15 oktober - Participatiemarkt Begroting 2023
2 november - Gelderse Woondag

11 november - Conferentie Gelderland Geletterd

VNG
10 oktober - Congres Energie Lokaal 2022: Volle kracht vooruit!

11 oktober - Webinarreeks gemeentefinanciën en -belastingen
2 november - RES-congres: Werken aan onze toekomst
28 november - VNG-congres Gemeentefinanciën

Stem op een vrouw
5 november - Congres (on)Veilig in de politiek

Voor volksvertegenwoordigers, bestuurders en ambtenaren
Ken je iemand voor wie deze nieuwsbrief ook interessant is? Stuur deze mail dan vooral door. Zo bereikt onze informatie zoveel mogelijk volksvertegenwoordigers, bestuurders en ambtenaren in Gelderland.

Volg ons
Wil je op de hoogte blijven van onze activiteiten en andere ontwikkelingen? Volg de Gelderland Academie op Twitter, LinkedIn, Spotify of YouTube, dan blijf je altijd up-to-date!

Nieuwsbrief Geldersch Genootschap Oktober 2022

Aanvragen haalbaarheidsonderzoeken gestart

Tijdens de periode van 1 oktober t/m 30 november kan er weer herbestemmingssubsidie worden aangevraagd. Deze is beschikbaar voor monumenten en gebouwen met een cultuurhistorische waarde (geen woonhuis zijn) om leegstand en verval tegen te gaan. Door middel van een haalbaarheidsonderzoek of interactief of procesgericht onderzoek kunnen de mogelijkheden van herbestemming worden verkend. Aanvullend kunnen in een tweede onderzoek de verduurzamingsmogelijkheden worden onderzocht. **Lees meer**

Onze Lieve Vrouwe van Lourdes Mariënvelde

Een van de haalbaarheidsonderzoeken die het Gelders Genootschap dit jaar heeft afgerond is de herbestemming van de Onze Lieve Vrouwe van Lourdes in Mariënvelde. De kerk is onderdeel van een rijksmonumentaal complex en zal haar oorspronkelijke functie als rooms-katolieke kerk verliezen en worden verkocht. Het onderzoek geeft handvatten voor een passende, nieuwe functie. **Lees meer**

Vacature onderzoeksstage inclusieve erfgoedparticipatie

Webinarreeks Verduurzaming en Erfgoed

Deel 1 | Energiebesparing en erfgoed | 11 oktober 16.00-17.00 | Tom Temmink & Heidy Bos
Steeds meer eigenaren van monumenten willen hun energierekening verlagen, meer comfort in hun pand of zelf energie opwekken. Als gemeente krijg je regelmatig vragen over verduurzamen van erfgoed. Wat kan/mag er wel en wat niet? Hoe stimuleer je verduurzaming met respect voor cultuurhistorische waarden? Tijdens dit webinar gaan we in op vragen als: hoe zit het met isolatie(waarde) van vensters, dak en gevels? Welke materialen moeten worden gebruikt en op welke manier? In hoeverre werken warmtepompen bij monumenten? Waar moet je op letten in het vergunningsproces of in gesprek met eigenaren? **lees meer**
Geïnteresseerd in deze webinars? **Meld je dan aan via deze link!**

Samenwerkingsverband Cultuurhistorie Gelderland

Save the date: Bestuurdersbijeenkomsten erfgoed

Aan het eind van dit jaar organiseert het Samenwerkingsverband Cultuurhistorie Gelderland drie excursies voor portefeuillehouders. Wij doen dat in de regio's Rivierenland, Veluwe en de Achterhoek.
De excursiedagen zijn bedoeld voor portefeuillehouders erfgoed en/of ruimtelijke ordening en onderwerpen die daarmee samenhangen. Indien gewenst kunt u een ambtenaar meenemen. **Lees meer**

Achterhoek	24 november 2022
Veluwe	1 december 2022
Rivierenland	8 december 2022

Bekijk het archief van @Beeldspraak: Klik hier!

Mail

LinkedIn

Facebook

Twitter

Copyright © 2022 Gelders Genootschap, alle rechten voorbehouden.
U ontvangt deze mail omdat u bent aangemeld voor de nieuwsbrief @Beeldspraak van het Gelders Genootschap.

Contactgegevens:
Zijpendaalseweg 46
Arnhem, Gelderland 6814 CL
Netherlands

Kijk terug: inspiratiewebinars sociaal domein

De Hervormingsagenda Jeugd en toekomst Wmo moeten lokáál inhoud krijgen. Bijvoorbeeld door je sterk te maken voor een praktijkondersteuner bij de huisarts. Door in gesprek te gaan met inwoners over hun eigen verantwoordelijkheid. Of door lokale verordeningen te benutten om jeugdhulp af te bakenen.

Wethouders en raadsleden riepen elkaar hiertoe op in de 6 webinars tijdens de VNG- inspiratieweek sociaal domein. Kijk de webinars terug via ons YouTube-kanaal:

- Beter wonen voor aandachtsgroepen
- Onderwijs, jeugd en Jeugdbescherming en jeugdreclassering
- Gezond leven en oud worden
- Werk maken van een jeugdagenda met impact (Hervormingsagenda Jeugd)
- Bestaanszekerheid: een grondrecht geen beleidskeuze
- Iedereen doet mee

- Lees het bericht met onze terugblik

Trainingen werkgeversfunctie van de raad

Bent u actief in de werkgeverscommissie van uw raad? Dan geeft de Nederlandse Vereniging van Raadsleden u in alle regio's dit najaar de gelegenheid om deel te nemen aan speciale trainingen voor werkgeverscommissieleden.

Het doel van de trainingen is om werkgeverscommissieleden te informeren en met elkaar het gesprek te laten voeren hoe en op welke wijze de raad de werkgeversfunctie jegens de griffie het beste kan uitvoeren. Zie voor de data en locaties:

- Agenda Nederlandse Vereniging voor Raadsleden

Rijksbegroting 2023 en de gevolgen voor gemeenten

Wat zijn voor gemeenten de belangrijkste kabinetsvoornemens in de rijksbegroting voor 2023? In een speciale ledenbrief geven we daarvan een beknopte samenvatting. Voor sommige voornemens is er extra budget en voor een paar onderwerpen blijven de financiën achterwege.

Lees meer

Bestuur

Gemeentelijke coalitieakkoorden in kaart

Bestuur

Sinds de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart zijn er overal in Nederland coalities gevormd. Aan die coalities liggen akkoorden ten grondslag. In opdracht van de VNG onderzocht kennis- en netwerkorganisatie Platform31 die akkoorden op inhoud met behulp van automatische tekstanalyse.

Lees meer

Hoe vergaren inwoners nieuws over hun gemeente?

Bestuur

Voor het eerst is door het Commissariaat van de Media onderzoek gedaan naar het gebruik van alle online en offline gebruikte lokale informatiebronnen, dit is per streek voor heel Nederland in kaart gebracht. Het onderzoeksrapport werd gistermiddag gepresenteerd.

Lees meer

Nieuwe subsidieregeling voor stimuleren lokale omroepen

Bestuur

In het regeerakkoord staat dat budget wordt vrijgemaakt om lokale omroepen te professionaliseren. Via het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek kan nu tot 24 oktober subsidie worden aangevraagd door lokale omroepen voor nieuwe professionaliseringtrajecten en trainingen van hun (vrijwillige) medewerkers.

Lees meer

Programma voor versterken bewonersinitiatieven gelanceerd

Bestuur

VSBfonds, Oranje Fonds, Stichting DOEN en de VNG slaan met bewoners en gemeenten de handen ineen om nieuwe wegen te ontdekken die bestaande bewonersinitiatieven mogelijk maken door te gaan en/of door te groeien. Dat doen we via het Programma Samen! dat start in november 2022 en 2 jaar zal lopen.

Lees meer

VNG positief over wetsvoorstel digitaal vergaderen

Bestuur

Tijdens de coronacrisis was er een tijdelijke regeling voor digitale raadsvergaderingen. De regering wil dit nu permanent mogelijk maken. De VNG heeft hierop positief gereageerd.

Lees meer

Webinar: Toegankelijke participatie

Bestuur

Inwonerparticipatie is niet meer weg te denken uit het werk van beleidsmakers. Denk aan ontwikkelingen binnen de Omgevingswet, duurzaamheid of het sociaal domein. In dit webinar behandelen we wetgeving en verschillende manieren van participatie en besteden we aandacht aan de toegankelijkheid van participatie.

Lees meer

Bijeenkomst: Raadsacademie Leeuwarden

Bestuur

Deze bijeenkomst is bedoeld om raadsleden te informeren over nieuwe ontwikkelingen binnen het raadswerk en actuele thema's. Deelnemers krijgen tips, aanbevelingen en adviezen over hoe zij op een effectieve manier als raadslid invloed kunnen uitoefenen.

Lees meer

Bijeenkomst: Raadsacademie Goes

Bestuur

Deze bijeenkomst is bedoeld om raadsleden te informeren over nieuwe ontwikkelingen binnen het raadswerk en actuele thema's. Deelnemers krijgen tips, aanbevelingen en adviezen over hoe zij op een effectieve manier als raadslid invloed kunnen uitoefenen.

Lees meer

Bijeenkomst: Gemeenteraad en ombudsman (Zuidwest-Nederland)

Bestuur

Raadsleden zijn een belangrijk aanspreekpunt voor inwoners die ontevreden zijn met het optreden van het gemeentebestuur, ook de Ombudsman vervult die rol. Praat mee en leer meer over de rol die de Ombudsman kan vervullen bij het agenderen en bespreken van klachten van inwoners.

Lees meer

Bijeenkomst: Gemeenteraad en ombudsman (Middenoost-Nederland)

Bestuur

Raadsleden zijn een belangrijk aanspreekpunt voor inwoners die ontevreden zijn met het optreden van het gemeentebestuur, ook de Ombudsman vervult die rol. Praat mee en leer meer over de rol die de Ombudsman kan vervullen bij het agenderen en bespreken van klachten van inwoners.

Lees meer

Dienstverlening en bedrijfsvoering van gemeenten

VNG-handreiking helpt gemeenten met duidelijke communicatie

Dienstverlening en bedrijfsvoering van gemeenten

De VNG heeft een handreiking geschreven die gemeenten helpt hun communicatie met inwoners en ondernemers duidelijker en begrijpelijker te maken.

Lees meer

Energie en Klimaat

Inbreng VNG rondetafelgesprek betaalbaarheid energie

Energie en Klimaat

Gemeenten zien dagelijks dat inwoners niet meer rond kunnen komen. Ze komen door de stijgende energieprijzen en de enorme inflatie financieel in de problemen. We zien de noodzaak om de energie- en inflatiecrisis voor wat betreft bestaanszekerheid te behandelen zoals bij de coronacrisis.

Lees meer

Congres Energie Lokaal 2022: Volle kracht vooruit!

Energie en Klimaat

De energietransitie is urgent en staat hoog op de agenda van gemeenten. Tijdens dit landelijke congres horen wij graag van bestuurders en ambtenaren wat uw vraagstukken zijn. En we praten u bij over onder meer de actualiteit en de vervolgstappen bij de opwek van duurzame energie en de afkoppeling van aardgas.

Lees meer

Financiën

Webinarreeks gemeentefinanciën en -belastingen

Financiën

Wat speelt er op het gebied van gemeentefinanciën? Hoe werkt het gemeentefonds eigenlijk? Hoe zitten de gemeentelijke belastingen en heffingen in elkaar? Over deze en nog veel meer financiële onderwerpen organiseert het Team Financiën van de VNG tot in december een reeks webinars.
Het eerste webinar is op het moment van verschijnen van deze nieuwsbrief achter de rug maar de reeks wordt op 5 oktober voortgezet!

Lees meer

Informatiesamenleving

Ethische commissie: 'De inwoners hebben hier baat bij’

Informatiesamenleving

Hoe zorgt u dat innovaties op het gebied van digitale dienstverlening van uw gemeente ook ethisch verantwoord zijn? De gemeente Enschede legde de ‘pilot inkomensverrekeningsapp’ voor aan een ethische commissie. Met een verrassend resultaat. Dick Laan neemt u in een video mee in zijn ervaringen.

Lees meer

Jeugd

Wetten en regels hinderen jongeren met een beperking

Jeugd

Jongeren met een beperking lopen veel risico op langdurige financiële problemen. Dat komt onder andere door ingewikkelde wetten en regels, grote administratieve lasten, onzekere financiën en weinig toekomstperspectief, blijkt uit onderzoek van de Nationale Ombudsman. De VNG heeft meegewerkt aan dit onderzoek.

Lees meer

Maatschappelijke ondersteuning en zorg

Congres: Samen op reis in de wereld van cliëntondersteuning

Maatschappelijke ondersteuning en zorg

In 2017 stonden 14 gemeenten in de startblokken om als Koploper de cliëntondersteuning te versterken. Inmiddels zijn 113 gemeenten aangesloten op deze reis in de wereld van cliëntondersteuning, veel andere gemeenten maken gebruik van hun ervaring en kennis. Wat hebben zij op hun reis meegemaakt?

Lees meer

Over de VNG

Bekendmaking invulling vacatures in Bestuur en commissies

Over de VNG

Er hadden zich ruim 630 kandidaten aangemeld voor de vacatures in bestuur en commissies. Daaruit heeft de Voordrachtscommissie een keuze gemaakt. Het bestuur van de VNG heeft de

kandidaten op 22 september tot waarnemer benoemd. Het waarnemerschap geldt tot aan de Najaars ALV van 2 december.

Lees meer

Openstelling nieuwe vacatures VNG-bestuur en -commissies

Over de VNG

De VNG zoekt kandidaten voor het (vice)voorzitterschap van de vereniging, 3 vacatures in het College voor Arbeidszaken en 2 vacatures in de commissie Europa & Internationaal. Wij nodigen u van harte uit om zich kandidaat te stellen voor een of meer van deze vacatures.

Lees meer

Moties gemeenteraden

Bekijk de aangenomen moties die gemeenten naar de VNG stuurden. (Recentelijk o.a. over stikstofbeleid, verspreiding rijkswerkgelegenheid, de GGD.)

- Bekijk de moties op de VNG-website

Save the date
Raad op Zaterdag | online | 26 november 2022

Raad op Zaterdag
Datum: zaterdag 26 november 2022
Tijd: 10.00 – 13.00 uur
Locatie: digitaal

Zaterdag 26 november zal opnieuw een digitale Raad op Zaterdag georganiseerd worden. De VNG en de Vereniging voor Raadsleden nodigen u uit voor verschillende sessies over uiteenlopende, actuele onderwerpen. Het programma is speciaal voor (deel/duo)raadsleden, commissieleden, steunfractieleden, fractiemedewerkers, griffiers en griffiemedewerkers.

Zodra het programma rond is sturen we u een uitnodiging en kunt u zich inschrijven.

GEMEENTE ROZENDAAL

VERGADERSCHEMA COMMISSIE en RAAD 2023

B&W-vergadering: Voorstel concept-agenda raad en commissie (di)	Presidium: Raads- en commissieagenda (ma)	Publicatie raads- en commissieagenda en vergaderstukken: iBabs en website (do)	Commissie- en Raadsvergadering (di)	Reservedatum Raad en Commissie (di)
17 januari	23 januari	26 januari	14 februari	21 februari
28 februari	6 maart	9 maart	28 maart	11 april
18 april	24 april	26 april (woe)	16 mei	30 mei
6 juni	12 juni	15 juni	4 juli	11 juli
6 juni	12 juni	15 juni	11 juli*	18 juli
29 augustus	4 september	7 september	26 september	10 okt
10 oktober	12 oktober (do)	19 oktober	7 november**	14 nov
14 november	20 november	23 november	12 december	19 december

* Behandeling kadernota
** Behandeling begroting 2024

Voorjaarsvakantie:	18 t/m 26 februari
Meivakantie:	29 april t/m 7 mei
Zomervakantie:	15 juli t/m 27 augustus 2023
Herfstvakantie:	14 t/m 22 oktober
Kerstvakantie:	23 december t/m 7 januari

10 april:	2e paasdag
27 april:	Koningsdag
5 mei:	Bevrijdingsdag
18 mei:	Hemelvaartsdag
29 mei:	2e pinksterdag

Versie 10 oktober 2022

Lange termijnagenda raad

Planning	Onderwerp	Toelichting
8 febr 22	Adviesrecht en participatie onder de Omgevingswet	
	~~Evaluatierapportage voortgang uitvoeringsagenda Rozendaal energieneutraal 2050~~	Is raadsinformatiebrief
	Regiovisie Samenwerking en opdrachtgeverschap Zorg	Was gepland voor de raad van 14-12-21
	Principeplan Veluwezoom	Alleen behandeling in de commissie op 8 feb, besluitvorming op 22 feb (uitwerking besluit raadsvergadering 2 november 2021)
	Structurele taakinvulling Sociaal domein	Was gepland voor de raad van 14-12-21
22 febr. extra raadsver-gadering	Digitale Agenda	Het betreft een nieuw/geactualiseerd voorstel, aanvullend op het besluit van de raad in de vergadering van 14 december 2021
	Principeplan Veluwezoon	Uitwerking besluit raadsvergadering 2 november 2021
	Partiële herziening Bestemmingsplan Dorpsschool Rozendaal	Was onder voorbehoud gepland voor de raad van 8-2-22
	Krediet planschade Dorpsschool Rozendaal	
28 mrt 22	Laatste raadsvergadering in oude samenstelling	
	Onderzoek geloofsbrieven nieuw gekozen leden	
	Afscheid vertrekkende raadsleden	
30 mrt 22	Installatie nieuwe raad	
19 apr 22	Beschermd Wonen: Kadernotitie vervolg Samen aan Zet	Was gepland voor de raad van 8-2-22 en 28-3-22
31 mei 22	Jaarrekeningen en begrotingen diverse samenwerkingsverbanden (ODRA, BVO DRAN, MGR SD CG, Gelders Archief)	Zienswijzeprocedure
	Jaarrekening en begroting GMRAN (incl. opgave agenda)	Aangehouden voor besluitvorming in extra raadsvergadering op 21 juni 2022.
	~~Meerjarenplan wegen~~	Wordt een Raadsinformatiebrief
	Groenvisie 2022-2026	Was gepland voor raad 19 april 2022

Versie 10 oktober 2022

Planning	Onderwerp	Toelichting
	Zienswijze begrotingswijziging GMR Circulaire Regio UVP RES	Recentelijk toegevoegd
	Milieuprogramma 2022-2023	Raadsvoorstel blijkt bij nader inzien niet noodzakelijk. De portefeuillehouder zal hier een mededeling over doen in de raads- of commissievergadering.
21 juni	Ingelaste Raadsvergadering over Concept-jaarstukken, Concept-regionale agenda en concept-begroting Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen.	19:30 uur Gemeentehuis Rozendaal
5 jul 22	1e Turap	
	Jaarrekening	
	Jaarrekening en begroting VGGM	Was gepland voor de raadsvergadering van 31 mei als onderdeel van het voorstel aangaande de Jaarrekeningen en begrotingen diverse samenwerkingsverbanden
	Masterplan Veluwezoom	
	Krediet planschade Dorpsschool Rozendaal 2e tranche	
12 jul 22	Kadernota (+ algemene beschouwingen)	
27 sep 22	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2022 – 2026	
	Onderzoeksagenda Gebiedsuitwerkingen Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley (Deel II)	
	Uitvoeringsagenda Energietransitie	
1 nov 22	Begroting 2023	
	GMR: Intekenen op de opgave-overeenkomsten	
13 dec 22	Presentatie Omgevingsdiest (ODRA) in de raadscommissie	
	2e Turap	
	Bestuursbrief Interimcontrole 2022	
	Integraal veiligheidsplan	
	Nieuwe belastingverordeningen	
	Evaluatie verkeersmaatregelen Kerklaan/Beekhuizenseweg	
	Reglement van Orde en Commissieverordening	
	Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Rozendaal 2023	

Versie 10 oktober 2022

Planning	Onderwerp	Toelichting
	GMR: Zienswijze op Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)	
	Onderzoek Toekomst Gemeentewerf	Was ingepland voor 27 september
14-02-23		
28-3-23		
16-5-23		
4-7-23		
11-7-23		
26-9-23		
7-11-23		
12-12-23		

Versie 10 oktober 2022

Raadsinformatiebijeenkomsten (Openbaar tenzij ander aangegeven)

11-1-22	Contra expertise/second opinion Digitale Agenda	Niet openbaar, digitaal, 20:00 uur
26-1-2022	Webinar VGGM Covid 19 c.a.	Regionaal, definitieve uitnodiging volgt
27-1-2022	Jaarlijkse bijeenkomst Scholengroep Veluwezoom met raadsleden Rheden en Rozendaal	Intergemeentelijk, tijd en locatie n.t.b.
5-4-22	Introductieavond nieuwe raads- en commissieleden	Lokaal
6-4-22	Bijeenkomst Masterplan Veluwezoom: Theothorne Dieren Calunaplein 77	Rheden en Rozendaal 19:30 uur
7-4-22	1e raadsontmoeting 2022 Groene Metropool Regio	Regionaal
9-5-22	Digitale Raadsinformatiebijeenkomst MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR SDCG)	Regionaal (keuze tussen 9 en 12 mei)
9-5-22	Raadsinformatiebijeenkomst VGGM Jaarrekening en Begroting 2023	Regionaal, kazerne Arnhem, 18:30 uur
10-5-22	Introductieprogramma raad en commissie	Lokaal, Gemeentehuis 17:00 uur
12-5-22	(fysieke) Raadsinformatiebijeenkomst MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR SDCG)	Regionaal (keuze tussen 9 en 12 mei)
13-5-22	Informele kennismakingsmiddag Raad, college en organisatie	Lokaal
17-5-22	Raadsinformatiebijeenkomst VGGM Jaarrekening en Begroting 2023	Barneveld: Alternatief voor 9 mei in Arnhem
23-5-22	Eerste vergadering regio-agendacommissie GMR	Regionaal
2-6-22	Consulterende bijeenkomst gemeenteraden over concept regio-agenda GMR	Regionaal
7-6-22	Raadsinformatiebijeenkomst VGGM Jaarrekening en Begroting 2023	Zevenaar: Alternatief voor 9 mei in Arnhem
9-6-22	Raadsinformatiebijeenkomst Groene Metropoolregio (Arnhem, Renkum, Rozendaal, Doesburg en Rheden) inzake gebiedsuitwerkingen Veluwe	Regionaal, 19.30 - 21.30 uur Raadzaal gemeente Arnhem
10-6-22	Regio Evenement GMR	Regionaal
14 juni 22	gezamenlijke bespreking Masterplan Veluwezoom Rheden en Rozendaal	Intergemeentelijk Ellecom, Avegoor, 19:30 uur
20 juni	Bijeenkomst ondermijning en bedreiging	Regionaal, Gelderland Academie
21-6-22	Controlecommissie: Bespreking accountantsverslag Jaarrekening 2021	Lokaal, 19:00 uur
21-6-22	Technische bespreking kadernota 2023-2026	Lokaal, 20:00 uur
22-6-22	2e introductieavond voor raads- en commissieleden	Lokaal,
5-9-22	Groene Metropoolregio: Informatiebijeenkomst gemeenteraden	Regionaal
6-9-22	Oriënterende raadsvergadering Rheden ontwikkelingen sociaal domein.	19.30-22.30 Stadhuis Arnhem, Koningstraat 38

Versie 10 oktober 2022

8-9-22	Groene Metropoolregio: Informatiebijeenkomst gemeenteraden	Regionaal
13-9-22	Gesprek met raadsdelegatie over de financiële verantwoording 13-9 is geannuleerd Nwe datum 8-11-22	Lokaal, 19:00 uur Gemeentehuis
19 9-22	Raadsontmoeting 2022 Groene Metropool Regio 19-9 = Geannuleerd. Nwe datum n.t.b.	Regionaal
20-9-22	Online bijeenkomst Veluwe op 1	regionaal 19:30 – 20:30
28-9-22	Buurt aan tafelbijeenkomst (Bremheuvel)	Lokaal, gemeentehuis, 20:00 uur
4-10-22	Gesprek controlecommissie met accountant	Lokaal, 19:00 uur, gemeentehuis
11-10-22	Buurt aan tafelbijeenkomst Leermolensenk en Steenhoek	Lokaal, 20:00 uur, Aula Het Rhedens
18-10-22	Besloten informatieavond organisatieontwikkeling	Lokaal, 20:00 uur, gemeentehuis
8-11-22	Gesprek met raadsdelegatie over de financiële verantwoording (was 13-9-22)	Lokaal, 19:00 uur, gemeentehuis
10-11-22	Buurt aan tafelbijeenkomst Oud Rozendaal + Buitengebied	Lokaal, gemeentehuis, 20:00 uur
14-11-22	Bezoek (oefening) brandweer	Kazerne Velp (19:30 uur)
22-11-22	Integriteitsgame Gelderland Academie Raden Westervoort en Rozendaal	Gemeentehuis Westervoort, 20:00 uur
8-12-22	Buurt aan tafelbijeenkomst Kapellenberg en De Del	Lokaal, gemeentehuis, 20:00 uur
13-12-22	Presentatie ODRA in de raadscommissie	Lokaal, gemeentehuis 19:00 uur

Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Voortgang Digitale Agenda 2022-2023

Adviseur : B. Pelgrum
Portefeuillehouder : E. Weststeijn
Datum : 12 oktober 2022

Aan de Raad

Inleiding
Eind 2021/begin 2022 is met de besluitvorming over de Digitale Agenda de basis gelegd voor een omvangrijke digitaliseringsopgave. In deze brief geven we een stand van zaken over de uitvoering van de Digitale Agenda en de daarbij tot nu toe ingezette middelen.

Doel Digitale Agenda
In de Digitale Agenda agenderen we de belangrijkste opgaven en projecten die we in 2022-2023 uit willen voeren om:
- voor onze inwoners een betrouwbare overheid te zijn en blijven;
- burgers en bedrijven en de interne organisatie doelmatig en kostenbewust te bedienen;
- om (digitale) informatievoorziening veilig en transparant te organiseren.

We constateerden dat we daarvoor verstevigde grip en aansturing in het zg. 'i-domein'[1] nodig hadden. We hebben ons in de aanpak gericht op datgene wat écht moet en wat past bij onze schaal. De investeringen zijn fors en tegelijkertijd noodzakelijk om volwaardige en betrouwbare diensverlening aan onze inwoners te kunnen leveren.

Met de projecten in de Digitale Agenda geven we een stevige eenmalige injectie aan onze digitalisering, om vervolgens meerjarig (structureel) 'de boel op orde' te hebben en het reguliere werk goed te kunnen uitvoeren. Om dit te bereiken beschreven we vier kernambities:
1. het vastleggen van rollen en verantwoordelijkheden in het 'informatiehuis';
2. herzien van afspraken met leveranciers en partners (contractmanagement);
3. voldoen aan wet- en regelgeving (implementatietrajecten specifieke wetten);
4. voorbereiden op toekomst (opleiding en ontwikkeling m.b.t. gegevensbeheer).

[1] Onder het i-domein verstaan we grofweg alle beleid en (aansturing van de) uitvoering van het informatiebeleid, informatievoorziening, archieffunctie, informatieveiligheid en privacy, digitalsering en ICT-voorzieningen.

Belangrijke resultaten

Op alle vier de sporen is veel werk verzet, en op alle sporen zullen we ook in 2023 nog inzet moeten plegen. Veel van dit werk is 'onder de motorkap': de inwoner merkt er niet direct iets van, maar het is wel randvoorwaardelijk om voor onze inwoners een betrouwbare, transparante en doelmatige overheid te zijn en blijven. Samenvattend zijn belangrijke resultaten:

- Het nieuwe Document Management Systeem met archieffunctie (DMS/RMA) wordt naar verwachting 14 november 2022 in gebruik genomen. Daarmee zetten we een cruciale stap op weg naar digitaal werken.
- De nieuwe gemeentelijke website die sinds 1 oktober 2022 in de lucht is, is een randvoorwaarde voor digitale dienstverlening. De website is nodig om te voldoen aan normen rondom (digitale) toegankelijkheid en openbaarheid.
- Informatiehuis op orde: door een flinke investering hebben we in beeld wie, wat voor Rozendaal doet en tegen welke prijs. We hebben cruciale rollen ingericht en/of geëxpliciteerd en daarmee de aansturing van het complexe en specialistische i-domein op orde gebracht.

Verdere uitwerking van de resultaten per spoor

Informatie huis Vastleggen rollen en verantwoordelijk-heden in het 'informatiehuis'

- Rollen en taken: rollen (CISO, ISO, FG, PO etc.) zijn voor het merendeel ingericht, deels via werkafspraken intern, deels via afspraken met externen (zowel private partijen als buurgemeenten). We hebben servicemanagement en strategisch i-advies structureel geborgd, om daarmee beter invulling te kunnen geven aan onze regie- en opdrachtgeversrol.
- Er is een functionele architectuurplaat gemaakt van de Rozendaalse organisatie en -applicaties. Deze moet vanaf nu actueel blijven. Hier volgt een technische architectuurslag op, die we nodig hebben om scherp te stellen wat we van leveranciers verwachten en waarom.
- Er is een informatiebeheerplan opgesteld, waarin in beeld is gebracht op welke wijze we vanuit een procesgerichte aanpak de informatiestromen willen beheren. Het stelt ons beter in staat om te werken aan openbaarmaking conform de Woo en archivering conform de Archiefwet. Dit plan is ook noodzakelijk voor de implementatie van ons Document Management Systeem (DMS/RMA). We moeten nu uitvoering geven aan het Informatiebeheerplan, waarbij ook de planvorming rondom vervanging en overbrenging fysieke archiefbescheiden hoort.

  In 2023 moeten we op een meer beleidsmatige wijze verder werken aan het op orde brengen en houden van het Informatiehuis. Dit vergt het verder (regulier) beleidsmatig oppakken van ontwikkelingen[2]. Daarnaast gaan we in 2023 ook beoordelen hoe we na implementatie van het DMS/RMA met de huidige dossiervoorraad (papier en digitaal) omgaan. Dit vergt mogelijk een aparte aanpak. Kosten en termijnen hiervoor zijn nog niet in beeld, en maken ook geen onderdeel uit de Digitale Agenda.

Contract management Herzien afspraken leveranciers en partners.

- Er zijn nieuwe contracten afgesloten met bestaande leveranciers. Daarbij is het belangrijkste resultaat dat we in staat zijn gebleken om de meeste zaken 'cloudbased' in te richten. Vanwege marktontwikkeling en het steeds kwetsbaarder worden van de technische ondersteuning van

[2] Informatiebeleid voeren we aan de hand van een Plan Do Check Act-karakter.

hosting in eigen beheer, zowel op de Kerklaan als belegd bij De Connectie is het zaak dat Rozendaal producten waar mogelijk 'in de cloud' afneemt. De hosting van servers door De Connectie wordt vanuit technische noodzaak omgezet naar clouddienstverlening. We zijn inmiddels vergevorderd in de migratietrajecten voor datadistributie en de werkplekken. Dit vermindert kwetsbaarheden, leidt tot verbeterd servicemanagement en verbeterde kostenbeheersing. Bij de nieuwe leveranciersrelaties (denk aan de nieuwe website en het DMS/RMA) gaan we in principe ook uit van een clouddienst. De werkzaamheden rond de cloudmigraties en o.a. bijbehorend inrichting van servicemanagement met leveranciers lopen door in 2023.

Implementatie Woo, Wep, Wmebv, DSO, Common ground

Voldoen aan wet – en regelgeving

- In de Digitale Agenda kwam de implementatie van een reeks aan grotendeels nieuwe wetten en regels aan de orde. We richtten ons met de Digitale Agenda op randvoorwaarden van de belangrijkste aspecten: veiligheid (BIO), duurzame toegankelijkheid (Archiefwet) en transparantie (Wet open overheid en Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer). Met de aanschaf en inrichting DMS/RMA en de implementatie van de nieuwe gemeentelijke website hebben we in 2022 geïnvesteerd in de randvoorwaarden om te voldoen aan die kernwetten. De implementatietrajecten worden in 2023 afgerond.

Gegevensbeheer, Kennis en kunde

Klaar voor de toekomst

- Ontwikkelen digivaardigheid medewerkers: medewerkers zijn en worden getraind in digitale (basis)vaardigheden om beter te werken met de huidige producten. Medewerkers krijgen opleidingstrajecten op maat, in het bijzonder voor het gebruik van het DMS/RMA en de nieuwe werkplekomgeving. Dit vergt een grote (tijds-)investering en inzet van onze mensen.
- Evaluaties: om klaar voor de toekomst te zijn beogen we om meer langs de Plan Do Check Act-lijn het informatiedomein aan te sturen. Dit betekent in ieder geval tijdige evaluaties met leveranciers en vergt ook een verbeterd contractbeheer in de lijn.

Financiële tussenstand eenmalige kredieten

Voor de Digitale Agenda heeft uw raad in meerdere stappen (op 14 december 2021 en op 22 februari 2022) een krediet van € 202.100 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de vier sporen en alle projecten daarin. Al eerder, op 21 september 2021, gaf uw raad een krediet van € 96.000 om een Document management systeem met archieffunctionaliteit (DMS/RMA) aan te schaffen en te implementeren. In totaal stelde u daarmee € 298.100 eenmalig ter beschikking om het informatiehuis van Rozendaal op orde te brengen en toekomstbestendig te maken. Uit de tabel blijkt dat we op dit moment ruim 55% van het ter beschikking gestelde budget besteed hebben. We voorzien aan openstaande posten op dit moment nog ruim 30%. Mocht na afronding van de Digitale Agenda inderdaad een bedrag onbenut blijven vloeit dat bij jaarrekening 2023 terug in de algemene reserve, of in de reserve digialisering (afhankelijk van de besluitvorming van uw raad op dat moment).

Totaal krediet	Totaal uitgegeven	Totaal nog te verwachten uitgaven	Restant krediet
€ 298.100	€ 169.354	€ 93.012	€ 35.734

Structurele financiële effecten
Zoals aangekondigd en met uw raad besproken verwachtten we ook structurele meerkosten als gevolg van de Digitale Agenda. Eerder (zie het raadsvoorstel 14 december 2021) is (met de wetenschap van toen en de nodige voorzichtigheid) aangegeven dat deze structurele kosten tussen de € 90.000 en € 100.000 zouden kunnen uitkomen. Nu, ruim een jaar later, kunnen we dit specificeren, en gelukkig naar beneden bijstellen. In de begroting is € 28.000 opgenomen aan structurele meerkosten voor het 'i-domein'. Voornaamste reden voor meerkosten ligt in het spoor 'rollen en taken': nieuwe structurele kosten voor regie-capaciteit (strategisch informatiemanagement en CISO-rol).

Link naar de meerjarenbegroting 2023-2026
De genoemde € 28.000 structurele meerkosten zijn opgneomen in de begroting die uw raad op 1 november 2022 behandeld. Een belangrijk winstpunt van de Digitale Agenda is daarnaast dat we met een opgeschoond bugdet kunnen gaan werken. Daarin is vanaf 2023 niet langer sprake van een (begrotings)post ICT, maar van een post Informatievoorziening. Daarin zijn alle zaken die onder brede aansturing van Informatievoorziening vallen zijn samengebracht.

Kosten die qua inhoud en aansturing betrekking hebben op specifieke domeinen (zoals het sociaal domein, ruimtelijke ontwikkeling, of burgerzaken en publiekszaken) zijn toebedeeld aan die betreffende begrotingsposten. Zaken die onder de regie horen te vallen van de brede aanpak in het i-domein zijn onder gebracht in de nieuwe post Informatievoorziening. Het gaat daarbij om kosten die betrekking hebben op Informatievoorzieningsvraagstukken die voor de brede bedrijfsvoering van de Rozendaalse organisatie van belang zijn, zoals:
- (digitaal) informatiebeheer en het DMS/RMA;
- kantoorautomatisering en werkplekken;
- connectiviteit, zoals de glasvezelkabel;
- uitvoering wettelijke taken zoals Wet open overheid en de Archiefwet;
- informatiebeveiliging en privacy-vraagstukken.

Het gaat dus niet om kosten die bijvoorbeeld gemoeid zijn met de komst van de Omgevingswet (Digitaal Stelsel Omgevingswet/DSO), of kosten die gericht zijn op de publieksdienstverlening, zoals die voor de website. Deze kosten zijn terug te vinden in het betreffende begrotingsprogramma.

Dit leidt tot een grote verschuiving. De oude begrotingspost ICT bedroeg in 2022 € 173.000. De nieuwe post Informatievoorziening bedraagt € 234.622 (zie onder). Deze 'stijging' is dus voor het overgrote deel te verklaren door verplaatste posten, en voor een veel kleiner deel door meerkosten op het vlak van Informatievoorziening (de € 28.000).

2021 ICT	**2022 ICT**	**2023 (digitale) Informatievoorziening**
€ 168.445	€ 173.233	€ 234.622

(Financiële) risico's
Bij een transitie als die van de Digitale Agenda horen risico's. De belangrijkste risico's voor het voortzetten van een succesvolle investeringsagenda zijn de volgende. Daarbij wordt telkens aangegeven op welke wijze we pogen de risico's te verkleinen.

Risico	**Aanpak**
Uitval capaciteit (rollen en taken)	Waar mogelijk proberen we belangrijke rollen in te kopen via professionele dienstverleners om continuïteit en kwaliteit te borgen. Op cruciale rollen, zoals die van informatiemanagement en servicemanagement is het constant

	bijhouden van dossiers (architectuurtekening o.a.) essentieel voor het terugbrengen van het risico.
Niet tijdige migratie technische hosting De Connectie	We brengen de impact in beeld en onderzoeken daarbij zowel de juridische als technische mogelijkheden om impact voor de dienstverlening, danwel de financiële impact te beperken.
Opleidingsaanpak onvoldoende	We schatten in dat voor een aantal ontwikkelingen en voor een aantal medewerkers mogelijk meer opleiding nodig is dan voorzien binnen de Digitale Agenda.We beoordelen per werknemer wat de specifieke opleidingsopgave is en zoeken eerst en vooral vanuit bestaande opleidingsbudgetten naar mogelijkheden om aanvullend op te leiden.

Vervolg
De verwachting is dat in de loop van 2023 de meeste werkzaamheden die te relateren zijn aan de doelen van de Digitale Agenda zijn verricht. Met name vanwege voortgang op landelijke wetgeving (Omgevingswet/DSO, maar ook bijvoorbeeld de inwerkingtreding van de Wet digitale overheid) kan geen exacte einddatum worden gegeven. Wel voorzien we dat het gros van het (eenmalige) werk dat voor ons ligt in Q1 en Q2 van 2023 kan worden gerealiseerd. Het (terugkerende) werk is dan geborgd in reguliere taken en werkpakketten. Na afronding informeren we uw raad over een eindstand van de Digitale Agenda, waaronder ook een eindbeeld van de inzet van de kredieten.

Het college van burgemeester en wethouders,

Kees de Haas,
gemeentesecretaris a.i.

Ester Weststeijn,
burgemeester

Besluitenlijst 1 B&W vergadering

Datum	27-09-2022
Tijd	9:00 - 12:00
Locatie	B&W kamer
Voorzitter	E. Weststeijn
Aanwezigen	B. Boelens (secretaris), C.P.M. Van der Pas (wethouder) , S.P. Warmerdam (wethouder) en E. Weststeijn (Burgemeester/voorzitter van de raad)

1 Opening openbare B&W vergadering

2 Besluitenlijst openbare B&W d.d. 20 september 2022

Besluit:

Vaststellen

3 Niet openbare notulen B&W d.d. 20 september 2022

Besluit:

Vaststellen

4 Opgaveovereenkomsten Regionale Agenda 2023-2024 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Besluit:

De raad voor te stellen om:

1. Kennis te nemen van de Zienswijzenota op de concept Regionale Agenda, van de definitieve Regionale Agenda 2023-2024 en van het Bestedingsplan 2023;
2. In te stemmen met de ondertekening van de vijf opgaveovereenkomsten die horen bij de Regionale Agenda.

5 Archiefconvenant MGR SDG-CG

Besluit:

Instemmen met archiefconvenant MGR SD-CG.

6 Nieuwe gemeentelijke website

Besluit:

1. Kennis nemen van de ‘livegang’ van de nieuwe website van de gemeente Rozendaal.
2. Instemmen met het informeren van de raad over de nieuwe website via bijgevoegde raadsinformatiebrief.

7 Omgevingsvergunning verbouwen en verduurzamen woning de Genestetlaan 5

Besluit:

Omgevingsvergunning verlenen

8 Omgevingsvergunning voor de aanleg van een ondergrondse wateropslag bij de woning de Genestetlaan 27

Besluit:

Omgevingsvergunning verlenen

9 Aanvulling eenmalige energietoeslag

Besluit:

1. Vaststellen: de Herziene beleidsregels eenmalige energietoeslag Rozendaal
2. De Herziene beleidsregels met een raadsinformatiebrief ter kennis brengen van de raad van 1 november 2022 via de lijst van ingekomen stukken

10 Ingekomen stukken: Jaarverslag RAD 2021; Zorgakkoord VNG; Onderzoek leeftijdsgrens alcohol; Invulling vacature VNG

Besluit:

Voor kennisgeving aannemen

11 Sluiting openbare B&W vergadering

Geacht Statenlid/Raadslid,

Hierbij nodigen wij u van harte uit voor een informerende bijeenkomst over het programma Luchtruimherziening op **17 november 2022 van 19.00 – 22.00 uur in congrescentrum Orpheus te Apeldoorn.**

Informatiebijeenkomst Luchtruimherziening

Het programma Luchtruimherziening houdt zich bezig met het opnieuw indelen van het luchtruim boven Nederland. Wat er in de lucht gebeurt heeft ook gevolgen voor de inwoners in Gelderland en Overijssel. Wij organiseren daarom voor staten- en gemeenteraadsleden uit de provincies Gelderland en Overijssel een informatiebijeenkomst op donderdag 17 november. Tijdens deze bijeenkomst geeft het programma Luchtruimherziening een toelichting op haar actuele plannen. Deze bijeenkomst vindt plaats in het congrescentrum Orpheus te Apeldoorn van 19.00-22.00 uur.

Het globale programma:

- Het programma Luchtruimherziening van het Rijk geeft een toelichting op de Voorkeursbeslissing, de Milieu Effect Rapportage en de Reactienota op uw en onze zienswijzen op het Ontwerp. Daarbij kunt u inhoudelijke vragen stellen aan de programma organisatie.

- Netwerkmoment / koffiepauze

- Informele gedachtewisseling over de belangen u graag vanuit uw omgeving onder de aandacht wilt brengen bij het programma Luchtruimherziening.

Vervolg

Wij sturen u binnenkort meer informatie en een digitale aanmeldingslink.

U kunt de bijeenkomst ook online volgen via een livestream. Dan kunt u echter alleen toehoren. Hiervoor hoeft u zich niet aan te melden.

We hopen u te zien op 17 november in Apeldoorn.

Namens

Gedeputeerde van Gelderland Helga Witjes en gedeputeerde van Overijssel Tijs de Bree

provincie Gelderland

provincie Overijssel

Op ons meldpunt Rookoverlast blijkt dat er mensen stoken op afval en door de lokale overheden wordt hier niet op gehandhaafd. Als meldpunt Rookoverlast hebben wij geadverteerd met het aanbieden van chemisch- en geverfd hout. Hier is veel animo voor. Bij de rechter mag je helaas niet het roet van de stoker opeisen om zodoende te bewijzen dat er in uw omgeving gestookt wordt op afval*. De staatssecretaris liet eerder al eens weten dat handhaving hierop niet of nauwelijks mogelijk is. De meeste politieke partijen vinden dat dit via buurtbemiddeling opgelost dient te worden. Wij zien dat dit in de praktijk niet gebeurd. In feite kiezen de politieke partijen voor de stoker. Die blijft onaantastbaar. In Duitsland werd er altijd een deel van het roet opgestuurd naar het lab door de schoorsteenveger. Immers bij gebrek aan controles krijg je misstanden. We krijgen schrijnende gevallen binnen. Immers er komen bij het verbranden van afval zeer giftige stoffen vrij. Wat is u bekend over de gezondheid van mensen als iemand stookt op afval? De meeste mensen durven er niets van te zeggen omdat ze hun buren er niet bij willen lappen. En de mensen die er wat van zeggen -zo blijkt op ons meldpunt- krijgen vaak te horen dat ze niet moeten zeuren. Graag hoor ik van u of u ook een wetswijziging wilt gaan instellen om het afval verbranden in houtkachels te laten stoppen. Zo niet, wat denkt u wat de kosten van de gezondheid zullen zijn? Mensen kunnen niet altijd verhuizen. Het bereik van een afval stoker kan wel 500 meter bedragen. Dit terwijl buurtbemiddeling alleen maar gaat om je eigen buren.

De GGD heeft al eens onderzocht of mensen ook stoken op afval zie:

https://rookoverlast.wordpress.com/2017/07/21/ruim-een-op-de-drie-friezen-stookt-regelmatig-hout/

De partijen: VVD**, PVV en FvD zijn voorstander van het verbranden van afval in houtkachels. Zij hebben tot op heden geen antwoord gegeven over de extra inzet van de brandweer en de gevolgen van de oplopende gezondheidskosten. Zie: https://www.partijvoordedieren.nl/moties/motie-van-esch-over-het-serieus-opvolgen-van-meldingen-van-houtstookoverlast

*= Blijkt uit een rechtszaak van Milieudefensie Groningen.

**= Meldpunt Rookoverlast heeft alle raadsleden van de VVD al eens benaderd. Hieruit blijkt duidelijk dat de VVD geen regels hiervoor wil hebben. Uit de reacties blijkt dat zij deze meldingen van burgers niet serieus nemen en het probleem gebagatelliseerd wordt.

Met vriendelijke groet,

Meldpunt Rookoverlast

Telefoonnummer:

www.rookoverlast.wordpress.com

Houtrook:
eerste klas veroorzaker van een vergiftigd milieu

www.groningen.milieudefensie.nl

Het stoken van hout lijkt een spannende bezigheid. Een kampvuurtje, een snorrende houtkachel of een open haard zet onze fantasie in beweging. De walmende dampen van de barbecue verhogen het genot van een warme zomeravond. Daar kunnen we uren van genieten. We voelen ons rijk en tevreden met een glas wijn binnen handbereik en de kiloknaller op het vuur.

Bedenking

De fles azijn staat nooit ver weg bij zoveel genot. De luchtvervuiling door al die rook gooit letterlijk roet in het eten. De buren gaan klagen. Hun huis loopt vol met de rookgassen van uw vuurtje. Dat gaat verschrikkelijk stinken, vooral als de rook belegen is geworden.
Wat erger is: de buren krijgen het benauwd. Geen wonder, houtrook bevat vele gifstoffen. Een behoorlijke hoeveelheid fijn stof komt zo in de tuin en de kamers van de buren terecht. Dat is niet onschadelijk fijn stof; het zijn teerachtige deeltjes. Ook wel roet genoemd; of zwart stof. Wetenschappers noemen het O.C. (= Organisch Carbon), Ook is er het schadelijke E.C. (= Elementair Carbon). Dat wordt gevormd door dieselmotoren.
Hier een greep uit de bestanddelen van houtrook: meer dan 100 chemische stoffen en de samenstellingen daarvan: dioxines, lood, cadmium en arsenicum, om te beginnen. Koolmonoxide (kolendamp), methaan, aldehyden + formaldehyde, fenolen en derivaten (veroorzaakt o.a. hartritmestoornissen, lager gewicht van baby's), benzeen, vluchtige organische stoffen (oorzaak vorming ozon). En de PAK's (polycyclische organische koolwaterstoffen), waaronder benzo(a)pyreen, zoals bekend, zeer kankerverwekkend. Voor het grootste gedeelte komen deze stoffen met het ultrafijne stof in de omgeving terecht; in onze tuinen, woon- en slaapkamers. Krijg het daar maar weer uit, als het eenmaal binnen is.

Totaal onbekend

Zolang de mensen geen weet hebben van het brede scala aan gifstoffen in houtrook, heeft bezwaar maken tegen de vervuilde lucht weinig effect. Sterker nog, klagers vinden zelf vaak ook wel een beetje dat ze aanstellers zijn. Want onze voorouders hadden niets anders om zich mee warm te houden. En het is toch een natuurproduct! Het geeft zo'n oergevoel, dat houtvuurtje!

Puur natuur

Alsof in de natuur geen gifstoffen voorkomen! We kennen allemaal wel giftige planten; nachtschade, bijvoorbeeld, of de gele pijpbloem. Die laatste is een oud geneeskruid; maar bij gebruik geeft het ernstige nierklachten. Dat wist ook niemand. Evenzo gaat het met houtrook. Omdat bij de verbranding van organische stoffen (hout dus) zoveel schadelijke stoffen vrijkomen, is het onzin te spreken van 'schoon' hout, als dat bestemd is voor verbranding. Bedoeld wordt, natuurlijk, onbewerkt hout. Dat wil zeggen dat het niet bewerkt is met verf of wolmanzouten of andere impregneermiddelen. Die wolmanzouten zijn al 50 jaar verboden, maar er ligt nog 700.000 ton van met dit gif bewerkt hout in Nederland. Er zijn mensen die er geen been in zien dat in hun kachel te gooien. Het is dan net alsof er een chemische fabriek vlak naast je woning staat. Er ligt in de regel wel een frontje 'schoon' hout klaar voor het geval van een inspectie. Een schraapsel uit de schoorsteenpijp kan inzicht geven in het stookgedrag. Maar dat doet geen enkele gemeente, ook niet na ernstige klachten. Wanneer er een vuilverbrandingsinstallatie in een buurt wordt gepland, ontstaat er in de regel paniek. Die paniek is terecht. Maar het verbranden van afval in houtkachels in woonbuurten is een regelrechte misdaad! Voor gemeenten maakt het in de praktijk geen verschil wat er in houtkachels verbrand wordt.

Maar juist gewoon, onbewerkt hout produceert bij verbranding al die bovengenoemde gifstoffen. Ontwerpers van houtkachels zoeken daarom, nu in opdracht van de EU, naar verbeterde typen houtkachels. Bij kleine houtkachels voor particulieren is de uitstoot, ook bij de beste modellen, nog altijd aanzienlijk. In het laboratorium lijkt die uitstoot binnen de perken te blijven, in de praktijk is dat altijd veel hoger. Een grote risicofactor is de gebruiker of stoker. Vaak een zichzelf overschattende hobbyist. Door verkeerd stoken kan de uitstoot oplopen tot honderden of zelfs duizenden milligrammen (ultra)fijn stof extra. In een Zwitsers onderzoek bleek een houtkachel bij juist gebruik (in het laboratorium) 50 mg fijn stof per m3 fijn stof uit te stoten. Maar bij verkeerd stapelen van het hout loopt dat op naar 500 mg per m3. Wordt de zuurstoftoevoer afgeknepen door de klep te sluiten, dan loopt de uitstoot van fijn stof op naar 15000 mg per m3. Bij gebruik in de praktijk liggen deze hoeveelheden nog aanzienlijk hoger.

Gezondheid

De grootte van de fijn stof deeltjes, PM genoemd, wordt uitgedrukt in getallen: PM10 betekent stof met een doorsnee van 10 micrometer. Dat ademen we niet al te diep in. Anders is het met fijn stof, PM2.5 genoemd. Dat is 0,1 tot en met 2,5 micrometer in doorsnee. Dan is er ultrafijn stof: 50 tot 100 nanometer doorsnee. Dat ademen we zeer diep in.

Die laatste roetdeeltjes kunnen een ware ravage aanrichten in het menselijk lichaam. Houtrook bestaat voor 80% tot 90% uit fijn stof, aangeduid in rapporten als PM2.5. Dat staat voor Particulate Matter, materie deeltjes, fijn stof dus.
Die stofdeeltjes dringen diep in de longen door. Door de longblaasjes komen ze in de bloedbaan. De teerachtige stof, de PAK's, polycyclische aromatische koolwaterstoffen, gaan mee de bloedbaan in. Van die PAK's zijn er wel een paar honderd, maar in Nederland wordt een 10-tal daarvan uitgekozen voor onderzoek. In andere landen hebben ze veel meer PAK's als schadelijk uitgekozen. Deze kunnen in het laboratorium worden aangetoond, met speciale apparaten. Een daarvan is uitgekozen als gidsstof.
De scheikundige naam hiervan is benzo(a)pyreen, kortweg BaP. Sommigen hebben ook benzo(e)pyreen onderzocht en vastgesteld dat het nog schadelijker is dan BaP. Beide veroorzaken ze op termijn kanker. Daarom mag van BaP vanaf 1 januari 2013 maar 1 nanogram per m3 in de lucht zitten. Een nanogram is een miljardste gram. In 1990 drong de Gezondheidsraad er al op aan niet meer dan 0.5 ng
per m3 toe te staan. De overheid heeft er 1 ng per kuub van gemaakt.

Ondertussen is uit verder onderzoek gebleken dat PM0.1 tot 2.5 veel gevaarlijker is dan men dacht. Ook hart- en vaatziekten worden door ultrafijn stof veroorzaakt of verergerd. En wel direct nadat men het heeft ingeademd. Dit leidt tot extra ziekenhuisopnamen. Zonder dat de patiënten de oorzaak van de verergering meteen doorhebben.
Astma- en COPD patiënten weten veel sneller dan gezonde mensen wat de nare gevolgen zijn van houtrook, dat wil zeggen van de inademing van de roetdeeltjes of zwart stof. Hun ademhalingsorganen zijn veel minder in staat de deeltjes te filteren. Ze krijgen zo de volle mep in hun longen.
Uit een van de onderzoeken kwam naar voren, dat houtrook 30% schadelijker is dan sigarettenrook. Onderzoek van de Amerikaanse EPA (= Environmental Protection Agency) heeft vastgesteld dat houtrook met dezelfde dichtheid als sigarettenrook, 12 maal schadelijker is. Dat is ook logisch: in houtrook zitten veel meer gifstoffen dan in sigarettenrook. De roetdeeltjes veroorzaken ook bij gezonde mensen ontstekingen op plaatsen waar deze zich nestelen. Bij inademing: in de longen, maar via de neus kunnen ze rechtstreeks in de hersenen terechtkomen. Daar veroorzaken ze ontstekingen. Later kan dat het ontstaan van Alzheimer bevorderen. Bij kinderen kan het de ontwikkeling van hun IQ nadelig beïnvloeden. Maar bij hartpatiënten richt het de meeste schade aan, onder hen vallen de meeste sterfgevallen gerelateerd aan het voorkomen van fijn stof.
In een artikel in *The Lancet* van december 2012 is het mondiale aantal doden door zwart fijn stof bijgesteld van 2 miljoen naar 4 miljoen per jaar.

Regelgeving fijn stof in het algemeen

Voor fijn stof als factor van de luchtkwaliteit zijn er allang afspraken gemaakt: in 2005 zou er voor PM10 een grenswaarde van 40 microgram/m3 als daggemiddelde gaan gelden. Maar daaraan kon de Nederlandse overheid, toen het zover was, niet voldoen. Ze had zelf in 1999 de voorstellen bij de EU ingediend voor verdere reductie van fijn stof na 2005.

Pas in juni 2011 kon Nederland voldoen aan de norm van 40 microgram per m3 als daggemiddelde. Maar dat was meer het gevolg van trucage in de berekening van de hoeveelheid fijn stof; de waarden kwamen zo heel wat lager uit dan de feitelijke stand van zaken. De geregistreerde uitstoot van fijn stof is letterlijk naar beneden gerekend.

Het wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van fijn stof nam de laatste jaren toe. Wat is er zo schadelijk aan fijn stof? Dat is juist dat element zwart of bruin stof of roet. Een gedeelte van die 40 microgram van bv. het verkeer bestaat uit roet. Dit is afkomstig van dieselmotoren. Een tamelijk klein gedeelte daarvan is ultrafijn stof, PM2.5.

Maar het fijn stof uit houtkachels bestaat voor 90% uit (ultra)fijn stof. Daarom is het zo onjuist wanneer gemeenten de norm voor fijn stof naar PM10 (40 microgram) hanteren voor de uitstoot van houtkachels. Dat bestaat immers bijna uitsluitend uit het meest schadelijke gedeelte van fijn stof. Door medische onderzoekers ook wel aangeduid als: killer. Er zijn in de buurt van één houtkachel extreem hoge waarden van fijn stof gemeten.

Maatregelen tegen de gevolgen van gezellig hout stoken

Mag dat allemaal maar? Vuurtje stoken bij de ramen en deuren van de buren? Of een schoorsteenpijp die vlak bij de slaapkamerramen van de buren uitkomt? We kennen de term 'uitroken'. Er zijn mensen die letterlijk hun huizen zijn uitgerookt. Enkele jonge gezinnen uit de stad G. zijn vanwege rookoverlast door open haarden en houtkachels van hun buren de stad ontvlucht. Lange tijd hadden we tegen deze vorm van vervuiling een artikel in de vroegere Bouwverordening (art. 7.3.2). De Bouwverordening is afgeschaft. Daarvoor in de plaats kwam het Bouwbesluit 2012, artikel 7.22.
Daarin staat: 'Onverminderd het bij of krachtens dit besluit of de Wet milieubeheer bepaalde is het verboden in, op, of aan een bouwwerk of op een open erf of terrein voorwerpen of stoffen te plaatsen, te werpen of te hebben, handelingen te verrichten of na te laten of werktuigen te gebruiken, waardoor:

a. op voor de omgeving hinderlijke of schadelijke wijze rook, roet, walm of stof wordt verspreid;
b. overlast wordt of kan worden veroorzaakt voor de gebruikers van dit bouwwerk, open erf of terrein;
c. op voor de omgeving hinderlijke of schadelijke wijze stank, stof of vocht of irriterend materiaal wordt verspreid of overlast wordt veroorzaakt door geluid, trilling, elektrische trilling daaronder begrepen, of door schadelijk gedierte, dan wel door verontreiniging van het bouwwerk, open erf of terrein, of ... etc.'

Bij de presentatie van het NSL (Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit) in 2009, is de taak om de regels aangaande houtrook te handhaven door de toenmalige minister naar de gemeenten verwezen. Meer wilde de minister toen niet tegen deze bron van luchtvervuiling ondernemen. De gemeente is volledig aan te spreken op deze bron van overlast. Zij heeft de bevoegdheid op te treden. Dit is vastgelegd in de Gemeentewet artikel 125: '1. Het gemeentebestuur is bevoegd tot oplegging van een last onder bestuursdwang. 2. De bevoegdheid tot oplegging van een last onder bestuursdwang wordt uitgeoefend door het college indien de last dient tot handhaving van regels welke het gemeentebestuur uitoefent…etc.'
In samenhang met afdeling 5.3 van de Algemene wet bestuursrecht heeft een gemeente de wettelijke grond om de rookoverlast aan te pakken. En de gemeente moet de nodige kennis vergaren bij de voorbereiding van een besluit. Awb, art. 3.2

Wat is overlast?

Maar dan begint het pas: wat is overlast. Geen wethouder of ambtenaar die enig idee daarvan heeft. Evenmin de onderzoekers van ingenieursbureaus. Die meten of berekenen alleen maar. Vaak fout, maar dan heeft de gemeente tenminste een getal in handen. Ze denkt dan meer te weten. **Maar wat weet ze dan?** Omdat de gemeente niet weet hoe de verschijnselen te beoordelen, is de conclusie meestal: **niets aan de hand.**
Een mogelijke definitie van overlast zou zijn: Een **persoon** die aangeeft, dat op enigerlei wijze zijn of haar lichamelijke integriteit wordt aangetast door bepaalde stoffen verspreid in de omgeving die door hun aard de eigenschap bezitten zijn of haar lichaam binnen te dringen en daar schade aan te richten.

Verificatie of bewijs

Vaak heeft zo'n persoon al klachten ontwikkeld, na langere of kortere blootstelling. Daarna wordt de bron van de klachten ontdekt. Die persoon kan dan als volgt te werk gaan:
Hij/zij ontdekt de bron van vervuiling, bv. de bron wordt nauwkeurig in de gaten gehouden om de waarschijnlijkheid vast te stellen, dat de stoffen de omgeving en het lichaam van hem/haar binnendringen. Vaak is ook de klager aanvankelijk niet op de hoogte van de schadelijkheid van de gifstoffen in houtrook. Maar na een lange zoektocht wordt er van alles ontdekt. Die schadelijkheid of giftigheid van de componenten van houtrook zijn immers bekend van wetenschappelijke publicaties. Die zijn volop toegankelijk voor iedere burger.
Ook is er de neerslag van vroegere acties tegen houtrookoverlast hier en daar te vinden.
Door de nieuwe media vindt de klager tegenwoordig zijn lotgenoten. Door onderlinge uitwisseling van gegevens is men uitstekend op de hoogte van de ware aard van houtrook.

Wat gebeurt er meestal na het indienen van een klacht?

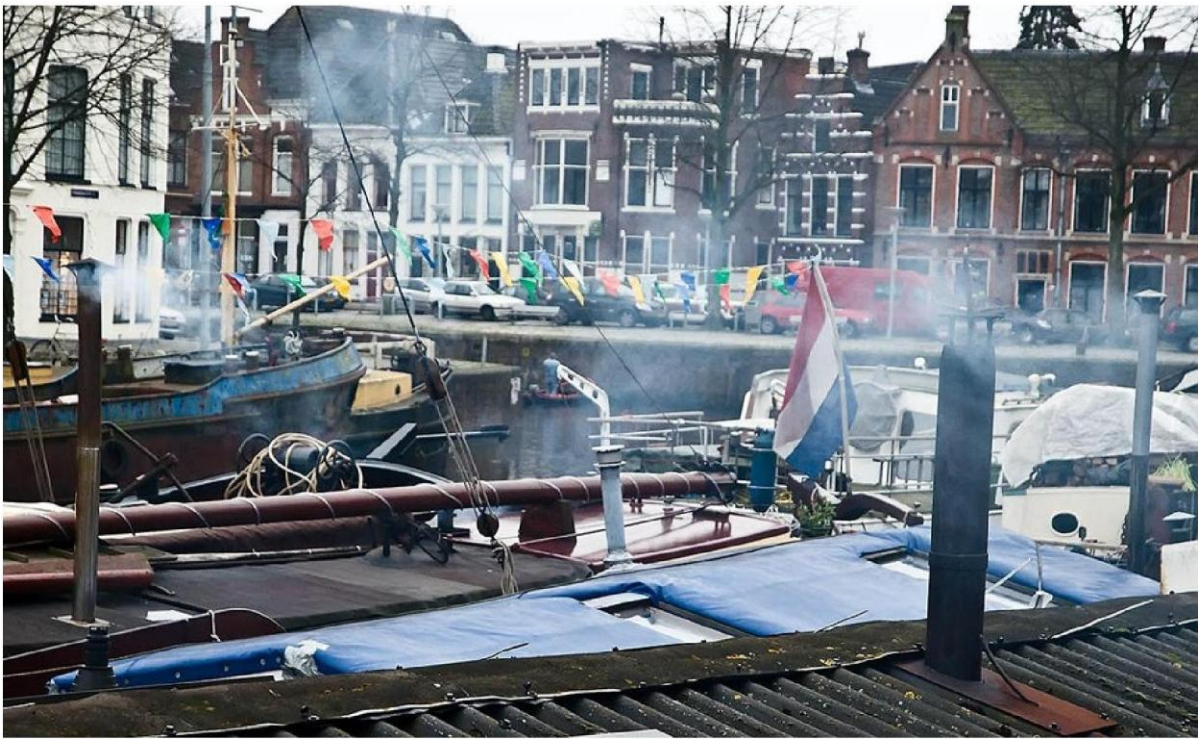
Er zijn verschillende mogelijkheden. 1. De ambtenaren komen niet eens kijken. 2. Ze komen wel kijken, maar zonder enig begrip van houtverbranding en houtkachels. 3. Ze komen kijken zonder dat de geoormerkte houtkachel brandt. Dergelijke bezoekjes duren meestal maar een paar minuten. Vaak denken ambtenaren ook: "Een beetje rook moet kunnen." Terwijl artikel 7.22 Bouwbesluit 2012 nadrukkelijk elk plukje rook in het huis van de buren verbiedt! Dit is daarom zo nadrukkelijk gesteld door de VNG (= Vereniging van Nederlandse Gemeenten), omdat er, volgens de WHO, geen veilige ondergrens is van ultrafijn zwart stof.
Het resultaat van de ambtelijke inspectie(s) is, dat het verzoek om handhaving wordt afgewezen. Het stoken gaat met extra elan door.
De overheid hoort zowel op de hoogte te zijn van de schadelijkheid van de rook als van de wetgeving in dezen. Maar vaak is ze dat niet en wil dat ook niet zijn. Onbekendheid met de materie zou niet mogen leiden tot afwijzing van de klacht.
Weliswaar kan de klager (eiser(es)) hiertegen bezwaar aantekenen bij B&W van de gemeente, maar dat is een lange weg. Na een hoorzitting volgt het besluit van de gemeente. Als dat besluit weer negatief voor de klager is, volgt een gang naar de regionale rechtbank.
Is deze rechtbank het eens met het besluit van B&W, dan rest de gang naar de Raad van State. De Raad van State heeft echter een dubbelfunctie: ze is tevens adviseur van de overheid. Beoordelaar en adviseur is een slechte combinatie. Soms heeft een gemeente, voor de klager aantoonbaar, een onderzoek zo slecht uitgevoerd, dat de rechter het besluit van die gemeente afwijst.
Pakt een gemeente de zaak iets gecompliceerder aan en laat ze technici een onderzoek doen, dan wordt die gemeente waarschijnlijk in het gelijk gesteld. Ook al is het onderzoek aantoonbaar vals. Als het technisch iets te ingewikkeld is, dan laat de rechter het afweten. Er wordt dan een oordeel geveld door instanties die daarvoor niet geëquipeerd zijn.

Onderzoek in opdracht van de overheid

Er is veel onderzoek gedaan naar de milieueffecten van houtkachels en open vuren. Van 1982 tot 2000 zijn er ettelijke rapporten opgesteld door het ministerie van (vroeger) VROM en ook van I&M. Pas nadat er vanuit de gemeenschap protest kwam tegen de rookoverlast, werden er door de toenmalige minister maatregelen aangekondigd. Van 1997 tot 2004 gold er een typekeuring voor houtkachels. Ze moesten aan bepaalde kwaliteitseisen voldoen, anders mochten ze niet worden verkocht. Niet dat het ideale kachels waren, maar de rest was nog veel slechter. Enkele daarvan stootten, ook in het laboratorium, wel 40 **gram** fijn stof per kg gestookt hout uit, laat staan in de praktijk. Het is waarschijnlijk dat er nog grote aantallen van dergelijke houtkachels in omloop zijn.

De goedgekeurde houtkachels hebben alleen in het laboratorium een tamelijk lage uitstoot. Met kunst en vliegwerk kon men dat klaarspelen. In de praktijk gaven ze veel aanleiding tot klachten en nu is bekend dat de uitstoot hoog is van deze kachels.
Vanaf 2004 mochten er in Nederland weer alle mogelijke soorten houtkachels worden verkocht. Er worden nauwelijks eisen gesteld . De aanduiding CE zou kwaliteit garanderen, maar heeft alleen betrekking op de brandveiligheid. Voor de uitstoot is het een nietszeggend keurmerk.

Het is ook mogelijk dat de gemeente na klachten onderzoek laat doen

Als het de bedoeling van de gemeente is, om de aantasting van de kwaliteit van de lucht vast te stellen, dan kan dat voor de klager goed aflopen. Maar meestal hebben de leden van alle overheden zelf een open haard of houtkachel. En geen van hen heeft weet van de nadelige gevolgen van hun gedrag. En willen dat ook niet weten. Want dan zouden ze maatregelen moeten nemen; de kans dat hun dat kiezers kost willen ze niet eens onder ogen zien. Dat gaat zover, dat ambtenaren onderzoeksbureaus opdracht hebben gegeven onjuiste gegevens in te vullen over de uitstoot van houtkachels. Hiervan zijn voorbeelden te noemen.

Dit gedrag bestaat vanouds bij het ministerie van (vroeger) VROM, nu I&M. Daarom liepen Kamervragen van de SP in 2008 op niets uit. Er werd een TNO rapport aan de minister getoond, waarin staat dat de uitstoot van BaP uit houtkachels nauwelijks bijdraagt aan het totaal.
Als het ministerie werd benaderd door burgers met vragen over houtrook, dan kregen ze als reactie: "Dat probleem is toch allang achterhaald."
Bij het ministerie van I&M zijn in 2009, 2010, 2011 en 2012 alarmerende rapporten over houtrook binnengekomen. Een daarvan is een bundel studies van medici over PM2.5, Black Carbon (B.C.). Hierin wordt B.C. een 'killer' genoemd.
In 2013 besluiten de ambtenaren van I&M **niets** aan het probleem van hout stoken te willen doen. Dit delen ze mee aan de onderzoeksinstituten in Nederland. Waarop de onderzoeksinstituten besluiten het ministerie niet tegen de haren in te strijken en geen onderzoeksresultaten meer naar buiten te brengen die tegen het 'beleid' van het ministerie ingaan.

In de officiële publicaties staan enkele rapporten met aantoonbaar onjuiste gegevens. Tot in de hoogste instanties, ook rechterlijke, wordt hieruit geput.
Milieudefensie Groningen heeft al lange tijd voorlichting gegeven over de gevolgen van het verbranden van hout. En tot in de hoogste instanties hiertegen geprotesteerd. De laatste jaren zijn ook een aantal burgers in opstand tegen rookoverlast gekomen. Ze hebben zich enigszins georganiseerd. Onderling worden er kennis en ervaringen uitgewisseld.

Klimaat

Gebruik van hout als energiebron zou een bijdrage leveren aan de reductie van CO2. Dat is alleen onder zeer stringente voorwaarden het geval. In de eerste plaats moet de totale hoeveelheid bomen niet teruglopen. Herplant moet daarom verplicht zijn. Snoeihout uit de directe omgeving komt hiervoor het meest in aanmerking.
Maar alleen grote verbrandingsinstallaties voldoen aan strenge eisen van verbranding. Deze bezitten elektrostatische filters voor de afvang van roet.
Kleine houtkachels hebben deze filters niet. Ook de meest geavanceerde modellen, bv. pellet-kachels, hebben nog een uitstoot van 25 tot 50 mg fijn stof per m3.
Andere kachels zitten daar ver boven. Eigenlijk moet de uitstoot van fijn stof het nulpunt bereiken, niet alleen om de gezondheid van mensen niet te schaden, maar ook omdat het zwarte stof zonnewarmte absorbeert en zo de temperatuur verhoogt. De techniek heeft die nuluitstoot voor kleine houtkachels nog lang niet bereikt.

Daarom zijn houtkachels en ook andere houtvuurtjes af te raden. Niet alleen voor de bebouwde omgeving maar ook daarbuiten; vanwege de stofuitstoot.
Het CBS schat het aantal houtkachels in Nederland op 1.297 miljoen eenheden tot 18 kiloWatt (kW). Maar geeft een onzekerheid aan van 50%. We weten het niet.
De registratie door TNO is in 2002 gestopt. Tot 1997 waren er ook geen gegevens over de aantallen. Er werden door de handel geen gegevens verstrekt over de verkochte aantallen.

Bij verbranding van hout komt ook methaan vrij. Methaan verwarmt de aarde met een factor 25 meer dan CO2. Het is dus een zwaar broeikasgas.
Samen met het zwart stof, roet dus, dat zonnewarmte absorbeert, wordt de temperatuur aanzienlijk verhoogd door methaan. Maar als de roetdeeltjes de hogere luchtlagen bereiken, dan kunnen ze terecht komen op de Noordpool. Daar kleurt het de sneeuw donker, waardoor die extra zonnewarmte absorbeert en sneller smelt.
Maak de balans wel goed op, voordat de reductie van CO2 door het gebruik van houtkachels wordt geclaimd.

MILIEU DEFENSIE

Nadere inlichtingen:
www.groningen.milieudefensie.nl
info@houtrook.nl en: houtrookpuntnl@gmail.com

Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Verlengen meerjarenbeleidsplan politie met 1 jaar

Adviseur : K. Schaap
Portefeuillehouder : Burgemeester weststeijn
Datum : 1 november 2022

Aan de Raad

Inleiding
Conform artikel 38b Politiewet bied ik hierbij de oplegnota Jaarschijf 2023 van het meerjarenbeleidsplan Politie aan.

Het huidige Meerjarenbeleidsplan (MJBP) van de politie-eenheid Oost-Nederland loopt eind 2022 af. Op 13 oktober 2021 is in het bestuurscollege besloten om de beleids- periode van het MJBP met één jaar te verschuiven en is afgesproken dat bij het huidige MJBP 2019-2022 een extra jaarschijf zou komen, waarbij het feitelijk dus gaat om een verlenging van vigerend beleid.

Het doel van de verschuiving is de nieuwe gemeenteraden beter in positie te brengen en beter aansluiting te vinden bij de lokale integrale veiligheidsplannen. De huidige beleidsplanperiode is onhandig vanwege de samenloop met de gemeenteraadsverkiezingen in 2022. De voorbereidingen voor het nieuwe vierjarige beleidsplan voor de politie zouden dan immers in dezelfde periode plaatsvinden als de installatie van nieuwe gemeenteraden en de vaststelling van het merendeel van de lokale veiligheidsplannen.
Door de beleidsplanperiode voor het MJBP met één jaar te verleggen, kunt u op ordentelijke wijze participeren in het proces van totstandkoming van het MJBP 2024-2027 dat in 2023 zal plaatsvinden.

Inhoud Oplegnota Jaarschijf 2023
Gelet op het besluit van het bestuurscollege, worden in deze oplegnota de activiteiten voor 2023 op de belangrijkste prioriteiten uit het MJBP 2019-2022 kort beschreven. Ik bied u als bijlage bij deze brief de concept Oplegnota Jaarschijf 2023 aan. Omdat de inhoud van het Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 ook het komende jaar nog van toepassing is, wordt deze als bijlage bij deze oplegnota gevoegd. Zoals al eerder aangegeven, het betreft hier een verlenging van vigerend beleid, waarover u al eerder, medio 2018, bent gehoord.

De burgemeester van Rozendaal
Ester Weststeijn,

Regioburgemeesters

Adres Regioburgemeester Bruls
Postadres Postbus 20305
2500 EH Den Haag
Telefoon 088 6998878

Behandeld door Yvonne van der Meulen
Telefoon 06-22409706
E-mail Yvonne.van.der.meulen@politie.nl

Onderwerp Meerjarenbeleidsplan politie Oost-Nederland
Datum 27 september '22
Ons kenmerk 20220927MD
Bijlage(n) 3
Pagina 1

De burgemeesters in Oost-Nederland

i.a.a.
Hoofdofficier van justitie mw. M.A.J. Kunst
Politiechef mw. J.C. Knol

Geachte burgemeester, beste collega,

Het huidige Meerjarenbeleidsplan (MJBP) van de politie-eenheid Oost-Nederland loopt eind 2022 af. Op 13 oktober 2021 is in het bestuurscollege besloten om de beleids- periode van het MJBP met één jaar te verschuiven en is afgesproken dat bij het huidige MJBP 2019-2022 een extra jaarschijf zou komen, waarbij het feitelijk dus gaat om een verlenging van vigerend beleid. In mijn brief van 24 november 2021 heb ik u hier reeds over geïnformeerd.
Ik bied u als bijlage bij deze brief de concept Oplegnota Jaarschijf 2023 aan. Gelet op het besluit van het bestuurscollege, worden in deze oplegnota de activiteiten voor 2023 op de belangrijkste prioriteiten uit het MJBP 2019-2022 kort beschreven. Omdat de inhoud van het Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 ook het komende jaar nog van toepassing is, wordt deze als bijlage bij deze oplegnota gevoegd.

Vaststelling in bestuurscollege maart 2023
Het vaststellen van deze Oplegnota geschiedt door de burgemeesters en de hoofdofficier van justitie in het bestuurscollege in maart 2023. Voorafgaand aan definitieve vaststelling van een MJBP in het bestuurscollege, dienen gemeenteraden door de burgemeesters te worden gehoord (art 38b Politiewet), een en ander conform de procesafspraken die u daarover met uw gemeenteraad heeft gemaakt. Het is voorstelbaar dat voor tussenjaar 2023 een uitgebreide raadpleging niet nodig wordt geacht omdat het inhoudelijk gaat om een verlenging van het MJBP 2019-2022 waarover gemeenteraden al gehoord zijn

Bij de bijlagen treft u een conceptbrief aan die u kunt gebruiken richting uw gemeenteraden.

Ik ga er van uit dat de inhoud van de Oplegnota Jaarschijf 2023 recht doet aan het besluit van het Bestuurscollege om bij het huidige MJBP 2019-2022 te verlengen. Graag ontvang ik **uiterlijk 6 januari** uw reactie op deze Jaarschijf 2023. U kunt deze sturen naar: Marielle.dinnessen@politie.nl
De uitkomsten van deze consultatieronde kunnen vervolgens verwerkt worden om te komen tot een definitieve jaarschijf die vastgesteld kan worden in het Bestuurscollege van 29 maart 2023.

Met vriendelijke groet,

H.M.F. Bruls
Regioburgemeester Oost-Nederland

POLITIE OOST-NEDERLAND

Concept Oplegnota Jaarschijf 2023

bij

Meerjarenbeleidsplan 2019-2022

Versie: 1.0

«waakzaam en dienstbaar»

POLITIE

Colofon

©

Samengesteld door:
Politie Oost-Nederland, Eenheidsstaf

Versie	Ten behoeve van	Datum
0.1	Intern eenheid: ELO, EMO en OR	Augustus 2022
0.9	RVO	September 2022
1.0	DVO's; gemeenteraden	Najaar 2022
2.0	Bestuurscollege	Maart 2023
	Publicatie	

1. Inleiding

Elke politie-eenheid dient volgens de Politiewet[1] ten minste elke vier jaar een beleidsplan te laten vaststellen door burgemeesters en hoofdofficier (in Oost-Nederland: het bestuurscollege). Het huidige Meerjarenbeleidsplan (MJBP) van de politie-eenheid Oost-Nederland loopt eind 2022 af. Het bestuurscollege heeft besloten om de beleidsperiode van het MJBP met één jaar te verschuiven. Om hieraan te kunnen voldoen, werd afgesproken dat bij het huidige MJBP 2019-2022 een extra jaarschijf in de vorm van een korte oplegnota zou komen, waarbij het feitelijk gaat om een verlenging van vigerend beleid.

Activiteiten voor 2023
Gelet op het besluit van het bestuurscollege, worden in deze oplegnota de activiteiten voor 2023 op de belangrijkste prioriteiten uit het MJBP 2019-2022 kort beschreven. Het betreft de activiteiten op de volgende onderdelen:

1. Veiligheidsstrategie: lokale prioriteiten
- Kwetsbare personen
    - Aanpak personen met verwarde gedrag
    - Jongeren die doorgroeien naar crimineel gedrag
- Ondermijning
- Aanpak cybercrime / -fraude
- Informatievoorziening

2. Landelijke prioriteiten
De huidige landelijke veiligheidsagenda kent een looptijd tot en met 2022. Op dit moment (september 2022) wordt gewerkt aan een nieuwe agenda voor 2023-2026. De thema's zijn bekend, maar de inhoud moet nog verder uitgewerkt en besproken worden. In deze oplegnota zijn de onderwerpen op hoofdlijnen benoemd.

3. Politiesterkte
In deze oplegnota zijn de verwachte de formatiewijzigingen voor 2023 opgenomen. Daarnaast is het proces van besluitvorming weergegeven ten aanzien van de verdeling van de politiesterkte. Onderdeel van dit proces is een evaluatie van de werklast-component begin 2023. De uiteindelijke verdeling van de politiesterkte wordt opgenomen in het nieuwe MJBP 2024-2027.

Omdat de inhoud van het Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 ook het komende jaar nog van toepassing is, wordt deze als bijlage bij deze oplegnota gevoegd.

Nieuw Meerjarenbeleidsplan 2024-2027
Het jaar 2023 zal ook in het teken staan van een nieuw Meerjarenbeleidsplan voor de periode 2024-2027. We zien dat de prioriteiten ondermijning en cybercrime / digitale transformatie ook in de toekomst belangrijke thema's blijven.

[1] Artikel 39 Politiewet

2. Veiligheidsstrategie: lokale prioriteiten

2.1 Actiepunten kwetsbare personen

Personen met verward gedrag:

- Vanaf januari 2023 implementeren politie en gemeenten een landelijk uniforme werkwijze voor het melden van (*niet acute)* zorg over inwoners met zorgwekkend verward gedrag en waarvan niet duidelijk is of deze inwoners (effectieve) zorg ontvangen. Meldingen gaan vanuit het politieregistratiesysteem naar het meldpunt van de gemeente, waar de betreffende burger ingeschreven staat. Bij het meldpunt wordt gekeken welke passende (bemoei)zorg ingezet kan worden.
- Onderzoeken hoe in *acute situaties* van verward gedrag de samenwerking van de politie met (zorg)instanties versneld en verbeterd kan worden door gezamenlijk te kijken naar (terugkerende) knelpunten.

Jongeren die doorgroeien naar crimineel gedrag:

- Intensivering van:
  - de effectieve ketensamenwerking om te komen tot een sluitende aanpak jeugdcriminaliteit;
  - snelle, betekenisvolle en maatwerk afdoeningen jeugdzaken[2];
  - proefondervindelijk op basis van data politie-informatie inzetten om minderjarigen sneller en beter in beeld te krijgen;
- Opstellen van een werkwijze voor een Persoonsgerichte aanpak (PGA) van jongeren die doorgroeien naar crimineel gedrag. Aansluiting met Veiligheidshuizen en gemeenten, een solide basis voor de gegevensuitwisseling tussen partners en de borging van de PGA van probleem- en zorgjongeren, staan daarbij centraal;

2.2 Actiepunten ondermijning

- De politie bestrijdt criminele netwerken die door criminele activiteiten omvangrijke vermogens opbouwen, ook door gebruik van geweld. Zij zijn daarmee in staat invloed te verwerven in maatschappelijke structuren en kunnen zo ongewenste sociale druk uitoefenen in de lokale samenleving. De integriteit van het openbaar bestuur (en overheidsambtenaren) en het rechtsgevoel van burgers kunnen hierdoor worden bedreigd.
- Onze aanpak gebeurt met behulp van de methode van ‘dynamisch sturen’. Dit betekent dat sturing plaatsvindt op basis van een zo actueel mogelijk beeld van de criminele wereld. Strategische keuzes en operationele aanpak (opsporingsonderzoeken en andere interventies) zijn gebaseerd op het actuele beeld én zorgen voor een bijstelling van dit beeld.
- Afpakken van crimineel vermogen, met als doel de daders in de top van de criminele netwerken financieel te raken, maar ook om het signaal af te geven dat we ondermijning niet tolereren.
- Meer en vroegtijdiger het lokaal bestuur en andere overheidsinstanties informeren en adviseren over concrete mogelijkheden bestuurlijk te interveniëren bij ondermijnende criminaliteit.

[2] Reprimande/HALT, overleg met OM bij lichte delicten, meewegen context minderjarige verdachten

2.3 Actiepunten cybercrime en – fraude

- Naast het *vervolgen v*an daders van cybercrime, zetten we in op het *verstoren* van het criminele proces en het *voorkomen* van cybercriminaliteit (bv. sites uit de lucht halen, potentiële slachtoffers waarschuwen en stopgesprekken voeren met geldezels).
- We maken optimaal gebruik van data. De kansen van de explosieve groei van gegevens benutten we steeds beter. Door een ‘digitale mindset’ en de juiste tools wordt de aanpak gerichter, zien we patronen en krijgen we een goede onderbouwing; daartoe investeren we in de digi-vaardigheid van alle medewerkers en halen we gespecialiseerde kennis in huis.
- Investeren in een betere samenwerking met ketenpartners (lokaal / internationaal) en binnen de eigen politieorganisatie om zo de seriematige en grensoverschrijdende cybercrime effectiever aan te pakken.

2.4 Actiepunten informatievoorziening

- De in- en externe informatievoorziening is op orde. Op nieuwe ontwikkelingen wordt geanticipeerd.
- In de loop van 2023 komen veiligheidsbeelden eenheidsbreed beschikbaar, waardoor de mogelijkheden van duiding en toepassing van de beschikbare informatie in de (lokale) omgeving toeneemt.

3. Landelijke prioriteiten 2023-2026

Landelijke veiligheidsagenda[3]
De afspraken in de nieuwe veiligheidsagenda zijn gericht op de politie en betreffen het aandeel dat de politie levert in de vaak integrale aanpak van een internationale, landelijke of bovenregionale problematiek. Realisatie ervan hangt mede af van andere partijen. Daarom is het van belang om dat de concrete doelstellingen voor de politie in de uitwerkingsfase worden geplaatst binnen een bredere context.

Het uiteindelijke doel is om samen met het bestuur, het OM, het departement en partners te werken aan het realiseren van een zo groot mogelijk maatschappelijk effect. De beleidsdoelstellingen in de Veiligheidsagenda helpen daarbij. Beoogd wordt dat de landelijke veiligheidsagenda en de regionale beleidsplannen zoveel mogelijk in elkaars verlengde liggen en elkaar aanvullen.

De beleidsdoelstellingen richten zich op landelijke en internationale vraagstukken, die eenheidsoverstijgend zijn en/of waar afstemming in de aanpak of specifieke expertise op landelijk niveau voor nodig is. Met de landelijke beleidsdoelstellingen wordt een aantal belangrijke accenten gelegd, maar ze bestrijken slechts een deel van de taakuitvoering van de politie.

Op dit moment zijn landelijk de volgende thema's als onderwerp vastgesteld:
- ondermijning/georganiseerde criminaliteit (waaronder aanpak criminele geldstromen)
- cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit (waaronder online seksueel kindermisbruik)
- verbinding met de samenleving/ maatschappelijke onrust
- mensenhandel

Ook is afgesproken om in de nieuwe Veiligheidsagenda aan de aanpak van milieucriminaliteit en zeden/seksueel misbruik expliciet kort aandacht te besteden, zonder daar doelstellingen aan te verbinden.

De invulling van deze thema's wordt de komende periode landelijk nader uitgewerkt en vastgesteld. Planning is dat er in november een definitieve landelijke veiligheidsagenda is vastgesteld, inclusief afspraken over monitoring van voortgang, governance, etc.

[3] Naast de lokale prioriteiten kent de politie landelijke beleidsdoelstellingen die de minister van Veiligheid en Justitie op basis van artikelen 18 en 20 van de Politiewet eens per vier jaar vaststelt. Zie bijgevoegde Meerjarenbeleidsplan voor meer informatie

4. Politiesterkte

4.1 Basisteams

In het bestuurscollege van oktober 2018 is een besluit genomen ten aanzien van het herziene budget verdeelsysteem van de eenheid Oost-Nederland. De verdeling is vastgesteld in het Meerjarenbeleidsplan 2019-2022. Besloten is: *stel het HBVS+ verdeelmodel voor de districten en de teams vast voor de komende acht jaar met een tussenevaluatie van de werklast na vier jaar.*

Bij het besluit tot verlenging van het huidige meerjarenbeleidsplan is afgesproken om ook de tussentijdse evaluatie uit te stellen zodat de uitkomsten meegenomen kunnen worden in het MJBP 2024-2027. Deze evaluatie / werklastmeting zal begin 2023 plaatsvinden.

4.2 Diensten

Naast de politiesterkte van basisteams en districten stellen burgemeesters en de hoofdofficier van justitie ook de sterkte van de diensten vast. Naast hun eigenstandige taken ondersteunen Regionale Recherche (DRR), Regionale Informatie Organisatie (DRIO), Regionaal Operationeel Centrum (DROC), Regionale Operationele Samenwerking (DROS) en Eenheidsstaf/bedrijfsvoering de basisteams en districten met specifieke expertise. Een overzicht met de sterkte van alle organisatieonderdelen wordt opgenomen in de bijlage bij het nieuwe MJBP.

Ontwikkelingen binnen het politiewerk en de samenleving maken dat werkzaamheden binnen de diensten soms aangepast moeten worden en dat de inrichting daardoor niet meer helemaal voldoet. De volgende formatiewijzigingen binnen de DROS, DROC en eenheidsstaf zijn in 2023 voorzien om de taken te kunnen blijven uitvoeren:

- **Regionaal servicecentrum (DROS)**
  Bij de vorming van de Nationale Politie in 2012 heeft de eenheid Oost-Nederland ervoor gekozen om minder formatie in te richten voor het RSC, ten gunste van de robuuste basisteams. Dit heeft geleid tot een minder goede bereikbaarheid van het RSC voor burgers en een hoge werkdruk bij RSC-medewerkers, met een ziekteverzuim van 15 tot 20% als gevolg. Daarbij is het takenpakket van het RSC de afgelopen jaren uitgebreid met o.a. webcare/livechat, aannemen van alle internetaangiften en werkzaamheden in het kader van het Slachtofferloket. Een werklastmeting wijst uit dat als we de taken van het RSC onveranderd laten, circa 40 fte nodig is om het werk goed uit te kunnen voeren. Op dit moment worden oplossingen in kaart gebracht en gewerkt aan een voorstel om de formatie van het RSC uit te breiden.
- **Operationeel Centrum (DROC)**
  De DROC maakte een ontwikkeling door van meldkamer naar operationeel centrum met bijbehorende veranderingen in het takenpakket van de medewerkers. Op dit moment wordt daarom binnen alle eenheden een werklastmeting uitgevoerd bij de DROC. De eerste uitkomsten maken duidelijk dat de formatie onvoldoende is. Voor Oost-Nederland geldt dat bij een gelijkblijvend takenpakket een uitbreiding van 20 fte noodzakelijk is.
- **Staf / bedrijfsvoering**
  Door uitbreiding van taken en wijzigingen in werkzaamheden zal binnen de staf/bedrijfsvoering in 2023 een aantal formatiewijzigingen plaatsvinden. De wijzigingen zullen (op eenheidsniveau) budgetneutraal gerealiseerd moeten worden.
  - Veiligheid Integriteit en Klachten (VIK); door aanpassingen in het screeningproces wordt rekening gehouden met een toevoeging van 5 fte;
  - Een social media adviseur om alle basisteams te begeleiden (1 fte).
  - De afgelopen jaren is ervaring opgedaan met het Q-team. Het Q-team voert zelf nieuwe innovaties uit en biedt traineeships en trainingen voor medewerkers aan op het gebied van innovatie(technieken). Gezien de positieve resultaten en de wens van de eenheid om blijvend aandacht te besteden aan innovatie wordt de kern van dit team geformaliseerd met 2-3 fte.

- Naar alle waarschijnlijkheid krijgt iedere eenheid een team re-integratie. De ervaringen van de afgelopen jaren hebben onder andere in Oost-Nederland aangetoond dat dit team een positieve bijdrage levert aan het (langdurig verzuim). Verwacht wordt dat het team gaat werken met een vaste kern (1-2 fte) aangevuld met tijdelijke capaciteit.

POLITIE OOST-NEDERLAND

Meerjarenbeleidsplan
2019-2022

Versie: definitief

OOST

«waakzaam en dienstbaar»

POLITIE
Kwartiermaker Nationale Politie

Colofon

©

Samengesteld door:
Politie Oost-Nederland, Eenheidsstaf

Versie	Ten behoeve van	Datum
0.1	Intern: ELO, EMO en OR	januari 2019
1.0	RVO	31 januari 2019
1.1	DVO's	februari-maart 2019
2.0	Bestuurscollege	24 april 2019

Voorwoord

De eenheid Oost-Nederland werkt met zo'n zevenduizend medewerkers aan een veiliger leefomgeving en aan een steeds beter presterende politie. Dat doen we in nauwe samenwerking en in afstemming met het lokaal gezag – de burgemeesters van de 76 gemeenten en het openbaar ministerie – en met diverse veiligheidspartners. Gezamenlijk investeren we in een effectieve aanpak van onveiligheid in de samenleving en het creëren van een sterk veiligheidsgevoel en vertrouwen van de burger in de personen en instanties die verantwoordelijkheid dragen voor een veilige leefomgeving.

Focus
In dit plan zetten we in samenhang met de Veiligheidsstrategie 2019-2022, op een rij hoe we in Oost-Nederland de komende periode werken aan veiligheid en welke doelen we stellen. Daarbij staan de aanpak van de lokale veiligheidsproblemen zoals afgesproken in de lokale driehoeken, de nationale prioriteiten, de met het Openbaar Ministerie gemaakte afspraken en de thema's benoemd in de Veiligheidsstrategie 2019-2022 centraal. Door veranderingen in de maatschappij, verschuift de aard van deze veiligheidsproblemen en prioriteiten. Dit betekent dat we ons meer en meer moeten richten op andere vormen van criminaliteit, zoals cybercrime en ondermijning. En dat terwijl we ook de focus moeten houden op de meer 'traditionele' thema's zoals woninginbraken. Dit vraagt de komende periode om goed overleg met ons bevoegd gezag over wat we wel maar ook over wat we niet doen.

Buiten
Het vertrouwen in de politie wordt in hoge mate bepaald door de wijze waarop wij contact hebben met verdachten en slachtoffers. De meeste zaken die bij de politie binnenkomen hebben minimaal één slachtoffer. Het is van belang om die slachtoffers duidelijk en transparant te informeren over de behandeling en afhandeling van hun zaak. Daarnaast willen we als politie zoveel mogelijk verdachten in die zaken opsporen. Voor zowel dader als slachtoffer is het van belang dat wordt gestuurd op een snelle en betekenisvolle (strafrechtelijke) afdoening, waarbij maatwerk wordt geleverd ten aanzien van de specifieke omstandigheden. Hierover zijn afspraken gemaakt met het OM. De komende periode zullen we zo transparant mogelijk in beeld brengen welk effect we met een betekenisvolle afdoening of interventie buiten bereiken.

Innovatie
De komende periode zullen we ons als politie verder ontwikkelen om 'de politie van overmorgen' te kunnen zijn. Dit doen we aan de hand van de waarden die gelden voor de nationale politie: we willen een politie zijn die verbonden is met wijk, web en wereld, die samenwerkt in nieuwe veiligheidscoalities, die werkt met state of the art intelligence en technologie, die actief transparant is over wat ze wel of niet doet en die wendbaar is. Innovatie is voor Oost-Nederland een belangrijk middel om dit te bereiken. De uitdaging is om samen met medewerkers, gezagsdragers, partners en burgers constructieve ideeën tot stand te brengen, die ons helpen het operationeel vakmanschap in een snel veranderende wereld door te ontwikkelen en onze doelen voor de toekomst te bereiken.

Ook de komende periode kunt u erop rekenen dat wij ons maximaal inzetten voor een veilig Oost-Nederland. Wij vertrouwen erop dat dit beleidsplan de veiligheid in de 76 gemeenten van Oost-Nederland, en in breder verband Nederland, versterkt.

De driehoek van Oost-Nederland

Drs. H.M.F. Bruls	Mr. J.J. A. Lucas	Mr. O.R. Dros
Regioburgemeester	Hoofdofficier van Justitie	Politiechef

Inhoudsopgave

Voorwoord 1
Inhoudsopgave 3
1. Inleiding 4
2. Veiligheidsstrategie: lokale prioriteiten 5
2.1 Kwetsbare personen 5
2.2 Ondermijning 6
2.3 Aanpak cybercrime / -fraude 7
2.4 Informatievoorziening 8
3. Landelijke prioriteiten 10
3.1 Landelijke beleidsdoelstellingen 10
3.2 Veiligheidsthema's waar een intensivering loopt 12
3.3 Onderwerpen waarop het gezag landelijk belegd is 13
3.4 Organisatieontwikkeling 14
4. Afspraken met het openbaar ministerie 15
5. Interne organisatie 17
6. Organisatie- en innovatiestrategie 21
7. Politiesterkte 22
8. Bijlagen 26
Bijlage 1 Doelen 26
Bijlage 2 Oost-Nederland in beeld 27
Bijlage 3 Sterkteverdeling 28
Bijlage 4 Samenvatting Veiligheidsagenda 31

1. Inleiding

Voor u ligt het Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 van de eenheid Oost-Nederland. In dit plan wordt de bijdrage van de politie aan een veilig Oost-Nederland beschreven. Een onderdeel daarvan is onze bijdrage aan de Veiligheidsstrategie Oost-Nederland, het gezamenlijke plan van gemeenten, OM en Politie in Oost-Nederland voor de aanpak van vier geselecteerde thema's. In dit hoofdstuk geven we de samenhang weer en schetsen we de gezamenlijke basis.

Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland, partners in veiligheid

In de Veiligheidsstrategie 2019-2022 geven we als partners in veiligheid richting aan de aanpak van veiligheid in Oost-Nederland. Met de afspraken in de Veiligheidsstrategie ondersteunen we gezamenlijk de primaire verantwoordelijkheid van de gemeente voor de veiligheid van inwoners en ondernemers in Oost-Nederland. Er zijn thema's, die zich (boven)lokaal manifesteren en waarvoor een aanpak op districts- of regionaal niveau meer geëigend is. De samenwerking is er op gericht regiobreed extra te investeren op enkele veiligheidsthema's, naast de reguliere opgave van elke partner. Binnen de gekozen thema's werken gemeenten, het openbaar ministerie en politie samen op basis van complementariteit en wederkerigheid. Elk van de vier thema's heeft ook onze aandacht in de reguliere taakstelling van de politie.

Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 politie Oost-Nederland

Naast de vier thema's uit de Veiligheidsstrategie, beschrijven we de overige opgaven voor de politie voor de periode 2019-2022. Het gaat dan om de bijdragen aan de landelijke prioriteiten zoals deze door de minister, in goed overleg met de regioburgemeesters en de procureurs-generaal zijn vastgesteld. Verder beschrijven we in dit plan de afspraken met het openbaar ministerie.

Gedeelde basis

De Veiligheidsstrategie en het Meerjarenbeleidsplan hebben dezelfde ambities, strategische uitgangspunten en randvoorwaarden. Die gedeelde basis is een waarborg voor een samenhangend en effectief veiligheidsbeleid in Oost-Nederland. Met beide plannen hebben inwoners en het bevoegd gezag een beeld van de doelen voor het politiewerk in de periode 2019-2022, dat gecompleteerd kan worden in de lokale gezagsdriehoeken. Vanzelfsprekend is het zo dat veiligheid zich niet in alle opzichten laat plannen. Als politie anticiperen we op nieuw opkomende fenomenen, op acute lokale of nationale veiligheidskwesties en op wijzigende lokale of nationale prioriteiten. Waar dat aan de orde is, zal dat ook de plannen van onze basisteams beïnvloeden.

2. Veiligheidsstrategie: lokale prioriteiten

Binnen de Veiligheidsstrategie zijn vier prioriteiten benoemd. Deze worden samen met het Veiligheidsnetwerk Oost-Nederland (VNON) uitgewerkt. De politie participeert in de werkgroepen die zijn ingesteld en zal een bijdrage leveren aan de gezamenlijk aanpak van het probleem. Aanvullend en aansluitend op die aanpak, zal binnen de politie de onderstaande aanpak worden uitgewerkt.

2.1 Kwetsbare personen

Mensen zijn (sociaal) kwetsbaar als de draaglast van de ervaren problemen en tegenslagen te groot is voor de beschikbare draagkracht, waardoor ze worden bedreigd met maatschappelijke uitval of sociale uitsluiting. Personen met verward gedrag behoren tot die groep personen die door omstandigheden dreigen af te glijden en van wie het gedrag veel invloed kan hebben op de omgeving. Het aantal meldingen bij de politie over personen met verward gedrag is de afgelopen jaren toegenomen van ruim 11.300 in 2015 tot bijna 15.000 in 2018. Dit is een zorgelijke trend en daarom verdient deze doelgroep ook de komende jaren onze aandacht. Daarnaast wordt in de periode 2019-2020 extra aandacht besteed aan de doelgroep 'Jongeren die doorgroeien naar crimineel gedrag'. Voor de periode 2021/2022 zal op basis van de actuele situatie opnieuw bepaald worden welke groep kwetsbare personen extra aandacht vraagt, bijvoorbeeld kinderen die slachtoffer zijn van mishandeling of ouderen.

Aanpak personen met verward gedrag

Om te voorkomen dat personen met verward gedrag overlast gaan plegen ten gevolge van het verschuiven van zorg in een kliniek naar de buurt[1], is het voor de politie van belang dat de preventie/wijkgerichte aanpak en vroeg signalering gerealiseerd wordt. Ook dient het vervoer van personen met verward gedrag te worden ingevuld. Een door het ministerie van VWS ingesteld 'Schakelteam personen met verward gedrag' is actief en heeft de opdracht regio's en gemeenten te ondersteunen bij het ontwikkelen en implementeren van een goed werkende aanpak voor personen met verward gedrag.

Per 1 oktober 2018 heeft de gemeente de verantwoordelijkheid om een sluitende aanpak te organiseren, zodat personen met verward gedrag niet meer terecht komen in een politieauto of een politiecel. De politie ondersteunt, ook na 1 oktober, de partners zodat zij de juiste professionele zorg kunnen bieden aan deze mensen.

Wet verplichte ggz

De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) gaat in op 1 januari 2020. Deze wet regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg in de GGZ. Een belangrijke verandering (tov de BOPZ) is dat verplichte zorg straks ook buiten een GGZ-instelling opgelegd kan worden. De politie wil de komende jaren met de partners investeren in de sluitende aanpak en de implementatie van de Wet Verplichte GGZ.

Jongeren die doorgroeien naar crimineel gedrag

Naar schatting komt 5 procent van alle jongeren met de politie in contact. Van deze kleine groep zal 3 tot 7 procent zich ontwikkelen tot 'beroepscrimineel'. Deze groep is verantwoordelijk voor 40 tot 60

[1] Uit meerjarenvisie GGZ Nederland periode 2013-2020:
Als antwoord op de grote druk op de sector om de zorgkosten te beheersen heeft GGZ Nederland, in aanvulling op de bestaande beleidsagenda, in 2010 het pamflet 'Zorg Werkt!' opgesteld. Hierin is verwoord dat de zorg aan patiënten met een psychische ziekte beter en efficiënter kan. Door zorgaanbod te verschuiven van de kliniek naar de buurt, van de tweedelijns specialist naar de eerstelijns ggz en de huisarts kan de groei in de ggz worden beheerst. Deze verandering is lokaal al jaren geleden in gang gezet en gaat uit van de gedachte dat zorg aan patiënten zoveel mogelijk dicht bij huis plaatsvindt. De zorg is gericht op het herstel en op deelname van mensen met een psychische ziekte aan de maatschappij. Hiermee verbetert de kwaliteit van zorg omdat mensen vaak beter herstellen in hun eigen omgeving.

procent van de jeugdcriminaliteit[2]. Op jonge leeftijd ingrijpen, als afwijkend gedrag nog geen patroon heeft gevormd, geeft de meeste kans op een succesvolle interventie. De informatiepositie van de politie (zo mogelijk aangevuld met die van gemeenten) op het gebied van jongeren met criminele activiteiten en contacten, kan hieraan een bijdrage leveren.

Doelen
- Door implementatie van plannen van de sluitende aanpak van elke gemeente en het landelijke meldpunt, zou het aantal meldingen over personen met verward gedrag moeten dalen.
- Met alle betrokken partners zal een escalatiemodel worden samengesteld onder leiding van een bestuurlijke regievoerder.
- Samen met partners zorgen dat de kleine groep jongeren met een hoog risico op het plegen van ernstige delicten onderscheiden wordt van de grote groep (met wie het na de adolescentie weer goed zal gaan) en het stoppen van de criminele carrière van deze groep.

Uitgangspunten voor de aanpak
- De politie investeert in de sluitende aanpak en de implementatie van de Wet Verplichte GGZ door voor de periode van twee jaar een projectleider vrij te maken.
- Zowel intern als extern maken we gebruik van de ambassadeursstrategie, om de doelen op het gebied van verwarde personen te bereiken. We gebruiken bestaande netwerken om het onderwerp onder de aandacht te brengen en maken gebruik van bestaande overleggen en bijeenkomsten om een podium te krijgen.
- De politie brengt binnen de regels van de AVG de hulpverlening in een goede uitgangspositie door vroegtijdig signalen door te geven over jongeren die dreigen te ontsporen.
- Een landelijk functionerend risico-taxatie instrument wordt ingezet, dat gebruik maakt van politiedata. Het instrument berekent de kans dat een jongere een ernstig delict pleegt.

2.2 Ondermijning

Ondermijning is een maatschappelijk probleem, dat op alle niveaus voorkomt, van wijk tot wereld en van normvervaging in de buurt tot zware criminaliteit. Het verzwakt en misbruikt onze maatschappij met alle ontwrichtende gevolgen van dien. Uiteindelijk tast dit het vertrouwen van inwoners aan in bijvoorbeeld de overheid, politie en justitie en dus in de rechtstaat. Het is een probleem dat alleen aangepakt kan worden door de gehele overheid, in samenwerking met bedrijven en burgers.

Aanpak van ondermijning

Als politie hebben we de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het vergroten van de awareness intern en bij bestuur, gezag, partners en burgers. Inmiddels zijn verantwoordelijkheden van partijen inzichtelijk en men is meer dan ooit bereid om de strijd tegen ondermijning aan te gaan. Gezamenlijk Oost-Nederland veiliger en weerbaarder maken tegen ondermijning is hierbij een belangrijk aandachtspunt. Een bestendige samenwerking in grensoverschrijdende politieteams maakt hier onderdeel van uit, waarbij de huidige samenwerking wordt gecontinueerd. Het frustreren van criminele ondermijnende netwerken, door het verstoren van hun business en verdienmodel, is hierbij een belangrijk uitgangspunt.

Samen preventief en repressief optreden tegen alle deelprocessen die ondermijning succesvol maken, is volgens diverse wetenschappelijke studies dé methode om ondermijning tegen te gaan.

Om de samenwerking op het gebied van criminele ondermijning verder te ontwikkelen, is een nieuwe aanpak nodig. Het profiel van deze aanpak is het tegengaan van ondermijning door integrale beeld- en visievorming, een integrale eenheidsbrede aanpak en de ontwikkeling van een nieuwe wijze van

[2] Moffitt, T.E. (1993). Adolescence-Limited and Life-Course-Persistent Antisocial Behavior: a Developmental Taxonomy. *Pyschological Review,* 100, 4, p. 674-701

sturing (informatiegestuurd, dynamisch en wendbaar). In de eerste helft van 2019 zal deze nieuwe aanpak bestaansrecht hebben en verder worden doorontwikkeld. Daar staat tegenover dat maatschappelijke effecten nodig zijn om de voedingsbodem van ondermijning weg te nemen en de maatschappij weerbaarder te maken tegen ondermijning.

Doel
De belangrijkste ambitie op het gebied van ondermijning is het fors terugdringen van het aantal 'criminele fluïde netwerken' dat zich bezighoudt met criminele ondermijnende activiteiten (hennepteelt, synthetische drugslabs, witwassen, wapens en geweldsmisdrijven).

Uitgangspunten voor de aanpak

- De aanpak vindt plaats vanuit een breed gedeeld en gedragen ondermijningsbeeld (Regionale Informatie Expertise Centrum Oost-Nederland) op alle niveaus (basisteam, districtsrecherche, Dienst Regionale Informatie Organisatie, Dienst Regionale Recherche en de Landelijke Eenheid), samen met partners en met behulp van een gecoördineerde informatiegestuurde aanpak.
- De bijdrage van de politie bestaat uit het opjagen van de criminele fluïde netwerken, het controleren van deze netwerken en het afpakken van op criminele wijze verworven vermogen, om daarmee hun 'business en verdienmodel' ernstig te verstoren.
- De politie richt zich daarbij op het verdienen van vermogen op illegale en/of criminele markten, de Nederlandse drugsindustrie (de drugsindustrie is de grootste illegale criminele markt van Nederland) en de digitalisering en technologisering binnen criminele ondermijning.

In Oost-Nederland zijn ondermijning en hennep onlosmakelijk met elkaar verbonden. De focus op hennep is logisch, aangezien veel georganiseerde criminele groepen zich hiermee bezighouden. Daarbij wordt niet uit het oog verloren dat criminelen over het algemeen actief zijn in meerdere criminele markten. Vanuit dit oogpunt is het zinvol de focus te richten op het netwerk van personen in plaats van op criminaliteitsthema's.

2.3 Aanpak cybercrime / -fraude

Cybercrime is een dreiging waar de politie op moet investeren. De opkomst van een criminele dienstensector, een trend die vaak wordt geduid met de Engelstalige term Criminality as a service (CAAS), houdt in het geval van cybercrime in dat steeds meer criminelen cyberdelicten kunnen plegen zonder technische kennis eigen te maken. Deze kennis kan immers ingekocht worden. Gekoppeld aan steeds bredere beschikbaarheid van de meest complexe technologie ontstaat een gevaarlijke mix voor de toekomst. Alle reden dus om te investeren in de aanpak van cybercrime.

Op het gebied van cybercrime komt overal in het land (en dus ook in Oost-Nederland) ongeveer dezelfde top 5 aan criminaliteits-vormen in beeld: hacken, digitale fraude, phishing, afpersing en cyberpesten en sexting.

Aanpak van cybercrime/-fraude
De bijdrage van de politie op het terrein van cybercrime richt zich op de belangrijkste uitdagingen in het domein:

- Het bijhouden van digitale innovaties en daar adequaat op kunnen reageren.
- Het hoofd bieden aan veelvoorkomende cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit waar burgers veel last van hebben.
- Het zicht krijgen op en de aanpak van complexe cybercrime.

Binnen de eenheid is een lid aan het eenheidsmanagementteam toegevoegd om de komende twee jaar het programma te leiden. De aanpak richt zich op de hierboven genoemde dilemma's. Het doel is om het politieoptreden en aanwezigheid in het digitale domein structureel en efficiënt te maken. Dit houdt onder andere in dat de burger erop kan vertrouwen dat de politie even goed in het digitale als in het fysieke domein optreedt. Voor een efficiënte aanwezigheid en optreden is een combinatie nodig van brede digitalisering (de hele organisatie) en diepe deskundigheid (specialisten die een paar stappen verder kunnen).

Doelen
- De samenwerking met partners en de preventie verbeteren;
- De opsporing versterken, niet alleen door te zorgen voor voldoende capaciteit en specifieke kennis; maar ook door de invoering van de Wet Computercriminaliteit III;
- Het aangifteproces beter bereikbaar maken voor slachtoffers van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit; en voorkomen dat zaken met digitale component onterecht geen opvolging krijgen.
- Samenwerken met onderwijsinstituten en meewerken aan wetenschappelijk onderzoek.

Uitgangspunten voor de aanpak
- Veranderstrategie Digitaal Oost. Dit zorgt onder andere voor de doorontwikkeling van de platformorganisatie en voor betere ondersteuning en borging van initiatieven op het gebied van digitale innovatie en projectmatige samenwerking tussen digitale specialisten en collega's uit verschillende delen van de organisatie.
- We pakken niet alleen High Tech Crime aan, maar ook Semi Tech Crime. Bij simpele zaken wordt gezorgd voor een snelle, efficiënte en overal gelijke afhandeling, dit naar analogie van de VVC-werkwijze.
- De meer complexe vormen van cybercrime wordt aangepakt door een netwerk dat bestaat uit een kern van digitaal specialisten, analisten en OSINT-deskundigen (Open Source Intelligence, het onderzoeken van publiek toegankelijke bronnen op internet en social media) met daar omheen een flexibele schil van vertegenwoordigers van cyber security bedrijven, universiteiten en andere onderwijsinstellingen, ethical hackers en mogelijk andere relevante partners met wie samengewerkt kan worden.

Alle elementen van de aanpak leunen zwaar op samenwerking tussen verschillende specialisaties, teams en diensten. Alleen op die manier is cybercrime efficiënt aan te pakken. Binnen de eenheid is prioritering van cybercrime breed geaccepteerd maar deze prioritering moet nog vertaald worden naar de praktijk. Dit zal soms betekenen dat gekozen wordt om cybercrime aan te pakken boven andere meer traditionele delicten. Wat dat betreft werken wij aan draagvlak en brengen deskundigheid in daar waar dat nodig of gewenst is.

2.4 Informatievoorziening

Bij de aanpak van criminaliteit en onveiligheid werken verschillende partners steeds meer samen. In feite gaat deze bijdrage over samenwerken. Het streven is om uiteindelijk als één overheid op te treden, daar waar dat nodig en gewenst is. Daarvoor is een gedeelde informatiepositie belangrijk. Om dat te bereiken, stellen partijen over en weer informatie beschikbaar, om een strategie te bepalen hoe ze te werk willen gaan.

Met 'Informatievoorziening' bedoelen wij in deze context alles wat ten dienste staat van die informatiepositie om goed te kunnen samenwerken. Dat zijn dus de gegevens (data), de technologie om die te verwerken en het juridisch instrumentarium om er mee te werken.

Aanpak
Voor een effectieve integrale samenwerking is een goede informatievoorziening van cruciaal belang. Vanuit de politie worden op dit terrein de volgende stappen gezet:

- bijdragen aan de visie en ontwikkeling van de informatievoorziening en het gebruik daarvan (de intelligencefunctie van de verschillende partners);
- bijdragen aan het juridisch kader van het samenwerken met verschillende partners (wat kan en mag in het kader van het uitwisselen van gegevens);
- meewerken aan een gemeenschappelijk visie op het gebruik van data voor de doelen voor de Veiligheidsstrategie;
- verstrekken van gegevens conform de Wet Politiegegevens voor de operationele doelen van de Veiligheidsstrategie.
- op basis van wederkerigheid meewerken aan proeftuinen of pilots, met betrekking tot integrale dataverzamelingen ten behoeve van de Veiligheidsstrategie.
- bijdragen aan de (doorontwikkeling) van verschillende veiligheidsbeelden die worden geprioriteerd.

Doel
Om effectief samen te kunnen werken, is het gemeenschappelijke doel dat deelnemende partijen beschikken over een goed gezamenlijk beeld van de problematiek.

Uitgangspunten voor de aanpak
Bij de aanpak van ondermijning is het uitgangspunt dat alles wat integraal gedaan kan worden, ook daadwerkelijk integraal wordt aangepakt. Daarbij wordt onderzocht welke van de deelnemende partijen de beste kaarten heeft om een probleem aan te pakken en hoe partijen elkaar daarbij kunnen helpen. Bijvoorbeeld door bestuurlijke rapportages op te maken voor het bestuur. Naast de grotere veiligheidsproblemen, wordt ook integraal gewerkt aan casuïstiek op diverse casustafels.
De informatiepleinen in de districten beogen hierbij een min of meer vaste structuur aan te bieden waar kennis en expertise beschikbaar is, in een duurzaam verband waar informatie kan worden gedeeld en verwerkt voor de verdere aanpak.

Integrale projecten
De samenwerking zal alleen nog maar toenemen omdat veiligheidsproblemen vrijwel nooit alleen maar tot het domein van één van de partners gerekend kan worden. De financiële bijdrage van het kabinet bij de aanpak van ondermijning op lokaal niveau gaat er ook van uit dat integraal wordt samengewerkt. In de eenheid Oost-Nederland zijn al de nodige initiatieven genomen om op thema's integrale projecten op te zetten zoals de aanpak van 'problematische' vakantieparken en de aanpak van synthetische drugs en hennep.

Juridische basis
Hoewel er al veel wordt samengewerkt en er al een stevige lijn is ingezet om daarbij ook informatie te delen tussen de deelnemende partners, is er nog wel een uitdaging voor de toekomst. De (informatie)technologie stelt ons steeds beter en meer in staat informatie (data) te verwerken. Daarbij komen verschillende vragen aan de orde die te maken hebben met de juridische basis waarop we informatie verwerken en de rol die technologie daarin speelt. Ook moet goed worden nagedacht over de vraag met welk doel we informatie delen en verwerken en waar dat toe bij moet dragen. Binnen het RIEC-convenant is een bestendig werkproces gemaakt dat voldoet om casuïstiek te agenderen.

Dynamisch veiligheidsbeeld
Met het oog op de toekomst is er meer behoefte aan een dynamische manier van werken met een permanent dynamisch beeld van de werkelijkheid, op het terrein van criminaliteit en veiligheid. Dat vraagt om andere weergaven van informatieposities. Daar ligt nog een enorme uitdaging. Op landelijk niveau is dit thema ook onderwerp van gesprek, maar in de eenheid Oost-Nederland willen we hier ook een bijdrage aan leveren.

Uiteindelijk is informatiedeling geen doel op zich, maar dient het de mogelijkheid tot samenwerking. Dat gebeurt op het niveau waar mensen daadwerkelijk de geagendeerde problematiek aanpakken en dat doen wij op het niveau van de eenheid en verbanden binnen de eenheid.

3. Landelijke prioriteiten

Op basis van artikel 18 PW2012 stelt de Minister eens per vier jaar landelijke beleidsdoelstellingen vast voor de politie. Deze laten de wettelijke toedeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden onverlet. In lijn met de afspraken in het LOVP, hebben het OM en de Regioburgemeesters gezamenlijk een voorstel voor de nieuwe Veiligheidsagenda gedaan. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft een verkenning gedaan naar mogelijke thematiek voor de agenda.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen landelijke afspraken, hybride afspraken (landelijk/lokaal), onderwerpen waarop het gezag landelijk belegd is en organisatieontwikkelvraagstukken. Voor wat betreft het onder de aandacht brengen van de belangen van Oost-Nederland en de implementatie van de afspraken, zijn de EMT-portefeuillehouders de verbindende schakel tussen het landelijke niveau en het eenheidsniveau.

Hieronder treft u de thema's aan. Vaststelling van de veiligheidsagenda vindt plaats in het LOVP van februari, daarna zijn de doelen pas definitief.

3.1 Landelijke beleidsdoelstellingen

Het betreft hier de 'harde' landelijke beleidsdoelstellingen die de minister van Justitie en Veiligheid heeft afgesproken met de politie. Hieronder treft u een korte weergave van de thema's aan, een samenvatting van de afspraken is in bijlage 4 opgenomen.

Ondermijning
Bij ondermijnende criminaliteit gaat het om een breed scala aan criminele fenomenen en de ondermijnende werking die daarvan uitgaat op de samenleving. De verwevenheid met de legale wereld heeft vergaande consequenties. Dit leidt tot aantasting van het rechtsgevoel en van de rechtsstaat en zijn instituties. Uit alle beschikbare bronnen blijkt dat de drugsindustrie qua omvang de grootste illegale markt is. De ondermijnende effecten van de drugsindustrie strekken zich ver uit, van gevaren als drugslabs in woonwijken tot bedreiging van lokale bestuurders en andere overheidsdienaren. Een breed offensief is nodig van overheid en maatschappelijke sectoren. Om de gewenste versterking en versnelling van de aanpak van ondermijnende criminaliteit te realiseren, zijn landelijk op de volgende gebieden afspraken gemaakt:

1. prioritering en samenwerking;
2. het aan de voorkant versterken van de informatiepositie;
3. kwantificeerbaar maken van de (accenten binnen de) aanpak;
4. de financiële invalshoek van de aanpak.

Doel voor Oost-Nederland
In 2019 worden 125 criminele samenwerkingsverbanden (CSV's) via strafrechtelijke weg aangepakt.

Mensenhandel
Mensenhandel is een vorm van criminaliteit die vaak onopgemerkt blijft als er geen gerichte aandacht voor is. Het is daarom van belang dat de kennis over dit fenomeen en de verschillende uitingsvormen verder toeneemt. Gevallen van (mogelijke) uitbuiting verschillen van aard (seksuele uitbuiting, criminele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en gedwongen orgaanverwijdering) en context. De integrale aanpak van mensenhandel is vaak complex en arbeidsintensief.

Het uiteindelijke doel is dat de politie meer en beter strategisch gekozen interventies gaat plegen om slachtoffers uit uitbuitingssituaties te bevrijden, daders aan te pakken, en slachtofferschap en daderschap te voorkomen (repressie en preventie). De afspraak : meer interventies met een grotere

maatschappelijke impact, waarbij de interventies lokaal, bovenlokaal, nationaal als internationaal kunnen zijn. Dit doet de politie onder gezag van en samen met het Openbaar Ministerie en gemeenten en met andere relevante partijen. Hiertoe moet politie haar informatiegestuurde werkwijze doorontwikkelen zowel in de fysieke als digitale wereld op alle vormen van (mogelijke) mensenhandel.

Er zijn landelijk kwalitatieve afspraken gemaakt over de aanpak van mensenhandel, bijvoorbeeld op het terrein van de inzet van gecertificeerde mensenhandelrechercheurs, doorontwikkeling van het informatiebeeld en bovenlokale en eenheidsoverstijgende samenwerking.

Doel voor Oost-Nederland
Er worden in 2019 22 verdachten van mensenhandel aangeleverd aan het OM. In 2020 24 verdachten en in 2021 en 2022 respectievelijk 26 en 28 verdachten.

Cybercrime en online kindermisbruik
Cybercrime heeft vele gezichten. De gevolgen kunnen zeer ingrijpend zijn en er zijn veel slachtoffers . Criminelen richten zich onder meer op het inbreken in computers voor nieuwe vormen van diefstal en afpersing van burgers en bedrijven, op het platleggen van websites en op bedrijfsspionage. Een zo veelomvattend fenomeen vraagt om een integrale aanpak van preventie, het voorkomen van dader- en slachtofferschap, opsporing en vervolging tot het terugdringen van recidive. Er zijn afspraken gemaakt over het aantal uit te voeren onderzoeken en over de organisatie- ontwikkeling (de wijze waarop kennis over cyberfenomenen wordt verbeterd).

Ditzelfde geldt voor online kindermisbruik. Het aantal meldingen van online seksueel kindermisbruik is sinds 2014 exponentieel gestegen. Bij de toename spelen ontwikkelingen in de samenleving een belangrijke rol: technologische ontwikkelingen, de beschikbaarheid van apparaten en toenemend gebruik van internet/sociale media die het vervaardigen, delen en verkrijgen van kinderporno vergemakkelijken. De focus bij de aanpak ligt onverminderd op het identificeren van slachtoffers, misbruikers, vervaardigers en keyplayers binnen (online) netwerken. Tegelijkertijd is het van belang dat er voor downloaders en verspreiders geen vrijplaats ontstaat. Er zijn landelijk afspraken gemaakt over:

1. het jaarlijks afleggen van verantwoording over de categorieën plegers waar de inzet op gericht was, inclusief streefcijfers;
2. de resultaten van de inzet (aantallen daders en geïdentificeerde slachtoffers);
3. effectmeting en analyses, om inzicht te krijgen in sturing en gewenste resultaten.

Doel voor Oost-Nederland
In 2019 worden 46 reguliere onderzoeken uitgevoerd naar cybercrime.

Executie
Wie veroordeeld wordt, moet de straf ook ondergaan. Dat is belangrijk voor het slachtoffer, de samenleving en voor een geloofwaardig strafrechtsysteem. Op dit moment wordt 90% van de opgelegde vrijheidsstraffen binnen 24 maanden ten uitvoer gelegd. Van ongeveer 1% start de tenuitvoerlegging in het derde jaar na onherroepelijke veroordeling. Er resteert een groep, die niet via het reguliere opsporingsproces wordt aangehouden met als gevolg openstaande vrijheidsstraffen. De politie is in operationele zin belast met de opsporing van veroordeelden met een openstaande vrijheidsstraf en is daarmee één van de partners in de keten. Bij het realiseren van prestaties is de politie in belangrijke mate afhankelijk van het presteren van ketenpartners die een rol hebben voordat de politie een opdracht krijgt in een executiedossier (bijvoorbeeld v.w.b. de kwaliteit van het executiedossier en de beschikbaarheid van verblijfsadressen). De politie is partner in het landelijk programma ‘Onvindbare veroordeelden’ (CJIB/OM/J&V/NP), dat zich voornamelijk richt op de tenuitvoerlegging van vrijheidsgestraften die eerder niet vindbaar bleken.

Ten behoeve van de prioriteit executie zijn voor de komende periode kwantitatieve en kwalitatieve afspraken gemaakt. Het gaat dan bijvoorbeeld om het aantal dossiers dat doorlopend bij de politie in behandeling is (10 per eenheid) en om de afspraak dat 40% van de aangeleverde dossiers positief wordt afgedaan.

Doelen voor Oost-Nederland	
Het percentage positieve afdoening bedraagt:	
Principale vrijheidsstraffen	80%
Omgezette taakstraffen	80%
Geldboetes	70%
Schadevergoedingsmaatregelen	80%
Ontnemingsmaatregelen	70%

3.2 Veiligheidsthema's waar een intensivering loopt

Hierbij gaat het om onderwerpen die we allemaal belangrijk vinden maar er worden geen landelijk bindende kwantitatieve afspraken over gemaakt. Het gezag stuurt hier de politie op aan maar er is wel ruimte voor landelijke taskforces of anderszins en landelijke monitoring en bespreking in LOVP.

Bestrijding terrorisme en extremisme

De aanhoudende terroristische dreiging is complex en veranderlijk. De jihadistische dreiging vormt de meest bepalende terroristische dreiging voor Nederland. Ook in Nederland opereren jihadistische netwerken die de intentie hebben om aanslagen in Europa te plannen. De aanpak concentreert zich landelijk op het tijdig zicht krijgen op en duiden van (potentiële) dreigingen, het voorkomen en verstoren van extremisme en terrorisme en het verijdelen van aanslagen, het beschermen van personen, objecten en vitale processen tegen extremistische en terroristische dreigingen (ook online), het optimaal voorbereid zijn op extremistisch en terroristisch geweld en de gevolgen daarvan en het door vervolging handhaven van de democratische rechtsstaat tegen extremisme en terrorisme.

In Oost-Nederland hebben gemeenten, politie en OM de afgelopen jaren zowel een stevige integrale - als een strafrechtelijke aanpak van gewelddadig jihadisme neergezet, die de komende periode wordt voortgezet. Deze aanpak vindt plaats vanuit vijf districtelijke casustafels met alle relevante ketenpartners een bewustwordings- en professionaliseringsprogramma. Op de casustafels worden cases van mogelijk radicaliserende personen, uitreizigers en terugkeerders besproken, wat in de ideale situatie leidt tot een integraal plan van aanpak per subject. Ten behoeve van de strafrechtelijke aanpak, is een informatiecel en een apart rechercheteam in onze eenheid ingericht. Op basis van de ontwikkelingen in de maatschappij en de al ingezette koers, is een aantal bouwstenen voor de toekomstige aanpak geformuleerd. Deze bestaat uit:

- het verduurzamen van de aanpak, waaronder het aansluiten op bestaande structuren en behouden van districtelijke casustafels;
- verbreding van het thema, waarbij focus en sturing in de casustafels ligt op o.a. terugkeerders, uitreizigers, moeders en (minderjarige) kinderen maar ook op dreigingen rechts- en linksextremisme, gewelddadig jihadisme en op de verbinding tussen een lokale casus en nationale en internationale verbindingen en netwerken;
- Professionalisering door onder andere de doorontwikkeling van kennis en kunde op de casustafels ten aanzien van de doelgroepen en rechts- en linksextremisme en overige vormen van radicalisering,
- Extra training /oefening voor crisissituaties (zowel mono als multi).
- Implementatie Manhunt (een georganiseerde klopjacht op een persoon die op basis van politieonderzoek, –informatie of –observatie mogelijk een bedreiging vormt voor Nederland).

High Impact Crime / mobiel banditisme
Overvallen, straatroven, excessief geweld en woninginbraken zijn high impact crimes die een grote en soms blijvende impact hebben op slachtoffers, familie en andere betrokkenen. Aan deze beleidsdoelstelling zullen in tegenstelling tot de vorige Veiligheidsagenda (2015-2019) geen landelijke (kwalitatieve of kwantitatieve) afspraken meer worden verbonden. Publieke en private partners, waaronder de politie, zullen de taskforce Overvallen en straatroven continueren.

Mobiel Banditisme is niet te omvatten binnen één strafbaar feit. Het is de aanduiding voor een veelheid aan delicten (met name vermogensdelicten) gepleegd door rondreizende dadergroepen die op dit gebied stelselmatig en internationaal actief zijn. De taskforce mobiel banditisme wordt gecontinueerd met het streven verder te werken aan het samenbrengen van lopende initiatieven, het stimuleren van nieuwe preventieve maatregelen en het komen tot een integrale aanpak tussen de ketenpartners, waaronder politie.

Kindermishandeling en huiselijk geweld
Niet op school, niet op straat, maar thuis heb je de grootste kans om met geweld in aanraking te komen. Huiselijk geweld is in omvang (1/3 van alle geweldszaken) en impact één van de grootste geweldsvraagstukken van de samenleving. De aanpak vraagt om een optimaal samenspel tussen partners in de opsporing, zorg, strafrechtketen en binnen gemeenten met het oog op de veiligheid van het slachtoffer en het voorkomen van recidive. In het Interbestuurlijk Programma 2018-2021 en het programma huiselijk geweld en kindermishandeling 2018-2021 van de ministeries van VWS en JenV en de VNG is de aanpak en de bijdrage door de politie beschreven. OM, Politie, 3RO, Raad voor de Kinderbescherming, Rechtspraak en Veilig Thuis hebben een ontwikkelagenda opgesteld ter versterking van de samenwerking bij meldingen van strafbare vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling in de komende jaren.

Personen met verward gedrag
Bij mensen met verward gedrag gaat het om mensen die (tijdelijk) de grip op hun leven (dreigen) te verliezen, waardoor de kans bestaat dat zij zichzelf of anderen schade berokkenen. Gemeenten en lokale partijen zijn in eerste instantie verantwoordelijk om de zorg aan deze mensen goed te organiseren. In het Interbestuurlijk programma is afgesproken dat de problematiek rondom personen met verward gedrag één van de thema's is waarop Rijk en gemeenten zich de komende jaren gaan richten. Deze gemeenschappelijke ambitie sluit aan bij de verdere ontwikkeling en borging van het recent beëindigde schakelteam Personen met Verward gedrag. De politie is hierin een belangrijke partner. Het realiseren van preventie/wijkgerichte aanpak en vroegsignalering, waarbij 24/7 zorg in de wijk wordt gestimuleerd, zijn hierbij van belang.

3.3 Onderwerpen waarop het gezag landelijk belegd is

Naast de landelijk benoemde thema's waar het gezag lokaal ligt, kent de wet een beperkt aantal onderwerpen waarop het gezag landelijk belegd is. Om inzicht te geven in het totaal aan landelijke afspraken wordt hier in deze paragraaf op in gegaan. Landelijke gezag ligt op executie (separaat benoemd in paragraaf 3.1), bewaken en beveiligen in het centrale domein en op de migratietaak.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid heeft het gezag over de politie met betrekking tot de migratietaak. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het toezichthouden op de naleving van de Vreemdelingenwet, het uitvoeren van identiteitsonderzoeken en het bestrijden van criminele activiteiten zoals mensenhandel. Het gezag bij de strafrechtelijke aanpak van criminele activiteiten ligt bij het OM. De uitvoering van de politiële migratietaak is belegd bij de Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (AVIM). Daarnaast voert de Zeehavenpolitie (ZHP), onderdeel van de eenheid Rotterdam, grenscontroles en –bewaking uit in de Rotterdamse haven en op de

haventerreinen. Ten behoeve van migratietaken werkt de politie nauw samen met nationale partners en lokale partners om ook te faciliteren bij lokale veiligheidsvraagstukken.

Afspraken over de migratietaak worden separaat gemaakt tussen JenV en de AVIM/ZHP. Deze afspraken gaan over uitvoering van vreemdelingrechtelijke toezichts- en handhavingstaken, uitvoering van (grens)toezichttaken conform EU en nationale wetgeving, aanpak van migratiecriminaliteit en Identificatie & Registratie (I&R) in de asielprocedure.

3.4 Organisatieontwikkeling

De gezagen stellen de volgende onderwerpen voor, omdat zij die beschouwen als belangrijke onderdelen van de taakuitvoering of als randvoorwaardelijk voor het kunnen uitoefenen van hun gezagsrol:

1. Zorg ervoor dat de politie lokaal stevig verankerd is op een manier die past bij de lokale context.
2. Wees zichtbaar in de samenleving en maak verbinding met alle bevolkingsgroepen. Investeer in de gebiedsgebonden politiezorg (kwalitatief en kwantitatief), zorg voor diversiteit en zorg dat de burger er op kan vertrouwen dat de politie er staat wanneer nodig. Het aanpakken en voorkomen van discriminatie is hierbij een belangrijk element.
3. Zorg voor een kwalitatieve doorontwikkeling van de intelligence en de opsporing, zodat zowel de traditionele als de nieuwe criminaliteit aangepakt kan worden. Extra aandacht verdient de opsporing van de zgn. kleine of veelvoorkomende criminaliteit. De ontwikkeling daarvan zal, bijvoorbeeld aan de hand van de belangrijkste productiecijfers of kwalitatieve ontwikkelingen in dat domein, worden gemonitord en regelmatig besproken in het LOVP.
4. Zet de burger centraal, zowel in de vorm van burgerparticipatie als er zijn voor kwetsbare personen. Het op een hoger niveau krijgen van de dienstverlening van de politie aan de burgers heeft de prioriteit.
5. Integraal werken is het uitgangspunt: samen wordt gewerkt aan een veilig Nederland. De politie zal haar werk meer en meer moeten doen in verbinding met andere publieke en private organisaties. Daarmee realiseer je de samenhang in de aanpak tussen de verschillende domeinen (zorg, sociaal, ruimtelijk en veiligheid) en externe partners, die nodig is voor het versterken van de veiligheid in de leefomgeving van onze inwoners.
6. Preventie en zorg waar kan, repressie waar moet.

4. Afspraken met het openbaar ministerie

Prognoses van productievolumes
Het is belangrijk om slachtoffers duidelijk te informeren over de behandeling en afhandeling van hun zaak. Voor daders geldt, dat wordt gestuurd op een snelle en betekenisvolle (strafrechtelijke) afdoening, waarbij maatwerk wordt geleverd ten aanzien van de specifieke omstandigheden van slachtoffer(s) en dader. Een snelle betekenisvolle afdoening leidt tot een hogere herkenbaarheid van straffen in de maatschappij. Om hier goed invulling aan te kunnen geven, is het belangrijk om samen afspraken te maken en de werkprocessen van politie en OM goed op elkaar aan te laten sluiten.

Afspraken zijn gemaakt over de kwaliteit van de aangeleverde zaken en over de inspannings-verplichting. De focus van de politie is gericht op rijker verantwoorden en een kwalitatief goede afhandeling van zaken, omdat de overtuiging is dat hierdoor de kwantitatieve verwachtingen worden waargemaakt.

Er worden nog aanvullende gezagsafspraken gemaakt met het openbaar ministerie op inhoudelijke thema's / prioriteiten.

Kwalitatieve afspraken

Onderwerp	Afspraak
Selectieproces (Politie en OM)	Het selectieproces van te onderzoeken misdrijven wordt door politie en OM uitgevoerd conform de Aanwijzing voor de Opsporing en het Selectiviteitskader in VVC-zaken.
Oude voorraad OZD's (Politie)	Aantal (nog niet naar het OM ingestuurde) verdachten dat langer dan een halfjaar in BOSZ staat geregistreerd (nu 36%) terugbrengen naar 15% per 1-7-2019. - *een verschillende doorlooptijd per basisteam is mogelijk, afhankelijk van het aantal oude zaken op een basisteam* - *deze doelstelling draagt bij aan de landelijke doelstelling om de doorlooptijden in de keten verbeteren.*
Oude voorraad PD's (OM)	Aantal in BOSZ geregistreerde OM ZSM niet-vast voorraad ouder dan 60 dagen (nu 28%) terugbrengen naar 20% (10 of 15 %?) *De doelstelling gaat ook bijdragen aan de landelijke doelstelling om de doorlooptijden in de keten verbeteren.*
Het terugdringen van rework	Door implementatie van het ZSM-harmonisatieproces en de politiefunctionaris bij ZSM (nieuwe stijl) waarbij de SCC-kwaliteitsacties en de acties Retour OM als belangrijke prestatie-indicatoren zullen worden benut.
Tijdigheid inzenden procesdossier (Politie)	Aantal dossiers te laat (>20 dagen) ingezonden (nu 20%) terugbrengen naar 5% per 1-1-2019.
Technisch sepot (Politie en OM)	Percentage terugbrengen naar onder de 20%.
Vermijdbaar technisch sepot (Politie en OM)	Percentage (nu 3%) monitoren op elkaars werkproces (kwaliteit dossier Politie, beoordeling en registratie door OM).
Registratie van stuurploeg-besluiten (Politie en OM)	100% van alle besluiten in de stuurploegen (DR en DRR) worden geregistreerd in BOSZ.

Inspanningsverplichting

	Inspanningsverplichting
Politie / OM	21.000 parketnummers

Ketensamenwerking

Om het presterend vermogen van de strafrechtketen te verbeteren, trekken het OM en de politie in Oost-Nederland samen op in een (virtueel) Bureau Ketensamenwerking (BKS). Vanuit dit bureau wordt gewerkt aan verschillende initiatieven om het resultaat van de strafrechtketen en de kwaliteit van de opsporing te verbeteren. Voor 2019 zijn de volgende ambities geformuleerd:

- Het implementeren van het Selectiviteitskader met als doel bij te dragen aan een betere triage (oa. casescreening en vroegtijdig beëindigen) van potentiele opsporingszaken.
- Verzorgen workshops Kwaliteitsdashboard Opsporing en Vervolging en daarmee inzicht geven in kwantitatieve en kwalitatieve (BOSZ) data in de opsporing op eenheids-, districts- en teamniveau.
- Ontwikkelen van benchmarks en trends met als doel de lijnorganisatie “benchmarks en trends” aan te bieden op het gebied van opsporingsprestaties (maar ook rework en uitval), waardoor meer sturing en dus focus kan worden aangebracht op de te realiseren verbeteringen.
- Permanente analyse van knelpunten in de ketensamenwerking en het aanreiken van verbeterinitiatieven en gevraagd en ongevraagd advies geven over het verbeteren van de prestaties in de keten (opsporing & vervolging)
- Het implementeren van het project Zicht op Zaken (datakoppeling tussen de bronsystemen van politie [BVH] en het OM [GPS]) met als doel de uitstroom van de politie richting het OM gedigitaliseerd te synchroniseren met de instroom van het OM. Een goede controle op de juiste invoer van BVH-data.
- Het ondersteunen van de implementatie van het geharmoniseerde ZSM proces.
- Het verminderen van het rework in de BOB aanvragen, waarbij de eerste inzet gericht moet zijn op het beschikbaar komen van een meetinstrument.
- Optimalisatie van het beslagproces omdat beslagenen en rechthebbenden recht hebben op een snelle en eenduidige afwerking van het beslag.

5. Interne organisatie

In dit onderdeel van het meerjarenbeleidsplan komen de interne onderwerpen op het vlak van bedrijfsvoering aan de orde, zoals welzijn van medewerkers, mobiel werken, huisvesting, mobiliteit/vervoer en duurzaamheid.

Welzijn medewerkers

Inzetbaarheid en verzuim
Ondanks vele maatregelen is de gewenste daling van het ziekteverzuim onder politiemedewerkers nog niet bereikt. Het gemiddelde verzuim ligt sinds 2016 op 7%, waar het korps streeft naar 6% en lager. Hoewel met de stabilisatie een einde is gekomen aan de stijging van het verzuimpercentage vanaf 2014, is de landelijk vastgestelde gewenste daling naar 5,9% nog niet gerealiseerd. Op peildatum 31 augustus 2018 was het gemiddelde verzuim over de voorgaande twaalf maanden 6,8%. Er is inmiddels een programmamanager aangesteld om de inzetbaarheid van medewerkers te vergroten en het ziekteverzuim (verder) terug te dringen . Voor de komende twee jaar is een uitdagende maar ook zeker realistische doelstelling geformuleerd, te weten 5,6%. Vanaf 2019 betekent dit per jaar een daling van 0,3%.

Wij kiezen voor een aanpak waarbij de focus wordt gelegd enerzijds op het verhogen van de inzetbaarheid - en het zijn van een vitale organisatie (de preventieve kant) - en anderzijds op het verlagen van het verzuim. De aanpak wordt vooral dicht bij de teams, met de teamleiding en ondersteuning en passend in de context georganiseerd. De lijn is verantwoordelijk en aan zet. Onderdeel van het plan is:

- onderzoeken wat binnen de eenheid Oost-Nederland en vooral per team nodig is, teams daarin prioriteren;
- gebruik maken van de landelijke interventies die bedacht worden;
- ‘best practices’ uit het land en uit Oost-Nederland uitbouwen en uitleren.

Medewerkersmonitor (MEMO)
De politie streeft naar gemotiveerde, gezonde, weerbare medewerkers, zodat zij hun taak goed kunnen uitoefenen en optimaal kunnen bijdragen aan de veiligheid in Nederland. Hoe gemotiveerd, gezond en weerbaar collega’s in alle onderdelen van de organisatie zijn, wordt mede onderzocht door de Medewerkersmonitor (MEMO). De MEMO/Risico Inventarisatie & Evaluatie Psycho Sociale Arbeidsbelasting geeft inzage in:

- De werkbeleving van medewerkers;
- De risico’s die medewerkers/teams lopen op inzetbaarheid;
- De prioriteiten in de ontwikkeling van de teams en het korps.

Het onderzoek is de afgelopen jaren uitgevoerd binnen de basisteams, alle rechercheonderdelen, de operationele diensten, het team capaciteitsmanagement en de eenheidsstaf. Op basis van de resultaten zijn medewerkers en leidinggevenden op teamniveau in gesprek gegaan en zij hebben gezamenlijk een plan van aanpak gemaakt. De activiteiten in deze plannen van aanpak hebben betrekking op een aantal jaren. De MEMO wordt periodiek (om de drie jaar) herhaald, zodat de uitkomsten steeds kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van de teams en het korps.

Medewerkersparticipatie
Medewerkersparticipatie blijft een belangrijk onderdeel van het medezeggenschapsmodel. De kern van medewerkersparticipatie is medewerkers de professionele ruimte te geven om de goede dingen goed te doen. We zien medewerkersparticipatie als een organisatieontwikkeling.

Met de initiatieven in het verleden hebben we een eerste fundament gelegd, maar wij zijn ons ervan bewust dat, willen we dit echt laten werken, er de komende periode meer nodig is. Zo zien we ook nu mooie voorbeelden in teams, maar ook teams waarin dit nog niet echt handen en voeten krijgt. Samen met de ondernemingsraad gaan we bepalen op welke wijze we dit proces verder brengen.

Hierin past dat zowel de bestuurder als medezeggenschap een eensluidende opvatting over medewerkersparticipatie uitdragen en dat deze binnen de organisatie landt. We zullen op vaste momenten samen met de leden van de ondernemingsraad terugkijken op onze gezamenlijke aanpak.

Huisvesting
Het Huisvestingsplan 2017-2025 bevat de lange termijnstrategie voor huisvesting, met als doel dat huisvesting meer aansluit op en ondersteunend is aan de organisatiestrategie. De eenheid Oost-Nederland heeft in aanvulling op de algemene huisvestingsvisie van de politie, een aantal doelstellingen. Het overall doel is het faciliteren van de werkprocessen van de eenheid.
Bij de spreiding van de organisatie en daarmee ook van de huisvesting over het grondgebied van de eenheid, wordt uitgegaan van een effectieve en efficiënte verdeling volgens het principe van 'werken waar het werk is' en van een passende dienstverlening met voorzieningen, zowel in de steden als in het buitengebied. Ook wordt rekening gehouden met de verdeling en opbouw van de bevolking en de verdeling van criminaliteit (de sterkteverdeling van het HBVS wordt voor dit plan als gegeven beschouwd).

In 2017 is geconstateerd dat we in Oost-Nederland nog niet volledig voldoen aan de landelijke uitgangspunten voor de huisvesting van de Nationale Politie, zoals geformuleerd in het Strategisch Huisvestingplan en de door ons geformuleerde visie en doelstellingen. De volgende initiatieven zijn daarom genomen voor de huisvesting van de eenheid Oost-Nederland in 2025:

- realiseren van kleine steunpunten conform de LOVP-afspraken;
- aanpassen van teambureaus op de nieuwe functie (2e teambureau / 2e opkomstlocatie) qua omvang en voorzieningen, om de slagkracht en efficiëntie te vergroten;
- realiseren van de meldkamerlocatie op de door de minister van Veiligheid en Justitie aangewezen locatie in Apeldoorn;
- meer geconcentreerd huisvesten van DRR, DRIO en DROS op de districtsbureaus;
- realiseren van geconcentreerde en centraal gelegen locatie voor tweedelijns voorziening Forensische Opsporing en een toekomstbestendige centraal gelegen locatie voor het Regionaal Beslaghuis;
- meer centralisatie van cellencomplexen vanuit efficiency-oogpunt.
- verbeteren van de kwaliteit van de districtsbureaus van IJsselland, Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid (zowel technisch als functioneel).

Mobiliteit
De politie heeft in 2018 een aanzet tot nieuw mobiliteitsbeleid vastgesteld, waarin de eenheden taakstellend de opdracht hebben gekregen minder en duurzamer te reizen, zowel zakelijk als woon-werk, zowel persoonsvervoer als goederenvervoer. In 2018 is het woon-werkverkeer binnen de eenheid onderzocht. Opvallende uitkomst is dat 80% van de medewerkers met de auto reist. De reistijd is hiervoor de belangrijkste motivatie. In andere eenheden is het percentage lager. Verder wordt er op dit moment nog relatief weinig thuis gewerkt of gebruik gemaakt van video-conferencing. Ook is opvallend dat in onze eenheid de elektrische fiets relatief (ten opzichte van andere eenheden) veel wordt gebruikt in het woon-werkverkeer. De parkeerdruk bij de politiebureaus in ons gebied is groot. Daarom gaan we gaan we de komende jaren experimenteren met:

- het gebruik van (snelle) elektrische fietsen (onder meer speed pedelecs), waarbij de eenheidsbreed informatie wordt verstrekt, bewustwording wordt gecreëerd en medewerkers worden verleid tot ander reis- en rijgedrag;

- emissieloze voertuigen (pilot binnen het landelijk programma om de toepassingsmogelijkheden en bijbehorende meerwaarde van emissieloze vervoersmiddelen binnen het operationele politiewerk te onderzoeken).

Duurzaamheid
Naast het toegroeien naar meer duurzaam vervoer, werken we de komende jaren uit hoe we andere maatregelen kunnen nemen om bij te dragen aan de landelijke milieudoelstellingen.

Doorontwikkeling Bedrijfsvoering
De volgende omvangrijke landelijke ontwikkelingen binnen de bedrijfsvoering zullen de komende jaren ook in Oost-Nederland directe gevolgen hebben op de operatie.

Next Level Dienstverlening Politiedienstencentrum
Onderdeel van de Flexibiliseringsagenda (opgesteld naar aanleiding van het evaluatieonderzoek van de Commissie Kuijken naar de Evaluatie van de Politiewet) is de beweging om de bedrijfsvoering en operatie beter op elkaar te laten aansluiten en meer ruimte te creëren voor maatwerk. Het Politiedienstencentrum (PDC) wil in aansluiting hierop de dienstverlening naar een Next Level niveau tillen, met als doel:

- het vergroten van de zeggenschap en invloed van de operatie op de bedrijfsvoering;
- het optimaliseren van processen binnen het PDC;
- het verbeteren van de bedrijfsvoering ondersteuning aan de operatie.

Dit traject zal de komende jaren invulling krijgen en de verwachting is dat dit de operatie in staat stelt zich meer te concentreren op hun kerntaak; het stelt de operationele collega's in de gelegenheid om hun kostbare tijd zo min mogelijk te besteden aan interne procedures, trage processen en bureaucratie.

Vernieuwend registreren
De politie beschikt nu over een landelijk dekkende infrastructuur en is daarmee in staat informatie landelijk, op moderne manieren op te vragen en te verwerken. Politiemedewerkers delen meer dan ooit dezelfde systemen en dezelfde informatie. De huidige registratieve informatievoorziening is echter onvoldoende flexibel, aanpassingen kosten veel tijd, meervoudige invoer in systemen is vaak nog nodig en systemen zijn technisch verouderd, met als gevolg dat de gebruiksvriendelijkheid te wensen over laat. Landelijk wordt de doorstap gemaakt naar het vernieuwen van de voor het politiewerk noodzakelijke operationele registratieve systemen. Het vernieuwen van deze registratieve systemen is complex: het raakt vrijwel alle operationele werkprocessen, wet- en regelgeving (waaronder de Wpg), maar ook de business intelligence en de samenwerking met ketenpartners. Dit Programma "Vernieuwend Registreren" is dan ook een veelomvattend ambitieus programma waarin alle vernieuwing in het politiewerk, in de ondersteunende systemen en de toepassing van allerlei nieuwe informatietechnologie bij elkaar komen.

Mobiel werken
We groeien in de komende vier jaar van vaste werkplekken naar steeds meer mobiele werkplekken; de visie op werkplekken is verschoven van vaste apparatuur (tot 2016 het beleid) naar meer mobiele apparatuur. Op de bureaus zullen vaste werkplekken de uitzondering zijn. Deze zijn slechts aanwezig bij balies, meldkamers en specialistische afdelingen die specifieke randapparatuur of applicaties gebruiken die niet virtueel beschikbaar zijn. In deze categorie vallen ook de werkplekken waarmee hoger gerubriceerde systemen ontsloten worden. Ook op straat willen we nog meer mobiele apparatuur beschikbaar hebben, zodat het werk zo veel mogelijk op locatie kan worden uitgevoerd.

Dienstverlening
De wereld verandert exponentieel. Niet alleen op het gebied van criminaliteit maar ook economisch, demografisch en technologisch. Daarbij nemen wensen en verwachtingen van burgers ten aanzien

van dienstverlening toe. Uit verschillende bronnen blijkt, dat het huidige contact tussen samenleving en politie op gespannen voet staat met de eisen van vandaag, laat staan met die van morgen. Om te zorgen dat de politie van overmorgen nog steeds relevant is, is een redesign van onze dienstverlening noodzakelijk.

Deze ontwikkeling van dienstverlening betekent, dat de politie de komende jaren dient te investeren in niet alleen technologie maar ook in houding en gedrag, om aan te kunnen sluiten bij de behoefte van de samenleving. De wens van de burger die contact legt met de politie staat centraal. Dit betekent focus op het verlenen van de dienst en het doen van de interventie die zo goed mogelijk aansluit bij het oplossen van het probleem waarmee de burger bij ons komt.

In 2019 beginnen we hiermee door webcare voor de hele eenheid te implementeren. Dit betekent dat van 07.00 uur ’s tot 23.00 uur burgers via sociale mediakanalen in direct contact kunnen komen met een politiefunctionaris uit het webcareteam, die hun vraag of niet-spoed melding (de zogenoemde ‘later meldingen’) gelijk in behandeling neemt.

Daarnaast zijn we gestart met een pilot binnen het Regionaal Service Centrum (RSC). Hierin wordt gewerkt aan interventies om het servicelevel binnen het RSC naar de afgesproken normen te brengen en daarmee de kwaliteit van dienstverlening te verhogen.

Als laatste wordt de tweede fase van de individuele beoordeling geïmplementeerd. Naast de basisteams worden nu ook de recherche, RSC en het operationeel centrum opgeleid, om slachtoffers individueel te beoordelen om onder andere herhaald slachtofferschap te voorkomen.

Kracht van het Verschil
Centraal staat “wij zijn een politie van een ieder”. Het afgelopen jaar zijn diverse ontwikkelingen in gang gezet om een meer diverse politieorganisatie te worden. Het moment is nu daar om nog concreter te investeren in meer diversiteit. Landelijk loopt er al geruime tijd een programma “De kracht van het verschil”. In dit kader is het uitvoeringsplan Kracht van het verschil ONL opgesteld. Dit plan kent zes pijlers: van buiten naar binnen, netwerken, inclusieve werkcultuur, leiderschap, recruitment en aanpak discriminatie. Een groot deel van de activiteiten al loopt, zoals de bondgenoten methodiek en diverse netwerken.

6. Organisatie- en innovatiestrategie

De eenheid Oost-Nederland bestaat inmiddels zes jaar. Er is in die periode een belangrijk fundament gelegd voor de toekomst. Dat is nodig, want de politie staat voor grote (operationele) opgaven. We leven in een snel veranderende samenleving die onder andere wordt gekenmerkt door globalisering, individualisering, polarisering en digitalisering. Zo zijn internationale ontwikkelingen steeds vaker verbonden met ontwikkelingen in wijken en buurten. Voorbeelden daarvan zijn de migratieproblematiek, de gevolgen van terroristische aanslagen in Europese steden en de verharding op lokale en internationale schaal. Internet en sociale media spelen hierin in toenemende mate een rol. Deze gebeurtenissen hebben invloed op wat van de politie wordt gevraagd en de wijze waarop zij in verbinding staat met de burgers in de wijken.

Welke politie past bij deze ontwikkelingen? We gaan samen met onze stakeholders, leidinggevenden en medewerkers activiteiten ondernemen om tot een strategische agenda voor de eenheid Oost-Nederland te komen. Daarbij sluiten we aan op de strategische thema's van 'de politie van overmorgen'.

De politie van overmorgen:

- is verbonden met wijk, web en wereld
- werkt samen in nieuwe veiligheidscoalities, met publieke en private partners, vanuit ieders
- grootste toegevoegde waarde
- werkt met state of the art intelligence en technologie
- is actief transparant over wat ze doet en wat niet
- is een wendbare organisatie mét wendbare medewerkers, die hun talenten en vaardigheden blijven ontwikkelen

Binnen de eenheid zijn verschillende stappen gezet, om deze 'politie van overmorgen' te kunnen zijn, bijvoorbeeld op het terrein van ondermijning en cybercrime. In de strategische agenda van de eenheid gaan we nadrukkelijk aandacht besteden aan samenwerking. Criminaliteit overstijgt de grenzen van basisteams, districten en eenheden. Om daadwerkelijk verbonden te zijn met wijk, web en wereld, is intensivering van de samenwerking binnen en buiten de eenheid nodig. Om goed in te kunnen spelen op toekomstige ontwikkelingen, is samenwerking met publieke en private partners bijvoorbeeld essentieel. Publiek private samenwerking is een effectieve manier om als overheid en bedrijfsleven gezamenlijk vorm te geven aan innovatieve ideeën op het terrein van veiligheid (bijvoorbeeld op het terrein van smart security en smart city, maar ook aan samenwerking met internet service providers in de aanpak van cybercrime en de samenwerking met banken in de aanpak van financieel economische criminaliteit). Het samen bedenken van deze innovatieve oplossingen en het bundelen van expertise is het antwoord op toekomstige vraagstukken en dilemma's.

Een andere uitdaging heeft betrekking op het streven om als politie een wendbare organisatie met wendbare medewerkers te zijn. Hiervoor is aandacht nodig voor de ontwikkeling van teams en medewerkers. De uitkomsten van de Medewerkersmonitor zullen bijvoorbeeld de komende periode gebruikt worden om richting te geven aan de ontwikkeling van teams en medewerkers.

Daarnaast zal de werk- en roosterdruk een belangrijk onderwerp van gesprek zijn en blijven in de doorontwikkeling van de organisatie. Ook de komende periode zal uitvoering worden gegeven aan de initiatieven om deze werk- en roosterdruk terug te dringen. Deze en andere thema's zullen bij het opstellen van de strategische agenda nader worden uitgewerkt.

7. Politiesterkte

De politiewet[3] schrijft voor dat in het regionaal meerjarenbeleidsplan de verdeling van de beschikbare politiesterkte, waaronder de wijkagenten, over de onderdelen van de regionale eenheid is opgenomen. Als kader geldt dat bij deze verdeling rekening wordt gehouden met het belang van een goede vervulling van de politietaak in alle betrokken gemeenten en de gestelde doelen.

Historie
De huidige verdeling van politiesterkte tussen de basisteams en districten binnen de eenheid Oost-Nederland is op verschillende verdeelsystemen gebaseerd. Ieder voormalig regiokorps maakte hierin haar eigen afweging. Bij de start van de Nationale Politie in 2013 is die oude sterkteverdeling per voormalig regiokorps als uitgangspunt gehanteerd voor de verdeling van de politiesterkte binnen de eenheid Oost-Nederland. Hierdoor was er vanaf het begin al sprake van een ongelijke verdeling van politiesterkte binnen de eenheid. Maatschappelijke ontwikkelingen, zoals bevolkingsgroei, horecavestigingen en regionaal klantenpotentieel, maar ook ontwikkelingen in meldingendruk en misdrijven, versterkten de behoefte bij zowel politie als gezagsdragers dat de huidige sterkteverdeling moet worden herzien.

HBVS+
Om die reden is in opdracht van het Regionaal Veiligheidsoverleg Oost-Nederland (RVO) door adviesbureau Andersson Elffers Felix (AEF) en de politie een onderzoek uitgevoerd naar de sterkteverdeling. Mede op advies van AEF en de politie is door het RVO besloten om het HBVS+ als verdeelsysteem te hanteren. Het HBVS+ is gebaseerd op het HBVS-verdeelsysteem dat ook landelijk wordt gehanteerd bij de verdeling van politiesterkte tussen de eenheden en is opgebouwd vanaf gemeenteniveau. Binnen het HBVS+ wordt naast omgevingskenmerken (zoals aantallen inwoners en horecagelegenheden, grens met het buitenland, oppervlakte water) ook werklast (zoals aantal prio 1-meldingen en aangiften) voor 20 procent meegewogen. De uitkomst van de HBVS+ verdeling per district is opgenomen in tabel 1. De HBVS+verdeelsleutel per basisteam is opgenomen in bijlage 3.

District	HBVS+ verdeelsleutel
District Gelderland-Midden	22,3%
District Gelderland-Zuid	17,5%
District IJsselland	15,8%
District Noord- en Oost-Gelderland	23,3%
District Twente	21,0%
Totaal	**100,0%**

Tabel 1 HBVS+ percentages per district

Schaarste
Een verdeelsysteem geeft geen indicatie van de capaciteit die nodig is voor het uitvoeren van alle politietaken. Het geeft slechts een uitkomst hoe schaarse politiecapaciteit het beste verdeeld kan worden. Al langer geven chefs signalen dat het piept en kraakt in teams als gevolg van rooster- en werkdruk. De herverdeling van politiesterkte zal dit niet veranderen. Er zal blijvend vraag zijn naar meer politiesterkte. De totaal beschikbare capaciteit voor de politie is een keuze van de landelijke politiek. De verdeling van deze capaciteit binnen de eenheid en de keuze waarop de schaarse politiesterkte wordt ingezet is een verantwoordelijkheid van het gezag. De politieleiding is aanspreekbaar op de kwaliteit van het politiewerk en het welzijn van haar medewerkers.

[3] Artikel 39 Politiewet 2012

Regeerakkoord
In het regeerakkoord van Rutte III zijn extra gelden beschikbaar gesteld voor meer politiesterkte. Afgesproken is dat deze sterkte-uitbreiding wordt gerealiseerd door in de sterkte van de eenheden een deel van de aspiranten te vervangen door volledig opgeleiden. De groep aspiranten die van de sterkte van de eenheden worden gehaald, worden formatief ondergebracht bij het politiedienstencentrum (PDC). Landelijk gezien gaat dat om 957 aspiranten. Er is afgesproken dat deze aspiranten op basis van vervangingsbehoefte (geprognosticeerde uitstroom en doorstroom) operationeel worden opgeleid en ingezet in de eenheden.

Voor Oost-Nederland betekent dit dat 225,6 fte aspiranten worden vervangen door 225,6 volledig opgeleiden. Een deel (23,2 fte) van de uitbreiding is door de minister gelabeld voor de versterking van de aanpak van ondermijning en wordt onder gebracht bij de Dienst Regionale Recherche. Het resterende aantal fte (202,4 fte) wordt conform de HBVS+ verdeling verdeeld over de districten en basisteams. Van deze extra capaciteit is 9,2 fte door de minister gelabeld voor digitale expertise in de wijk.

	2019	2020	2021	2022
Oost-Nederland	102,1	150,5	178,4	225,6
	45%	66%	79%	100%

Tabel 2 Fasering regeerakkoordgelden

Team cybercrime
Uit de loonsomberekening van de extra gelden die in het regeerakkoord aan de politie zijn toegekend blijkt dat er nog 16 fte operationele capaciteit resteert. In het RVO (29 november 2018) is het besluit genomen om deze capaciteit als collectief in te zetten op de aanpak van cybercrime. Op korte termijn wordt hiervoor op eenheidsniveau een tijdelijke werkorganisatie ingericht. De programmamanager cybercrime zal binnen twee jaar zorgdragen dat dit team wordt ingebed in de staande organisatie. Ook voor deze uitbreiding geldt dat er (16) aspirantenplaatsen worden omgezet naar (16) formatieplaatsen voor volledig opgeleiden. Voor deze uitbereiding is de aspirantenformatie van de DRR gekort.

Nieuwe verdeling
Politiesterkte
De berekening van de nieuwe politiesterkte is in meerdere stappen uitgevoerd. Allereerst is de nieuwe politiesterkte per district op basis van de HBVS+ verdeelsleutel vastgesteld, waarbij het aandeel van aspiranten voor alle districten is gefixeerd op 13 procent.

Vervolgens is de totale omvang van de vijf districtsrecherches vastgesteld op 450 fte van het totale volume van de districten, overeenkomstig het inrichtingsplan van de eenheid. De onderlinge verhouding tussen – en daarmee de omvang van – de vijf districtsrecherches wordt bepaald door de ‘HBVS+-opsporingscomponent’. In het inrichtingsplan is daarnaast afgesproken dat voor ieder district 15 fte flex-capaciteit en 2 fte leiding is gereserveerd. De resterende sterkte is bestemd voor de basisteams. Ook hiervoor is de HBVS+ verdeelsleutel toegepast.

Operationele capaciteit
Na vaststelling van de totale politiesterkte is deze vertaald naar operationele capaciteit. Bij de operationele capaciteit telt een volledig opgeleide agent voor 1 fte en een aspirant voor 0,24 fte. Bij de berekening van de operationele capaciteit is ook rekening gehouden met de extra vervangingsbehoefte van districten. Onze eenheid krijgt hiervoor 72 aspiranten toegewezen vanuit de pool van 957 PDC-aspiranten.

Voor de toedeling van deze aspiranten binnen de eenheid is naar de vervangingsbehoefte van de districten gekeken voor de komende vier jaar. Hieruit blijkt dat de districten Gelderland-Midden en

Gelderland-Zuid kunnen volstaan met de 13 procent aspiranten die ieder district in de nieuwe sterkteverdeling heeft. De drie andere districten hebben ook dan nog te weinig formatieplaatsen om in de vervanging van medewerkers die uitstromen of doorstromen te kunnen voorzien en worden daarom gecompenseerd met dit totaal van 72 aspiranten, wat overeenkomt met 17,2 fte operationele capaciteit.

Na de bestuurlijke consultatie is vervolgens in het bestuurscollege van 31 oktober 2018 een unaniem voorgenomen besluit genomen over de nieuwe politiesterkte en operationele capaciteit per basisteam.

De nieuwe politiesterkte en operationele sterkte van de districten is opgenomen in tabel 3.

District	Politie-sterkte	Operationele capaciteit 2022	Waarvan			
			Districts-recherche	PDC-aspiranten	Flex capaciteit	Leiding
Gelderland-Midden	958,0	865,2	103,3		15	2
Gelderland-Zuid	753,5	680,5	78,1		15	2
IJsselland	680,7	621,2	68,0	6,4	15	2
NO-Gelderland	1.003,9	913,6	97,4	7,0	15	2
Twente	904,7	820,8	95,5	3,8	15	2

Tabel 3 Operationele sterkte districten

Het overzicht van de nieuwe politiesterkte en operationele capaciteit per basisteam is opgenomen in de bijlage 3.

Diensten

Naast de politiesterkte van basisteams en districten stellen burgemeesters en de hoofdofficier van justitie ook de sterkte van de diensten vast. De diensten Regionale Recherche (DRR), Regionale Informatie Organisatie (DRIO), Regionaal Operationeel Centrum (DROC), Regionale Operationele Samenwerking (DROS) en de eenheidsstaf/bedrijfsvoering ondersteunen de basisteams en districten met specifieke expertise. Een overzicht met de sterkte van alle organisatieonderdelen is opgenomen in de bijlage. De volgende formatiewijzigingen zijn hierbij doorgevoerd (RVO besluit 7 december 2017).

- Versterken heterdaadkracht (inzet en ontwikkeling apparatuur) ondergebracht bij DRR: 4,5 fte ten laste van de DRR;
- VIDEX (uitlezen en bewerken van camerabeelden) ondergebracht bij DRR: 5,0 fte ten laste van de DRR;
- Beslaghuis ondergebracht bij DROS: 4,7 fte ten laste van de DRR, 4,6 fte ten laste van de DROS en 9,3 fte ten laste van de PDC;
- Gemeenschappelijke BOB Kamer ondergebracht bij DRR: 16 fte ten laste van de DRR.

De aangekondigde formatiewijziging ten behoeve van de inrichting van een PV-administratie dient nog eerst nader uitgewerkt te worden alvorens deze vertaald kan worden naar formatie. Tot slot wordt als gevolg van de uitbreiding van de operationele sterkte (regeerakkoord), ook de ondersteuning (bedrijfsvoering) volgens een gestandaardiseerde component uitgebreid. Voor de eenheid Oost-Nederland betekent dit dat er aan de eenheidsstaf 3 fte niet-operationele capaciteit wordt toegevoegd. In onderstaande tabel staat in aanvulling op tabel 3 de overige operationele sterkte van de eenheid weergegeven.

District	Politie-sterkte	Operationele capaciteit 2022
Dienst Regionaal Operationeel Centrum (ON)	139,8	139,8
Dienst Regionale Recherche (ON)	1.016,9	1.009,4
Dienst Regionale Informatieorganisatie (ON)	451,2	447,4
Dienst Regionale Operationele Samenwerking (ON)	775,4	756,4
Leiding Eenheid Oost-Nederland	4,0	4,0
Staf regionale eenheid (ON)	26,0	26,0

Tabel 4 Operationele sterkte diensten, eenheidsleiding en staf

Vervolg

Nadat de operationele capaciteit bestuurlijk is vastgesteld, wordt de vertaling gemaakt naar functies per team. Het overzicht laat op functieniveau de gewenste eindsituatie zien. De verwachting is dat dit overzicht medio 2019 gereed is. Tevens wordt gewerkt aan een uitvoeringsplan waarin is opgenomen op welke wijze de teams in 2022 de eindsituatie bereiken. Daarbij wordt zo veel als mogelijk geanticipeerd op de verwachte uit- en doorstroom. De belangrijkste instrumenten om de instroom te beïnvloeden zijn het gericht toewijzen van aspiranten en vacaturestelling.

8. Bijlagen

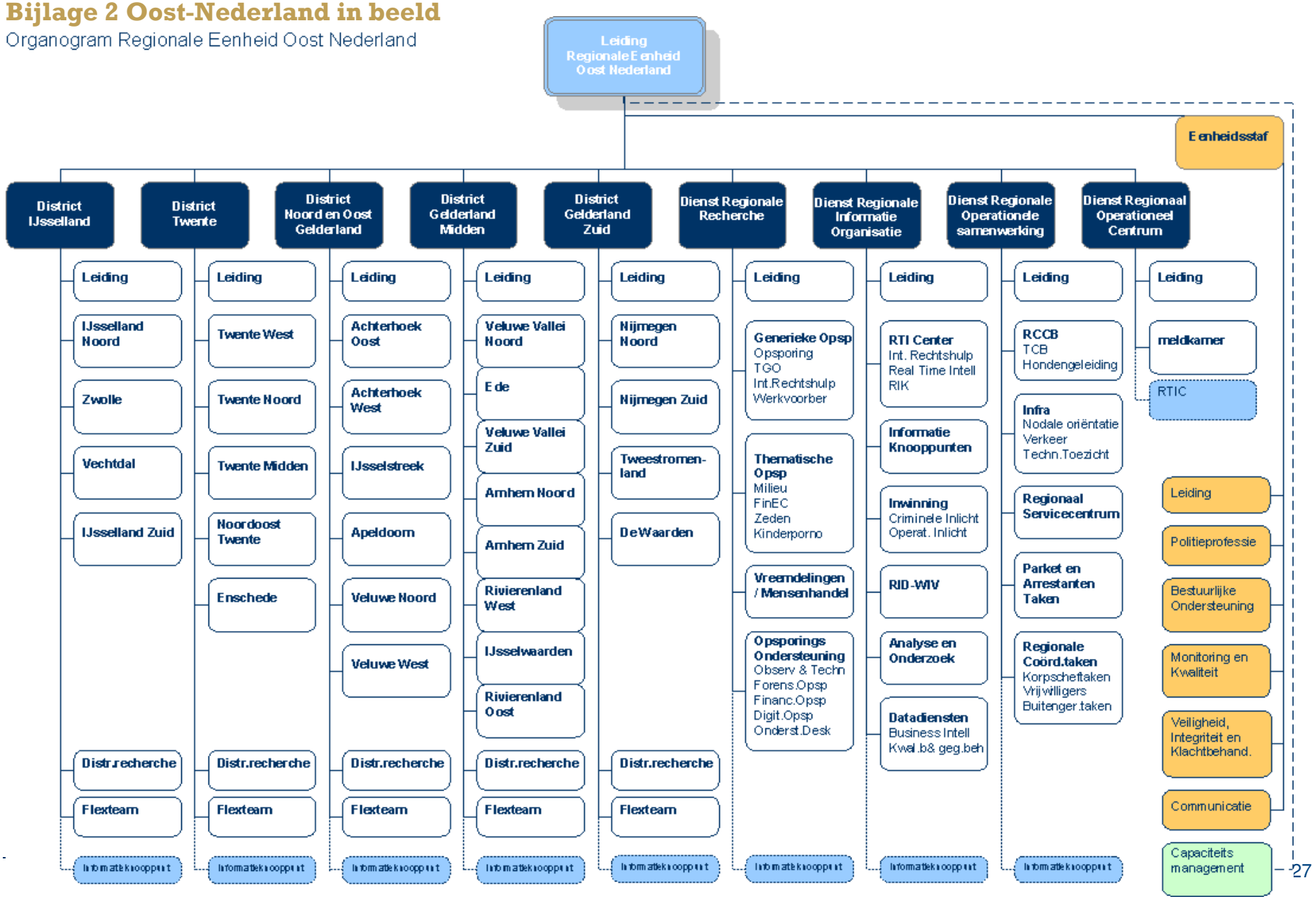
Bijlage 1 Doelen

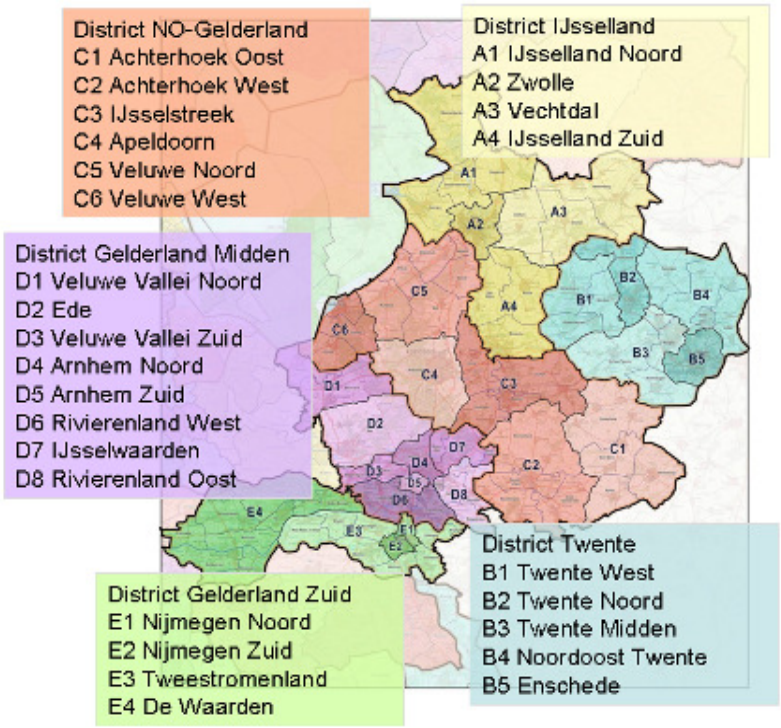
In onderstaand overzicht staan de cijfermatige doelen op een rij. De landelijke afspraken uit de veiligheidsagenda zijn pas definitief na vaststelling in het LOVP van februari.

Onderwerp		2019
Telefonische bereikbaarheid	**Servicenummer politie (0900-8844)** • Beantwoorden < 20 seconden • Aanbieden aan meldkamer < 10 sec	 80% 90%
	Alarmnummer 112 • Beantwoorden < 10 seconden	 90%
Incidentafhandeling spoedeisend (prio 1)	• < 15 minuten ter plaatse	85%
Aantal misdrijven Prognose werkaanbod♦ / Doelstelling	**Alle misdrijven**	Geen afspraken op eenheidsniveau
	High Impact Crime • Overvallen • Straatroven • Woninginbraken (excl. schuur e.d.) (incl. poging) • Voltooide woninginbraken • Geweld	
Inspanningsverplichting *(Ketenbeheerafspraken)*		21.000 parketnummers *(kwalitatieve afspraken: zie pag. 15)*
High Impact Crime (HIC) **specifiek**	• Overvallen oplossingpercentage • Straatroven oplossingpercentage • Woninginbraken oplossingpercentage	Geen afspraken op eenheidsniveau
Kinderporno	• Prognose aantal onderzoekdossiers	Geen afspraak op eenheidsniveau
Mensenhandel	• OM verdachten	24
Ondermijning	• Aan te pakken CSV's	91
Criminele vreemdelingen	• % ID-onderzoeken voldoet aan kwaliteitseisen • % PV's voorzien van vreemdelingennummer	90% 100%
Cybercrime	• Reguliere zaken Politie	46
Executie Prestatieafspraken OM	**% positieve afdoening inzake:** • Principale vrijheidsstraffen • Omgezette taakstraffen • Geldboetes • Schadevergoedingsmaatregelen • Ontnemingmaatregelen	 80% 80% 70% 80% 70%
Afpakken Afspraken vanuit Programma	• Beslagwaarde • Bij minimaal 5% van de zaken t.a.v. vermogenscriminaliteit en t.a.v. Opiumwetzaken wordt door de politie beslag gelegd op (crimineel) vermogen.	*Nog niet bekend*

Bijlage 2 Oost-Nederland in beeld

Organogram Regionale Eenheid Oost Nederland

District NO-Gelderland
C1 Achterhoek Oost
C2 Achterhoek West
C3 IJsselstreek
C4 Apeldoorn
C5 Veluwe Noord
C6 Veluwe West
District IJsselland
A1 IJsselland Noord
A2 Zwolle
A3 Vechtdal
A4 IJsselland Zuid
District Gelderland Midden
D1 Veluwe Vallei Noord
D2 Ede
D3 Veluwe Vallei Zuid
D4 Arnhem Noord
D5 Arnhem Zuid
D6 Rivierenland West
D7 IJsselwaarden
D8 Rivierenland Oost
District Twente
B1 Twente West
B2 Twente Noord
B3 Twente Midden
B4 Noordoost Twente
B5 Enschede
District Gelderland Zuid
E1 Nijmegen Noord
E2 Nijmegen Zuid
E3 Tweestromenland
E4 De Waarden

Bijlage 3 Sterkteverdeling

Dienst / District	Verdeel-sleutel	HBVS+ Politie-sterkte	HBVS+ waarvan aspirant	nieuwe operationele capaciteit
Leiding Eenheid Oost-Nederland		4,0		4,0
Staf regionale eenheid (ON)		26,0		26,0
District IJsselland	15,83%	680,7	86,7	621,2
District Twente	21,04%	904,7	115,2	820,8
District Noord- en Oost-Gelderland	23,34%	1.003,9	127,8	913,6
District Gelderland-Midden	22,28%	958,0	122,0	865,2
District Gelderland-Zuid	17,52%	753,5	95,9	680,5
Team ZSM (ON)		26,7		26,7
Team Cybercrime (ON)		16,0		16,0
Dienst Regionaal Operationeel Centrum (ON)		139,8		139,8
Dienst Regionale Recherche (ON)		1.016,9	9,8	1.009,4
Dienst Regionale Informatieorganisatie (ON)		451,2	5,0	447,4
Dienst Regionale Operationele Samenwerking (ON)		775,4	25,0	756,4
Dienst Bedrijfsvoering (ON)				
TOTAAL	**100%**	**6.756,8**	**587,3**	**6.327,0**

Dienst / District	Afdeling	Verdeel-sleutel	HBVS+ Politie-sterkte	HBVS+ waarvan aspirant	nieuwe operationele capaciteit
Leiding Eenheid Oost-Nederland	Leiding Eenheid Oost-Nederland		4,0		4,0
Staf regionale eenheid (ON)	Staf regionale eenheid (ON)		26,0		26,0
District IJsselland	Leiding District IJsselland		2,0		2,0
District IJsselland	Basisteam IJsselland-Noord	22,57%	134,1	19,1	126,4
District IJsselland	Basisteam Zwolle	28,47%	169,1	24,1	150,2
District IJsselland	Basisteam Vechtdal	16,87%	100,2	14,3	90,2
District IJsselland	Basisteam IJsselland-Zuid	32,09%	190,7	27,2	169,4
District IJsselland	Flexteam IJsselland		15,0		15,0
District IJsselland	Districtsrecherche IJsselland	15,46%	69,6	2,0	68,0
District IJsselland	Team ZSM (ON)		26,7		26,7
District Twente	Leiding District Twente		2,0		2,0
District Twente	Basisteam Twente-West	11,35%	89,7	12,8	80,0
District Twente	Basisteam Twente-Noord	17,26%	136,5	19,5	121,7
District Twente	Basisteam Twente-Midden	24,27%	191,9	27,5	171,1
District Twente	Basisteam Noordoost-Twente	12,73%	100,6	14,4	93,1
District Twente	Basisteam Enschede	34,39%	271,9	38,9	242,4
District Twente	Flexteam Twente		15,0		15,0
District Twente	Districtsrecherche Twente	21,56%	97,0	2,0	95,5
District Noord- en Oost-Gelderland	Leiding District Noord- en Oost-Gelderland		2,0		2,0
District Noord- en Oost-Gelderland	Basisteam Achterhoek-Oost	15,04%	133,6	18,9	125,8
District Noord- en Oost-Gelderland	Basisteam Achterhoek-West	19,82%	176,0	24,9	157,1
District Noord- en Oost-Gelderland	Basisteam IJsselstreek	15,46%	137,3	19,5	122,6
District Noord- en Oost-Gelderland	Basisteam Apeldoorn	23,62%	209,7	29,7	187,2
District Noord- en Oost-Gelderland	Basisteam Veluwe-Noord	13,91%	123,5	17,5	110,3
District Noord- en Oost-Gelderland	Basisteam Veluwe-West	12,14%	107,8	15,3	96,2
District Noord- en Oost-Gelderland	Flexteam Noord- en Oost-Gelderland		15,0		15,0
District Noord- en Oost-Gelderland	Districtsrecherche Noord- en Oost-Gelderland	21,99%	99,0	2,0	97,4
District Gelderland-Midden	Leiding District Gelderland-Midden		2,0		2,0
District Gelderland-Midden	Basisteam Veluwe Vallei-Noord	11,29%	94,4	13,5	87,0
District Gelderland-Midden	Basisteam Ede	16,20%	135,5	19,4	114,6
District Gelderland-Midden	Basisteam Veluwe Vallei-Zuid	9,93%	83,1	11,9	78,4
District Gelderland-Midden	Basisteam Arnhem-Noord	35,73%	298,8	42,9	155,2
District Gelderland-Midden	Basisteam Arnhem-Zuid	35,73%			97,7
District Gelderland-Midden	Basisteam Rivierenland-West	9,08%	75,9	10,9	71,7
District Gelderland-Midden	Basisteam IJsselwaarden	7,81%	65,3	9,4	61,6
District Gelderland-Midden	Basisteam Rivierenland-Oost	9,97%	83,3	12,0	78,7
District Gelderland-Midden	Flexteam Gelderland-Midden		15,0		15,0
District Gelderland-Midden	Districtsrecherche Gelderland-Midden	23,30%	104,9	2,0	103,3
District Gelderland-Zuid	Leiding District Gelderland-Zuid		2,0		2,0
District Gelderland-Zuid	Basisteam Nijmegen-Noord	43,28%	284,3	40,7	114,7
District Gelderland-Zuid	Basisteam Nijmegen-Zuid	43,28%			138,7
District Gelderland-Zuid	Basisteam Tweestromenland	21,84%	143,5	20,5	127,8
District Gelderland-Zuid	Basisteam De Waarden	34,88%	229,1	32,8	204,2
District Gelderland-Zuid	Flexteam Gelderland-Zuid		15,0		15,0
District Gelderland-Zuid	Districtsrecherche Gelderland-Zuid	17,89%	79,6	2,0	78,1

Dienst / District	Afdeling	Verdeel-sleutel	HBVS+		nieuwe operationele capaciteit
			Politie-sterkte	waarvan aspirant	
Dienst Regionaal Operationeel Centrum (ON)	Dienst Regionaal Operationeel Centrum (ON)		1,0		1,0
Dienst Regionaal Operationeel Centrum (ON)	Afdeling Meldkamer (politiedeel) (ON)		138,8		138,8
Dienst Regionale Recherche (ON)	Leiding Dienst Regionale Recherche (ON)		2,0		2,0
Dienst Regionale Recherche (ON)	Afdeling Generieke Opsporing (ON)		270,5	4,7	266,9
Dienst Regionale Recherche (ON)	Afdeling Thematische Opsporing (ON)		195,2	0,6	194,7
Dienst Regionale Recherche (ON)	Afdeling Vreemdelingenpolitie (ON)		129,6	2,7	127,6
Dienst Regionale Recherche (ON)	Afdeling Specialistische Ondersteuning (ON)		419,6	1,9	418,2
Nog nader te bepalen	Team Cybercrime		16,0		16,0
Dienst Regionale Informatieorganisatie (ON)	Leiding DRIO (ON)		2,0		2,0
Dienst Regionale Informatieorganisatie (ON)	Afdeling Regionale Informatie (ON)		101,6		101,6
Dienst Regionale Informatieorganisatie (ON)	Afdeling Informatieknooppunten (ON)		166,6		166,6
Dienst Regionale Informatieorganisatie (ON)	Afdeling Inwinning		77,0		77,0
Dienst Regionale Informatieorganisatie (ON)	Afdeling RID		27,0		27,0
Dienst Regionale Informatieorganisatie (ON)	Afdeling Analyse en Onderzoek (ON)		74,0	5,0	70,2
Dienst Regionale Informatieorganisatie (ON)	Afdeling Business Intelligence en Kwaliteit (ON)		3,0		3,0
Dienst Regionale Operationele Samenwerking (ON)	Leiding DROS (ON)		2,0		2,0
Dienst Regionale Operationele Samenwerking (ON)	Afd. Regionale Conflict- en Crisisbeheersing (ON)		29,5		29,5
Dienst Regionale Operationele Samenwerking (ON)	Afdeling Infrastructuur (ON)		170,9	10,0	163,3
Dienst Regionale Operationele Samenwerking (ON)	Afdeling Regionaal Service Centrum (ON)		117,8		117,8
Dienst Regionale Operationele Samenwerking (ON)	Afdeling Arrestantentaken (ON)		287,5	15,0	276,1
Dienst Regionale Operationele Samenwerking (ON)	Afdeling Regionale Coordinatietaken (ON)		77,3		77,3
Dienst Regionale Operationele Samenwerking (ON)	Afdeling Hondenbrigade (ON)		90,4		90,4
Dienst Bedrijfsvoering (ON)	Afdeling Planning en Capaciteitsmanagement (ON)				

Bijlage 4 Samenvatting Landelijke beleidsdoelstellingen

Ondermijning
Het regeerakkoord bevat een structurele investering van €5 mln. in 2018, oplopend tot € 10 miljoen vanaf 2019 en een eenmalig anti- ondermijningsfonds van € 100 mln. Deze middelen worden toegedeeld aan de regionale en landelijke partners, op basis van de voorstellen die zij eind september 2018 hebben ingediend. Op landelijk niveau is het Strategisch beraad Ondermijning (SBO) ingericht waarin alle partners zijn vertegenwoordigd, onder onafhankelijk voorzitterschap. Ook is een aanjaagteam ingericht dat het land in gaat om de operationele partijen te faciliteren in het concreet verbeteren en versnellen van de aanpak.

Om de gewenste versterking en versnelling van de aanpak van ondermijnende criminaliteit te realiseren zijn de volgende afspraken gemaakt:

1. Prioritering en samenwerking
a. als het criminaliteitsbeeld daar aanleiding toe geeft, werken eenheden samen aan de opsporing van ondermijnende en zware criminaliteit, zodat robuuste verbanden ontstaan en slagvaardiger onderzoek wordt gedaan naar regio-overstijgende CSV's..
b. er is aandacht voor regio- of landsgrensoverstijgende aspecten en als hier sprake van is, wordt hiermee rekening gehouden bij de keuze van de interventies.

2. Informatiepositie aan de voorkant wordt versterkt
De informatiepositie aan de voorkant van het proces wordt verbeterd, als basis voor interventies in de aanpak van ondermijnende criminaliteit (opwerken van signalen in de wijk, mutatie daarvan en organiseren van opvolging via opsporing of andere interventies) .
a. vanuit de basisteams wordt een inspanning geleverd om bewustzijn en signalering te vergroten.
b. binnen de eenheden worden afspraken gemaakt tussen de basisteams, informatieorganisatie en recherche over opvolging van ondermijningssignalen. Vanuit de recherche wordt de inspanning geleverd om meer aan de opvolging van de signalen uit de basisteams te doen. Ook wordt bezien of er in de districtsrecherche meer aan de aanpak van ondermijning moet worden gedaan.

3. Kwantificeerbaar maken van de (accenten binnen de) aanpak
Het doel is het beter kwantificeerbaar maken van de resultaten van de aanpak van ondermijning, in het bijzonder voor wat betreft de accenten in de aanpak te weten illegale wapens en drugs.
a. In 2019 worden met landelijke en regionale partners indicatoren ontwikkeld waarmee kwalitatieve en kwantitatieve resultaten en maatschappelijk effecten van de aanpak worden uitgedrukt.
b. **t**ot die tijd wordt "het aantal via strafrechtelijke weg aangepakte csv's" en de bijdrage van de politie aan integrale handhavingsacties gemonitord, met het realisatiecijfer van 2018 als uitgangspunt (aantal onderzoeken per aandachtgebied, waaronder de accenten illegale wapens en drugs).

4. Financiële invalshoek aanpak
a. Elk preweegdocument bevat een financiële paragraaf met financieel-economische aspecten en onderzoeksmogelijkheden. De politie levert hier een bijdrage aan, inclusief advies over de inzet van financiële expertise. Met betrokken partners wordt op basis hiervan aangegeven wat de meest kansrijke wijze van afpakken is: strafrechtelijk, fiscaal of bestuurlijk, of een combinatie.
b. In alle ondermijningzaken wordt financieel onderzoek ingezet, tenzij uit de financiële paragraaf evident naar voren komt dat dit geen meerwaarde heeft. OM en politie bespreken op reguliere basis in de daarvoor geëigende gremia de voortgang en mogelijke verbeteringen op dit punt.
c. Partners ontwikkelen in 2019 een 'afpakmonitor' die inzicht geeft in de resultaten van het integraal afpakken, met gebruik van de beschikbare registraties. De aanname is dat deze afspraak en de

extra middelen die door het Kabinet zijn uitgetrokken voor versteviging van het afpakken leidt tot verhoging van het beslag en van afgepakte middelen zowel strafrechtelijk, fiscaal als bestuurlijk.

d. Partners ontwikkelen in 2019 kwantitatieve resultaat- en effectdoelstellingen met betrekking tot strafrechtelijk afpakken dan wel het leggen van beslag waar het de inzet van de politie betreft.

Tot slot is afgesproken dat ten minste een maal per jaar, na voorbereiding in het Strategisch Beraad Ondermijning, in LOVP-verband gesproken over de voortgang van de (integrale) aanpak van ondermijning, in het bijzonder waar het gaat om de inzet van de politie en de daarmee geboekte resultaten. Doel van dat gesprek is het identificeren en in gang zetten van verbeteringen binnen de aanpak door de politie.

Mensenhandel

Eerder zijn middelen beschikbaar gesteld aan het OM en de politie ten behoeve van de intensivering van de aanpak van mensenhandel (2 miljoen euro structureel). Met de middelen uit het Regeerakkoord worden bovendien politieliaisons aangesteld voor de aanpak van mensenhandel.

Voor de politie is de volgende beleidsdoelstelling afgesproken:
Meer interventies met een grotere maatschappelijke impact, waarbij de interventies lokaal, bovenlokaal, nationaal als internationaal kunnen zijn.

1. Beoogde kwalitatieve resultaten en inspanningen

Onder het gezag van het openbaar ministerie wordt de signalering en informatiegestuurde aanpak op alle vormen van mensenhandel in de fysieke en digitale wereld versterkt en geborgd door o.a.:

a. Optimaliseren van de inzet van gecertificeerde mensenhandelrechercheurs;
b. Een doorontwikkeling van het (landelijk; bovenlokaal en lokaal) (realtime) informatiebeeld door het veredelen van informatie. Hiertoe wordt onder meer een werkwijze ontwikkeld waarbij intelligence, opsporing (breder dan de AVIM teams migratiecriminaliteit en mensenhandel) en de gebiedsgebonden politiezorg nauwer met elkaar zijn verbonden en die zich uitstrekt tot zowel de fysieke als digitale wereld. Dit omvat ook een versterkte samenwerking met het landelijke samenwerkingsverband EMM en andere externe partners.
c. Het investeren in een politie-breed bewustzijn van het fenomeen, met oog voor het oppikken, registreren en verwerken van signalen die duiden op uitbuiting;
d. De bovenlokale samenwerking op mensenhandel bij complexe multiproblematiek of eenheids- / grens overstijgende problematiek wordt verstrekt. Dit vergt een intensivering van de samenwerking met het Openbaar Ministerie en andere relevante partners. De bijdrage van de politie aan deze samenwerking is in ieder geval het leveren van een goed informatiebeeld en het daarop organiseren van de beschikbare capaciteit.
e. Versterken van de bijdrage van politie aan het aanpakken van mensenhandelaren samen met en door andere landen door a. relevante informatie te delen met Europol, andere landen (onder andere in het kader van EMPACT THB) en andere relevante gremia; en
f. politieliaisons in bronlanden optimaal te benutten door hen met duidelijke opdrachten en goede lokale inbedding te plaatsen in relevante landen en te zorgen voor een goede verbinding met de eenheden gericht op het uitvoeren van betekenisvolle interventies.

2. Beoogde kwantitatieve resultaten

a. Toename aantal gemelde slachtoffers door de politie bij Comensha.
b. Streefcijfers aantal OM-verdachten van mensenhandel

2019	*2020*	*2021*	*2022*
190	*205*	*220*	*240*

Toelichting
Het aantal OM-verdachten van mensenhandel dat vanuit de politie instroomt is in de afgelopen jaren sterk gedaald; van 261 in 2012 naar 153 in 2017. Slachtoffers zijn voor daders makkelijk vervangbaar. het is daarom cruciaal om het aantal opgespoorde daders omhoog te brengen. Voor de komende jaar is afgesproken het aantal OM-verdachten aan te leveren dat gemiddeld is bereikt de afgelopen vijf jaar, waarna een jaarlijkse verdere groei volgt van 5%. Een substantieel deel van de aangiften leidt uiteindelijk niet tot het in beeld komen van een verdachte, terwijl er wel opsporingshandelingen zijn verricht. De politie zal deze inspanningen meenemen in de kwalitatieve bespreking van de voortgang.

3. Toename complexe onderzoeken en interventies met oog voor:

a) Criminele samenwerkingsverbanden;
b) Eenheidsoverstijgende onderzoeken;
c) Samenwerking met partners in het kader van het barrièremodel;
d) Versterking internationale samenwerking

Er wordt gestreefd naar een jaarlijkse toename van complexe onderzoeken en interventies (referentie-jaar 2019), hierop wordt. Het is mogelijk dat het aantal OM-verdachten niet wordt gehaald door:
- een toename van complexe onderzoeken
- het aantal opsporingshandelingen dat niet leidt tot een vervolging of sepotbeslissing
- wezenlijke bijdragen van politie aan andersoortige interventies zoals bestuurlijke rapportages.

De resultaten zullen dan ook in samenhang met elkaar moeten worden bekeken en geduid. Randvoorwaardelijk is dat de kennis van politie voor de aanpak van het fenomeen mensenhandel binnen en buiten de AVIM op peil wordt gebracht en op peil blijft (daarna), inclusief financieel, internationaal en opsporen en investeer (gedurende VA) extra in het vergroten van de actuele kennis van het fenomeen. De in 2018 af te spreken doorontwikkeling van het EMM moet tijdens de VA gerealiseerd worden. Daarnaast worden de mogelijkheden tot informatiedeling tussen partners verbeterd.

Cybercrime en online seksueel kindermisbruik

Met betrekking tot de bestrijding van cybercrime zijn afspraken gemaakt ten aanzien van het aantal uit te voeren onderzoeken en ten aanzien van organisatieontwikkeling.

Onderzoeken

De onderzoeken zijn verdeeld in:
a. reguliere onderzoeken uitgevoerd op regionaal niveau
b. fenomeenonderzoeken, die gericht zijn op de brede bestrijding van eenheidsoverstijgende cybercriminele fenomenen en dadergroepen
c. onderzoeken van het Team High Tech Crime, waar het gaat om onderzoeken met een high tech component.

Om een zo groot mogelijk maatschappelijk effect te bereiken, worden de doelstellingen geduid in opsporingsonderzoeken en alternatieve interventies. De doelstellingen zijn als volgt:

		2019	2020	2021	2022
regulier	**onderzoeken**	**310**	**ntb**	**ntb**	**ntb**
	Waarvan 25% alternatieve of aanvullende interventies	77	**ntb**	**Ntb**	**ntb**
fenomeen	**onderzoeken**	**41**	**ntb**	**ntb**	**ntb**
	Waarvan 50% alternatieve of aanvullende interventies	20	**ntb**	**ntb**	**ntb**
THTC	**onderzoeken**	20	**ntb**	**ntb**	**ntb**
Totaal		371			

In de tweede helft van 2019 worden deze doelstellingen en onderliggende definities geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie, waaronder de inzichten in benodigde inzet voor fenomeenonderzoeken, en rekening houdend met de effectieve groei van capaciteit vanaf 2020 worden vervolgafspraken gemaakt over het aantal onderzoeken. Daarbij is het maatschappelijk effect het uitgangspunt. Voor de rest van de looptijd van de Veiligheidsagenda is de verwachting dat de ambitie verder kan groeien.

Organisatieontwikkeling
Daarnaast zijn afspraken gemaakt over de wijze waarop in de intake en service onderdelen van de basisteams de kennis over deze cyberfenomenen zal worden verbeterd zodat ook op dit terrein een beter aangifteproces mogelijk is, en signalen eerder gezien worden. Het basiskennisniveau van de medewerkers binnen de basisteams en opsporing wordt verder verhoogd en actueel gehouden. Daarnaast is er speciale aandacht voor medewerkers van het Regionaal Service Centrum en Intake&Service ten behoeve van de kwaliteit van het aangifteproces en de dienstverlening. Hierbij kan o.a. gedacht worden aan het jaarlijks uitbrengen van een cybercrime beeld per eenheid en het aanbieden van specifieke trainingen. De politie rapporteert 1 keer per jaar in het jaarverslag over de activiteiten die op dit vlak zijn uitgevoerd.

Online kindermisbruik
De aanpak van online seksueel kindermisbruik vraagt specifieke expertise binnen de politie. De opsporing wordt gedaan door 150 FTE netto capaciteit, verdeeld over 11 gespecialiseerde teams die centraal worden aangestuurd. Het maken van duidelijke keuzes bij de inzet van de capaciteit is een belangrijke voorwaarde voor een effectieve inzet van die capaciteit.
Er wordt steeds gestreefd naar een zo groot mogelijk maatschappelijk effect. De focus bij de aanpak van online seksueel kindermisbruik ligt daarom onverminderd op het identificeren van slachtoffers, misbruikers, vervaardigers en keyplayers binnen (online) netwerken. Tegelijkertijd is het van belang dat er voor downloaders en verspreiders geen vrijplaats ontstaat, ook hier dient capaciteit voor beschikbaar te blijven. Door en met JenV wordt daarnaast middels de Hernieuwde aanpak online seksueel kindermisbruik sinds 2018 ingezet op een brede maatschappelijke aanpak die tevens ziet op preventie en verstoring. Hierdoor kunnen politie en OM zich (blijven) richten op acuut misbruik.

Om deze aanpak effectief te laten zijn worden voor deze agenda ten aanzien van de politie de volgende resultaatsafspraken gemaakt:
1. De resultaatsafspraken weerspiegelen waar de inzet op gericht wordt. Jaarlijks wordt verantwoording afgelegd over de categorieën plegers waar de inzet op gericht was (de keuze aan de voorkant), te weten: Misbruiker/vervaardiger, Keyplayer of facilitator binnen netwerk en Bezitter/verspreider.

2. De ambities zijn voor de volgende jaren hieraan gekoppeld:

Jaar:	2019	2020	2021	2022
A: Vervaardigers/ misbruikers	100	100	100	100
B: Keyplayers (/netwerken)	15	15	15	15
C: Bezitters/verspreiders	400	400	400	400
TOTAAL	515	515	515	515

Deze streefcijfers weerspiegelen de focus op onderzoeken ten aanzien van de verschillende categorieën plegers (verdachten/verdenkingen).Meer dan voorgaande jaren wordt het zwaartepunt daarbij gelegd op zwaardere (en arbeidsintensieve) onderzoeken in de categorieën A en B.

3. Tevens wordt gekeken naar de resultaten van de inzet. Daarom wordt in de jaarrapportage tevens gerapporteerd waar bovengenoemde gepleegde inzet toe geleid heeft (het resultaat aan de achterkant). Daarbij gaat het naast de aantallen daders bovenal om de hoeveelheid slachtoffers die door inzet van de 150 FTE zijn geïdentificeerd.
4. Door zowel de inzet (aan de voorkant) als het resultaat te meten (aan de achterkant) kan gekeken worden naar het effect. Dit biedt mogelijkheden tot analyses waaruit we kunnen leren of en wanneer onze sturing leidt tot de gewenste resultaten.

Executie

In de Veiligheidsagenda zijn ten behoeve van de prioriteit executie de volgende afspraken gemaakt.

Afspraken:
1. De politie ontvangt de dossiers die voldoen aan de definitie “er is sprake van een opsporingsindicatie binnen Nederland”. Aan die definitie zijn kwalitatieve randvoorwaarden verbonden die nader zijn omschreven.
2. De politie verricht vervolgens opsporingshandelingen binnen de huidige opsporingscapaciteit ten aanzien van deze dossiers om op die manier het dossier positief af te doen. Dit betekent uiteraard bij voorkeur dat de veroordeelde wordt aangehouden.
3. Voor de in behandeling genomen dossiers geldt vervolgens een inspanningsverplichting, die inhoudt dat een percentage van 40% van de aangeleverde dossiers positief wordt afgedaan. Over de definitie van ‘positief afdoen’ staat verderop in de tekst meer duiding.
4. Er zijn doorlopend 1008 dossiers bij de politie in behandeling waaraan actief wordt gewerkt. Dit betreft 10 per politie-eenheid.

Met deze afspraken wordt invulling gegeven aan de volgende doelstelling:
“*eenduidige kwalitatieve en kwantitatieve afspraken te maken met inachtneming van de daarbij behorende randvoorwaarden. Het gaat hier om de in het opsporingsregister opgenomen (oude voorraad van) veroordeelden met lagere straffen die niet primair binnen het aandachtsgebied van FASTvallen*”.
Door middel van de bovenstaande afspraken wordt invulling gegeven aan deze doelstelling. Daarbij wordt ook, aanvullend hierop, een (eerste) afspraak gemaakt over het voorkomen dat nieuwe zaken dreigen terecht te komen in de passieve signalering van E&S (voormalig Opsporingsregister).

Aan de leden

Datum
13 oktober 2022
Kenmerk
TISA/U202200681
Lbr. 22/054
Telefoonnummer
070-3738393
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Asielopvang, statushouders en Oekraïne

Geachte leden van college en gemeenteraad,

De zorgen over de opvang van asielzoekers blijven onverminderd groot. Door een tekort aan opvangplekken en aan menskracht bij betrokken uitvoeringsorganisaties, blijft de situatie in Ter Apel uiterst moeilijk. En er is nog geen zicht op oplossingen voor de korte termijn en structureel voor de lange termijn. Het gaat ons allen aan het hart dat uiteindelijk de kwetsbare mensen hiervan de dupe zijn.

Solidariteit
De VNG doet daarom een dringend beroep op alle gemeenten om, mede vanuit onderlinge solidariteit tussen gemeenten, mee te werken aan verschillende oplossingen. Een belangrijk onderdeel daarvan is het versneld huisvesten van statushouders, vooruitlopend op de hoge taakstelling voor de eerste helft van 2023. Hoe meer statushouders worden gehuisvest - en dan ook kunnen beginnen met integreren - des te minder opvangplekken er nodig zijn.

Maar het gaat ook over het leveren van reguliere opvanglocaties voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv'ers) en voor alle andere asielzoekers. Waar individuele gemeenten geen kansen zien om opvanglocaties te creëren, moet het gesprek over de regionale mogelijkheden plaatsvinden aan de Provinciale Regietafel.

Uitvoeringsagenda
De VNG verzoekt het kabinet om werk te maken van de reeds enkele jaren geleden afgesproken Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen. Deze agenda voorziet onder andere in meerdere aanmeldlocaties, verspreid over Nederland, en biedt perspectief op kleinschaliger opvanglocaties. En ook daar is bij de uitvoering de bereidwilligheid van zowel het rijk als gemeenten nodig.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Asielwet
Het kabinet heeft aangekondigd gemeenten wettelijk te willen verplichten om opvanglocaties te leveren. Het kabinet wil vasthouden aan de invoeringsdatum van 1 januari 2023. Invoering op die datum lijkt moeilijk haalbaar omdat dit wetsvoorstel nog niet is vastgesteld. De VNG houdt een uitvoeringstoets, waarbij we onder meer kijken naar uitvoerbaarheid en uitlegbaarheid, de wijze van invoering, de transitie vanuit het huidige systeem, het draagvlak, de wijze van financiering en de inrichting van toezicht en handhaving vanuit provincies en/of rijk.

Tijdelijke Wet Oekraïne
Een groot deel van de gemeenten vangen gezamenlijk meer dan 60.000 Oekraïners op. Op dit moment is de verwachting dat deze taak nog wel langere tijd doorloopt en dat mogelijk een groot deel van deze vluchtelingen hier langer gaat blijven. De Europese Unie heeft recentelijk de speciale status voor Oekraïners met een jaar verlengd. Ondertussen loopt het aantal vluchtelingen dat in Nederland opvang zoekt gestaag op en stagneert al een tijdje het aantal opvangplekken. De VNG stelt vast dat gemeenten veel opvangplekken hebben geregeld, omdat het COA niet in staat bleek deze verantwoordelijkheid adequaat uit te voeren. De VNG roep het kabinet op om met een lange termijn aanpak voor de opvang Oekraïners te komen. Er dient ook een wettelijke basis voor deze opvang te komen. Deze Tijdelijke Wet Oekraïne is nog steeds niet in consultatie gegaan. Gemeenten moeten zekerheid krijgen om langdurige afspraken te kunnen maken met bijvoorbeeld opvanglocaties, onderwijspartners en andere partners die de begeleiding verzorgen en andere maatschappelijke en sociale voorzieningen realiseren.

De VNG blijft richting het kabinet benadrukken dat voorgestelde maatregelen zorgvuldig en met spoed ter hand worden genomen.

In deze ledenbrief informeren wij u verder over:
- Huisvesting statushouders
- Consulatie asielwetgeving
- Gezinshereniging
- Opvang amv’ers
- Stand van zaken uitvoeringstoets RooO
- Langetermijnperspectief Oekraïners
- Verblijfstickers
- Kostenverdeling

Asiel

Huisvesting statushouders
In de bestuurlijke afspraken tussen rijk, Veiligheidsberaad, IPO en VNG van 26 augustus jl. is het streven opgenomen om voor het eind van 2022 minimaal 20.000 statushouders te huisvesten. Dit aantal bestaat uit de taakstelling voor 2022-II (incl. achterstand uit eerdere periodes) en een deel van de taakstelling van 2023-I. Met het versneld huisvesten komen er opvangplekken vrij in de asielzoekerscentra en zijn er minder asielopvangplekken nodig. Daarnaast kunnen gemeenten vooruitlopen op de taakstelling van volgend jaar. Deze is voor de eerste helft van 2023 vastgesteld op 21.200 personen.

Onder de taakstelling van 2023-I valt ook een groep van maximaal 100 personen die uit Afghanistan geëvacueerd zijn. Het merendeel heeft de Nederlandse nationaliteit (minimaal 1 persoon binnen elk huishouden). Zij worden door het ministerie van BZK tijdelijk in hotels opgevangen. Het ministerie van BZK brengt de regiobinding van deze groep in kaart en gaat gemeenten de komende tijd gericht benaderen met het verzoek een huishouden te huisvesten.

Momenteel liggen gemeenten op koers voor het behalen van de reguliere taakstelling 2022-II, maar nog niet voor de beoogde versnelling. De Provinciale Regietafels worden opgeroepen om, als dit nog niet gebeurd is, zo snel mogelijk bijeen te komen om de huisvestingsopgave te bespreken. Vertegenwoordigers van het rijk en de corporaties kunnen aanwezig zijn om mee te denken over oplossingen. Aedes heeft daarnaast haar leden geïnstrueerd om proactief een bod aan gemeenten te doen met op korte termijn beschikbare woningen. In samenwerking met het COA kan dit bod per gemeente geijkt worden op de grootte en eigenschappen van de te huisvesten huishoudens. Om gemeenten te helpen bij het opstellen van een plan zijn de mogelijkheden nog eens op een rij gezet in een handreiking: Versnelde huisvesting statushouders: overzicht van overwegingen, maatregelen en regelingen. Het versneld huisvesten is onderdeel van de integrale opgave zoals is beschreven in het adviesrapport ‘een thuis voor iedereen.’

Consultatie asielwet uitgesteld
In de bestuurlijke afspraken is ook opgenomen dat het rijk uiterlijk 1 oktober 2022 spoedwetgeving in consultatie brengt die een wettelijke taak creëert voor gemeenten om asielopvang te realiseren. De consultatie is echter nog niet gestart. Omdat de beoogde inwerkingtreding nog steeds 1 januari 2023 is, vreest de VNG dat deze vertraging gevolgen gaat hebben voor een zorgvuldige uitvoering van uitvoeringstoets en het kostenonderzoek en de verwerking van de uitkomsten. De VNG vindt het noodzakelijk dat aan de voorkant helder is wat deze wet betekent voor de verantwoordelijkheden, rollen en taken van gemeenten (uitvoeringstoets). Daarnaast moet een goed beeld bestaan van de financiële middelen die gemeenten nodig hebben om de wet uit te voeren (kostenonderzoek, artikel 2 onderzoek). De VNG blijft alert op de doorlooptijd hiervoor.

Gezinshereniging
Het kabinet heeft besloten dat vanaf 3 oktober nareizigers pas mogen overkomen als er een passende woning is. Daarmee wil het kabinet voorkomen dat zij gebruik moeten maken van asielopvang. Het kabinet overweegt om gemeenten een rol te geven in de goedkeuring van een passende woning. Omdat we diverse signalen van gemeenten ontvangen dat hier mogelijk sprake is van belemmeringen in de uitvoering en een remmend effect op de huisvesting van statushouders, wil de VNG dat er een bestuurlijk gesprek plaatsvindt en dat de impact kan worden getoetst. Op basis daarvan kan de VNG bepalen wat wordt gevraagd van gemeenten voordat zij meewerken aan de uitvoering van dit beleid.

Oproep opvang amv

Het kabinet heeft een extra oproep gedaan aan gemeenten om opvang voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) te realiseren. Elke gemeente heeft daarover een brief ontvangen. Het is deels een herhaald verzoek en deels een nieuwe vraag:

- Kleinschalige opvang (Nidos): op 7 september is de oproep gedaan om in elke provincie 25 á 30 eengezinswoningen te realiseren. In totaal zouden daarmee 1.400 plekken beschikbaar komen voor Nidos. Dit heeft nog onvoldoende extra opvangcapaciteit opgeleverd. De brief van vorige week geeft aan dat voor het einde van het jaar minstens 700 van de 1400 extra plekken gerealiseerd moeten zijn. De andere helft zo spoedig mogelijk in de loop van volgend jaar. Deze plekken zijn bedoeld voor amv's van 15 jaar of ouder met een status. Jongeren in deze kleinschalige opvang tellen mee voor de taakstelling.
- Procesopvanglocatie voor amv (COA): er zijn voor 1 januari 2023 ook 1.000 extra plekken voor amv's bij het COA nodig. Dergelijke opvanglocaties zijn kleinschalig (50 á 80 personen).

Oekraïne

Stand van zaken uitvoeringstoets RooO
Vanaf 1 april 2022 is de Regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO) in werking. De VNG heeft deze regeling met hulp van meerdere gemeenten geëvalueerd. Het ministerie van JenV heeft onder andere op basis hiervan enkele aanpassingen aan de RooO voorgesteld. De concepttekst was begin september gereed. Op basis van deze tekst is de VNG gestart met een uitvoeringstoets. Dit onderzoek kijkt naar de verwachte effecten van de beoogde wijzigingen, de uitvoerbaarheid door gemeenten en risico's en randvoorwaarden bij de implementatie. De uitvoeringstoets is naar verwachting in de eerste week van november afgerond. Het ministerie van JenV neemt de uitkomsten van de uitvoeringstoets mee bij het opstellen van de definitieve tekst voor de gewijzigde RooO. Er is nog geen datum voor inwerkingtreding vastgelegd. De huidige RooO blijft ongewijzigd van kracht, tot de nieuwe RooO in werking treedt.

Consultatie Tijdelijke Wet Oekraïne uitgesteld
De consulatie van deze wet zou op 1 oktober 2022, maar is vertraagd. De Tijdelijke Wet Oekraïne is de juridische basis voor de Regeling Opvang Oekraïense Ontheemden (RooO) waarvoor momenteel een uitvoeringstoets wordt uitgevoerd (zie 'Stand van zaken uitvoeringstoets RooO). Eén van de redenen voor de vertraging is dat de Tijdelijke Wet Oekraïne wordt benut als juridische basis om de gegevensuitwisseling tussen gemeenten en UWV mogelijk te maken. Zodra bekend is wanneer de wet in consultatie gaat, kijkt de VNG samen met gemeenten naar de gevolgen.

Langetermijnperspectief opvang Oekraïense ontheemden
Het rijk heeft een langetermijnperspectief voor de opvang van Oekraïense ontheemden opgesteld. Hierin wordt ingezet op participatie en zelfredzaamheid. Betrokken departementen werken de komende weken uit wat dit betekent voor hun beleidsterreinen. Aangezien de inzet op participatie en zelfredzaamheid ook impact heeft op gemeenten, (o.a. permanent wonen, welzijn, inburgering, etc.) wordt de VNG bij deze uitwerking betrokken.

Verblijfstickers Oekraïners
De IND is weer gestart met het uitreiken van verblijfsstickers aan vluchtelingen uit Oekraïne. Er kunnen de komende weken 20.000 vluchtelingen langskomen bij een van de drie tijdelijke IND-locaties in Amsterdam (CEC-Amsterdam), Rotterdam (Ahoy) en Assen (opvangcentrum voor

Oekraïners). Nieuwe groepsafspraken zijn helaas niet mogelijk. Zie voor meer informatie: IND hervat uitreiking verblijfsstickers aan vluchtelingen uit Oekraïne | IND.

Nieuwe normbedragen gemeenten voor opvang Oekraïense vluchtelingen
Afgelopen maanden heeft adviesbureau AEF samen met Improven voor het ministerie van Justitie en Veiligheid een monitoringsonderzoek uitgevoerd naar de kosten van gemeenten voor de opvang van Oekraïense ontheemden. Daarbij is gekeken naar de uitvoering van zowel de Gemeentelijke Opvang Oekraïners (GOO) als de Particuliere Opvang Oekraïners (POO). Middels een dieptestudie en uitvraag zijn de uitgaven van circa 120 gemeenten in kaart gebracht. VNG is actief betrokken bij het onderzoek en nam zitting in zowel de klankbordgroep als stuurgroep, evenals een aantal gemeenten.

Afgelopen vrijdag zijn de regeling en het nieuwe normbedrag gepresenteerd door het ministerie van Justitie en Veiligheid. Het nieuwe normbedrag voor de GOO is € 83 per gerealiseerde plek per dag. Voor de POO is er een bedrag voor gemeenten van € 210 per persoon per maand, die aanspraak heeft gemaakt op een gemeentelijke tegemoetkoming. De volledige regeling kunt u vinden op de website van de Rijksoverheid en het VNG forum Oekraïne.

Op woensdagmiddag 19 oktober is vanaf 13.00 uur het reguliere tweewekelijks webinar voor gemeentelijke projectleiders Oekraïne. Tijdens dit webinar wordt onder meer de uitkomsten toegelicht. U kunt zich aanmelden voor dit gratis webinar door een mail te sturen naar oekraine@vng.nl. Het webinar is achteraf ook terug te kijken via het forum Oekraïne.

Mocht u vragen hebben, neemt u gerust contact op met de VNG. Voor vragen over asiel kunt u mailen naar helpdeskasielopvang@vng.nl en voor vragen over de opvang Oekraïners kunt u mailen naar oekraine@vng.nl. Ik wens u veel succes met uw bijdrage aan deze enorme opgave.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

L.K. Geluk
Algemeen directeur

Aan de leden

Datum
13 oktober 2022
Kenmerk
COS/U202200677
Lbr. 22/053
Telefoonnummer
070-3738393
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Hoge energiekosten

Geachte leden van college en gemeenteraad,

De hoge energieprijzen en de almaar stijgende inflatie zorgen bij een groeiend aantal huishoudens, ondernemers en ook gemeenten voor financiële problemen. De VNG heeft over de gemeentelijke energiekosten een enquête gehouden onder gemeenten. Ongeveer 60% heeft nu nog een lopend contract, maar bijna 80% verwacht wel financiële tekorten op de begroting.

De VNG krijgt veel vragen over de uitvoering van maatregelen van het rijk die samenhangen met de energieprijzen, zoals koopkracht, energiecontracten, sancties tegen Russische bedrijven en het prijsplafond voor energie. Terwijl de effecten van de coronacrisis nog merkbaar zijn, komen er steeds meer crisissen op gemeenten af. Deze ledenbrief behandelt de verschillende problemen die samenhangen met de hoge energieprijzen. De VNG neemt actief deel aan verschillende gesprekken met het rijk om deze problemen onder de aandacht te brengen.

Bestaanszekerheid en energiearmoede
We zijn blij met de koopkrachtmaatregelen en het prijsplafond voor energie voor inwoners. Tegelijkertijd baart het ons zorgen dat een structurele aanpak nog onvoldoende van de grond komt: het is nodig om de bestaanszekerheid van inwoners en de financiële positie van gemeenten beter te borgen. Crisismaatregelen zijn niet effectief zonder een structurele aanpak. Ook hebben we nog veel vragen over de uitvoering in de praktijk. Zo geeft het rijk aan dat een prijsplafond niet uitgevoerd kan worden in combinatie met blokverwarming waarbij een flatgebouw één aansluiting voor alle woningen heeft. Dit betreft vaak juist huishoudens met een laag inkomen. Ook de uitvoering van de energietoeslag bereikt niet alle mensen die er recht op hebben. Het kost gemeenten veel tijd om zo veel mogelijk mensen te bereiken.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Ook voor het mkb is de impact van de hoge energiekosten enorm. De effecten van de coronacrisis zijn ook hier nog niet uitgewerkt en de sector krijgt te maken met nieuwe financiële tegenvallers. Met name de kleine bedrijven, middenstand en zelfstandigen kunnen de hogere prijzen niet of nauwelijks betalen. De aangekondigde steun voor mkb-ondernemingen met hoog energieverbruik kan naar verwachting niet voorkomen dat de werkgelegenheid in het mkb gaat afnemen. Bovenop de krapte op de arbeidsmarkt, stijgende lonen en andere kosten, kan het beroep op ondersteuning door de gemeente snel toenemen (bv. bijstand, schuldhulpverlening). De VNG mist een rijksaanpak zoals corona waarin een stevig ondersteuningspakket binnen no-time op tafel kwam.

Waar VNG aan werkt:

- De VNG neemt actief deel aan gesprekken met het rijk over de invulling van verschillende maatregelen en brengt steeds de potentiële problemen bij de uitvoering onder de aandacht.

Kansen voor verduurzaming gebouwde omgeving

De energiecrisis biedt echter ook kansen voor gemeenten voor de energietransitie: nog nooit zijn zoveel woningeigenaren bereid om aan de slag gegaan met de verduurzaming van hun woning.

Gemeenten hebben dit jaar € 368,5 miljoen ontvangen vanuit het rijk voor energiebesparende maatregelen in woningen, met name voor huishoudens met energiearmoede. Veel gemeenten proberen kwetsbare huishoudens nog voor de komende winter te steunen door in te zetten op kleinere maatregelen die snel kunnen worden gerealiseerd, zoals het aanbrengen van tochtstrips, Voor grotere impact op energiebesparing is het nodig om woningen te isoleren. Gezien de huidige krapte op de markt voor aanbieders van isolatie, is daar meer tijd voor nodig. We raden gemeenten wel aan daarvoor nu al plannen te maken. Meer informatie hierover vindt u in ons eerdere nieuwsbericht.

Waar VNG aan werkt:

- Per 1 januari 2023 start het rijk een nieuwe regeling om isolatie bij slecht geïsoleerde woningen te stimuleren, met name gericht op kwetsbare huishoudens. De VNG is nauw betrokken geweest bij de ontwikkeling van de regeling.
- Ook kijkt de VNG wat er nodig is om het isoleren van woningen verder te versnellen zodat zoveel mogelijk bewoners voor de komende winter hun woning hebben geïsoleerd. Daarbij kan het zowel gaan om het naar voren halen van extra middelen als het opschalen van de markt voor verduurzamingsmaatregelen.
- Daarnaast zijn we met het rijk in gesprek over hoe de overheden bij energiebesparing invulling kunnen geven aan hun voorbeeldrol in de eigen bedrijfsvoering en hoe de VNG gemeenten daarin kan ondersteunen. In dat kader verkennen we ook of en hoe gemeenten en provincies hun omgevingsdiensten extra toezicht kunnen laten houden op de energiebesparingsplicht bij bedrijven.

Energiekosten van gemeenten

Een deel van de gemeenten gaat (noodgedwongen) voor de jaarwisseling wisselen van energiecontract vanwege de EU-sancties tegen Russische bedrijven (Gazprom en haar dochterondernemingen). Overstappen in een roerige energiemarkt heeft extra kosten met zich meegebracht. Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat gaat op verzoek van de VNG inventariseren wat de gevolgen zijn voor de betreffende gemeenten.

Daarnaast krijgen vrijwel alle gemeenten op het moment dat hun huidige energiecontract afloopt te maken met de hogere energieprijzen. Uit de enquête van de VNG blijkt dat 60% nog een lopend contract heeft. Maar 20% geeft nu al aan dat ze haar energiekosten hebben zien verdubbelen of nog meer. Om de kosten te drukken gaan gemeenten inzetten op het verminderen van het verbruik door bijvoorbeeld de verwarming lager te zetten of door het gebruik van gebouwen te optimaliseren. Ruim 60% geeft ook aan het eigen vastgoed te gaan verduurzamen. De VNG heeft hiervoor een programma ter ondersteuning van gemeenten lopen. Meer informatie vindt u op vng.nl.

Hoewel bijna 80% als gevolg van de verhoogde energiekosten een financieel tekort verwacht op de begroting, worden de dienstverlening en de exploitanten van maatschappelijke gebouwen nog grotendeels ontzien. De VNG blijft graag op de hoogte mocht dit gaan veranderen. Daarom herhalen we de enquête binnenkort.

Waar VNG aan werkt:

- Ter voorbereiding op de inventarisatie van EZK (gevolgen overstappen Gazprom) hebben we binnenkort verkennende gesprekken met een aantal getroffen gemeenten.

De VNG blijft u ook de komende tijd op de hoogte houden van de ontwikkelingen op dit onderwerp.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

L.K. Geluk
Algemeen directeur

Het laatste nieuws van de Groene Metropoolregio, oktober 2022

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

Regio Overleg(t)

Op 5 oktober vond Regio Overleg(t) plaats in de gemeente Lingewaard. Op de schitternde locatie, kasteel De Kinkelenburg in Bemmel, gingen de bestuurders in overleg. Aan de orde kwamen belevingsgebieden, mobiliteit, de verstedelijkingsstrategie, wonen, ruimtelijke ontwikkeling, circulair bouwen en economie van de toekomst.

Bekijk het videoverslag

Bestuurlijk opdrachtgever: Nick Derks

Half september benoemde het algemeen bestuur de bestuurlijk opdrachtgevers voor de vijf regionale opgaven. Inmiddels zijn de bestuurlijk opgaveteams (BOT's) samengesteld met regionale bestuurders. De komende maanden stellen de bestuurlijk opdrachtgevers zich graag voor.

In deze nieuwsbrief Nick Derks, bestuurlijk opdrachtgever van de Productieve regio. In november zijn dit Carol van Eert (Groene groeiregio) en Nermina Kundic (Verbonden regio). In de nieuwsbrief van december Tobias van Elferen (Circulaire regio) en Agnes Schaap (Ontspannen regio).

Nick Derks stelt zich voor

Werkbezoek minister Bruins Slot aan regio in teken Regio Deal

Minister Bruins Slot (BZK) bracht op 10 oktober een bezoek aan de regio Arnhem-Nijmegen, als onderdeel van een werkbezoek aan Gelderland. De Groene Metropoolregio, The Economic Board en de provincie Gelderland werken samen aan een voorstel voor een nieuwe Regio Deal.

Deze Regio Deal moet zorgen voor de aanpak van belangrijke opgaven en de verbetering van de kwaliteit van leven, wonen en werken en de leefomgeving van inwoners (brede welvaart). Het voorstel voor de Regio Deal wordt uiterlijk 15 november officieel ingediend bij het Rijk.
Tijdens het bezoek ontving de minister al een symbolische aankondiging van de Regio Deal ‘gezonde groene groei’.

Meer over werkbezoek minister Bruins Slot

Minister Jetten op werkbezoek over energietransitie

Rob Jetten, Minister voor Klimaat en Energie, was op 10 oktober te gast in onze regio om over de ervaringen met de energietransitie te spreken.

Genodigden vertelden over de Regionale Energiestrategie (RES), over Windpark Beuningen en het Gelders Burgerberaad. Ook bezocht de minister Synergiepark InnoFase. Hij werd bijgepraat over de verkenning naar de Smart Energy Hub InnoFase. Daar moet de opwek van duurzame energie samenkomen met opslag en afzet van verschillende vormen van energie op het terrein en in de omgeving.

Meer over werkbezoek minister Jetten

Regiosafari door Berg en Dal en Heumen

Bestuurders uit de Groene Metropoolregio zijn op safari geweest. De eerste ‘Ontspannen’ Regiosafari ging door de gemeenten Berg en Dal en Heumen.

In beide gemeenten zijn op meerdere vlakken al flinke stappen gezet om de traditionele landbouw om te vormen tot een vorm van landbouw die een belangrijke bijdrage levert aan natuurontwikkeling, landschappelijke kwaliteit, biodiversiteit en korte productieketens.

Lees meer over de Regiosafari

Extra €250.000 voor versnelling woningbouw

Er is opnieuw €250.000 beschikbaar voor het krijgen van adviezen voor de versnelling van de woningbouw in de regio Arnhem-Nijmegen.
Hiermee kunnen adviseurs van Arcadis en Over Morgen gemeenten helpen bij knelpunten rondom woningbouw.

Meer over adviezen voor versnelling woningbouw

Congres Blik vooruit naar 2120

Als vervolg op het regiocongres Groei in Balans organiseren wij op donderdag 24 november van 13.00 - 17.00 uur in de Turmac Cultuurfabriek in Zevenaar een congres: Blik vooruit in de Groene Metropoolregio 2120.

Wij nodigen je van harte uit om hierover met ons in gesprek te gaan.

Programma en aanmelden Blik vooruit in de Groene Metropoolregio 2120

Versterken van de groene identiteit staat bovenaan

Tijdens Regio Ontmoet zijn de colleges van B&W en de gemeentesecretarissen in Westervoort bijgepraat over de Regio Deal en de Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley (ANF). Carol van Eert is burgemeester van de gemeente Rheden, bestuurlijk opdrachtgever van de Groene groeiregio en voorzitter van het Bestuurlijk Overleg Verstedelijkingsstrategie ANF.

Wij vroegen hem naar zijn terugblik op de bijeenkomst en een toelichting op de Verstedelijkingsstrategie. Carol van Eert heeft

het onder meer over de unieke samenwerking, de complexiteit, enorme kansen en de ruimte voor nieuwe plannen.

Lees het gesprek met Carol van Eert over de Verstedelijkingsstrategie

Nóg meer deelfietsen en -scooters

Sinds 19 oktober zijn er weer nieuwe deel-e-bikes bijgekomen in Nijmegen. Ons programma Slim & Schoon Onderweg wil het aanbod en gebruik van deelmobiliteit in de regio Arnhem-Nijmegen nog verder vergroten.

Daarom heeft dit programma onderzocht hoe dat aan te pakken. Deelmobiliteit is namelijk hard nodig in onze regio, waar de komende jaren tienduizenden woningen bijkomen. Slim & Schoon Onderweg gaat daarom zorgen voor meer aanbod van deel-e-bikes, -scooters en -auto's; de vraag ernaar stimuleren en kennis delen.

Meer over deelfietsen en -scooters

Yvonne Ebbers regisseur Wonen & Zorg

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen werkt aan een gezondere woningmarkt. Belangrijk daarbij is woonaanbod voor mensen met een zorgvraag, zoals ouderen.

De bouw van bijvoorbeeld passende ouderenhuisvesting komt nog onvoldoende van de grond. Daarom is Yvonne Ebbers aangesteld als regisseur Wonen & Zorg voor de Groene Metropoolregio. Ze stelt zich graag aan je voor.

Yvonne Ebbers stelt zich voor en doet oproep

In Brussel voor European Week of Regions and Cities

Maar liefst 25 bestuurders uit de Groene Metropoolregio bezochten op 11 en 12 oktober de European Week of Regions and Cities (EWRC) in Brussel.

Na twee jaren van onderbreking en digitale alternatieven vond in Brussel weer de jaarlijkse EWRC plaats. Een week waarin vertegenwoordigers van veel Europese regio's en steden elkaar ontmoeten en meedoen aan thematische workshops.

Lees meer over de EWRC

Bestuurlijk platform Circulaire regio

Tijdens Regio Overleg(t) in Lingewaard kwam ook het Bestuurlijk platform Circulaire regio bij elkaar. Bestuurders spraken over de strategie en focus van de aanpak van circulaire grondstoffen en ketens, de ontwikkeling van een regionaal programma voor circulair en conceptueel bouwen. En daarnaast over de vraag of een gezamenlijke lobbystrategie voor de Wet Collectieve Warmte behulpzaam kan zijn richting de minister van EZK.

Na afloop kon op de trappen van De Kinkelenburg de blik tevreden richting de toegesnelde fotograaf gaan.

... de provincie Gelderland woensdag 2 november de Gelderse Woondag organiseert? Er zijn tussen 12.30 uur en 17.00 uur verschillende sessies over wonen. Denk aan verduurzaming van de woningvoorraad, collectief wonen, circulaire woningconcepten, flexwonen, middenhuur, doorstroming en versnellen van woningbouw. Voor onder meer gemeenten (beleidsmedewerkers, wethouders), woningcorporaties, ontwikkelaars, bouwers en beleggers. Aanmelden kan hier.

... als je bestuurders kennis wil laten maken met jouw gemeente je de volgende Regiosafari kunt organiseren? Stuur een mail.

... er veel kansen liggen voor onbenutte arbeidskrachten? Hoe vinden potentiële werknemers de weg naar de best passende werkzaamheden? En wat kunnen werkgevers daarin betekenen? Provincie Gelderland is benieuwd naar de huidige stand van zaken als het gaat om diversiteit en inclusie op de werkvloer. Ze hebben een enquête gemaakt: Survalyzer - Professional survey.

... dat er een nieuwe podcastreeks is van de Gelderse Academie over regionale samenwerking? Luister naar nieuwe deze

podcastreeks 'Regionale samenwerking' - Gelderland Academie.

…er nog plaatsen zijn voor het lesprogramma Toekomstgericht ondernemen'? Met vertrouwen de toekomst tegemoet? En klaar om te gaan hervormen of vernieuwen met jouw onderneming? Ontwikkel in zes weken een nieuw duurzaam businessmodel voor jouw onderneming. Meer informatie en aanmelden.

… Bram Klouwen, programmamanager van de Woondeal, op de website Omgevingsweb vijf tips geeft die in de samenwerking tussen Rijk, provincie en gemeenten, bij de actualisatie van de Woondeal mogelijk verder ingevuld kunnen worden.

Meer informatie?

Wil je je abonneren op deze nieuwsbrief? Ga naar onze website. Heb je vragen naar aanleiding van deze nieuwsbrief? Laat ze weten via info@groenemetropoolregio.nl. Meer informatie is te vinden op onze website.

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Nijverheidsweg 2a, 6662 NG Elst
Telefoon 06 - 10 16 91 43, info@groenemetropoolregio.nl

Afmelden | Aanmelden

CIRCULAIR OPDRACHTGEVERSCHAP EN CIRCULAIRE INKOOP IN DE GWW

Beste duurzame partners in de regio Arnhem - Nijmegen,

Hierbij ontvangen jullie de oktober-editie van onze nieuwsbrief. De tijd gaat snel. De zomervakantie ligt al weer even achter ons, de herfstvakantie staat voor de deur, alle nieuwe bestuurders hebben hun plek en draai gevonden en we zijn alweer volop bezig met de organisatie van ons jaarevent, welke zal plaats vinden op woensdagmiddag 16 november.

Het jaarevent zal ook dit keer gehouden worden in de Turmac Cultuurfabriek in Zevenaar

Het belooft een informatieve en inspirerende middag te worden met meerdere aansprekende kennissessies en een kleine bedrijvenmarkt. Deze marktdag is gericht op bestuurders en ambtenaren, GWW-bedrijven en onderwijsinstellingen uit de Groene Metropool Regio. ***Daar wil je natuurlijk bij zijn !***

Foto's van het jaarevent 2021

De Circulaire GWW-Estafette

Van organisatie op organisatie geven we het circulair GWW estafettestokje door. Toon je circulaire project, beschrijf de circulaire ontwikkeling in je organisatie of misschien wel barrières waar je tegenaan loopt en waardoor je niet de gewenste stappen kunt maken. Dat mag je natuurlijk ook delen.
Het doel is inspireren, leren en ontwikkelen.

We leren van elkaars ervaringen en ontwikkelingen.

In de vorige nieuwsbrief brachten we het eerste project in deze rubriek voor het voetlicht. In Zevenaar worden 2 duurzame en circulaire bruggen gebouwd. De aannemer is inmiddels op locatie gestart. ***De gemeente Zevenaar geeft het estafettestokje door aan 1Stroom, de uitvoeringsorganisatie van de gemeente Duiven en Westervoort****.*

Herinrichting Rijksweg Duiven

Wie: *Gemeente Duiven.*
Wat: *Herinrichting Rijksweg Duiven.*
Status: *Het civiele deel is gereed, het groene deel eind november dit jaar.*
Betreft: *De herinrichting van de Rijksweg, gedeelte tussen centrum-komgrens van Duiven richting Zevenaar.*

Ambitie*: De gemeente Duiven wilde met de herinrichting doorgaand verkeer op de Rijksweg ontmoedigen, ook diende de snelheid te worden beperkt. Daarnaast had de gemeente de eis dat het regenwater in de toekomstige situatie binnen het projectgebied opgevangen dient te worden middels de realisatie van een waterberging. Het wegprofiel diende te worden vergroend door de inpassing van bomen en begroeiing. De gemeente Duiven wilde een duurzaam en circulair ontwerp. Ook wat betreft de uitvoering stelde de gemeente eisen op het gebied van duurzaamheid (beperken emissies) en minimale hinder voor de omgeving. Door monumentale panden zichtbaarder te maken wordt de cultuurhistorie versterkt en meer zichtbaar gemaakt.*

Contractvorm:

Er is aanbesteed middels een UAV-GC contract, inclusief een voorontwerp. Er is gewerkt met EMVI (economisch meest voordelige inschrijving) met een plafondbedrag, waarbij de nadruk lag op de kwaliteit. Kwaliteit werd beoordeeld aan de hand van de criteria MKI (50%), omgevingsmanagement en omgevingshinder. Hiermee verkreeg de gemeente de hoogste kwaliteit voor het beschikbare budget.

De aannemer heeft het definitief ontwerp verzorgd, het werk inmiddels nagenoeg gerealiseerd en zal ook meerjarig onderhoud uitvoeren.

Het ontwerp is tot stand gekomen in samenspraak met inwoners, bedrijven en gebruikers van de Rijksweg. De gemeente heeft de Aanpak Duurzaam GWW toegepast.

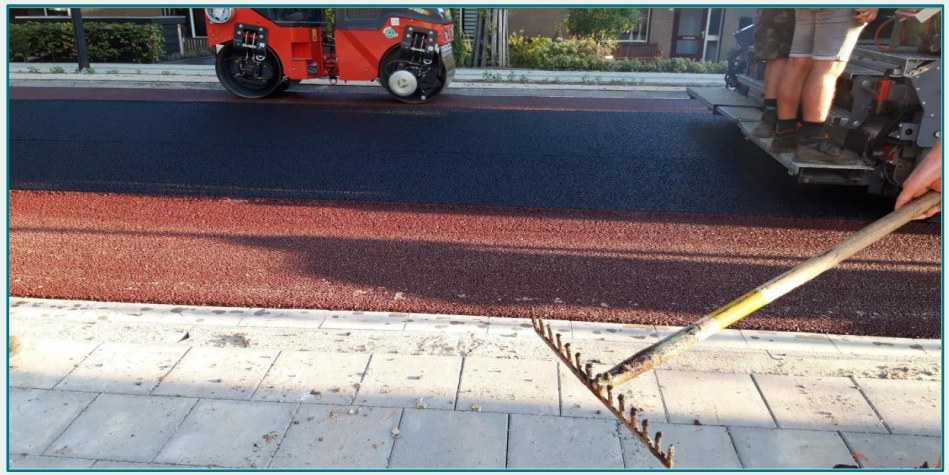
Re-use:

Bakstenen, betontegels, -banden en rioolkolken die intact waren en er goed uitzagen zijn op het werk hergebruikt.

Materialen die zijn vrijgekomen en niet in het project hergebruikt konden worden, zijn naar projecten elders in de gemeente gebracht voor hergebruik, o.a. als bestrating bij het gebouw van de schuttersvereniging (met behulp van een matchingsplatform, inzet van de aannemer en social media)

Boven: hergebruik van bestratingsmaterialen.
Onder: innovatief asfalt dat gebruik maakt van lijnzaadolie als bindmiddel in plaats van bitumen.

Nieuwsbrief oktober 2022

Werkzaamheden aan het parkeerterrein. In de nieuwe situatie is het parkeerterrein voorzien van een waterberging en later dit jaar worden er nog bomen aangeplant om de hittestress op het plein te verminderen.

Nieuwsbrief oktober 2022

Boven: de aanleg van een ondergrondse waterberging.
Onder: inzet van een elektrische shovel / plantenbakken hergebruikt.

Refurbish:
Afvalbakken en zitbanken die zijn vrijgekomen zijn opgeknapt en eveneens elders in Duiven herplaatst.

Klimaatadaptatie:
De Rijksweg is aan de oostzijde niet meer voorzien van kolken die zijn aangesloten op het riool, maar er zijn wadi's gerealiseerd in de bermen. Dit zijn met gras begroeide greppels waar het afstromende water van de Rijksweg kan infiltreren in de bodem. Dit gaat verdroging van de bodem tegen. Ook is de rijbaan anderhalve meter smaller uitgevoerd. Ook dit komt ten goede aan infiltratie van water in de bodem en een smallere weg betekent ook minder materiaalgebruik.

Innovatief asfalt:
Op het project is gebruik gemaakt van Lynpave, een innovatief asfalt dat gebruik maakt van lijnzaadolie als bindmiddel in plaats van bitumen. Het asfaltmengsel is bij een lagere temperatuur geproduceerd, met als gevolg een 35% lagere CO_2-uitstoot.

Nieuwsbrief oktober 2022

Impressie van de Rijksweg, smaller wegprofiel, meer groenstroken (betere infiltratie) en meer bomen (klimaatadaptatie - verkoeling in de zomermaanden)

Groen en hittestress:

In het plangebied is een zieke beukenboom verwijderd, ook zijn er acht leilindes verwijderd die niet in het nieuwe plan in te passen waren. Maar in de herfst worden er 58 nieuwe bomen aangeplant.

Uit de gemeentelijke stresstest is gebleken dat het bestaande parkeerterrein in het project Rijksweg één van de meest warme plekken in de gemeente is. Daarom worden er verspreid over het nieuw ingerichte parkeerterrein nog bomen geplant. Dat betekent beduidend meer groen in het project en dit draagt bij aan het voorkomen van hittestress.

Resultaat / vervolg

Beton:

Beton met traditioneel (portland)cement als bindmiddel heeft een hoge CO_2-uitstoot. De betonindustrie kan inmiddels diverse alternatieven bieden. Op het project Rijksweg is gebruik gemaakt van cementloos beton. In plaats van cement is geopolymeer als bindmiddel gebruikt. De stenen en tegels in het project zijn van geopolymeerbeton, waarbij alleen de toplaag van deze elementen is uitgevoerd met traditioneel beton. Het grind in het beton is vervangen door betongranulaat. Indien de betonelementen niet kunnen worden hergebruikt komen deze na einde levensduur in de vorm van betongranulaat weer terug in de betonketen.

Open-verharding: op diverse plaatsen is gebruik gemaakt van zogenaamde 'open stenen'. Dit zijn stenen met openingen waarin het regenwater kan wegzakken en het gras doorheen kan groeien. Alleen de in- en uitstapstroken en de mindervaliden parkeervakken zijn gelegd met dichte betonstenen.

De parkeervakken zijn waar mogelijk voorzien van open-verharding, dat zijn open-stenen waar regenwater doorheen kan zakken (infiltratie - verdroging van de bodem tegengaan).

Onlangs heeft er een omgeving tevredenheidsonderzoek plaats gevonden.
Naar verwachting is eind november het project Rijksweg gereed. Er wordt nu nog gewerkt aan de 'eindafrekening' MKI en CO_2. Als het werk geheel gereed is zal het resultaat daarvan bekend zijn.

Nieuwsbrief oktober 2022

Meld je aan !

(karin.van.der.meer@groenemetropoolregio.nl)

Het Jaarevent

Circulair GWW

Turmac Cultuurfabriek Zevenaar

16 november

12:30 – 16:30 uur, inloop vanaf 12:00 uur

- *Wil je reageren op een onderwerp in deze nieuwsbrief;*
- *Wil je deelnemen aan één van de kennistafels;*
- *Heb je een vraag over circulariteit, model of een theorie;*
- *Wil je jouw team of afdeling inspireren met een presentatie/workshop over circulariteit (en duurzaamheid);*
- *Wil je starten met het Ambitieweb en je zou graag ondersteuning willen*

Laat het ons weten en stuur je mail naar:

Karin.van.der.meer@groenemetropoolregio.nl

of

Paul.de.Vries@groenemetropoolregio.nl

Het nut van een GRONDSTOFFENBANK

In een circulaire economie reduceren we het gebruik van primaire grondstoffen en stimuleren we hergebruik van producten en materialen. De GWW-sector leent zich goed voor deze principes, immers er ligt veel waarde 'opgesloten' in de Openbare Ruimte waar we niet zomaar afscheid van moeten nemen. We moeten producten als stenen, tegels, bankjes, lichtmasten, speeltoestellen, bruggen maar ook bomen zo lang mogelijk hoogwaardig in de economie inzetten en waar mogelijk hergebruiken. Als producten en materialen vrijkomen uit een project en deze kunnen niet direct op een ander project worden hergebruikt is een grondstoffenbank de spil in de circulaire economie. Hier worden producten en materialen tijdelijk opgeslagen en vindt er daar waar nodig ook nog een bewerking plaats. Daarna vinden producten weer hun weg naar een nieuw project. De waarde blijft behouden en we beperken het gebruik van primaire grondstoffen. ***Eigenlijk heel gewoon !***

Tekst Nieuwsbrief/website:

In de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen werken zestien gemeenten, de provincie Gelderland, drie waterschappen en netbeheerder Liander samen aan duurzame energie met een Regionale Energie Strategie (RES). In de RES staat hoe we in onze regio van fossiele energie overschakelen op duurzame elektriciteit en duurzame warmte. Ook staat in de RES welke infrastructuur en opslag daarvoor nodig zijn. In de RES 1.0 hebben we afgesproken om in 2030 1,62 TWh duurzame elektriciteit op te wekken.

De volgende stap is het realiseren van de afspraken uit de RES 1.0 en het vertalen van de RES naar omgevingsbeleid. Hiervoor is verder onderzoek nodig: een milieueffectrapportage (planMER). Dit onderzoek laat zien welke positieve en/of nadelige milieueffecten plaatsvinden wanneer de beoogde duurzame opwek uit het RES 1.0 wordt gerealiseerd. De milieueffectenrapportage (planMER) geeft vanuit milieuaspecten inzicht in gebieden die geschikt zijn, geschikt te maken zijn of ongeschikt zijn voor de ontwikkeling van duurzame energie. Een planMER verschilt van een projectMER. Waar een projectMER milieueffecten onderzoekt op detail- en projectniveau, onderzoekt een planMER milieueffecten op hoofdlijnen. In dit geval gaat het om een onderzoek op regioniveau. Het startpunt van dit onderzoek is de RES 1.0.

Het resultaat van het onderzoek komt in een rapport, de milieueffectenrapportage (planMER). Dit rapport is geen besluit. Het is aan de bestuurders, van colleges en gemeenteraden, om af te wegen wat zij met de uitkomsten van dit onderzoek gaan doen in de besluiten die zij nemen. Met de uitkomsten van het onderzoek kunnen zij de RES 1.0 aanscherpen en verrijken richting de RES 2.0. Daarmee zorgen we voor nieuwe energie van, voor en door de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen!

Het MER-proces
Om tot een milieueffectenrapportage te komen doorlopen we twee fasen:
Fase 1: Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)
Fase 2: Milieueffectenrapportage (PlanMER).

Momenteel bevinden we ons in Fase 1: de NRD. Om te bepalen wat en tot welk niveau we gaan onderzoeken in het milieueffectenrapport stellen we eerst een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) op. Zoals de naam al aangeeft, bepaalt deze notitie de reikwijdte en het detailniveau van het milieueffectenrapport. Het beantwoordt de vraag: welke milieueffecten gaan we onderzoeken, voor welke mogelijke energietechnieken en hoe gaan we dit doen?

Online informatieavond
Graag informeren we je over wat er in de concept NRD staat. Daarvoor organiseren we een regionale online informatieavond. Tijdens de online informatieavond wordt uitgelegd wat de RES is, welke keuzes zijn gemaakt in de concept NRD en is er ruimte voor vragen. Deze avond vindt plaats op 3 november om 19:30 uur. Aanmelden voor deze avond is noodzakelijk en kan via de volgende link: https://forms.office.com/r/HfSV25ESEi

Tekst Facebook:
Op 3 november om 19:30 uur organiseert de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, in het kader van de Regionale Energiestrategie (RES), een online informatieavond over de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). De concept NRD ligt in de week van 24 oktober ter inzage bij de 16 deelnemende RES gemeenten, waaronder [naam gemeente], en de provincie Gelderland. De concept NRD is de eerste fase van een milieueffectonderzoek naar de mogelijkheden voor energieprojecten in de regio. De milieueffectenrapportage (planMER) geeft vanuit milieuaspecten inzicht in gebieden die geschikt zijn, geschikt te maken zijn of ongeschikt zijn voor de ontwikkeling van duurzame energie. Het startpunt van dit onderzoek is de RES 1.0

Tijdens de online informatieavond wordt uitgelegd wat de RES is, welke keuzes zijn gemaakt in de concept NRD en is er ruimte voor vragen. Aanmelden voor deze avond is noodzakelijk en kan via de volgende link: https://forms.office.com/r/HfSV25ESEi

Tekst Twitter:
Op 3 november organiseert @regioAN een online informatieavond over de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) van de RES. De concept NRD is de eerste fase een onderzoek naar milieueffecten: een Milieueffectrapportage. Meld je aan: https://forms.office.com/r/HfSV25ESEi

Geachte dames en heren,

Donderdagmiddag jl. heeft de Algemene Leden Vergadering van onze afdeling een nieuw bestuur gekozen.
De nieuwe bestuursleden zijn:
Wim Adriaanse in de functie van penningmeester,
Bernd Bonnier in de functie van secretaris en
ondergetekende, Jaap Huurman, in de functie van voorzitter.
Zij stellen het op prijs om daarbij ook de naam te noemen van hun adviseur: Pastor Frans Koevoets,
Waarmee het voortbestaan van deze afdeling van de KBO verzekerd is.

Omdat het oude bestuur het afgelopen jaar niet zeker was van dit voorbestaan, heeft dat voorafgaand aan de daarvoor geldende deadline geen subsidie voor het volgend jaar bij uw gemeenten aangevraagd.
Ik wil hierbij voorzien in deze omissie en hoop dat uw gemeenten bij wijze van uitzondering wegens deze bijzondere situatie toch de lokale subsidies aan onze afdeling zullen toekennen.

Het volgende verzoek is van meer dringende aard, omdat dit heel veel inwoners-in-nood van onze gemeenten betreft.
Door de u welbekende energieprijs-stijgingen zijn heel veel huishoudens, ook van - en met senioren, in grote financiële problemen gekomen.
Het rijk komt hiervoor huishoudens met een maximum inkomen van 120% van de bijstandsnorm tegemoet met een energietoeslag.
Door dit maximum blijven nog erg veel mensen met relatief lage inkomens, dus ook menig oudere, in de kou staan.
Daarom stelt een aantal gemeenten, waaronder onze Veluwezoom-partner Renkum, tevens een energie-toeslag-2022 beschikbaar voor huishoudens met een inkomen van tussen de 120% en 150% van de bijstandsnorm.
Ons nadrukkelijke verzoek, waar overigens onze zuster-afdeling van de PCOB in de persoon van haar voorzitter Arthur Ohm zich bij aansluit, is het goede voorbeeld van o.a. Renkum te volgen en daartoe een spoedvoorstel in een van de raadsvergaderingen van dit jaar nog naar een besluit te leiden en bij de begrotingsbehandeling voor het volgend jaar eventueel ook aanvullende voorzieningen te treffen.

In afwachting van uw initiatieven en besluiten, verblijven wij,
hoogachtend,
het nieuwe bestuur van de afdeling Rheden-Rozendaal van de KBO,
namens dit,
Jaap Huurman, voorzitter

Beste lezer,

Hierbij delen wij de maandelijkse nieuwsbrief van The Economic Board. We zitten in een periode waarin veel ontmoetingen in onze regio plaatsvinden. Genoeg te vertellen dus!

De nieuwsbrief is via deze URL eenvoudig te lezen en te verspreiden binnen uw organisatie:
https://mailchi.mp/theeconomicboard/nieuwsbrief-oktober-jd
Raadsleden en/of andere geïnteresseerden die de nieuwsbrief voortaan maandelijks in de eigen mailbox willen ontvangen kunnen zich abonneren door dit formulier in te vullen.

Namens onze hele organisatie: veel leesplezier.
Vriendelijke groet,

Directeur The Economic Board

GELDERS
ARCHIEF

Leden van de raad (en fractievolgers) van
de gemeente Rozendaal

Onderwerp : Werkbezoek
Nummer : -
Datum : Oktober 2022

Geacht raadslid,

De directie van het Gelders Archief nodigt u graag uit voor een werkbezoek op woensdag 7 december 2022 van 17.30 tot 19.00. We willen u informeren over het beleid en de (digitale) archiefontwikkelingen. Verder krijgt u een rondleiding door ons gebouw en langs de historische schatten van het Gelders Archief, dat onder meer functioneert als gemeentearchief van Rheden en Rozendaal.

Deze uitnodiging voor 7 december is ook gestuurd naar de raadsleden en het college van B&W van de gemeente Rheden.

Het Gelders Archief is gevestigd aan de Westervoortsedijk 67-D in Arnhem. Informatie over onze bereikbaarheid vindt u op onze website www.geldersarchief.nl.

Als u belangstelling voor het werkbezoek heeft, kunt u zich opgeven bij ons secretariaat, mevrouw May Scheepers: m.scheepers@geldersarchief.nl.

Met vriendelijke groet,

Dr. Fred van Kan
Algemeen directeur

Memo

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Vergadermodel gemeenteraad en raadscommissie

Adviseur	: Griffier	**Datum**	: 20-10-2022
Portefeuillehouder	: Burgemeester	**Openbaar**	: Ja

Geachte dames en heren,

Voor de raadsvergaderingen werken wij in Rozendaal met een commissiemodel. Dat wil zeggen dat beeld- en oordeelsvorming in principe in de voorbereidende commissievergadering plaats vindt en besluitvorming in de raadsvergadering. Al enige tijd rijzen geregeld vragen over de effectiviteit van ons model en over de helderheid van onze afspraken (wat doen we waar). Afgesproken is om hierover het gesprek te starten met een delegatie van commissie- en raadsleden. Dit gesprek vond plaats op 17 oktober 2022. Deze memo geeft in hoofdlijnen de aanpassingen weer, zoals deze delegatie uit commissie en raad heeft besproken. Het leidt niet tot een nieuwe vergaderstructuur, wel tot aanpassingen/verfijning van de bestaande vergaderstructuur.

A) Kern van het huidige commissiemodel
Zoveel gemeenten, zoveel vergadermodellen. Het commissiemodel wordt dan ook in veel gemeenten nét even anders ingevuld. Dat is aan de raad zelf. De kern van het commissiemodel is in alle gevallen dat de raadscommissie de besluiten van de gemeenteraad voorbereid. De commissie adviseert de gemeenteraad hierover.

In principe eindigt de discussie in een commissie met een goede indicatie van het voorlopig standpunt per fractie: is het onderwerp rijp voor besluitvorming in de raad en hoe staat de fractie tegenover het voorliggende besluit (voor/tegen; aanpassing besluit via motie of amendement; stemverklaring)? Een commissie eindigt dus idealiter met helderheid over de voorlopige politieke standpunten.

Een commissie richt zich op bepaalde onderwerpen en zijn er dus verschillende commissies (voor samenhangende onderwerpen). In Rozendaal zijn dat er (vrij vertaald) drie: 1) algemene zaken en financiën; 2) sociaal domein en 3) fysiek domein). Niet alle raadsleden en fractievertegenwoordigers zitten in zo'n commissie. In de commissie zitten alleen de raadsleden en fractievertegenwoordigers die voor hun partij woordvoerder zijn over die onderwerpen. Zij richten zich extra op die onderwerpen en overleggen met hun fractiegenoten (of bredere achterban) o.a. over hoe ze zullen stemmen in de raadsvergadering.

B) Probleemanalyse
Het gesprek met de betrokken commissie- en raadsleden op 17 oktober over (het al dan niet aanpassen van) ons vergadermodel startte met een probleemanalyse: welk probleem willen we oplossen met een evt. aanpassing van onze wijze van vergaderen? Drie knelpunten zijn vooraf ingebracht ter overdenking. Deze werden alle drie in meerdere of mindere mate herkend door de aanwezigen.

1. <u>Bij sommige (majeure) onderwerpen is meer tijd nodig tussen oordeelsvorming (in de commissie) en de besluitvormende raad.</u> Waar er vroeger nog enkele weken tijd zat tussen die oordeelsvormende commissie en de besluitvormende raad, vinden commissie- en raadsvergadering in Rozendaal al jaren op dezelfde avond plaats. Dat levert minder reguliere vergaderavonden op en leidt tot een vergadercyclus met korte doorlooptijd. Dat is prettig, past

bij de Rozendaalse pragmatische vergadercultuur en wordt gewaardeerd. Echter, het biedt nauwelijks ruimte voor bezinning tussen de oordeelsvorming en de besluitvorming. De afspraak is gemaakt dat er in alle gevallen een schorsing kan worden aangevraagd, om daar waar nodig tussentijds te overleggen of een onderwerp direct door kan van de commissie naar de raad (op dezelfde avond), of dat bedenktijd nodig is, bijvoorbeeld om tussen de fracties te overleggen, om met de achterban te overleggen of om evt. een motie of amendement voor te bereiden (en daar steun voor te vergaren). In de praktijk wordt hier relatief weinig gebruik van gemaakt – en het vraagt ook de nodige stevigheid en snel schakelen om een schorsing op het juiste moment in te zetten. Zeker voor nieuwe commissieleden kan dit lastig zijn.

Overigens is het huidige model in de meeste gevallen niet problematisch: negen van de tien voorstellen kunnen prima in één avond behandeld worden. We constateerden dat we niet 'willen organiseren op de uitzondering'. Standaard voor ieder voorstel een knip in de tijd maken tussen de behandeling van een voorstel in de commissie en de besluitvorming in de raad heeft derhalve niet de voorkeur.

2. Bij sommige (majeure) onderwerpen is meer ruimte nodig voor de beeldvorming, voor de stap naar oordeels- en besluitvorming kan worden gemaakt. Naast oordeelsvorming en besluitvorming moeten commissie- en raadsleden zich ook een beeld van het onderwerp van besluit kunnen vormen. Over het algemeen voorziet het raadsvoorstel zelf in die rol, evt. aangevuld met (de antwoorden op) vooraf gestelde technische vragen van de raad. Het merendeel van de onderwerpen op de raadsagenda vraagt daarbij niets extra's. De afgelopen jaren bleek het echter in een aantal gevallen (bij majeure onderwerpen) noodzakelijk om meer tijd te maken voor de beeldvorming, en om tijd in te ruimen tussen het vergaren van informatie en het completeren van het beeld en de (reguliere) oordeels- en besluitvorming. In 2021 was dat onder andere het geval bij de Digitale Agenda, en het Masterplan Veluwezoom. Voor die beeldvorming (bij majeure onderwerpen) is in 2021 10x een lokale raadsinformatie-avond georganiseerd. (Waarmee we deels de efficiëntie van het vergaderen op één avond weer teniet doen.)

3. Bij voorkeur geen 'dubbele oordeelsvorming'. In de kern van het Rozendaalse model vindt de oordeelsvorming plaats in de commissievergadering, en niet in de raad, zo blijkt ook uit het huidige Reglement van Orde. In de praktijk wordt het oordeel in de commissie soms niet 'afgemaakt'/'afgehecht', of is er in de fractie nog ruis over het oordeel, of over het oordeel van andere fracties, al dan niet naar aanleiding van het verloop van de avond. Dit leidt ertoe dat soms een deel van de oordeelsvorming wordt aangevuld in de raadsvergadering. Op zich is dit, daar waar het helpt om tot een weloverwogen besluit te komen, niet eens per definitie onwenselijk. Onwenselijk is wel dat oordeelsvorming wordt 'overgedaan', of dat een deel van de fracties het voorlopig oordeel uit in de commissie, en een ander deel zich daar onthoudt van een voorlopig oordeel, om dit in de raad een plek te geven.

   Feitelijk gaat het in de besluitvormende raad alleen nog om het geven van een toelichting op het besluit waar dat nodig is. Dat kan vormkrijgen in een korte woordvoering voor tot besluitvorming wordt overgedaan, het indienen van een motie of amendement, of het uitspreken van een stemverklaring.

   'Dubbele oordeelsvorming' heeft voor een deel ook te maken met de bemensing van de commissies: de fractievertegenwoordiger (ook een niet-raadslid) moet de ruimte kunnen en willen nemen om het in de fractie voorbereide standpunt in te brengen en de standpunten van de ander te verkennen. Als er nieuwe gezichtspunten opdoemen in het debat, moet hij/zij moet de ruimte nemen om dit met de achterban (de fractieleden) te overleggen. Als dit niet gebeurt, gaan raadsleden automatisch 'de leemte' in de raad vullen.

C) Kern van het aangepaste vergadermodel

We bespraken op 17 oktober dat het, onder andere vanuit de democratische legitimatie van de raad, verstandig lijkt om de beeldvorming in de commissie plaats te laten vinden, en de oordeels- en besluitvorming in de raad. Dit is dus anders dan hoe we het nu in de verordeningen hebben vastgelegd (en in de praktijk doen). We stellen voor de volgende uitgangspunten te hanteren, en deze vast te leggen in een nieuw RvO voor de raad en een nieuwe commissieverordening

1. Rol en taak commissie en raad

Commissie:

- Beeldvorming vind plaats in de commissie.
- De raadscommissie bestaat uit maximaal drie personen per fractie. De eis dat één van die drie een raadslid moet zijn laten we vervallen.
- De huidige indeling waarbij de commissievergadering is verdeeld in drie blokken, houden we in stand.
- In de commissie kan een portefeuillehouder, ambtenaar of een extern deskundige ondersteunend zijn in het vervolmaken van het beeld over een onderwerp/voorstel. Dit kan op voorstel/uitnodiging van B&W, maar ook op verzoek van de raad.

Raad:

- Oordeel- en Besluitvorming vindt plaats in de raad.
- Uitganspunt daarbij is: Op één avond als het kan, op twee avonden als het moet.
- Als behandeling op meer dan één avond noodzakelijk is, wordt daar in beginsel de reservedatum voor gebruikt.

2. Agendering

- Het presidium stelt de conceptagenda vast en kan de raad dus ook direct voorstellen om een onderwerp, waarvan we weten dat het onwenselijk is om commissie- en raadsbehandeling op dezelfde avond plaats te laten vinden, naar de reservedatum te verschuiven. Uiteindelijk beslist de raad (bij het vaststellen van de agenda) daar zelf over.
- Aan het einde van de commissievergadering verzoekt de commissievoorzitter aan de leden of de bespreking van het voorstel voldoende beeld heeft opgeleverd (i.p.v. de huidige formulering ‘het voorstel gaat met een positief advies/een verdeeld advies naar de raad’).
- Tussen de sluiting van het laatste commissieblok en de start van de raadsvergadering komt standaard een overdenkingspauze (schorsing) van 30 minuten ten behoeve van fractie-overleg over de raadsagendering. Belangrijkste vraag: kunnen de voorstellen voor oordeels- en besluitvorming naar de raad op dezelfde avond, of moeten er voorstellen voor oordeels- en besluitvorming worden doorgeschoven naar de reservedatum?)
- Bij de start van de raad, bij het vaststellen van de agenda, bespreekt de voorzitter met de raad hoe er verder gegaan wordt met de onderwerpen op de agenda. De raad bepaalt dan welke voorstellen er diezelfde avond worden behandeld en welke niet.

3. Omgaan met moties en amendementen

- Het aankondigen van moties (en uiteraard het indienen daarvan) gebeurt in de raad (en dus niet meer in de commissie). Uit een motie of amendement spreekt immers een politieke wens/oordeel (en dus hoort het in dit aangepaste model thuis in de raad).
- Theoretisch kan een motie/amendement op dezelfde avond ingediend worden, na de beeldvorming in de commissie, bijv. als de motie al was voorbereid en als daar tevoren al afstemming over is gezocht. De 30 minuten schorsing tussen commissie en raad kunnen dan worden gebruikt voor overleg over het al dan niet indienen van de motie en/of over de inhoud.
- Het kan ook zijn dat een fractie zich na de beeldvorming in de commissie gaat beraden op nut en noodzaak van en steun voor een motie/amendement, en dat de reservedatum wordt benut om (al dan niet) een motie/het amendement in te brengen.

4. Overige punten
- Op de reservedatum, als daar gebruik van gemaakt wordt, vergadert alleen de raad (oordeels en besluitvorming) en niet de commissie.
- Tussentijdse informatieavonden blijven mogelijk, bij voorkeur voorafgaand aan fractieoverleg, of de week vóór het fractieoverleg op de dinsdag.
- Afgesproken is om een evaluatiemoment in te plannen, bijv. na het zomerreces, op basis van de ervaringen in het eerste half jaar.

D) Samenvatting

Samengevat betreft het een voorstel voor een nieuw vergadermodel voor raad en commissie waarbij:
- in de commissie de beeldvorming plaats vindt en oordeels- en besluitvorming in de raad;
- het vergadermodel wordt ingedeeld op basis van een cyclus van zes weken, waarbinnen één avond met een commissievergadering met daaropvolgend een raadsvergadering is gepland en één reservedatum voor een extra raadsvergadering in deze cyclus als de raad dat noodzakelijk acht.

Wij vragen u om:
- dit memo in uw fracties te bespreken;
- ons zo spoedig mogelijk (uiterlijk in de eerste week van november) in kennis te stellen van de reacties daarop, per e-mail naar griffie@rozendaal.nl.

Uw griffier werkt dan een raadsvoorstel inclusief een nieuw Reglement van Orde en een aangepast vergaderschema uit. In het Reglement van Orde worden ook een aantal andere zaken van meer technische aard aangepast (o.a. in aansluiting op de modelverordening van de VNG). Over dit voorstel beslist uw raad in de vergadering van 13 december 2022. In de eerste vergadering van 2023 starten we dan met het aangepaste model. We delen de ervaringen met het aangepaste model na het zomerreces van 2023 en bepalen dan of vervolgacties nodig zijn.

Vriendelijke groeten,

De Griffier
Klaas Schaap

De Voorzitter
Ester Weststeijn

Onderstaand bericht werd ons toegezonden door de secretaris van de regioagendacommissie van de Groene Metropoolregio, met het advies om dit mee te nemen bij de behandeling van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) van de Regionale Energiestrategie (RES).
Een raadsvoorstel terzake is gepland voor de raadsvergadering van 13 december 2022.

“Geachte leden van de gemeenteraad, Provinciale Staten en ABs,

Op 5 en 8 september jl. heeft vanuit de Groene Metropoolregio een webinar plaatsgevonden om u te informeren over de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) van de Regionale Energiestrategie (RES). Deze NRD gaat vooraf aan het milieueffectonderzoek naar de opwek van duurzame energie binnen onze regio.

Graag informeren we u hierbij dat de NRD in de loop van deze week ter inzage ligt op de 16 gemeentehuizen in de regio, in het Gelderse provinciehuis en via de gemeentelijke en provinciale websites. Tevens is de NRD in te zien op de website van de Groene Metropool: Plan MER RES Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Op 3 november a.s. vindt om 19:30 een regionale online informatieavond plaats over de inhoud van de NRD, voor iedereen die hier interesse in heeft. Aanmelden voor deze avond is noodzakelijk en kan via de volgende link: https://forms.office.com/r/HfSV25ESEi

De webinar van 8 september is terug te kijken via de volgende link: Besluitvorming (groenemetropoolregio.nl)

Voor vragen over de online informatieavond kunt u mailen naar RES@groenemetropoolregio.nl

Voor verdere vragen over de RES en het bestuurlijk proces kunt u terecht bij uw gemeente, de provincie of waterschap via de voor u gebruikelijke weg.

Hartelijke groeten,

Projectleider planMER RES”.

Besluitenlijst 1 B&W vergadering

Datum	11-10-2022
Tijd	9:00 - 12:00
Locatie	B&W kamer
Voorzitter	E. Weststeijn
Aanwezigen	Kees de Haas (secretaris), C.P.M. Van der Pas (wethouder) , S.P. Warmerdam (wethouder) en E. Weststeijn (Burgemeester/voorzitter van de raad)

1	**Opening openbare B&W vergadering**
2	**Besluitenlijst openbare B&W d.d. 4-10-2022** *Besluit:* Met tekstuele wijzigingen akkoord
3	**Vertrouwenspersoon** *Besluit:* 1. In te stemmen met het contract voor een vertrouwenspersoon
4	**Raadsinformatiebrief Digitale Agenda** *Besluit:* In te stemmen met verzending naar de raad.
5	**Omgevingsvergunning Rosendaalselaan** *Besluit:* In te stemmen met het verlenen van een omgevingsvergunning.
6	**Ingekomen stukken (openbaar)**
7	**Sluiting openbare B&W vergadering**

GEMEENTE ROZENDAAL

Kerklaan 1, 6891 CL Rozendaal

Aan de leden van de Raad en
Raadscommissies

Datum : 25-10-2022

Behandeld door : T. Beelen
Telefoon : 06-27061835
E-mail : t.beelen@rozendaal.nl

Onderwerp: SAVE the DATE: nieuwjaarsreceptie 2023 Gemeente Rozendaal.

Geachte Raads- en Commissieleden,

De Nieuwjaarsreceptie 2023 van de gemeente Rozendaal is gepland op dinsdag **10 januari 17.00-19.30 uur.** Zou u deze datum en tijd alvast willen reserveren in uw agenda?

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Rozendaal,

Kees de Haas,
Gemeentesecretaris a.i.

Ester Weststeijn,
burgemeester

Raad op Zaterdag 26 november

Een ruim aanbod aan online sessies over actuele, uiteenlopende onderwerpen in 3 workshoprondes: dat is Raad op Zaterdag op 26 november. Het programma is speciaal opgesteld voor (deel/duo)raadsleden, commissieleden, steunfractieleden, fractiemedewerkers, griffiers en griffiemedewerkers.

De VNG en de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden nodigen u hierbij uit voor deze digitale Raad op Zaterdag. Meld u nu aan!

- Meer informatie en aanmelden

Introductieprogramma energietransitie afgerond: kijk de webinars terug en... suggesties welkom!

Het introductieprogramma energietransitie voor volksvertegenwoordigers, georganiseerd door de VNG en het NP RES, is achter de rug. De webinars gingen onder meer over participatie, de Omgevingswet, aardgasvrij maken en duurzame mobiliteit.

- Kijk de webinars terug via de website van NP RES
- Bekijk ook de video met uitleg over de rol van volksvertegenwoordigers in de energietransitie.

De VNG en het NP RES zijn benieuwd wat volksvertegenwoordigers verder nodig hebben. Heeft u ideeën of wensen? Stuur dan een mail aan Pascale Georgopoulou: p.georgopoulou@npres.nl, zodat we samen kunnen kijken welke ondersteuning we kunnen bieden.

Community of Practice participatie/uitdaagrecht

De VNG start in november met een Community of Practice over participatie/uitdaagrecht. Doel is om van elkaars ervaringen te leren. We houden 3 digitale bijeenkomsten, de deelname is gratis.

Aan de orde komen vragen en onderwerpen waarop de deelnemers graag feedback willen krijgen van collega's en van deskundigen. Bijvoorbeeld:

- Hoe ga je aan de slag met een nieuwe participatievorm als het uitdaagrecht?
- De rol van het gemeentebestuur als taken worden 'losgelaten' bij uitdaagrecht: waarover gaat het gemeentebestuur nog wel, wat laat het bestuur over aan de samenleving? En op welke wijze stuurt het gemeentebestuur dan 'op hoofdlijnen'?
- Hoe voorkom je dat participatie een onderwerp dat is belegd bij een kleine groep ambtenaren zonder dat de rest van de organisatie hiervan weet heeft?
- Het maatschappelijk draagvlak bij initiatieven met het uitdaagrecht.

- Participatiebeleid en participatieverordening.

Deskundigen van het Kennisnetwerk voor participatie en uitdaagrecht begeleiden de Community of Practice. Stuur voor meer informatie of aanmelden een mail aan info@uitdaagrecht.nl of Mathilde.vandeVen@vng.nl.

Asiel tot integratie

Nu te beluisteren: De Inburgeringspodcast

Asiel tot integratie

Begin dit jaar trad de Wet inburgering 2021 in werking. Gemeenten hebben nu een belangrijke rol bij het begeleiden van nieuwkomers die inburgeringsplichtig zijn. Wat is er veranderd? Welke uitdagingen komt men in de praktijk van de uitvoering tegen? En welke tips zijn er? Divosa, de VNG, SAM en het ministerie van SZW maakten er een vijfdelige podcast over.

Lees meer

Bestuur

Eerste Kamer neemt ‘integriteitswet’ aan

Bestuur

De Eerste Kamer nam op 11 oktober de Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur aan. Minister Bruins Slot (BZK) wil de wet op 1 januari 2023 in werking laten treden. In dit bericht meer over de gevolgen voor de gemeenteraad, burgemeester en wethouders.

Lees meer

Position paper VNG naar aanleiding begrotingsbehandeling BZK

Bestuur

Onlangs behandelde de Tweede Kamer de begroting van BZK en het gemeentefonds. Via een position paper vroegen we de Kamerleden hun aandacht voor 4 verschillende onderwerpen die alle van invloed zijn op het herstel van het vertrouwen van inwoners in de (lokale) overheid: maatschappelijke onrust, subsidie voor lokale politieke partijen, het versterken van de uitvoeringskracht van gemeenten en de gemeentefinanciën.

Lees meer

Bijeenkomst: Het Verhaal van Lokaal: de verbindende kracht van de lokale omroep

Bestuur

Ga op in gesprek met vertegenwoordigers van gemeenten (lokale bestuurders en beleidsambtenaren) en andere overheden, journalistiek en wetenschap over de stand van zaken van de lokale journalistiek. Speciale gast is staatssecretaris Gunay Uslu van Cultuur en Media. Onder de sprekers is Marianne Besselink, burgemeester van de gemeente Bronckhorst en bestuurlijk ambassadeur lokale omroepvernieuwing namens de VNG.

Lees meer

Online bijeenkomst: Meepraten en meedoen - Kleur in de raad

Bestuur

Na het succes van de 1e sessies van Kleur in de Raad, gaat de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden in deze vervolgsessie opnieuw het gesprek aan met raadsleden met een niet geheel Nederlandse achtergrond. De focus zal voornamelijk liggen op de uitvoering en betrokkenheid bij de begroting.

Lees meer

Online bijeenkomst: Meepraten en meedoen - Vrouw in de raad

Bestuur

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden gaat in deze vervolgsessie opnieuw het gesprek aan met vrouwelijke raadsleden. De focus van deze bijeenkomst zal voornamelijk liggen op de uitvoering en betrokkenheid bij de begroting.

Lees meer

Bijeenkomst: Raadsacademie Venlo

Bestuur

Deze bijeenkomst is bedoeld om raadsleden te informeren over nieuwe ontwikkelingen binnen het raadswerk en actuele thema's. Deelnemers krijgen tips, aanbevelingen en adviezen over hoe zij op een effectieve manier als raadslid invloed kunnen uitoefenen.

Lees meer

Bijeenkomst: ALV Raadsacademie Venray

Bestuur

Deze Raadsacademie is een gecombineerde bijeenkomst met de Algemene Ledenvergadering van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden. De bijeenkomst is bedoeld om raadsleden te informeren over het raadswerk en actuele thema's.

Lees meer

Bijeenkomst: Raadsacademie Den Helder

Bestuur

Deze bijeenkomst is bedoeld om raadsleden te informeren over nieuwe ontwikkelingen binnen het raadswerk en actuele thema's. Deelnemers krijgen tips, aanbevelingen en adviezen over hoe zij op een effectieve manier als raadslid invloed kunnen uitoefenen.

Lees meer

Energie en Klimaat

Veel zorgen bij gemeenten over hoge energiekosten

Energie en Klimaat

De VNG krijgt veel vragen over de uitvoering van rijksmaatregelen die samenhangen met de energieprijzen, zoals koopkracht, energiecontracten, sancties tegen Russische bedrijven en het prijsplafond voor energie. In een ledenbrief behandelen we de verschillende problemen als gevolg van de hoge energieprijzen.

Lees meer

Financiën

Webinarreeks gemeentefinanciën en -belastingen

Financiën

Wat speelt er op het gebied van gemeentefinanciën? Hoe werkt het gemeentefonds eigenlijk? Hoe zitten de gemeentelijke belastingen en heffingen in elkaar? Over deze en nog veel meer financiële onderwerpen geeft ons Team Financiën tot in december een reeks webinars. De eerste 3 webinars zijn achter de rug, de reeks wordt op 1 november voortgezet.

Lees meer

Informatiesamenleving

Informatiebeveiligingsdienst ziet toename gevaren

Informatiesamenleving

In het rapport Dreigingsbeeld Informatiebeveiliging 2023-2024 constateert de Informatiebeveiligingdienst (IBD) van de VNG dat de risico's voor gemeenten groeien. Gemeenten doen al veel om hun informatie goed te beveiligen, maar toch is er meer nodig om gelijke tred te houden met de dreiging.

Lees meer

Eerste advies Interbestuurlijke Datastrategie

Informatiesamenleving

De inzet van data bij maatschappelijke vraagstukken wordt voor gemeenten steeds belangrijker. In de Interbestuurlijke Datastrategie Nederland is daarom een Pilot Adviesfunctie Verantwoord Datagebruik gestart. Overheden kunnen daar terecht met vragen over juridische, technische en ethische aspecten van data.

Lees meer

Bijeenkomst: Openbaarheid Symposium: Woo, wij doen het zo

Informatiesamenleving

De Woo is bijna een half jaar van kracht. Hoe staat het met de implementatie van de Woo en wat zijn daarin belangrijke lessen en resultaten die we als gemeenten kunnen delen? De eerste editie van het Openbaarheid Symposium biedt gelegenheid om dat samen te ontdekken.

Lees meer

Bijeenkomst: GovTech Summit voor innovatie in de publieke sector

Informatiesamenleving

GovTech Summit is een toonaangevend evenement voor innovatie in de publieke sector en zal weer fysiek plaatsvinden. Sluit u aan bij de slimste tech-innovators en beleidsmakers van over heel de wereld om na te denken over hoe overheden opereren in een digitale wereld.

Lees meer

Maatschappelijke ondersteuning en zorg

Compenseer gemeenten volledig voor invoeren abonnementstarief Wmo

Maatschappelijke ondersteuning en zorg

De gemeentelijke uitgaven aan de Wmo zijn in 2021 opnieuw gestegen. Dat blijkt uit de 4e meting van de monitor abonnementstarief Wmo. De VNG dringt er nog steeds bij het rijk erop aan om gemeenten volledig te compenseren voor de meerkosten die het gevolg zijn van het invoeren van het abonnementstarief.

Lees meer

Schulden en armoede

Update hersteloperatie kinderopvangtoeslag

Schulden en armoede

In de meest recente ledenbrief over de hersteloperatie kinderopvangtoeslag informeren we gemeenten over de wijzigingen die in het herstelproces zijn aangebracht naar aanleiding van de herijking van de hersteloperatie. Ook gaan we in op andere actuele ontwikkelingen.

Lees meer

Sociaal domein

Uitvoering VN-verdrag Handicap gemeenten: grote verschillen

Sociaal domein

Er bestaan grote verschillen tussen gemeenten bij de uitvoering van het VN-verdrag Handicap. Sommige gemeenten zijn er al geruime tijd intensief mee bezig, andere zijn er nog niet of nauwelijks mee begonnen. Succesfactoren zijn enthousiaste en betrokken bestuurders en het inzetten van ervaringsdeskundigen.

Lees meer

Moties gemeenteraden

Bekijk de aangenomen moties die gemeenten naar de VNG stuurden. (Recentelijk o.a. over plastic bevattend vuurwerk, regenbooggelden, stikstofbeleid.)

- Bekijk de moties op de VNG-website

Raad op Zaterdag | online | 26 november 2022

Raad op Zaterdag
Datum: zaterdag 26 november 2022
Tijd: 10.00 – 12.50 uur
Locatie: digitaal

Na verschillende succesvolle digitale bijeenkomsten in 2021 en 2022 vindt er op zaterdag 26 november weer een digitale Raad op Zaterdag plaats.
De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden (NVvR) nodigen u graag uit om deel te nemen.
Er is keuze uit negen verschillende sessies over actuele, uiteenlopende onderwerpen.

Doelgroep
Het programma is speciaal voor (deel/duo)raadsleden, commissieleden, steunfractieleden, fractiemedewerkers, griffiers en griffiemedewerkers.

Programma
Het programma duurt van 10.00 tot 12.50 uur en bestaat uit drie rondes.

Meer informatie en de omschrijving van de sessies vindt u op de website.

Aanmelding is gratis. LET OP: schrijf u snel in, want VOL = VOL.

Aanmelden

Met vriendelijke groet,
De Vereniging Nederlandse Gemeenten en
de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden

KBO, afdeling Rheden-Rozendaal

secr: Bernd Bonnier – Beekhuizenseweg 53 – 6881AC Velp – info@berndbonnier.nl

AAN: de Gemeenteraden van de Gemeenten Rheden en Rozendaal

BETREFT: herhaalde oproep voor lokale hogere energietoeslag voor lagere inkomens

Velp, 1 november 2022

Geachte dames en heren,

Dik twee weken geleden is het nieuwe bestuur van onze afdeling per brief aan u en uw colleges van B&W voorgesteld.
In deze brief stond ook: .
"Het volgende verzoek is van meer dringende aard, omdat dit heel veel inwoners-in-nood van onze gemeenten betreft.
Door de u welbekende energieprijs-stijgingen zijn heel veel huishoudens, ook van - en met senioren, in grote financiële problemen gekomen.
Het rijk komt hiervoor huishoudens met een maximum inkomen van 120% van de bijstandsnorm tegemoet met een energietoeslag.
Door dit maximum blijven nog steeds erg veel mensen met relatief lage inkomens, dus ook menig oudere, in de kou staan.
Daarom stelt een aantal gemeenten, waaronder onze Veluwezoom-partner Renkum, tevens een energie-toeslag-2022 beschikbaar voor huishoudens met een inkomen van tussen de 120% en 150% van de bijstandsnorm.
Ons nadrukkelijke verzoek, waar overigens onze zuster-afdeling van de PCOB in de persoon van haar voorzitter Arthur Ohm zich bij aansluit, is het goede voorbeeld van o.a. Renkum te volgen en daartoe een spoedvoorstel in een van de raadsvergaderingen van dit jaar nog naar een besluit te leiden en bij de begrotingsbehandeling voor het volgend jaar eventueel ook aanvullende voorzieningen te treffen."

Op de bijeenkomst van de COSBO met Wethouder Gea Hofstede op dinsdag 18 oktober heb ik gemeld, dat juist die ochtend haar Renkumse collega Marinka Mulder van het College van B&W het groene licht had gekregen voor een raadsvoorstel terzake en omdat het Renkums initiatief aan Mevrouw Hofstede nog niet bekend was haar gesuggereerd daarover met haar collega contact op te nemen.

Op maandag 24 oktober kregen wij in een mailtje van de Gemeente Rheden te horen, dat "De gemeente Rheden is een noodfonds aan het invullen, waarbij ook wordt onderzocht welke acties wij kunnen zetten voor deze doelgroepen. "

Uit uw gemeenteraden hebben wij echter taal noch teken mogen vernemen, terwijl in het dualistisch bestuurssysteem ook u initiatieven kunt nemen.
Daarom herhalen wij bij deze onze oproep nog eens aan uw adres.
Zie ommezijde voor nadere toelichting een berichtje uit de Haagse Stadskrant van 26 oktober jl.

In afwachting van uw initiatieven en besluiten, verblijven wij,
hoogachtend,
mede namens Arthur Ohm, voorzitter van de afdeling van de PCOB,
Jaap Huurman, voorzitter van de KBO, afdeling Rheden-Rozendaal

ening?' Als u een iedereen in de stad zijn er passende de gemeente en energiecoaches denhaag.nl/energie

nafval gehaald

aan veel mensen
de slag. Heeft u
oals takken en
met 4 november
te het gratis op
route.
ak via
l/afval of via
uinafval
ere compost

natie?
/afval

Energietoeslag voor huishoudens met laag inkomen

De kosten voor gas en stroom zijn enorm gestegen. Heeft u een laag inkomen? Vraag dan energietoeslag aan via www.denhaag.nl/energietoeslag. Daarmee ontvangt u extra geld om uw energierekening te betalen. De energietoeslag 2022 in Den Haag is eenmalig € 900 per huishouden. Het kabinet verhoogt dat bedrag met € 500. Als u recht heeft op de energietoeslag krijgt u in totaal dus € 1.400 voor 2022. Belangrijk: er komt ook een energietoeslag voor 2023 van in totaal € 1.300. Als u recht heeft op de toeslag, dan krijgt u nog dit jaar alvast € 500 voor 2023. Dat is dus een voorschot. De rest van het bedrag volgt dan in 2023.
Wilt u hulp bij het invullen van de aanvraag? Ga dan naar een Servicepunt XL. Wilt u hulp bij uw geldzaken? Maak dan een afspraak met de Helpdesk Geldzaken via (070) 353 61 88.

Meer informatie?
denhaag.nl/energietoeslag

DenHaag.nl uitgelicht

Het laatste n
over Den Ha
Abonneer u op de
brief van @denha
Kijk op denhaag.n
nieuwsbrief.

Afspraak m
bij de gem
Kijk op den haag.